

Prilog 1

SADRŽINA ZAHTEVA ZA ODLUČIVANJE O POTREBI PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

1. Podaci o nosiocu projekta

Naziv, odnosno ime; sedište, odnosno adresa; PIB i MB; kontakt e-mail.

A1 Srbija d.o.o. Beograd; Milutina Milankovića 1ž, 11070 Beograd;

PIB 104704549; MB 20220023; B.Mrdak@A1.rs

2. Karakteristike projekta

(a) veličina projekta;

Projekat Radio bazna stanica **BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC** operatora A1 Srbija izvedena je na objektu tržnog centra „Stadion“, na adresi Zaplanjska 32, Beograd odnosno na KP 6834/1 KO Voždovac, opština Voždovac.

Izvedeni Antenski sistem, montiran na zidovima objekta iza tribina, sastoji se od 3 panel antene, azimuti zračenja antena su 35°/160°/290°. Antene su motirane na visinama od 21.1m do 23.8m, a Kabineti bazne stanice montirani su na RBS šini smeštenoj na krovu objekta iza severnih tribina stadiona.

Projekat obezbeđuje servis mobilne telefonije tehnologijama: LTE800 / GSM900 / LTE1800 / UMTS2100 / LTE2100. Konfiguracija primopredajnika iznosi 3+3+3 za sistem GSM900 i 1+1+1 za ostale sisteme na lokaciji.

(b) moguće kumuliranje sa efektima drugih projekata;

U okolini od 150m oko bazne stanice stanice se nalaze instalacije i drugih mobilnih operatora, tako da postoji mogućnost kumuliranja sa efektima drugih projekata.

(v) korišćenje prirodnih resursa i energije;

Za rad Bazne Radio stanice koristi se isključivo električna energija. Priključenje na elektro mrežu, preko postojećeg razvodnog ormara, izvedeno je u skladu sa uslovima nadležne elektrodistribucije.

(g) stvaranje otpada;

Radom projekta se ne stvara otpad.

(d) zagađivanje i izazivanje neugodnosti;

Projekat, odnosno rad Baznih radio stanica, pružanje mobilnog telekomunikacionog servisa, ni na koji način ne zagađuje vodu, vazduh i zemljište. Projekat proizvodi pojavu elektromagnetskog zračenja manjeg intenziteta i ograničenog dometa a ne proizvodi buku i vibracije, nema topotnih i hemijskih dejstava.

(đ) rizik nastanka udesa, posebno u pogledu supstanci koje se koriste ili tehnika koje se primenjuju, u skladu sa propisima.

Teorijski rizik postoji jedino usled eventualnog urušavanja nosača, ali se statički proračun, kao sastavni deo tehničke dokumentacije za izvođenje radova, radi po svim propisima, pri čemu su uzeti maksimalni parametri koje propisuje Zakon.

3. Lokacija projekta

Osetljivost životne sredine u datim geografskim oblastima koje mogu biti izložene štetnom uticaju projekata, a naročito u pogledu:

(a) postojećeg korišćenja zemljišta;

Zemljište na kome je realizovan Projekat usaglašeno je sa postojećom planskom dokumentacijom.

(b) relativnog obima, kvaliteta i regenerativnog kapaciteta prirodnih resursa u datom području:

Projekat ne troši i ne ugrožava prirodne resurse u datom području.

(v) apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine, uz obraćanje posebne pažnje na močvare, priobalne zone, planinske i šumske oblasti, posebno zaštićena područja prirodna i kulturna dobra i gusto naseljene oblasti.

Nisu uočeni činioci prirodne sredine koji bi bili ugroženi ovim projektom.

4. Karakteristike mogućeg uticaja

Mogući značajni uticaji projekta, a naročito:

(a) **obim uticaja** (geografsko područje i brojnost stanovništva izloženog riziku);

Uticaj projekta je isključivo lokalnog karaktera.

(b) **priroda prekograničnog uticaja;**

Projekat nema prekogranični uticaj.

(v) **veličina i složenost** uticaja;

Uticaj projekta je emitovanje elektromagnetne emisije (elektromagnetskog polja) na teritoriji zone pokrivanja signalom, ali je najveći uticaj lokalnog karaktera.

Ovaj uticaj je okarakterisan kao mali uticaj na životnu sredinu u *"Uredbi o kriterijumima za određivanje aktivnosti koje utiču na životnu sredinu prema stepenu negativnog uticaja na životnu sredinu koji nastaje obavljanjem aktivnosti, iznosima naknada"* ("Sl. Glasnik RS", br.86/2019 i 89/2019).

(g) verovatnoća uticaja;

Ne predviđaju se događanja koja mogu da imaju uticaj.

(d) trajanje, učestalost i verovatnoća ponavljanja uticaja.

Ne predviđaju se događanja koja mogu da imaju uticaj.

U skladu sa izmenama i dopunama Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu ("Službeni glasnik RS", br. 135/04 i 36/09), zahtev o potrebi procene uticaja na životnu sredinu treba da sadrži i sledeće:

5. Prikaz glavnih alternativa koje su razmatrane

Projekat je izgrađen na Lokaciji u skladu sa Dozvolom za korišćenje radio-frekvencije za radio stanicu izdate od strane Ratela.

6. Opis činilaca životne sredine koji mogu biti izloženi uticaju

Činioci životne sredine kao što su stanovništvo, zemljište, voda, vazduh, flora i fauna izloženi su minimalnom uticaju elektromagnetnog zračenja čije su vrednosti polja značajno ispod dozvoljenih granica prema "Pravilniku o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjem" tako da nema činioca koji mogu biti ugroženi predmetnim objektom.

7. Opis mogućih značajnih štetnih uticaja projekta na životnu sredinu

Ne postoje značajni štetni uticaju na životnu sredinu.

Zaštita od nejonizujućeg zračenja je u Republici Srbiji uređena Zakonom o zaštiti od nejonizujućih zračenja. Ovim zakonom se, na najširoj osnovi i na sveobuhvatan način, uređuju načela, uslovi i mere zaštite zdravlja ljudi i životne sredine od štetnog dejstva nejonizujućih zračenja u korišćenju izvora nejonizujućih zračenja. U cilju utvrđivanja mogućih značajnih štetnih uticaja projekta na životnu sredinu, analizirana je lokalna zona oko Izvora u kojoj mogu biti zastupljene najveće vrednosti intenziteta elektromagnetne emisije, a u okviru kojeg se može naći čovek. Lokalna zona bazne stanice zavisi od tipa instalacije (instalacija antenskog sistema na stubu, objektu, unutar objekta).

8) Opis mera predviđenih u cilju sprečavanja, smanjenja i otklanjanja značajnih štetnih uticaja

Ne postoje značajni štetni uticaju na životnu sredinu.

Investitor je dužan da sprovede sve uslove i mere koje propisuje Zakona o zaštiti na radu Republike Srbije.

KRATAK OPIS PROJEKTA

RB Pitanje	DA/NE Kratak opis projekta?	Da li će to imati značajne posledice? DA/NE i zašto?
1. Da li izvođenje, rad ili prestanak rada podrazumevaju aktivnosti koje će prouzrokovati fizičke promene na lokaciji (topografije, korišćenja zemljišta, izmenu vodnih tela)?	NE	
2. Da li izvođenje ili rad projekta podrazumeva korišćenje prirodnih resursa kao što su zemljište, vode, materijali ili energija, posebno resursa koji nisu obnovljivi ili koji se teško obezbeđuju?	DA Koristi se električna energija	NE
3. Da li projekt podrazumeva korišćenje, skladištenje, transport, rukovanje ili proizvodnju materija ili materijala koji mogu biti štetni po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu ili koji mogu izazvati zabrinutost zbog postojećih ili potencijalnih rizika po ljudsko zdravlje?	NE	
4. Da li će na projektu tokom izvođenja, rada ili po prestanku rada nastajati čvrsti otpad?	NE	
5. Da li će na projektu dolaziti do ispuštanja zagađujućih materija ili bilo kakvih opasnih, otrovnih ili neprijatnih materija u vazduh?	NE	
6. Da li će projekt prouzrokovati buku i vibracije, ispuštanje svetlosti, toplotne energije ili elektromagnetnog zračenja?	DA elektromagnetsko zračenje	NE emisija EM zračenja je značajno ispod dozvoljenih granica prema "Pravilniku o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima" (SL. glasnik RS br.104/2009)
7. Da li projekt dovodi do rizika od kontaminacije zemljišta ili vode ispuštenim zagađujućim materijama na tlo ili u površinske ili podzemne vode?	NE	
8. Da li će tokom izvođenja ili rada projekta postojati bilo kakav rizik od udesa koji može ugroziti ljudsko zdravlje ili životnu sredinu?	DA požar elektroinstalacija	NE mali je rizik, lokalnog karaktera i kratog trajanja.
9. Da li će projekt dovesti do socijalnih promena, na primer u demografskom smislu, tradicionalnom načinu života, zapošljavanju?	NE	
10. Da li postoje bilo koji drugi faktori koje treba analizirati, kao što je razvoj koji će uslediti, koji bi mogli dovesti do posledica po životnu sredinu ili do kumulativnih uticaja sa drugim, postojećim ili planiranim aktivnostima na lokaciji?	NE	
11. Da li ima područja na lokaciji ili u blizini lokacije, zaštićenih po međunarodnim ili domaćim propisima zbog svojih ekoloških, pejzažnih, kulturnih ili drugih vrednosti, koja mogu biti zahvaćena uticajem projekta?	NE	
12. Da li ima područja na lokaciji ili u blizini lokacije, važnih ili osjetljivih zbog ekoloških razloga, na primer močvare, vodotoci ili druga vodna tela, planinska ili šumska područja, koja mogu biti zagađena izvođenjem projekta?	NE	
13. Da li ima područja na lokaciji ili u blizini lokacije koja koriste zaštićene, važne ili osjetljive vrste faune i flore, na primer za naseljavanje, leženje, odrastanje, odmaranje, prezimljavanje i migraciju, a koja mogu biti zagađene realizacijom projekta?	NE	
14. Da li na lokaciji ili u blizini lokacije postoje površinske ili podzemne vode koje mogu biti zahvaćene uticajem projekta?	NE	

RB	Pitanje	DA/NE Kratak opis projekta?	Da li će to imati značajne posledice? DA/NE i zašto?
15.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije postoje područja ili prirodni oblici visoke ambijentalne vrednosti koji mogu biti zahvaćeni uticajem projekta?	NE	
16.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije postoje putni pravci ili objekti koji se koriste za rekreaciju ili drugi objekti koji mogu biti zahvaćeni uticajem projekta?	NE	
17.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije postoje transportni pravci koji mogu biti zagušeni ili koji prouzrokuju probleme po životnu sredinu, a koji mogu biti zahvaćeni uticajem projekta?	NE	
18.	Da li se projekat nalazi na lokaciji na kojoj će verovatno biti vidljiv velikom broju ljudi?	NE	
19.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije ima područja ili mesta od istorijskog ili kulturnog značaja koja mogu biti zahvaćena uticajem projekta?	NE	
20.	Da li se projekat nalazi na lokaciji u prethodnom nerazvijenom području koje će zbog toga pretrpeti gubitak zelenih površina?	NE	
21.	Da li se na lokaciji ili u blizini lokacije projekta koristi zemljište, na primer za kuće, vrtove, druge privatne namene, industrijske ili trgovačke aktivnosti, rekreaciju, kao javni otvoreni prostor, za javne objekte, poljoprivrednu proizvodnju, za šume, turizam, rudarske ili druge aktivnosti koje mogu biti zahvaćene uticajem projekta?	DA kuće, vrtovi	NE emisija EM zračenja je značajno ispod dozvoljenih granica prema "Pravilniku o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima" (SL. glasnik RS br.104/2009)
22.	Da li za lokaciju i za okolinu lokacije postoje planovi za buduće korišćenje zemljišta koje može biti zahvaćeno uticajem projekta?	NE	
23.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije postoje područja sa velikom gustom naseljenosti ili izgrađenosti koja mogu biti zahvaćena uticajem projekta?	NE	
24.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije ima područja zauzetih specifičnim (osetljivim) korišćenjima zemljišta, na primer bolnice, škole, verski objekti, javni objekti koji mogu biti zahvaćeni uticajem projekta?	DA vrtić, škola	NE emisija EM zračenja je značajno ispod dozvoljenih granica prema "Pravilniku o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima" (SL. glasnik RS br.104/2009)
25.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije ima područja sa važnim, visoko kvalitetnim ili retkim resursima (na primer, podzemne vode, površinske vode, šume, poljoprivredna, ribolovna, lovna i druga područja, zaštićena prirodna dobra, mineralne sirovine i dr.) koja mogu biti zahvaćena uticajem projekta?	NE	
26.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije ima područja koja već trpe zagađenje ili štetu na životnoj sredini (na primer, gde su postojeći pravni normativi životne sredine pređeni) koja mogu biti zahvaćena uticajem projekta?	NE	
27.	Da li je lokacija projekta ugrožena zemljotresima, sleganjem zemljišta, klizištima, erozijom, poplavama ili povratnim klimatskim uslovima (na primer temperaturnim razlikama, maglom, jakim vetrovima) koje mogu dovesti do prouzrokovanja problema u životnoj sredini od strane projekta?	NE	

Rezime karakteristika projekta i njegove lokacije sa indikacijom potrebe za izradom studije o proceni uticaja na životnu sredinu:

Projekat Radio bazna stanice **BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC** operatora A1 Srbija izveden je na adresi Zaplanjska 32 u naselju Vrčin, odnosno na KP 6834/1 KO Voždovac, opština Voždovac. je na objektu tržnog centra „Stadion“, na adresi Zaplanjska 32, Beograd odnosno na KP 6834/1 KO Voždovac, opština Voždovac.

Izvedeni Antenski sistem, montiran na zidovima objekta iza tribina, sastoji se od 3 panel antene, azimuti zračenja antena su $35^\circ/160^\circ/290^\circ$. Antene su motirane na visinama od 21.1m do 23.8m, a Kabineti bazne stanice montirani su na RBS šini smeštenoj na krovu objekta iza severnih tribina stadiona.

Projekat obezbeđuje servis mobilne telefonije tehnologijama: LTE800 / GSM900 / LTE1800 / UMTS2100 / LTE2100. Konfiguracija primopredajnika iznosi 3+3+3 za sistem GSM900 i 1+1+1 za ostale sisteme na lokaciji...

Bazne stanice svojim radom ne zagađuju vazduh, vodu i zemljište, ne emituje buku, ni vibracije, ni toplotu ali radom Bazih stanica dolazi do elektromagnetskog zračenja određenog nivoa i dometa.

U cilju utvrđivanja nivoa elektromagnetskog (EM) zračenja koja potiče od predmetne BS na lokaciji izvršen je proračun nivoa EM zračenja u lokalnoj zoni 310mx310m oko BS.

Na osnovu rezultata proračuna, može se zaključiti da su nivoi elektromagnetskog zračenja za sve tehnologije daleko ispod granica koje propisuje "Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima" (SL. glasnik RS br.104/2009) a ukupni Faktor izloženosti manji je od 1, te se bazna stanica **BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC** operatora A1 može koristiti i dalje na navedenoj lokaciji.

Na osnovu izvršene procene i analize nivoa elektromagnetne emisije u lokalnoj zoni predmetne bazne stanice, može se izvesti zaključak da nije potrebno raditi Studiju o proceni uticaja posmatrane bazne stanice na životnu sredinu.

U Beogradu,
maj 2022.god

**PODNOŠILAC ZAHTEVA
(po punomoćju nosioca projekta)**

ASTEL PROJEKT

ASTEL PROJEKT DOO
Kraljice Natalije 38/46, 11000 Beograd
MB: 17502468; PIB: 102933000
mob: 063/464-270; e mail: office@astel.rs

(potpis) Jelena Stevanović Vasiljević

A1 Srbija d.o.o.
Br. A23147
01.07.2021. god.
BEOGRAD, Milutina Milankovića 1ž

SPECIJALNO PUNOMOĆJE

Mi,

A1 Srbija d.o.o. Beograd
11070 Novi Beograd,
Milutina Milankovića 1ž
MB 20220023
PIB 104704549
(u daljem tekstu „A1 Srbija“)

Na osnovu potrebe za ishodovanjem potrebnih dozvola za izvore nejonizujućih zračenja na osnovu Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu i na osnovu važećeg ugovora o pružanju usluga broj 15666 (u daljem tekstu: Ugovor) OVLAŠĆUJE se privredno društvo Astel Projekt d.o.o., sa sedištem u Beogradu, Kraljice Natalije 38/46, Novi Beograd, MB 17502468, odnosno njegovi zaposleni koji obavljaju poslove u okviru Izrade dokumentacije i pribavljanja dozvola, u svemu prema važećem **Spisku ovlašćenih zaposlenih lica**, koji čini sastavni deo ovog punomoćja kao **Prilog 1**, da prikupljaju potrebnu dokumentaciju za podnošenje zahteva za procenu uticaja, podnose zahteve i podneske organima uprave na lokalnom nivou ili ovlašćenom ministarstvu, oglašavaju podnete zahteve i doneta rešenja i obavljaju potrebne radnje za ishodovanje dozvola za postavljanje i rad izvora nejonizujućih zračenja baznih stanica i drugih telekomunikacionih objekata u vlasništvu A1 Srbija.

Potpisom ovog punomoćja A1 Srbija potvrđuje da je privredno društvo koje je osnovano i postoji u skladu sa zakonima Republike Srbije i da je potpisnik ovlašćeno lice za zastupanje ovog privrednog društva i da može preuzimati pravne radnje u ime i za račun privrednog društva.

Ovo punomoćje važi do 01.07.2022. godine.

U Beogradu, 30.06.2021.godine

Dejan Turk
Direktor/CEO

Milan Zaletel
Glavni direktor za finansije

fb

SM

PRILOG 1**SPISAK OVLAŠĆENIH ZAPOSLENIH LICA**

R.B.	Ime i prezime	JMBG	Br. Lične karte
1	Aco Stevanović	0000000000000000	0000000000000000
2	Milan Mitrović	0000000000000000	0000000000000000
3	Marko Vasilijević	0000000000000000	0000000000000000
4	Dejan Mrdak	0000000000000000	0000000000000000
5	Jelena Stevanović Vasilijević	0000000000000000	0000000000000000
6	Aleksandar Veličkovski	0000000000000000	0000000000000000

A1 Srbija d.o.o. Milutina Milankovića 1ž, 11070 Novi Beograd, Srbija
Matični broj 20220023; PIB 104704549

ASTEL PROJEKT DOO

Kraljice Natalije 38/46, 11000 Beograd

m: 063/466-546; office@astel.rs; www.astel.rs; www.astelproject.com

Broj projekta: AL-SO-032/2022

Broj primerka: 2/2

STRUČNA OCENA

OPTEREĆENJA ŽIVOTNE SREDINE U LOKALNOJ ZONI BAZNE STANICE MOBILNE TELEFONIJE BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

Investitor: A1 Srbija d.o.o. Beograd
Milutina Milankovića 1ž, 11070 Beograd

Mesto i datum: Beograd, maj 2022. godine

ODGOVORNI PROJEKTANT:
Milan Mitrović, dipl.inž.el.

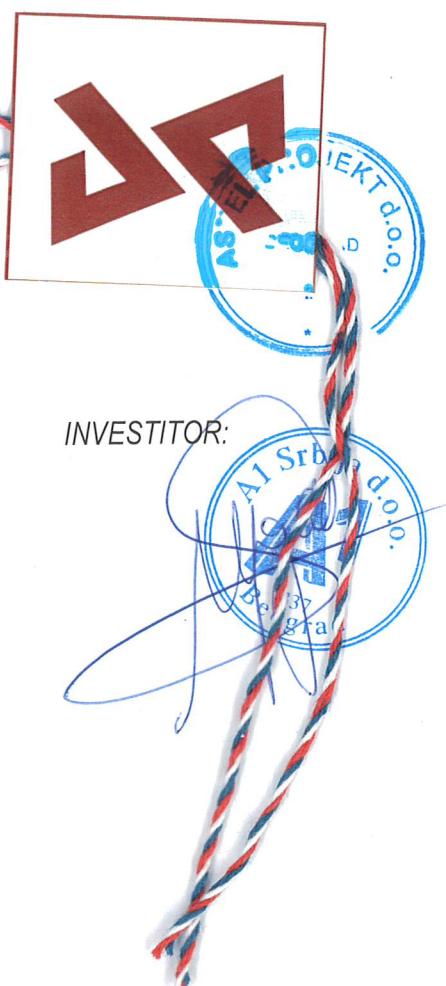

ASTEL PROJEKT DOO:
direktor

Dr Aco Stevanović, dipl.ing.el.

INVESTITOR:

SADRŽAJ

1 OPŠTI DEO	7
1.1 PODACI O INVESTITORU	9
1.2 PROJEKTANT	10
1.3 DOKUMENTACIJA	10
1.3.1 Izvod iz rešenja o registraciji projektantskog preduzeća	11
1.3.2 Sertifikat o Akreditaciji	14
1.3.3 Obim Akreditacije	15
1.3.4 Rešenje o ispunjenosti uslova za vršenje ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja	18
1.3.5 Rešenje o ispunjenosti uslova za sistematsko ispitivanje nivoa nejonizujućih zračenja	20
1.3.6 Rešenje o ispunjenosti uslova za vršenje poslova ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine	22
1.3.7 Rešenje o određivanju odgovornog projektanta	24
1.3.8 Izjava odgovornog projektanta	25
1.3.9 Licenca odgovornog projektanta	26
1.3.10 Potvrda o važenju licence odgovornog projektanta	27
1.4 PROJEKTNI ZADATAK	28
2 PODACI O LOKACIJI	31
2.1 LOKACIJA IZVORA	33
2.1.1 Prikaz geografskog položaja emisione lokacije	33
2.2 PRISTUP LOKACIJI I SITUACIJA OBJEKTA	35
2.3 PRIKAZ STANJA ŽIVOTNE SREDINE NA LOKACIJI U BLIŽOJ OKOLINI	37
2.4 DIJAGRAM ZRAČENJA PREDMETNE BAZNE STANICE	38
2.5 OBJEKTI U OKRUŽENJU LOKACIJE PREDMETNE BAZNE STANICE	39
3 TEHNIČKO REŠENJE BS NA PREDMETNOJ LOKACIJI	41
3.1 UVOD	43
3.2 Tehničke karakteristike opreme	45
3.2.1 AirScale sistemski modul	45
3.2.2 Nokia AirScale radio moduli	46
3.2.3 Napojno-baterijski kabinet	47
3.2.4 Antene	49
3.3 TEHNIČKI PARAMETRI RADA BAZNE STANICE	50
3.4 GRAFIČKI PRIKAZ DISPOZICIJE OPREME NA LOKACIJI	52
4 POSTOJEĆE OPTEREĆENJE ŽIVOTNE SREDINE	53
5 STRUČNA OCENA OPTEREĆENJA ŽIVOTNE SREDINE	59
5.1 SKRAĆENI PRIKAZ METODA PREDIKCIJE JAČINE ELEKTRIČNOG POLJA	61
5.2 PRIMENJIVANI STANDARDI I NORME	63
5.2.1 ICNIRP NORME	65
5.2.2 NACIONALNE NORME	66
5.3 PRORAČUN JAČINE ELEKTRIČNOG POLJA NA LOKACIJI BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC	68
5.3.1 Rezultati proračuna u široj okolini bazne stanice 310m x 310m (nivo tla 1.5 m)	70

5.3.2 Rezultati proračuna na nivou najizloženijih spratova objekata u okruženju predmetne BS.....	80
5.3.3 Rezultati proračuna u zoni mikro lokacije.....	98
6 ZAKLJUČAK.....	109
7 MERE ZAŠTITE.....	115
7.1 UVOD	117
7.2 Mere predviđene zakonskom regulativom	117
7.2.1 ZAŠTITA OD MEHANIČKIH OPASNOSTI	117
7.2.2 OPASNOST OD UDARA ELEKTRIČNE STRUJE.....	117
7.2.2.1 Izvođenje instalacije za napajanje	117
7.2.2.2 Zaštita od previsokog napona dodira	118
7.2.2.3 Zaštita od slučajnog dodira delova pod naponom	118
7.2.2.4 Zaštita od statickog elektriciteta	118
7.2.3 ZAŠTITA OD POŽARA.....	118
7.2.3.1 Automatski protivpožarni aparati punjeni halonom	119
7.2.3.2 Protivpožarni aparati punjeni ugljen-dioksidom	119
7.2.3.3 Protivpožarni aparati punjeni suvim prahom (S-aparati)	120
7.2.4 ZAŠTITA PRI RADU NA VISINI.....	120
7.2.5 ELEKTROMAGNETNA KOMPATIBILNOST (EMC)	120
7.3 OSTALE MERE ZAŠTITE	121
7.3.1 Opasnosti od dejstva lasera.....	121
7.3.2 Postupak uklanjanja otpadnog materijala	121
7.4 OPŠTE OBAVEZE	121
7.5 MERE U TOKU REDOVNOG RADA	121
7.6 MERE U SLUČAJU UDESA	122
7.7 MERE PO PRESTANKU RADA BAZNE STANICE	123
8 ZAKONSKA REGULATIVA	125
8.1 Spisak zakona i propisa	127
8.2 Međunarodni propisi i literatura	128
9 PRILOZI.....	129

SPISAK TABELA:

Tabela 1.1 Podaci o investitoru	9
Tabela 2.1 Polazni parametri radio-bazne stanice RBS	33
Tabela 2.2 Spisak objekata za koje će biti urađen proračun nivoa <i>EMP</i>	40
Tabela 3.1 Frekvencijski opsezi operatora A1	44
Tabela 3.2 Osnovne karakteristike <i>AirScale sistemskog modula</i>	45
Tabela 3.3 Potrošnja karakteristike <i>AirScale sistemskog modula</i>	46
Tabela 3.4 Osnovne karakteristike i izgled <i>AHPMDA radio modula</i>	46
Tabela 3.5 Osnovne karakteristike i izgled <i>AHEGB radio modula</i>	47
Tabela 3.6 Osnovne karakteristike <i>ELTEK-a</i>	48
Tabela 3.7 Tehnički parametri bazne stanice LTE800	50
Tabela 3.8 Tehnički parametri bazne stanice GSM900	50
Tabela 3.9 Tehnički parametri bazne stanice LTE1800 I	51
Tabela 3.10 Tehnički parametri bazne stanice LTE1800 II	51
Tabela 3.11 Tehnički parametri bazne stanice UMTS2100	51
Tabela 3.12 Tehnički parametri bazne stanice LTE2100	52
Tabela 4.1 Izmereni nivoi električnog polja i izloženost svih okolnih izvora u opsegu 27MHz – 3GHz ..	56
Tabela 4.2 Najveće trenutne vrednosti elektromagnetskog polja baznih stanica.....	56
Tabela 5.1 Slabljenje elektromagnetskih talasa prilikom prostiranja kroz različite materijale.....	62
Tabela 5.2 Bazična ograničenja za izlaganje elektromagnetnom polju od 100kHz do 300GHz, za interval usrednjavanja 6min, <i>ICNIRP2020</i>	65
Tabela 5.3 Referentne vrednosti za lokalno izlaganje (uprosećeno na intervalu od 6min) elektromagnetnom polju 100kHz – 300GHz, za stanovništvo	65
Tabela 5.4 Bazična ograničenja izloženosti stanovništva, magnetnim i elektromagnetnim poljima (0-300GHz).....	66
Tabela 5.5 Referentni granični nivoi izloženosti stanovništva	66
Tabela 5.6 Referentni granični nivoi izloženosti stanovništva za opsege 800MHz, 900MHz, 1800MHz i 2100MHz.....	67
Tabela 5.7 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC LTE800 , na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata	90
Tabela 5.8 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC GSM900 , na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata	91
Tabela 5.9 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC LTE1800 I , na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata	92
Tabela 5.10 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC LTE1800 II , na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata	93
Tabela 5.11 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC LTE2100 , na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata	94
Tabela 5.12 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC UMTS2100 , na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata	95

Tabela 5.13 Proračun ukupnog električnog polja i izloženosti ukupnom električnom polju koje potiče od bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC, na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata	96
Tabela 5.14 Proračun ukupnog električnog polja i izloženosti ukupnom električnom polju koje potiče od baznih stanica na predmetnoj lokaciji, na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata.....	97
Tabela 6.1 Maksimalne vrednosti elektromagnetskog polja na tlu u zoni 310m x 310m.....	111
Tabela 6.2 Maksimalne vrednosti elektromagnetskog polja na nivou najizloženijih spratova objekata..	112
Tabela 6.3 Maksimalne vrednosti elektromagnetskog polja u zoni mikrolokacije BS.....	113
Tabela 6.4 Uporedni prikaz izmerenih i proračunatih vrednosti elektromagnetskog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC	114

SPISAK SLIKA:

Slika 2.1 Geografski prikaz emisione lokacije (karta izvorne razmere 1:50000).....	33
Slika 2.2 Geografski prikaz emisione lokacije (satelitski snimak rezolucije 30 cm i izvorne razmere 1:5000).....	34
Slika 2.3 Geografski prikaz emisione lokacije (satelitski snimak rezolucije 30 cm i izvorne razmere 1:1250).....	34
Slika 2.4 Objekat na kome se nalazi predmetna BS	35
Slika 2.5 Prikaz antenskog sistema sektora 1 predmetne BS	35
Slika 2.6 Prikaz antenskog sistema sektora 2 predmetne BS	36
Slika 2.7 Prikaz antenskog sistema sektora 3 predmetne BS	36
Slika 2.8 Pravci zračenja antenskih sistema BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC.....	38
Slika 2.9 Prikaz pravaca zračenja antena bazne stanice i pozicije okolnih objekata.....	39
Slika 3.1 Oprema bazne stanice na lokaciji.....	43
Slika 3.2 Izgled AirScale sistemskog modula (ASIA+ABIA+AMIA) maksimalna konfiguracija za unutrašnju montažu.....	45
Slika 3.3 Eltek kabinet.....	47
Slika 4.1 Prikaz pozicije mernih mesta u kojima su izvršena merenja nivoa EMP (crveno – krugovi poluprečnika 50 m i 100 m).....	55
Slika 5.1 Grafički prikaz elektromagnetskog spektra	63

1 OPŠTI DEO

1.1 PODACI O INVESTITORU

Mrežu javnih mobilnih telekomunikacija, kojoj pripada bazna stanica:

BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

finansira i realizuje:

A1 Srbija d.o.o. Beograd

Beograd-Novi Beograd, Milutina Milankovića 1ž

Podaci o investitoru su dati u narednoj tabeli.

Tabela 1.1 Podaci o investitoru

Investitor	A1 Srbija d.o.o. Beograd Milutina Milankovića 1ž, 11070 Beograd
Šifra delatnosti	6110
PIB	104704549
Matični broj	20220023
Kontakt osoba	Branislav Mrdak Site Acquisition and Permitting Senior Expert B.Mrdak@A1.rs

1.2 PROJEKTANT

Stručnu ocenu opterećenja životne sredine u lokalnoj zoni bazne stanice mobilne telefonije na lokaciji:

BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

izradilo je privredno društvo:

ASTEL PROJEKT DOO

Beograd, Kraljice Natalije 38/46

Organizacioni deo:

ASTEL LABORATORIJA – Laboratorija za ispitivanje i merenje nejonizujućeg zračenja i buke u životnoj sredini

Đorđa Stanojevića 11v, 11070 Novi Beograd
(u daljem tekstu ASTEL LABORATORIJA)

Odgovorni projektant za izradu tehničke dokumentacije Stručne ocene opterećenja životne sredine u lokalnoj zoni bazne stanice mobilne telefonije je:

Milan Mitrović dipl.inž.el, licenca broj: 353 O339 15

1.3 DOKUMENTACIJA

U narednom delu projekta dat je pregled sledeće dokumentacije projektantskog preduzeća i odgovornog projektanta:

- Izvod iz rešenja o registraciji projektantskog preduzeća
- Sertifikat o akreditaciji ASTEL LABORATORIJE
- Obim akreditacije ASTEL LABORATORIJE
- Rešenje o ispunjenosti uslova za vršenje poslova ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja
- Rešenje o ispunjenosti uslova za sistematsko ispitivanje nivoa nejonizujućih zračenja
- Rešenje o ispunjenosti uslova za vršenje poslova ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine
- Rešenje o određivanju odgovornog projektanta
- Izjava odgovornog projektanta o primeni propisa
- Licenca odgovornog projektanta
- Potvrda o važenju licence

1.3.1 Izvod iz rešenja o registraciji projektantskog preduzeća

	8000071893114	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА		Република Србија Агенција за привредни регистар
--	---------------	--	--	--

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТAK

Матични / Регистарски број 17502468

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Друштво са ограничено одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име ASTEL PROJEKT DOO БЕОГРАД (САВСКИ ВЕНАЦ)

Скраћено пословно име ASTEL PROJEKT DOO

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина САВСКИ ВЕНАЦ

Место Београд-Савски Венац, САВСКИ ВЕНАЦ

Улица Краљице Наталије

Број и слово 38

Спрат, број стана и слово 2 / 46 /

Адреса за пријем електронске поште

Е- пошта aco.stevanovic@astel.rs

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања 19. мај 2003

Време трајања

Време трајања привредног субјекта Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности 7112

Назив делатности Инжењерске делатности и техничко саветовање

Остали идентификациони подаци

Порески Идентификациони Број (ПИБ) 102933000

Дана 03.02.2022. године у 09:53:31 часова

Страна 1 од 3

Подаци од значаја за правни промет**Текући рачуни**

160-0000000186143-76
160-0053900049796-41
160-0053900049052-42
160-0050100127528-52
160-0000000323428-83

Контакт подаци

Интернет адреса

www.astel.rs

Подаци о статуту / оснивачком акту

Не постоји обавеза овере измене оснивачког акта

Датум важећег статута

Датум важећег оснивачког акта

Законски (статутарни) заступници**Физичка лица**

1. Име	Адо	Презиме	Стевановић
ЈМБГ	2606960710366		
Функција	Директор		
Ограниччење супотписом	не постоји ограничење супотписом		

Чланови / Сувласници**Подаци о члану**

Име и презиме Адо Стевановић

ЈМБГ 2606960710366

Подаци о капиталу**Новчани**

износ	датум
Уписан: 4.191,20 EUR, у противвредности од 280.897,50 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 2.147,21 EUR, у противвредности од 141.257,22 RSD	21. мај 2003

износ	датум
Уплаћен: 2.043,99 EUR, у противвредности од 139.640,29 RSD	10. децембар 2003

Дана 03.02.2022. године у 09:53:31 часова

Страна 2 од 3

	износ(%) 100,000000000000
--	------------------------------

Основни капитал друштва

Новчани

износ

Уписан: 4.191,20 EUR, у противвредности од
286.332,31 RSD

датум

износ
Уплаћен: 4.191,20 EUR, у противвредности од
286.332,31 RSD

датум

10. децембар
2003

Миладин Маглов

Дана 03.02.2022. године у 09:53:31 часова

Страна 3 од 3

1.3.2 Sertifikat o Akreditaciji

Акредитационо тело Србије

Accreditation Body of Serbia

01551

Београд

Belgrade

додељује

awards

СЕРТИФИКАТ О АКРЕДИТАЦИЈИ

Accreditation Certificate

којим се потврђује да тело за оцењивање усаглашености
confirming that Conformity Assessment Body

АСТЕЛ ПРОЈЕКТ ДОО

АСТЕЛ ЛАБОРАТОРИЈА – Лабораторија за
испитивање и мерење нејонизујућег зрачења
и буке у животној средини

Београд

акредитациони број

accreditation number

01-494

задовољава захтеве стандарда

fulfils the requirements of

SRPS ISO/IEC 17025:2017

(ISO/IEC 17025:2017)

те је компетентно за обављање послова испитивања
and is competent to perform testing activities

који су специфицирани у важећем издању Обима акредитације

as specified in the valid Scope of Accreditation

Важеће издање Обима акредитације доступно је на интернет адреси: www.ats.rs

Valid Scope of Accreditation can be found at: www.ats.rs

Акредитација додељена
Date of issue

10.04.2020.

Акредитација важи до
Date of expiry

09.04.2024.

ВЛД ДИРЕКТОРА
prof. др. Ацо Јанићијевић
Acting Director
prof. Aco Janicijević, PhD

Акредитационо тело Србије је потписник Мултилатералног споразума о
признавању еквивалентности система акредитације Европске организације за
акредитацију (EA MLA) и ILAC MRA споразума у овој области. / ATS is a signatory
of the EA MLA and ILAC MRA in this field.

1.3.3 Obim Akreditacije

АКРЕДИТАЦИОНО
ТЕЛО
СРБИЈЕ

ATC

Акредитациони број/Accreditation No:
01-494

Ознака предмета/File Ref. No.:

2-01-553

Вали од/

Valid from:

28.07.2021.

Замењује Обим од:

Replaces Scope dated:

10.04.2020.

Датум прве акредитације/
Date of initial accreditation: 10.04.2020.

ОБИМ АКРЕДИТАЦИЈЕ

Scope of Accreditation

Акредитовано тело за оцењивање усаглашености/ *Accredited conformity assessment body*

АСТЕЛ ПРОЈЕКТ ДОО
АСТЕЛ ЛАБОРАТОРИЈА – Лабораторија за испитивање и мерење
нејонизујућег зрачења и буке у животној средини
Београд, Краљице Наталије 38/46

Стандард / Standard:

SRPS ISO/IEC 17025:2017

(ISO/IEC 17025:2017)

Скраћени обим акредитације / Short description of the scope

- Нејонизујуће зрачење: ниво излагања људи електромагнетским пољима високих и ниских фреквенција / Non-ionizing radiation: level of human exposure to high and low frequency electromagnetic fields.

Акредитациони број/
Accreditation No 01-494

Важи од/Valid from: 28.07.2021.

Заменује Обим од / Replaces Scope dated: 10.04.2020.

Детаљан обим акредитације/Detailed description of the scope

Место испитивања: на терену (локација лабораторије: Нови Београд, Ђорђа Станојевића 11в)
Нејонизујуће зрачење: ниво излагања људи електромагнетским пољима високих и ниских фреквенција

P. Б.	Предмет испитивања материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примениво)	Референтни документ
1.	Ниво излагања људи електромагнетским пољима високих фреквенција на отвореном/ затвореном простору	Широкопојасно испитивање јачине електричног поља у опсегу од 100 kHz до 8 GHz широкопојасном мерном сондом	0,2 V/m до 1000 V/m	SRPS EN 50413:2020 SRPS EN 50420:2008 SRPS EN 61566:2009 SRPS EN 62232:2017 QP.010 ¹⁾
2.	Ниво излагања људи електромагнетским пољима високих фреквенција на отвореном/ затвореном простору, које стварају: - GSM / DCS / UMTS (WCDMA) / LTE базне станице у јавној мобилној комуникационој мрежи; - FM, DAB, DRM, DVB-T предајници у радио-дифузној мрежи; - CDMA базне станице у оквиру фиксне бежичне приступне мреже; - радио-станице у локалној бежичној приступној мрежи (WLAN); - TETRA базне станице у електронским комуникационим мрежама за посебне намене	Фреквенцијски селективно испитивање јачине електричног поља у опсегу 27 MHz до 6 GHz	0,2 V/m до 120 V/m	SRPS EN 50413:2020 SRPS EN 50420:2008 SRPS EN 61566:2009 SRPS EN 62232:2017 QP.010 ¹⁾

Акредитациони број/
Accreditation No **01-494**

Важи од/Valid from: 28.07.2021.

Замењује Обим од / Replaces Scope dated: 10.04.2020.

Место испитивања: на терену (локација лабораторије: Нови Београд, Ђорђа Станојевића 11в) Нејонизујуће зрачење: ниво излагања људи слектромагнетским пољима високих и ниских фреквенција				
P. Б.	Предмет испитивања материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опис мерења (где је примениво)	Референтни документ
3.	Ниво излагања људи електромагнетским пољима ниских фреквенција на отвореном и затвореном простору, које потичу од: Елемената електродистрибутивних система и система за пренос електричне енергије у стационарном режиму рада	Мерење јачине електричног поља и магнетне индукције нејонизујућег зрачења ниских фреквенција у опсегу од 1 Hz до 400 kHz	Електрично поље: 1 V/m до 100 kV/m Спектралне анализе електричног поља: 4 mV/m до 100 kV/m Магнетно поље: 50 nT до 10 mT Спектралне анализе магнетног поља: 0,5 nT до 10 mT	SRPS EN 50413:2020 SRPS EN 62110:2011 SRPS EN 62110:2011/AC:2015 SRPS EN 61786-1:2014

¹⁾Легенда

Референтни документ	Референца / назив методе испитивања
QP.010	Методологија за испитивање електромагнетног зрачења у животној средини у високофреквентном опсегу.

Овај Обим акредитације важи само уз Сертификат о акредитацији број **01-494**
This Scope of accreditation is valid only with Accreditation Certificate No 01-494

Акредитација важи до: 09.04.2024.
 Accreditation expiry date: 09.04.2024.

1.3.4 Rešenje o ispunjenosti uslova za vršenje ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja

**Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ
СРЕДИНЕ**

Сектор за планирање и управљање у животној средини
Група за заштиту србске, вибрације и нејонизујућих зрачења
Број: 532-04-01350/2020-03
Датум: 27.04.2020. године
Београд

На основу члана 23. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), члана 1C. став 1. и 2. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09), члана 5a. став 1. Закона о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 44/14, 14/15, 54/15 и 96/15 – др.закон и 62/17), члана 136. и 141. став 7. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број: 18/16), а на основу захтева Астел пројект ДОО, Београд, в.д. секретара министарства Бранислав Атанасковић, по решењу о овлашћењу бр. 021-01-5/9-2/2017-09 од 15.05.2018. године, Министарство заштите животне средине, доноси

РЕШЕЊЕ

- Утврђује се да Астел пројект ДОО, Београд, ул. Краљице Наталије број 38/46 (у даљем тексту: подносилац захтева), испуњава услове у погледу кадрова, опреме и простора као и да примењује методе мерења и прорачуна важећих домаћих и међународних стандарда за вршење послова испитивања нивоа нејонизујућих зрачења од посебног интереса зрачења за високофрејквентно подручје;
- У случају измене у погледу испуњености услова прописаних за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини утврђених у тачки 1. овог решења, подносилац захтева дужан је да одмах обавести министра надлежног за послове заштите животне средине од нејонизујућих зрачења.

Образложење

Подносилац захтева поднео је Министарству заштите животне средине, дана 24. априла 2020. године, захтев за утврђивање испуњености услова у погледу кадрова, опреме и простора за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини, на основу члана 10. став 1. и 2. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења.

Услови у погледу кадрова, опреме и простора, као и методе мерења и прорачуна важећих домаћих и међународних стандарда, које морају да испуњавају и примењују привредна друштва, предузећа и друга правна лица за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини, прописани су чл. 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 104/09).

Уз захтев заведен под бројем 532-04-01350/2020-03 од 24. априла 2020. године, поднете су фотокопије следеће документације:

-2-

1. Доказ о уплати административне таксе (оверена фотокопија),
2. Извод из АПР-а.
3. Потврда Републичког фонда за ПИОЗ, о поднетој пријави-одјави осигурања за запослене: Марко Василијевић, Јелена Стевановић, Василијевић, Милан Митровић и Дејан Мрдак
4. Сертификат о акредитацији ATC-а, бр 01551, са роком важења од 10.04.2020. до 09.04.2024., којим се потврђује да тело за оцењивање усаглашености подносилац захтева, акредитациони број 01-494, задовољава захтеве стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 (ISC/IEC 17025:2017) који су специфицирани у важећем издању Обима акредитације,
5. Обим акредитације издат од ATC-а од 10.04.2020. године, ознака предмета 2-01-553.

Надлежни орган је на основу оствареног увида у приложену документацију уз предметни захтев, утврдио подносилац захтева испуњава прописане услове и примењује прописане методе мерења и прорачуна у складу са чл. 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини, на основу чега се овлашћује за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини за високофреквентно подручје.

На основу утврђеног чињеничног стања решено је као у диспозитиву овог решења.

Ово решење је коначно у управном поступку.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог решења може се покренuti управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје непосредно суду или путем поште.

Доставити:

- Астел пројект ДОО, Београд, ул. Краљице Наталије број 38/46,
- Архиви.

1.3.5 Rešenje o ispunjenosti uslova za sistematsko ispitivanje nivoa nejonizujućih zračenja

Република Србија
МИНИСТАРСТВО

ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Сектор за планирање и управљање у животној средини

Група за заштиту од буке, вибрација и нејонизујућих зрачења

Број: 532-04-01349/2020-03

Датум: 27.04.2020. године

Омладинских бригада 1

Београд

На основу члана 23. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), члана 10. став 1. и 2. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09), члана 5а. став 1. Закона о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 44/14, 14/15, 54/15 и 96/15 – др.закон и 62/17), члана 136. и 141. став 7. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16), а на основу захтева Астел пројект ДОО, Београд, в.д секретара министарства Бранислав Атанасковић, по решењу о овлашћењу бр. 021-01-5/9-2/2017-09 од 15.05.2018. године, Министарство заштите животне средине, доноси

РЕШЕЊЕ

- Утврђује се да Астел пројект ДОО, Београд, ул. Краљице Наталије број 38/46 (у даљем тексту: подносилац захтева), испуњава услове у погледу кадрова, опреме и простора као и да примењује методе мерења важећих домаћих и међународних стандарда за систематско испитивање нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, за високофrekвентно подручје;
- У случају измене у погледу испуњености услова прописаних за вршење послова систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења у животнисј средини, утврђених у тачки 1. овог решења, подносилац захтева дужан је да одмах обавести министра надлежног за послове заштите животне средине од нејонизујућих зрачења.

Образложење

Подносилац захтева поднео је Министарству заштите животне средине, дана дана 24. априла 2020. године захтев за утврђивање испуњености услова у погледу кадрова, опреме и простора за вршење послова систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, у складу са чланом 5. став 5. и 6. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења.

Услови у погледу кадрова, опреме и простора, као и методе мерења важећих домаћих и међународних стандарда, које морају да испуњавају и примењују привредна друштва, предузећа и друга правна лица за вршење послова систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, прописани су чл. 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења, као и начин и методе систематског испитивања у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 104/09).

Уз захтев заведен под бр. 532-04-01349/2020-03 од 24. априла 2020. године, приложене су фотокопије следеће документације:

1. Доказ о уплати административне таксе (оверена фотокопија),
2. Извод из АПР-а,
3. Потврда Републичког фонда за ПИОЗ, о поднетој пријави-одјави осигурања за запослене: Марко Василијевић, Јелена Стевановић, Василијевић, Милан Митровић и Дејан Мрдак
4. Сертификат о акредитацији АТС-а, бр 01551, са роком важења од 10.04.2020. до 09.04.2024., којим се потврђује да тело за оцењивање усаглашености подносилац захтева, акредитациони број 01-494, задовољава захтеве стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 (ISO/IEC 17025:2017) који су специфицирани у важећем издању Обима акредитације,
5. Обим акредитације издат од АТС-а од 10.04.2020. године, ознака предмета 2-01-553.

Надлежни орган је на основу оствареног увида у документацију приложену уз предметни захтев, утврдио да подносилац захтева испуњава прописане услове и примењује прописане методе мерења у складу са чланом 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења, као и начин и методе систематског испитивања у животној средини, на основу чега се овлашћује за вршење послова систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, за високофреквентно подручје.

На основу утврђеног чињеничног стања решено је као у диспозитиву овог решења.

Ово решење је коначно у управном поступку, на основу члана 5. став 7. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог решења може се покренути управни спор пред Управним судом у Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје непосредно суду или путем поште.

Доставити:

- Астел пројект ДОО, Београд, ул. Краљице Наталије број 38/46,
- Архиви.

1.3.6 Rešenje o ispunjenosti uslova za vršenje poslova ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
**Покрајински секретаријат за
урбанизам и заштиту животне средине**

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад

Т: +381 21 487 4719 Ф: +381 21 456 238

ekourb@vojvodina.gov.rs | www.ekourbavp.vojvodina.gov.rs

БРОЈ: 140-501-435/2020-05

ДАТУМ: 24.04.2020. година

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, помоћник покрајинског секретара Немања Ерцег по овлашћењу покрајинског секретара број 140-031-229/17-02-1 од 17. 05. 2017. године, на основу члана 10. став 2. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", бр. 36/09), члана 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 104/09), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ('Сл. лист АПВ', бр. 37/14, 54/14 - др. Одлука, 37/16, 29/17 и 24/2019) и члана 136. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/16 и 95/18), поступајући по захтеву д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, доноси

РЕШЕЊЕ

1. УТВРЂУЈЕ СЕ да д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, испуњава услове у погледу кадрова, опреме и простора, као и да примењује методе мерења и прорачуна важећих домаћих и међународних стандарда за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини на територији Аутономне Покрајине Војводине за високофреквентно подручје.

2. ОВЛАШЋУЈУ СЕ запослени у д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, да врше испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини из тачке 1. диспозитива овог решења и то:

- Ацо Стевановић, дипл. инж. електротехнике за аутоматику и електронику;
- Марко Василијевић, дипл. инж. саобраћаја;
- Јелена Стевановић Василијевић, дипл. инж. саобраћаја;
- Милан Митровић, дипл. инж. електротехнике.

Образложење

Д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, поднело је захтев за обављање послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини. Уз захтев поднета је следећа документација: сертификат о акредитацији, обим акредитације, извод из АПР, документација за запослене (фотокопија дипломе и потврда о радном искуству на пословима испитивања нејонизујућег зрачења).

На основу захтева и приложene документације, утврђено је да д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, испуњава услове за обављање послова наведених у тачки 1. диспозитива решења прописане чланом 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 104/09).

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана од дана пријема решења, путем овог органа. Жалба се предаје писмено Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Бул. Михајла Пупина бр.16, Нови Сад или усмено на записник или препоручено поштом, са административном таксом у износу од 480,00 динара уплаћеном на жиро рачун 840-742221843-57.

Такса у износу од 65.100,00 динара наплаћена је сходно тарифном броју 191. став 3. Закона о републичким административним таксама («Службени гласник РС», бр. 43/2003, 51/2003 – испр, 61/2005, 101/2005 - др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 – усклађени дин. изн., 55/2012 - усклађени дин. изн., 93/2012, 47/2013 - усклађени дин. изн., 65/2013 – др. закон и 57/2014 - усклађени дин. изн. и 45/2015 - усклађени дин. изн, 83/2015, 112/2015, 50/2016 - усклађени дин. изн., 61/2017 - усклађени дин. изн., 113/2017, 3/2018 - испр., 50/2018 - усклађени дин. Изн., 86/2019 и 90/2019 - испр.).

Доставити:

1. Наслову
2. Архиви
3. Покрајинској инспекцији за заштиту животној средини

1.3.7 Rešenje o određivanju odgovornog projektanta

Na osnovu Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 72/09, 81/09 – ispr, 64/10 – odluka US, 24/11, 121/12, 42/13 – odluka US, 50/13 – odluka US, 98/13 – odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – dr. zakon, 9/20 i 52/21), donosim:

REŠENJE

O ODREĐIVANJU ODGOVORNOG PROJEKTANTA

za izradu tehničke dokumentacije.

Opšti podaci o tehničkoj dokumentaciji:

<i>Investitor:</i>	A1 Srbija d.o.o. Beograd Milutina Milankovića 1ž, 11070 Beograd
<i>Objekat:</i>	Bazna stanica mobilne telefonije BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC
<i>Naziv projekta</i>	Stručna ocena opterećenja životne sredine u lokalnoj zoni bazne stanice mobilne telefonije
<i>Broj projekta:</i>	AL-SO-032/2022

Za ODGOVORNOG PROJEKTANTA određuje se:

- **Milan Mitrović, dipl.inž.el. - (Broj licence 353 O339 15).**

ASTEL PROJEKT DOO:
direktor

Dr Aco Stevanović, dipl.ing el.

1.3.8 Izjava odgovornog projektanta

Izjavljujem da sam se pri izradi tehničke dokumentacije

**NAZIV PROJEKTA: STRUČNA OCENA OPTEREĆENJA ŽIVOTNE SREDINE
U LOKALNOJ ZONI BAZNE STANICE MOBILNE TELEFONIJE
BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC**

**INVESTITOR: A1 SRBIJA D.O.O. BEOGRAD
BEOGRAD-NOVI BEOGRAD, MILUTINA MILAKOVIĆA 1Ž**

pridržavao odredbi definisanih Zakonom o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 72/09, 81/09 – ispr, 64/10 – odluka US, 24/11, 121/12, 42/13 – odluka US, 50/13 – odluka US, 98/13 – odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – dr. zakon, 9/20 i 52/21), Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 135/04 i 36/09) i Zakona o zaštiti od nejonizujućeg zračenja („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 36/09), kao i propisa, standarda, tehničkih normativa i normi kvaliteta čija je primena obavezna pri izradi ove vrste dokumentacije.

Odgovorni projektant
Milan Mitrović, dipl.inž.el.

1.3.9 Licenca odgovornog projektanta

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПРОЈЕКТАНТА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДВОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Милан М. Митровић

дипломирани инжењер електротехнике
ЛИБ 03081075040

одговорни пројектант
телекомуникационих мрежа и система

Број лиценце
353 0339 15

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Милисав Дамњановић
дипл. инж. арх.

У Београду,
15. октобра 2015. године

1.3.10 Potvrda o važenju licence odgovornog projektanta

Број: 02-12/423891
Београд, 07.10.2021. године

На основу члана 14. Статута Инжењерске коморе Србије ("СГ РС", бр. 36/19), а на лични захтев члана Коморе, Инжењерска комора Србије издаје

ПОТВРДУ

Којом се потврђује да је Милан М. Митровић, дипл. инж. ел.
лиценца број

353 О339 15

Одговорни пројектант телекомуникационих мрежа и система

на дан издавања ове потврде члан Инжењерске коморе Србије, да је измирио обавезу плаћања чланарине Комори за текућу годину, односно до 15.10.2022. године, као и да му није изречена мера пред Судом части Инжењерске коморе Србије

Председница Инжењерске коморе Србије

Марица М.
Марица Мијајловић, дипл. инж. арх.

1.4 PROJEKTNI ZADATAK

za izradu

STRUČNE OCENE OPTEREĆENJA ŽIVOTNE SREDINE U LOKALNOJ ZONI RADIO BAZNE STANICE MOBILNE TELEFONIJE BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

Investitor:

A1 SRBIJA D.O.O. BEOGRAD
BEOGRAD-NOVI BEOGRAD, MILUTINA MILAKOVIĆA 1Ž

Naziv projekta:

STRUČNA OCENA OPTEREĆENJA ŽIVOTNE SREDINE
U LOKALNOJ ZONI BAZNE STANICE MOBILNE TELEFONIJE
BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

1. Osnovni podaci o Investitoru:

Investitor	A1 Srbija d.o.o. Beograd Milutina Milankovića 1ž, 11070 Beograd
Šifra delatnosti	6110
PIB	104704549
Matični broj	20220023
Kontakt osoba	Branislav Mrdak Site Acquisition and Permitting Senior Expert B.Mrdak@A1.rs

2. Osnovni zahtevi

U okviru ove dokumentacije potrebno je izraditi stručnu ocenu opterećenja životne sredine u lokalnoj zoni radio bazne stanice mobilne telefonije na lokaciji **BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC**. Ova Stručna ocena treba da predstavlja sastavni deo dokumentacije koja se prilaže uz Zahtev za odlučivanje o potrebi procene uticaja na životnu sredinu a kao dokaz da novi ili izmenjeni izvor na lokaciji svojim radom neće dovesti do izlaganja ljudi elektromagnetnom zračenju preko definisanih granica.

Stručna ocena treba da sadrži:

- 1) podatke o nosiocu projekta;
- 2) opis lokacije na kojoj se planira realizacija projekta;
- 3) Tehničko rešenje;
- 4) Prikaz postojećeg opterećenja na predmetnoj lokaciji;
- 5) Proračun nivoa elektromagnetne emisije;
- 6) Zaključak;
- 7) Mere zaštite i Zakonsku regulativu.

3. Zakonska regulativa

Stručnu ocenu opterećenja životne sredine u lokalnoj zoni radio bazne stanice mobilne telefonije na lokaciji **BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC**, potrebno je realizovati u skladu sa važećim propisima, pre svega u skladu sa:

- Zakonom o zaštiti životne sredine (Sl. glasnik RS, br. 135/04, 36/09, 36/09 – dr. zakon, 72/09 – dr. zakon, 43/01 – odluka US, 14/16, 76/18, 95/18 – dr. zakon i 95/18 – dr. zakon);
- Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu (Sl. glasnik RS, br. 135/04 i 36/09);
- Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu (Sl. glasnik RS, br. 135/04 i 88/10);
- Zakonom o integrисаном sprečавању и контроли загађивања životне sredine (Sl. glasnik RS, br. 135/04 i 25/15);
- Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu (Sl. glasnik RS, br. 101/05, 91/15 i 113/17 – dr. zakon);
- Zakonom o planiranju i izgradnji (Sl. glasnik RS, br. 72/09, 81/09 – ispr, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13 – odluka US, 50/13 – odluka US, 98/13 – odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – dr. zakon, 9/2020 i 52/21);
- Zakonom o elektronskim komunikacijama (Sl. glasnik RS, br. 44/10, 60/13 – odluka US i 62/14 i 95/18 – dr. zakon);
- Zakonom o zaštiti od nejonizujućeg zračenja (Sl. glasnik RS, br. 36/09);
- drugim podzakonskim aktima i propisima iz oblasti telekomunikacija.

2 PODACI O LOKACIJI

2.1 LOKACIJA IZVORA

U okviru ove tehničke dokumentacije analizirani izvor elektromagnetskog zračenja je radio-bazna stanica namenjena za ostvarivanje servisa posredstvom LTE800 / GSM900 / LTE1800 / UMTS2100 / LTE2100 sistema javne mobilne telefonije, operatora A1, koja se nalazi na objektu tržnog centra „Stadion“, na adresi Zaplanjska 32, Beograd.

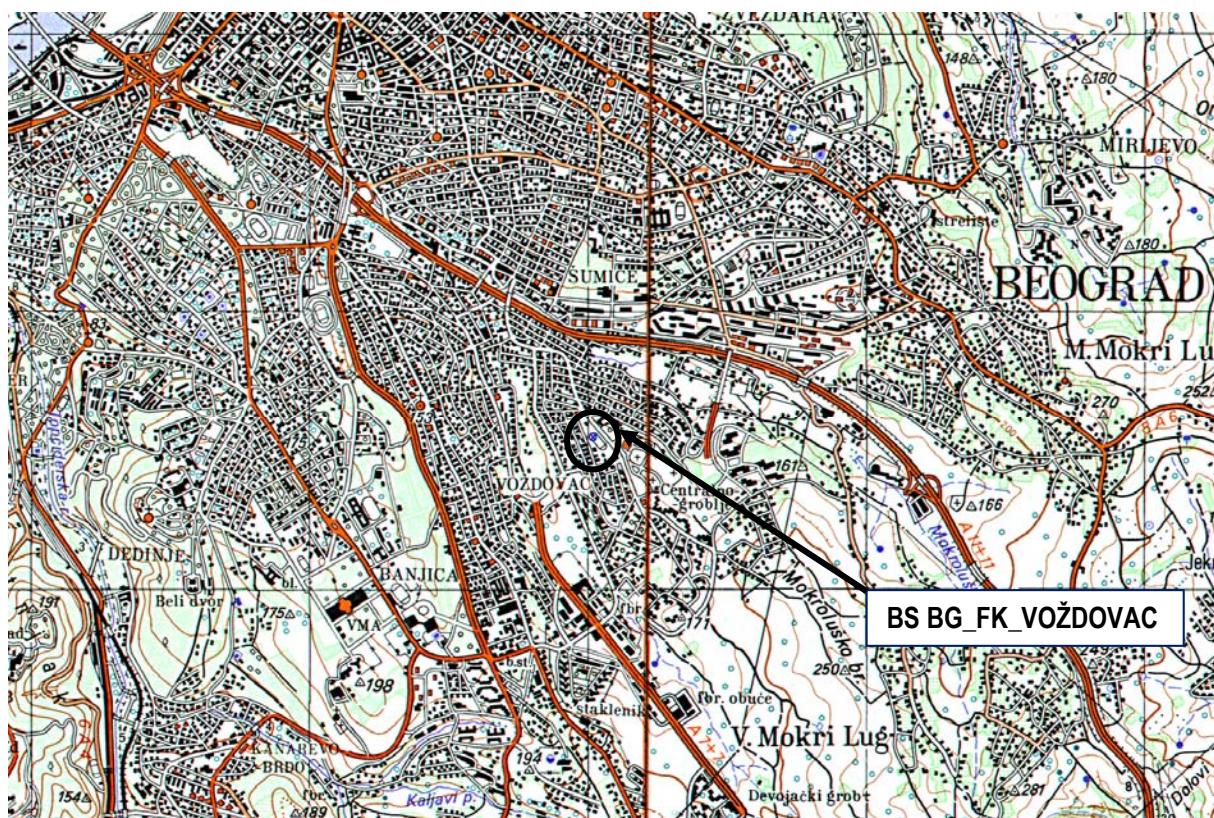
U narednoj tabeli date su osnovne lokacijske informacije ispitivanog izvora.

Tabela 2.1 Polazni parametri radio-bazne stanice RBS

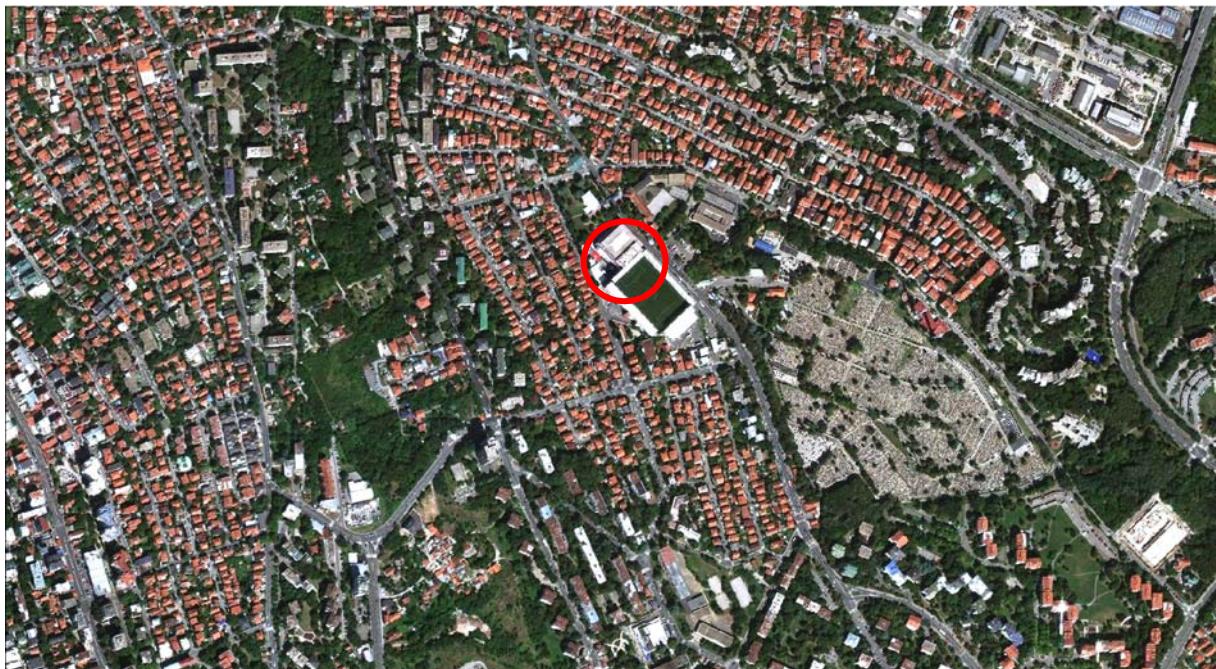
Operator	A1	
Sistem	LTE800 / GSM900 / LTE1800 / UMTS2100 / LTE2100	
Naziv izvora BS	BG_FK_VOŽDOVAC	
Kod bazne stanice	BG0700_02	
Lokacija predajnika/izvora	Zaplanjska 32, 11010 Beograd 48	
Geografske koordinate lokacije (WGS - 84)	44°46'31.0" N	20°29'22.7" E
Nadmorska visina terena	145 m	

2.1.1 Prikaz geografskog položaja emisione lokacije

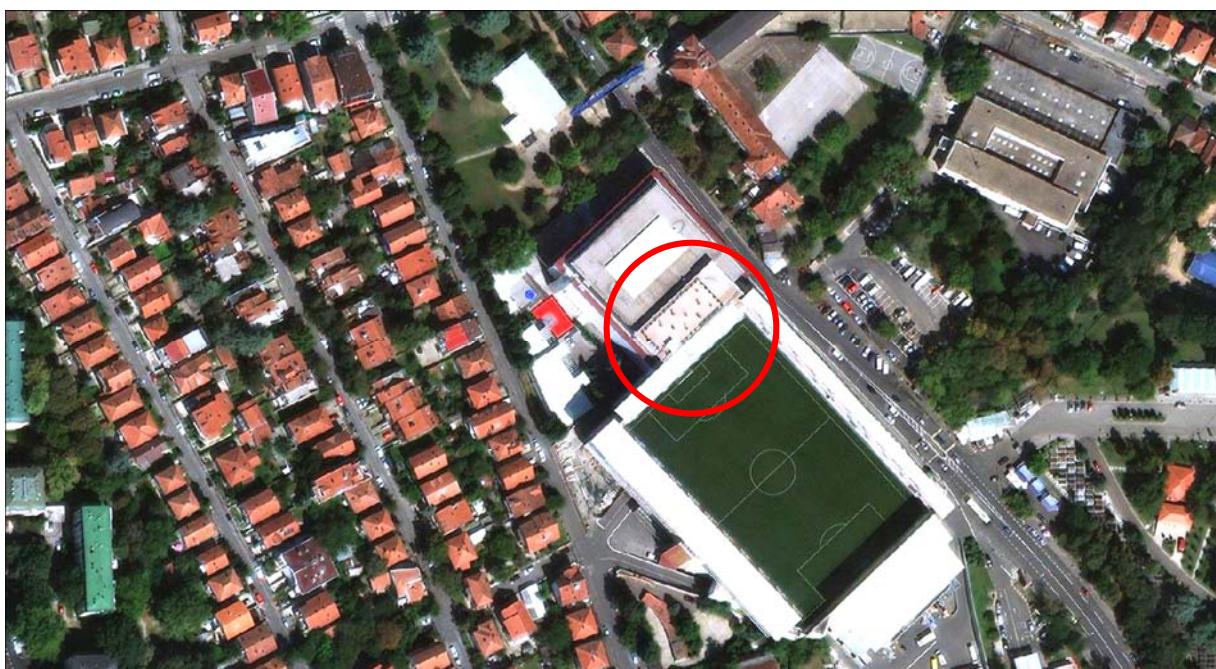
Na sledećim slikama su dati prikazi geografskog položaja emisione lokacije, pri čemu su kao podloge korišćeni satelitski snimci i karta izvorne razmere 1:50000.

Slika 2.1 Geografski prikaz emisione lokacije (karta izvorne razmere 1:50000)

Slika 2.2 Geografski prikaz emisione lokacije (satelitski snimak rezolucije 30 cm i izvorne razmere 1:5000)

Slika 2.3 Geografski prikaz emisione lokacije (satelitski snimak rezolucije 30 cm i izvorne razmere 1:1250)

2.2 PRISTUP LOKACIJI I SITUACIJA OBJEKTA

Lokacija postojeće radio bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC operatora A1 Srbija je na objektu tržnog centra „Stadion“, na adresi Zaplanjska 32, Beograd.

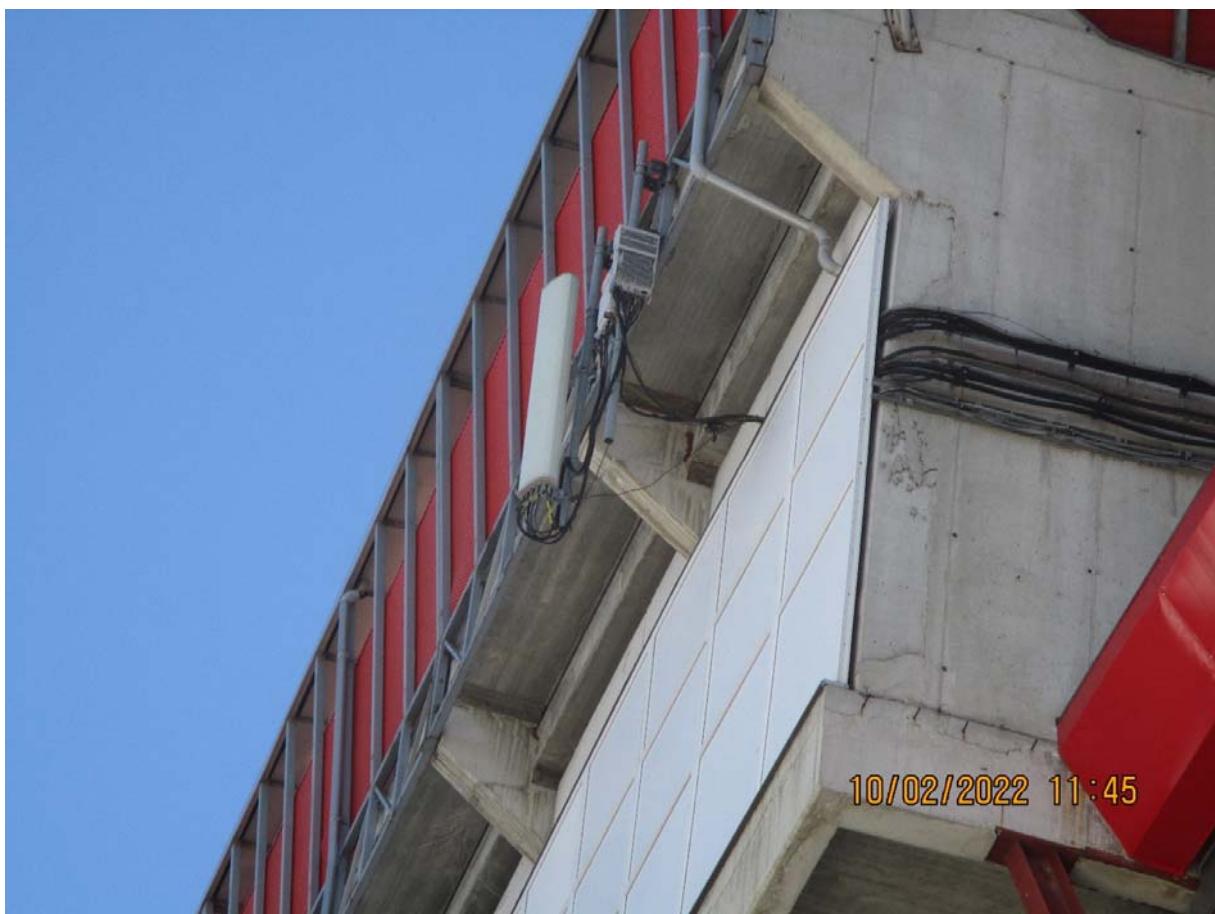
Slika 2.4 Objekat na kome se nalazi predmetna BS

Slika 2.5 Prikaz antenskog sistema sektora 1 predmetne BS

Slika 2.6 Prikaz antenskog sistema sektora 2 predmetne BS

Slika 2.7 Prikaz antenskog sistema sektora 3 predmetne BS

2.3 PRIKAZ STANJA ŽIVOTNE SREDINE NA LOKACIJI U BLIŽOJ OKOLINI

Radio bazna stanica BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC, operatora A1, nalazi se na adresi Zaplanjska 32, Beograd. Antenski nosači bazne stanice montirani su na nosačima na spoljnim zidovima objekta – stadiona.

U Izveštaju o frekvencijski selektivnom ispitivanju nivoa izlaganja ljudi visokofrekventnim elektromagnetskim poljima br. AL-EMF-016-2022, izrađenom od strane Astel Laboratorije, utvrđeno je sledeće:

- U neposrednoj blizini lokacije bazne stanice nalaze se krug Stadion šoping centra sa poslovnim objektima, terenom i tribinama, dok se oko Stadion šoping centra nalaze poslovni, stambeni objekti, OŠ „Branislav Nušić“ i predškolska ustanova „Euro kids“. Najbliži stambeni objekat je na rastojanju od oko 50 m od antenskog nosača u pravcu sektora tri.
- Pregledom podataka u bazi RATEL-a i proverom na terenu, uočene bazne stanice u krugu od 150 m od lokacije predmetne bazne stanice su:
 - BS Cetin na istoj lokaciji na kojoj se nalazi A1 BS BG_FK_VOŽDOVAC,
 - BS Telekom Srbija ad na istoj lokaciji na kojoj se nalazi A1 BS BG_FK_VOŽDOVAC.

2.4 DIJAGRAM ZRAČENJA PREDMETNE BAZNE STANICE

Na narednom snimku dat je prikaz lokacije bazne stanice sa prikazom pravaca zračenja antena. Ucrtani crveni krugovi su prečnika 50 m i 100 m, sa centrom u poziciji gde je smeštena oprema predmetne bazne stanice.

Slika 2.8 Pravci zračenja antenskih sistema BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

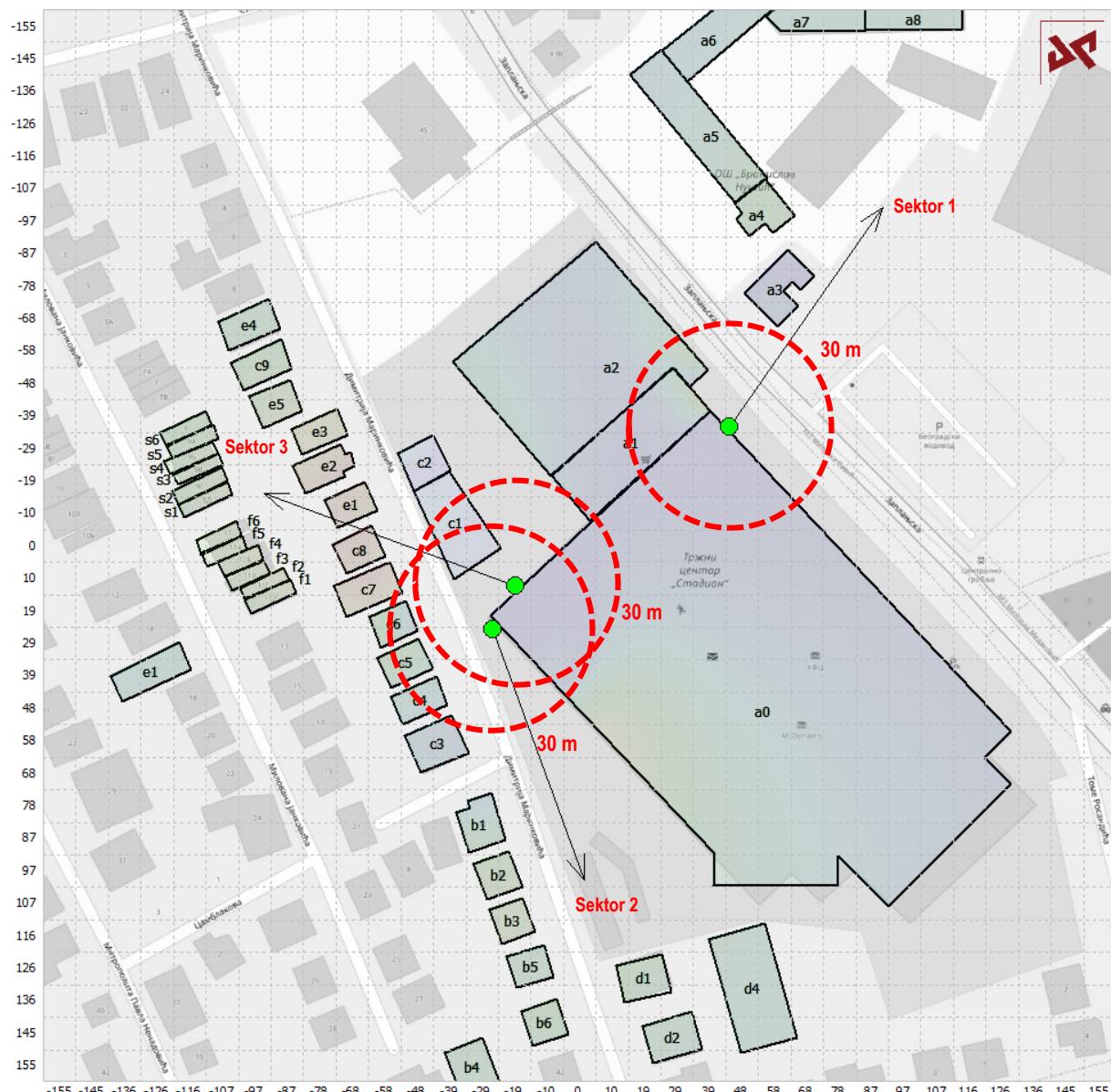

2.5 OBJEKTI U OKRUŽENJU LOKACIJE PREDMETNE BAZNE STANICE

Pri proračunima nivoa elektromagnetskog polja u analizu se uzimaju objekti u okruženju izvora, u ovom slučaju u okolini lokacije bazne stanice. U zavisnosti od konkretnе situacije, osim objekata u bližoj zoni bazne stanice posmatraju se i objekti u pravcima zračenja pojedinih sektora bazne stanice.

Uzimajući u obzir parametre antenskog sistema (azimut, visinu, tip antene, električni i mehanički tilt) napravljena je analiza koje od objekata je potrebno uzeti u obzir pri proračunima nivoa polja. U analizu su uzeti objekti do oko 150 m od lokacije bazne stanice, posebno oni u pravcima zračenja antena.

Prostorni raspored objekata u širem okruženju predmetne lokacije radio bazne stanice dat je na narednoj slici. Objekti su označeni slovom i brojem. Označeni su i sektori i zona od 30 m od antena.

Slika 2.9 Prikaz pravaca zračenja antena bazne stанице i pozicije okolnih objekata

U narednoj tabeli navedeni su objekti koji će biti predmet proračuna. Svaki objekat je definisan: oznakom, visinom¹, spratnošću, spratnom visinom, adresom² i namenom ili tipom objekta.

Tabela 2.2 Spisak objekata za koje će biti urađen proračun nivoa EMP

Oznaka objekta	Visina objekta [m]	Broj nivoa	Adresa objekta	Namena/tip objekta
a0	20.0	P+4	Zaplanjska 32	tržni centar + stadion
a1	24.0	P+5	Zaplanjska 32b	poslovni
a2	20.0	P+4	Zaplanjska 32b	poslovni
a3	3.0	P	Zaplanjska 45	poslovni
a4	8.0	P+1	Zaplanjska 45	škola
a5	9.0	P+1	Zaplanjska 45	škola
a6	10.5	P+2	Zaplanjska 45	škola
a7	5.0	P	Zaplanjska 45	škola
a8	7.0	P	Zaplanjska 45	škola
b1	9.0	P+2	Dimitrija Marinkovića 32	stambeni
c1	6.0	P+1	Zaplanjska 32	poslovni
c2	3.0	P	Zaplanjska 32	poslovni
b2	9.0	P+2	Dimitrija Marinkovića 34	stambeni
b3	9.0	P+2	Dimitrija Marinkovića 36	stambeni
d1	9.0	P+2	Dimitrija Marinkovića 7	stambeni
d2	9.0	P+2	Dimitrija Martinovica 9	stambeni
d4	9.0	P+1	Dimitrija Martinovica 5	stambeni
b4	12.0	P+3	Milovana Jankovića 29	stambeni
b5	3.6	P	Dimitrija Marinkovića 38	stambeni
b6	6.6	P+1	Dimitrija Marinkovića 40	stambeni
c3	12.0	P+3	Dimitrija Marinkovića 30	stambeni
c4	12.0	P+3	Dimitrija Marinkovića 28	stambeni
c5	12.0	P+3	Dimitrija Marinkovića 28	stambeni
c6	9.0	P+2	Dimitrija Marinkovića 28	stambeni
c7	10.5	P+2	Dimitrija Marinkovića 22a	stambeni
c8	9.0	P+2	Dimitrija Marinkovića 22	stambeni
c9	12.0	P+3	Dimitrija Marinkovića 12	stambeni
e1	15.0	P+4	Milovana Jankovića 16	stambeni
e1	7.5	P+1	Dimitrija Marinkovića 20	stambeni
e2	13.5	P+3	Dimitrija Marinkovića 18	stambeni
e3	7.5	P+1	Dimitrija Marinkovića 16	stambeni
e4	9.0	P+2	Dimitrija Marinkovića 10	stambeni
f1	13.0	P+3	Milovana Jankovića 11d	stambeni
f2	13.0	P+3	Milovana Jankovića 11g	stambeni
f3	13.0	P+3	Milovana Jankovića 11v	stambeni
f4	13.0	P+3	Milovana Jankovića 11b	stambeni
f5	13.0	P+3	Milovana Jankovića 11a	stambeni
f6	10.0	P+2	Milovana Jankovića 11	stambeni
s1	13.0	P+3	Milovana Jankovića 9d	stambeni
s2	13.0	P+3	Milovana Jankovića 9g	stambeni
s3	13.0	P+3	Milovana Jankovića 9v	stambeni
s4	13.0	P+3	Milovana Jankovića 9b	stambeni
s5	10.0	P+2	Milovana Jankovića 9a	stambeni
s6	10.0	P+2	Milovana Jankovića 9a	stambeni
e5	7.5	P+1	Dimitrija Martinovica 14	stambeni

¹ Pod visinom objekta u daljem razmatranju i proračunima smatra se maksimalna visina dela objekta namenjenog za boravak ljudi, odnosno maksimalna visina dela objekta koja jeste ili može biti prostor u kome žive i borave ljudi.

² Adrese su preuzete sa portala geosrbija.rs.

3 TEHNIČKO REŠENJE BS NA PREDMETNOJ LOKACIJI

3.1 UVOD

Na osnovu obilaska lokacije i uvida u projektnu dokumentaciju navedenu u literaturi, utvrđeno je trenutno tehničko stanje na lokaciji BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC.

Bazna stanica se nalazi na objektu tržnog centra „Stadion“ na Voždovcu, na adresi Zaplanjska 32, Beograd.

Na lokaciji je montirana sledeća oprema:

- Eltek kabinet, u kome se nalaze AirScale sistemske module za LTE800 / GSM900 / LTE1800 / UMTS2100 / LTE2100, baterije, ispravljači, DC distribucija i oprema za prenos,
- Nokia stack, gde je na instalacionom ramu FMFA smešten jedan FSME sistemski modul za UMTS2100,
- Radio moduli, delom montirani kod kabineta, a delom kod antena,
- elektro orman +PP-O.

Slika 3.1 Oprema bazne stанице на локацији

U Prilogu ove Stručne ocene data je dispozicija postojeće opreme.

Na objektu su montirane tri panel antene operatora A1, raspoređene u tri sektora, u azimutima 35°/160°/290°.

Detaljni tehnički podaci o tipovima antena, azimutima, visinama, dobicima, električnim i mehaničkim tiltovima, konfiguraciji, snagama predajnika i efektivno izračenim snagama data je po tehnologijama tabelarno u nastavku dokumentacije, Poglavlje 3.3 Tehnički parametri rada bazne stanice.

Konfiguracija primopredajnika iznosi 3+3+3 za sistem GSM900 i 1+1+1 za ostale sisteme na lokaciji.

Prema Planovima raspodele frekvencija i na osnovu izdatih licenci, a u skladu sa pravilnicima navedenim u glavi 8, u narednoj tabeli dat je pregled frekvencijskih opsega operatora A1 za odgovarajuće sisteme.

Tabela 3.1 Frekvencijski opsezi operatora A1

Sistem	Uplink (MHz)	Downlink (MHz)
GSM900	890.1 – 894.3	935.1 – 939.3
DCS/LTE1800 ³	1750 – 1780	1845 – 1875
UMTS2100/LTE2100	1950 – 1965	2140 – 2155
LTE800	852 – 862	811 – 821

Prilikom proračuna jačine električnog polja u obzir će biti uzeta navedena planirana konfiguracija bazne stanice. Treba napomenuti da su samo kontrolni kanali stalno aktivni, dok se saobraćajni kanali aktiviraju samo u slučajevima kada se za tim ukaže potreba (tzv. „emitovanje sa prekidima“). Na ovaj način, značajno se smanjuje nivo neželjene elektromagnetne emisije u trenucima kada bazna stanica ne radi maksimalnim kapacitetom.

³ Tehnologija LTE1800 operatora A1 koristi maksimalni opseg od 30 MHz za dva frekvencijska nosioca. S obzirom da može raditi sa različitim parametrima na svakom od kanala, ovaj sistem je prilikom proračuna modelovan kao dva zasebna sistema:

1. **LTE1800 I** – nosilac širine kanala 10 MHz (uplink 1750 – 1760 MHz, downlink 1845 – 1855 MHz) i
2. **LTE1800 II** – nosilac širine kanala 20 MHz (uplink 1760 – 1780 MHz, downlink 1855 – 1875 MHz).

3.2 TEHNIČKE KARAKTERISTIKE OPREME

Na lokaciji je instalirana oprema proizvođača *Nokia*. Sistemski modul *AirScale* je montiran u baterijsko-napojnom kabinetu *Eltex*, dok su radio moduli AHEGB i AHPMDA montirani delom pored antena a delom pored kabineta. Pregled navedene opreme i njenih tehničkih karakteristika dat je u nastavku.

3.2.1 AirScale sistemski modul

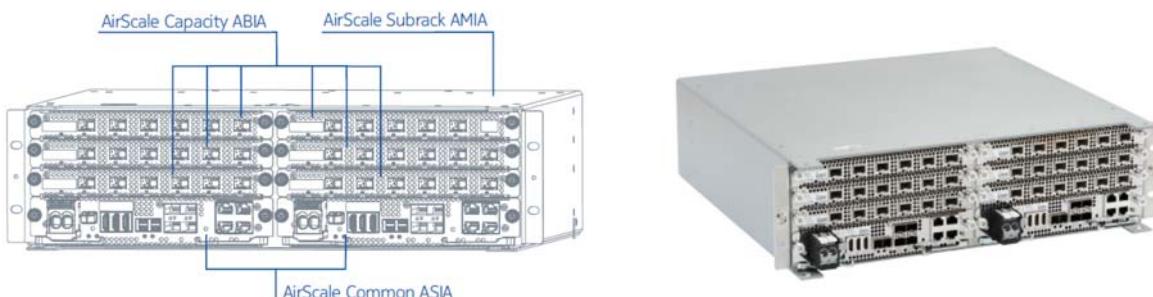
Nokia AirScale sistemski modul kompatibilan je sa *OBSAI/CPRI* i ima sve neophodne kontrolne funkcije i funkcije obrade u osnovnom opsegu za podržane radio pristupne tehnologije. Osnovne funkcije su:

- Procesiranje signala u osnovnom opsegu i decentralizovana kontrola,
- Kontrola prenosa, integrisani Ethernet portovi, IPv4/IPv6 i IPsec prenos,
- BTS sat (*clock*), generisanje i distribucija takta,
- Kontrola funkcionisanja i održavanje bazne stanice,
- Centralna kontrola radio interfejsa.

Nokia AirScale sistemski indoor modul sastoji se od jedne ili dve AS/A jedinice i do šest AB/A jedinica u jednom sub reku (okviru) AMIA.

AS/A jedinica sadrži elemente vezane za kontrolu i ethernet interfejse i procesiranje ethernet saobraćaja. AB/A predstavlja jedinicu obrade signala u osnovnom opsegu i ili uvodi još neku radio pristupnu tehnologiju u sistem.

Nokia AirScale sistemski modul sa dva modula AS/A i šest jedinica za proširenje kapaciteta (min 1) u jednom 3U okviru prikazan je na narednoj slici.

Slika 3.2 Izgled AirScale sistemskog modula (AS/A+AB/A+AMIA) maksimalna konfiguracija za unutrašnju montažu

Tabela 3.2 Osnovne karakteristike AirScale sistemskog modula

Tehničke karakteristike AirScale	
Radna temperatura	-5°C do +55°C
Instalaciona temperatura	-20°C do +60°C
Napon napajanja	-40.5 V DC- -57V DC
Dimenzije AMIA	447x400x128.5mm

Tabela 3.3 Potrošnja karakteristike AirScale sistemskog modula

Potrošnja	Tipična potrošnja 25°C	Maksimalna potrošnja 55°C
ASIA	75 W	129 W
ABIA	105 W	158 W
ABIA ½ kapaciteta	70 W	108 W
AMIA	10 W	40 W
Minimalna konfiguracija	190 W	327 W
Puna konfiguracija	790 W	1248 W

Slično kao i kod drugih Nokia modula, i AirScale modul nudi više opcija kada je u pitanju montaža kao na primer: naslagani jedan na drugi bez kabineta ili rekova, montaža u rek ili kabinet ili montiran na zid.

3.2.2 Nokia AirScale radio moduli

Nokia AirScale radio moduli kompatibilni su sa AirScale sistemskim modulom, kao i sa starijim Nokia Flexi sistemskim modulima FSMF ili FSIH.

U ovom poglavlju opisani su radio moduli tipa AHPMDA / AHPMDB i AHEGB / AHEGC. Ovi radio moduli montiraju se horizontalno / vertikalno na zid ili cev

Tabela 3.4 Osnovne karakteristike i izgled AHPMDA radio modula

Karakteristike AHPMDA radio modula	
Frekvencijski opsezi	B28 (758 – 788 MHz Tx, 703 – 733 MHz Rx) B20 (791 – 821 MHz Tx, 832 – 862 MHz Rx) B8 (925 – 960 MHz Tx, 880 – 915 MHz Rx)
Broj Tx/Rx	2T2R
Izlazna snaga	2 x 2 x 60 W (do 1 x 2 x 120 W u single band modu)
QAM modulacija	256 QAM (DL), 64 QAM (UL)
Dimenzije (V x Š x D)	512 x 308 x 110 mm 652 x 321 x 142 mm sa ramom za montažu
Masa	24 kg
Radna temperatura	-40°C do +55°C (outdoor) -40°C do +45°C (indoor)
Nominalni ulazni napon	-40.5 V DC do -57.0 V DC

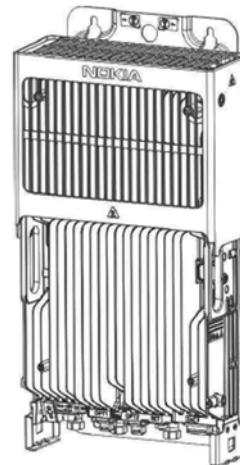

Tabela 3.5 Osnovne karakteristike i izgled AHEGB radio modula

Karakteristike AHEGB radio modula	
Frekvencijski opsezi	B3 (1805 – 1880 MHz Tx, 1710 – 1875 MHz Rx) B1 (2110 – 2170 MHz Tx, 1920 – 1980 MHz Rx)
Broj Tx/Rx	4T4R
Izlazna snaga	2 x 4 x 40 W
QAM modulacija	256 QAM (DL), 64 QAM (UL)
Dimenzije (V x Š x D)	560 x 308 x 149 mm 675 x 327 x 165 mm sa ramom za montažu
Masa	30 kg
Radna temperatura	-40°C do +55°C (outdoor) -40°C do +45°C (indoor)
Nominalni ulazni napon	-40.5 V DC do -57.0 V DC

3.2.3 Napojno-baterijski kabinet

Za napajanje uređaja na lokaciji montiran je kabineta proizvođača Eltek, u kome se nalaze ispravljači, baterije, DC distribucija, kao i slobodan prostor za smeštaj dodatne opreme po potrebi. Izgled kabineta i ispravljačke jedinice dat je na narednoj slici.

Slika 3.3 Eltek kabinet

Osnovne karakteristike Eltek kabineta dati su u narednoj tabeli.

Tabela 3.6 Osnovne karakteristike ELTEK-a

Tehničke karakteristike Eltek kabineta	
Dimenzije	705x831x2068mm
Težina	105kg
Prostor za smeštaj opreme	39U
Stalak za baterije	2 kom + 2 opciono
Održavanje temperature	Ventilator i filter (1700W ili 2000W)
Grejač	Opciono, max 2kom
Ispravljači	
DC izlaz	-48V DC
Broj faza na ulazu	1x230VAC ili 3x230VAC ili 3x230/400VAC
Prečnik priključnog kabla	max 10mm ²
Radna temperatura	-40°C do +45°C
Broj osigurača na distribuciji	maks 20x18mm

3.2.4 Antene

Na lokaciji bazne stanice za realizaciju antenskog sistema koriste se antene AQU4518R30 proizvođača Huawei, za sve sisteme na lokaciji. U nastavku je dat izvod iz kataloga predmetne antene.

AQU4518R30v07	
DXXXX-690-862/880-960/1695-2690/1695-2690-65/65/65/65-15.5/16/18/18i-M/M/M/M-R	
EasyRET2L2H 8-PortAntennawith4 Integrated RCUs - 2.0m	

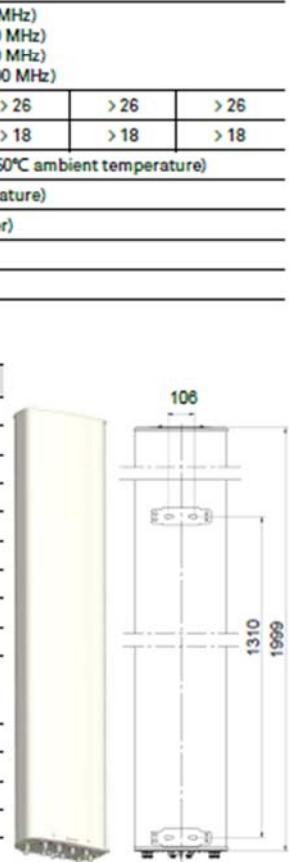
Antenna Specifications

Electrical Properties							
Frequency range (MHz)		690 - 862		880 - 960		2 x (1695 - 2690)	
		690 - 803	790 - 862	1695 - 1990	1920 - 2200	2200 - 2490	2490 - 2690
Polarization							
Electrical downtilt (*)							
Gain (dBi)							
at mid tilt	14.9	15.2	15.6	17.2	17.5	17.9	18.0
	over all tilts	14.9 ± 0.5	15.0 ± 0.5	15.5 ± 0.3	17.1 ± 0.4	17.4 ± 0.5	17.8 ± 0.5
Side lobe suppression for first side lobe above main beam (dB)							
> 15							
Horizontal 3dB beam width (*)							
69 ± 5							
Vertical 3dB beam width (*)							
11.2 ± 0.8							
VSWR							
< 1.5							
Cross polar isolation (dB)							
≥ 28 (690 - 862 // 880 - 960 MHz)							
≥ 30 (690 - 862 // 1695 - 2690 MHz)							
≥ 30 (880 - 960 // 1695 - 2690 MHz)							
≥ 30 (1695 - 2690 // 1695 - 2690 MHz)							
Front to back ratio, ±30° (dB)							
> 26							
Cross polar ratio (dB)							
0°							
> 17							
Max. power per input (W)							
400 (at 50°C ambient temperature)							
700 (at 50°C ambient temperature)							
Intermodulation IM3 (dBc)							
≥ -150 (2 x 43 dBm carrier)							
Impedance (Ω)							
50							
Grounding							
DC Ground							

1. Values based on NGMN recommendations on Base Station Antenna Standards (BASTA).

2. Electrical datasheet in XML format is available.

Mechanical Properties	
Antenna dimensions (H x W x D) (mm)	1999 x 349 x 166
Packing dimensions (H x W x D) (mm)	2350 x 415 x 240
Antenna weight (kg)	25.7
Clamps weight (kg)	3.6 (2 units)
Antenna packing weight (kg)	38 (included clamps)
Mast diameter supported (mm)	50 - 115
Radome material	Fiberglass
Radome colour	Light grey
Operational temperature (°C)	-40..+65
Wind load (N)	Frontal: 630 (at 150 km/h) Laterale: 180 (at 150 km/h) Maximum: 665 (at 150 km/h)
Max. operational wind speed (km/h)	200
Survival wind speed (km/h)	250
Connector	8 x 4.3-10 Female
Connector position	Bottom
Accessories	
Item	Model
Downtilt kit	ASMDT0D01
Description	Mechanical downtilt: 0- 12 °
Weight	2.1 kg
Units per antenna	1 (Separate packing)

2LH Band
6-16 Ports

3.3 TEHNIČKI PARAMETRI RADA BAZNE STANICE

U narednim tabelama dati su tehnički parametri bazne stanice **BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC**. Na lokaciji su aktivne sledeće tehnologije: LTE800, GSM900, LTE1800, UMTS2100 i LTE2100. Na kraju tabele nalaze se i maksimalne izračene snage (max ERP) po sektorima za odgovarajuće sisteme/tehnologije.

Napomena: Tehnologija LTE1800 operatora A1 koristi maksimalni opseg od 30 MHz za dva frekvencijska nosioca. S obzirom da može raditi sa različitim parametrima na svakom od kanala, ovaj sistem je prilikom proračuna modelovan kao **dva zasebna sistema**:

LTE1800 I – nosilac širine kanala 10 MHz (uplink 1750 – 1760 MHz, downlink 1845 – 1855 MHz)

LTE1800 II – nosilac širine kanala 20 MHz (uplink 1760 – 1780 MHz, downlink 1855 – 1875 MHz).

Tabela 3.7 Tehnički parametri bazne stanice **LTE800**

RBS	Tip RBS	Model RBS	Sektor	Snaga RBS		Tip antene	Azimut (°)	Dobitak antene (dBi)	Visina antene (m)
				(dBm)	(W)				
BG0700_02	Outdoor distributed	NOKIA	BG0700_02/800L1	46	MIMO 2x20	AQU4518R30v06	35	15.2	23.8
			BG0700_02/800L2	46	MIMO 2x20	AQU4518R30v06	160	15.2	23.1
			BG0700_02/800L3	46	MIMO 2x20	AQU4518R30v06	290	15.2	21.1
Downtilt (°)		Tip kabla	Dužina kabla (m)	Gubici na kablu, konektorima i rez. slabljenje ⁴	ERP po kanalu		Broj kanala	ERP po sektoru (W)	
meh	el				(dBm)	(W)			
3	8	Opt+1/2"	3	0.6	58.5	707.95	1	708	
2	7	Opt+1/2"	3	0.6	58.5	707.95	1	708	
2	10	Opt+1/2"	3	0.6	58.5	707.95	1	708	

Tabela 3.8 Tehnički parametri bazne stanice **GSM900**

RBS	Tip RBS	Model RBS	Sektor	Snaga RBS		Tip antene	Azimut (°)	Dobitak antene (dBi)	Visina antene (m)
				(dBm)	(W)				
BG0700_02	Outdoor distributed	NOKIA	BG0700_02/4	46	40	AQU4518R30v06	35	15.6	23.8
			BG0700_02/4b	46	40	AQU4518R30v06	160	15.6	23.1
			BG0700_02/4c	46	40	AQU4518R30v06	290	15.6	21.1
Downtilt (°)		Tip kabla	Dužina kabla (m)	Gubici na kablu, konektorima i rez. slabljenje	ERP po kanalu		Broj kanala	ERP po sektoru (W)	
meh	el				(dBm)	(W)			
3	8	Opt+1/2"	3	0.6	58.9	776.25	3	2329	
2	7	Opt+1/2"	3	0.6	58.9	776.25	3	2329	
2	8	Opt+1/2"	3	0.6	58.9	776.25	3	2329	

⁴ Uračunato rezervno slabljenje iznosi 0.3 dB

Tabela 3.9 Tehnički parametri bazne stanice **LTE1800 I**

RBS	Tip RBS	Model RBS	Sektor	Snaga RBS		Tip antene	Azimut (°)	Dobitak antene (dBi)	Visina antene (m)
				(dBm)	(W)				
BG0700_02	Outdoor distributed	NOKIA	BG0700_02/XL1	46	MIMO 2x20	AQU4518R30v06	35	17.2	23.8
			BG0700_02/XL2	46	MIMO 2x20	AQU4518R30v06	160	17.2	23.1
			BG0700_02/XL3	46	MIMO 2x20	AQU4518R30v06	290	17.2	21.1
Downtilt (°)		Tip kabla	Dužina kabla (m)	Gubici na kablu, konektorima i rez. slabljenje	ERP po kanalu		Broj kanala	ERP po sektoru (W)	
meh	el				(dBm)	(W)			
3	6	Opt+1/2"	3	0.8	60.3	1071.52	1	1072	
2	5	Opt+1/2"	3	0.8	60.3	1071.52	1	1072	
2	6	Opt+1/2"	3	0.8	60.3	1071.52	1	1072	

Tabela 3.10 Tehnički parametri bazne stanice **LTE1800 II**

RBS	Tip RBS	Model RBS	Sektor	Snaga RBS		Tip antene	Azimut (°)	Dobitak antene (dBi)	Visina antene (m)
				(dBm)	(W)				
BG0700_02	Outdoor distributed	NOKIA	BG0700_02/L1	49	MIMO 2x40	AQU4518R30v06	35	17.2	23.8
			BG0700_02/L2	49	MIMO 2x40	AQU4518R30v06	160	17.2	23.1
			BG0700_02/L3	49	MIMO 2x40	AQU4518R30v06	290	17.2	21.1
Downtilt (°)		Tip kabla	Dužina kabla (m)	Gubici na kablu, konektorima i rez. slabljenje	ERP po kanalu		Broj kanala	ERP po sektoru (W)	
meh	el				(dBm)	(W)			
3	6	Opt+1/2"	3	0.8	63.3	2137.96	1	2138	
2	5	Opt+1/2"	3	0.8	63.3	2137.96	1	2138	
2	6	Opt+1/2"	3	0.8	63.3	2137.96	1	2138	

Tabela 3.11 Tehnički parametri bazne stanice **UMTS2100**

RBS	Tip RBS	Model RBS	Sektor	Snaga RBS		Tip antene	Azimut (°)	Dobitak antene (dBi)	Visina antene (m)
				(dBm)	(W)				
BG0700_02	Outdoor distributed	NOKIA	BG0700_02/U1	46	40	AQU4518R30v06	35	17.5	23.8
			BG0700_02/U2	46	40	AQU4518R30v06	160	17.5	23.1
			BG0700_02/U3	46	40	AQU4518R30v06	290	17.5	21.1
Downtilt (°)		Tip kabla	Dužina kabla (m)	Gubici na kablu, konektorima i rez. slabljenje	ERP po kanalu		Broj kanala	ERP po sektoru (W)	
meh	el				(dBm)	(W)			
3	6	Opt+1/2"	3	0.8	60.6	1148.15	1	1148	
2	5	Opt+1/2"	3	0.8	60.6	1148.15	1	1148	
2	6	Opt+1/2"	3	0.8	60.6	1148.15	1	1148	

Tabela 3.12 Tehnički parametri bazne stanice **LTE2100**

RBS	Tip RBS	Model RBS	Sektor	Snaga RBS		Tip antene	Azimut (°)	Dobitak antene (dBi)	Visina antene (m)
				(dBm)	(W)				
BG0700_02	Outdoor distributed	NOKIA	BG0700_02/YL1	46	MIMO 2x20	AQU4518R30v06	35	17.5	23.8
			BG0700_02/YL2	46	MIMO 2x20	AQU4518R30v06	160	17.5	23.1
			BG0700_02/YL3	46	MIMO 2x20	AQU4518R30v06	290	17.5	21.1
Downtilt (°)		Tip kabla	Dužina kabla (m)	Gubici na kablu, konektorima i rez. slabljenje	ERP po kanalu		Broj kanala	ERP po sektoru (W)	
meh	el				(dBm)	(W)			
3	6	Opt+1/2"	3	0.8	60.6	1148.15	1	1148	
2	5	Opt+1/2"	3	0.8	60.6	1148.15	1	1148	
2	6	Opt+1/2"	3	0.8	60.6	1148.15	1	1148	

3.4 GRAFIČKI PRIKAZ DISPOZICIJE OPREME NA LOKACIJI

Detaljniji prikaz pozicije opreme na objektu dat je u Prilogu Stručne ocene. Rasporед opreme je urađen u sklopu Tehničkog rešenja bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

4 POSTOJEĆE OPTEREĆENJE ŽIVOTNE SREDINE

Na osnovu ispitivanja nivoa elektromagnetskog polja izvršenog 10.02.2022, dokumentovanog u Izveštaju o frekvencijski selektivnom ispitivanju nivoa izlaganja ljudi visokofrekventnim elektromagnetskim poljima, oznake AL-EMF-016-2022 koji se nalazi u prilogu ove Stručne ocene, utvrđene su vrednosti jačine električnog polja, koje potiču od postojećeg radio opterećenja u okolini bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC.

Na narednoj slici dat je prikaz mernih tačaka u kojim su vršena merenja u zoni oko lokacije bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC.

Slika 4.1 Prikaz pozicije mernih mesta u kojima su izvršena merenja nivoa EMP (crveno – krugovi poluprečnika 50 m i 100 m)

Predmet ispitivanja bio je intenzitet elektromagnetskog polja visokih frekvencija u opsegu rada merne sonde, od 27 MHz do 3 GHz kao i detaljnije merenje na kanalima rada određenih radio tehnologija mobilnih operatora. U nastavku je data tabela sa pregledom izmerenih nivoa ukupnog električnog polja po mernim tačkama koje potiče od svih izvora nejonizujućeg zračenja u opsegu frekvencija 27 MHz – 3 GHz.

Tabela 4.1 Izmereni nivoi električnog polja i izloženost svih okolnih izvora u opsegu 27MHz – 3GHz

Merno mesto	E_U [V/m]	Izloženost
T1	1.747 ± 1.232	0.0072
T2	2.163 ± 1.526	0.0126
T3	5.241 ± 3.697	0.0662
T4	2.124 ± 1.498	0.0122
T5	1.539 ± 1.086	0.0054
T6	0.836 ± 0.59	0.0020

U analizi rezultata pomenutog Izveštaja zaključeno je da maksimalna izmerena vrednost izloženosti električnom polju koje potiče od svih izvora u opsegu ispitivanih frekvencija 27MHz – 3GHz, u okolini lokacije bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC iznosi **0.0662**, što je znatno **manje od 1** te je **u skladu** sa važećim Pravilnikom.

Takođe, u Izveštaju dat je prikaz najvećih trenutnih vrednosti nivoa EMP koje potiču od svih okolnih BS operatora mobilne telefonije sa pratećim zaključcima.

Tabela 4.2 Najveće trenutne vrednosti elektromagnetskog polja baznih stanica

Radio-sistem/ Mer. mesto / Oper.	Fizička veličina	Sve BS	BS	Ref. gr. nivo	Uticaj svih [%]	Uticaj BS [%]
LTE 800 Mereni u T3 „A1“	E [V/m]	1.908 ± 0.931	1.502 ± 0.733	15.6	12.23	9.63
	H [A/m]	0.0051	0.0040	0.041	12.23	9.63
	B [μ T]	0.0064	0.0050	0.052	12.23	9.63
	S [W/ m ²]	0.0097	0.0060	0.646	1.50	0.93
GSM/UMTS 900 Mereni u T3 „Cetin“	E [V/m]	2.536 ± 1.238	2.391 ± 1.167	16.9	15.01	14.15
	H [A/m]	0.0067	0.0063	0.045	15.01	14.15
	B [μ T]	0.0085	0.0080	0.056	15.01	14.15
	S [W/m ²]	0.0171	0.0152	0.758	2.25	2.00
DCS/LTE 1800 Mereni u T3 „Telekom“	E [V/m]	3.143 ± 1.534	2.08 ± 1.015	23.6	13.32	8.81
	H [A/m]	0.0083	0.0055	0.063	13.32	8.81
	B [μ T]	0.0105	0.0069	0.079	13.32	8.81
	S [W/m ²]	0.0262	0.0115	1.477	1.77	0.78
UMTS/LTE 2100 Mereni u T3 „Telekom“	E [V/m]	2.59 ± 1.264	1.791 ± 0.874	24.4	10.61	7.34
	H [A/m]	0.0069	0.0048	0.065	10.61	7.34
	B [μ T]	0.0086	0.0060	0.081	10.61	7.34
	S [W/m ²]	0.0178	0.0085	1.579	1.13	0.54

Najveće trenutne vrednosti jačine električnog polja koje potiče od svih okolnih BS su:

- Za radio-sistem **LTE800** na mernom mestu T3 : 1.908 ± 0.931 V/m (12.23% referentnog graničnog nivoa). Najveći uticaj ima operator **A1** sa 1.502 ± 0.733 V/m (9.63% referentnog graničnog nivoa);
- Za radio-sistem **GSM/UMTS 900** na mernom mestu T3 : 2.536 ± 1.238 V/m (15.01% referentnog graničnog nivoa). Najveći uticaj ima operator **Cetin** sa 2.391 ± 1.167 V/m (14.15% referentnog graničnog nivoa);
- Za radio-sistem **DCS/LTE 1800** na mernom mestu T3 : 3.143 ± 1.534 V/m (13.32% referentnog graničnog nivoa). Najveći uticaj ima operator **Telekom** sa 2.08 ± 1.015 V/m (8.81% referentnog graničnog nivoa);
- Za radio-sistem **UMTS/LTE 2100** na mernom mestu T3 : 2.59 ± 1.264 V/m (10.61% referentnog graničnog nivoa). Najveći uticaj ima operator **Telekom** sa 1.791 ± 0.874 V/m (7.34% referentnog graničnog nivoa).

U Izjavi o usaglašenosti je dat zaključak:

Najveća izmerena izloženost trenutnom elektromagnetskom polju koje potiče od svih izvora u celokupnom skeniranom frekventnom opsegu 27 MHz – 3 GHz (Tabela 13) iznosi **0.0662** što je manje od **1** i saglasno je kriterijumima iz Pravilnika [P1].

Najveća trenutna izmerena jačina električnog polja aktivnog radio-sistema **LTE800 BG_FK_Voždovac** operatora A1 (14) iznosi **1.502 ± 0.733 V/m** i ne prelazi odgovarajući referentni granični nivo **15.6 V/m definisan Pravilnikom [P1]**.

Najveća trenutna izmerena jačina električnog polja aktivnog radio-sistema **GSM900 BG_FK_Voždovac** operatora A1 (Tabela 5.3) iznosi **0.834 ± 0.407 V/m** i ne prelazi odgovarajući referentni granični nivo **16.9 V/m definisan Pravilnikom [P1]**.

Najveća trenutna izmerena jačina električnog polja aktivnog radio-sistema **LTE1800 BG_FK_Voždovac** operatora A1 (Tabela 5.3) iznosi **1.678 ± 0.819 V/m** i ne prelazi odgovarajući referentni granični nivo **23.6 V/m definisan Pravilnikom [P1]**.

Najveća trenutna izmerena jačina električnog polja aktivnog radio-sistema **UMTS/LTE2100 BG_FK_Voždovac** operatora A1 (Tabela 5.3) iznosi **0.619 ± 0.302 V/m** i ne prelazi odgovarajući referentni granični nivo **24.4 V/m definisan Pravilnikom [P1]**.

Trenutne izmerene vrednosti nivoa elektromagnetske emisije koja potiče od bazne stanice **BG0700_02 BG_FK_Voždovac** operatora A1 Srbija u lokalnoj zoni oko bazne stanice, na mestima na kojima se može naći čovek, ne prevazilaze 10% referentnih graničnih vrednosti propisanih Pravilnikom.

Postojeći izvori elektromagnetskog zračenja bazne stanice **BG0700_02 BG_FK_Voždovac** operatora A1 Srbija (**GSM900, UMTS2100, LTE800, LTE1800 i LTE2100**) na lokaciji Zaplanjska 32, Voždovac, Beograd, zadovoljavaju uslove iz Pravilnika i njihov rad ne dovodi do prekoračenja propisanih referentnih graničnih vrednosti prema Pravilniku [P1].

[P1] – Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima („Službeni glasnik RS“, broj 104/09).

5 STRUČNA OCENA OPTEREĆENJA ŽIVOTNE SREDINE

Na osnovu projektne dokumentacije bazne stanice BG0700_02 – BG VOŽDOVAC i ulaznih podataka dostavljenih od strane Investitora, izvršen je proračun jačine električnog polja u okruženju predmetne lokacije buduće bazne stanice, kako bi se utvrdilo da li će planirani izvor svojim radom prekoračiti granice za nivo polja date Pravilnikom, odnosno propisane važećim nacionalnim dokumentom.

Za vršenje proračuna korišćen je softver „Astel EMF“ u vlasništvu preduzeća Astel Projekt doo, Beograd. Program na osnovu zadatih početnih parametara (karakteristika antenskog sistema, lokacije, snaga...) daje grafički i tabelarni prikaz jačine električnog polja u definisanoj zoni oko izvora. Takođe, vrši proračun jačine električnog polja po spratovima unapred definisanih objekata, po tehnologiji odnosno frekvenciji izvora.

5.1 SKRAĆENI PRIKAZ METODA PREDIKCIJE JAČINE ELEKTRIČNOG POLJA

Predikcija električnog polja u zoni oko izvora, u našem slučaju bazne stanice, može se vršiti na više načina u zavisnosti od detaljnosti ulaznih podataka, željene preciznosti izlaznih podataka, kapaciteta proračuna i vremena za koje predikciju treba uraditi.

Jedan od najpreciznijih pristupa podrazumeva direktnu implementaciju Maxwell-ovih jednačina (ili neki od mnogobrojnih aproksimativnih postupaka) prostiranja elektromagnetskog polja. Nedostatak ovakvog pristupa se ogleda u tome što se zahteva izuzetno veliki broj ulaznih podataka. Tačnije, predajni antenski sistem, kao i okruženje ovog antenskog sistema moraju biti izuzetno precizno modelovani što često nije moguće ostvariti. Dodatno, rešavanje ovakvih problema je izuzetno računarski složeno što podrazumeva relativno dugotrajne proračune uz angažovanje značajnih računarskih resursa.

Zbog svega gore navedenog, a imajući u vidu namenu rezultata proračuna, u ovom projektu biće primjenjen nešto jednostavniji pristup rešavanja problema predikcije jačine električnog polja koji daje zadovoljavajuću tačnost. Pri tome vrednosti koje se dobijaju ovakvim pristupom predstavljaju vrednosti najgoreg slučaja, tj. nešto su veće od onih koje bi se mogle očekivati u praksi. Naime, polazeći od osnovne jednačine prostiranja elektromagnetskih talasa u slobodnom prostoru, snaga napajanja antena, kao i od trodimenzionalnih modela dijagrama zračenja korišćenih antenskih panela moguće je u svakoj tački prostora izračunati jačinu električnog polja koji potiče od predajnika svake antene ponaosob i to posebno za svaki od radio kanala (frekvenciju) koji se emituju preko iste antene. Konkretno, jačina električnog polja koja potiče od jednog predajnika može se odrediti korišćenjem sledećeg izraza:

$$E_{i,j} = \frac{\sqrt{30 * P_a^i * Gt^i(\alpha_i, \varphi_i)}}{d_i}$$

Gde je:

$E_{i,j}$ – jačina električnog polja koje potiče od j -toga radio kanala sa i -te antene

P_a^i – snaga napajanja i -te antene

Gt^i – dobitak i -te antene u pravcu definisanom uglovima α_i i φ_i

α_i , φ_i – azimut i elevacija merne tačke u odnosu na i -tu predajnu antenu

d – rastojanje merne tačke od i -te predajne antene

Postoji i opštija formula:

$$E_{i,j} = \frac{1}{d_i} \sqrt{\frac{Z_0 * P_a^i * Gt^i(\alpha_i, \varphi_i)}{4\pi}}$$

gde je:

Z_0 – karakteristična impedansa vazduha (377Ω)

Međutim, kada se sračuna $Z_0/4\pi$ dobije se 30.0007, pa se formula praktično svodi na onu prvu.

Treba primetiti da su signali koji potiču sa različitih antena zbog prostorne razdvojenosti nekorelirani. Takođe, signali različitih radio-kanala koji se emituju preko iste antene nisu međusobno korelirani zbog frekvencijske razdvojenosti (naravno, emituju se i različite modulišuće poruke). Zbog toga, ukupni nivo električnog polja koji potiče od predajnika fizički povezanih na jednu antenu u jednoj tački može se odrediti po principu „sabiranja po snazi“, odnosno korišćenjem sledećeg izraza:

$$E_i = \sqrt{\sum_j E_{i,j}^2}$$

Konačno, ukupna jačina električnog polja u nekoj tački prostora koji potiče od svih predajnika u sistemu može se odrediti na sledeći način:

$$E_u = \sqrt{\sum_i E_i^2}$$

Navedene relacije važe u uslovima prostiranje elektromagnetskih talasa u slobodnom prostoru, što podrazumeva prostor bez prepreka. U uslovima prostiranja talasa unutar objekata i iza prepreka, elektromagnetski talas biva oslabljen. Elementi građevinskih objekata (zidovi, tavanice, krovovi) u velikoj meri slabe elektromagnetski talas koji se prostire kroz njih, 10 do 20 dB u zavisnosti od konstrukcije zgrade. Postoji više empirijskih modela za predikciju elektromagnetskog polja u zgradama, koji uključuju dodatno slabljenje koje unose prepreke (empirijski dobijeno).

Neki od modela⁵ za propagaciju elektromagnetskog polja u outdoor uslovima uzimaju detaljnije u obzir strukturu urbane sredine i navode faktor slabljenja kroz zid. Dodatno slabljenje zavisi od materijala spoljnih zidova i unutrašnjih zidova, kao i od broja zidova (prepreka).

Tabela 5.1 Slabljenje elektromagnetskih talasa prilikom prostiranja kroz različite materijale

Materijal	Slabljenje (dB)
Drvo, malter	4
Betonski zid sa prozorima	7
Betonski zid bez prozora	10-20

Kao što je već navedeno u prethodnom tekstu, kontrolni kanali na baznoj stanici su stalno aktivni, dok se saobraćajni kanali aktiviraju samo u slučajevima kada se za tim ukaže potreba (tzv. „emitovanje sa prekidima“). Na ovaj način, značajno se smanjuje nivo elektromagnetske emisije u trenucima kada bazna stanica ne radi sa maksimalnim kapacitetom. Prilikom proračuna jačine električnog polja, zbog potrebe

⁵ COST231 line-of-sight model (S. Saunders, *Antennas and Propagation for Wireless Communication Systems*, Wiley, 2000.)

analize „najgoreg slučaja“, usvojena je pretpostavka da bazne stanice uvek rade sa maksimalnim kapacitetom.

Polazeći od osnovnih postavki proračuna u lokalnoj zoni predajnog antenskog sistema, prilikom analize opterećenja životne sredine od praktičnog interesa je tzv. "daleka zona" zračenja, koja će i biti razmatrana u okviru ove Stručne ocene. S obzirom na činjenicu da je za učestanost 900MHz (1800MHz, odnosno 2100MHz) talasna dužina $\lambda=0.33\text{m}$ ($\lambda=0.17\text{m}$, odnosno $\lambda=0.14\text{m}$), može se reći da pretpostavke o dalekoj zoni zračenja važe već na rastojanjima većim od 1.6 m (0.8m, odnosno 0.7m), što je rastojanje koje odgovara udaljenosti 5λ . U slučaju kada se analizira tzv. "daleko polje" jačina električnog polja, jačina magnetnog polja i gustina snage su jednoznačno povezane.

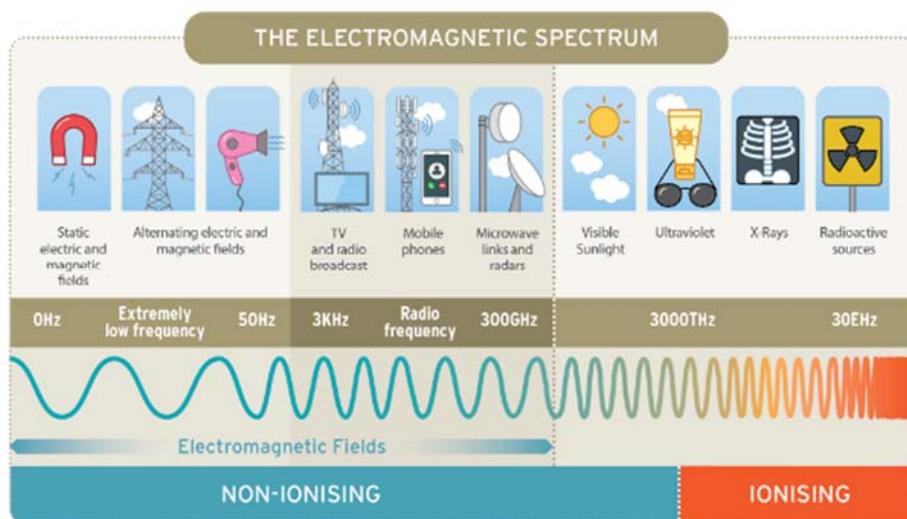
Zbog toga je prilikom poređena sa referentnim graničnim nivoima dovoljno ispitati jednu od navedenih veličina (u ovom slučaju je to jačina električnog polja).

U cilju dobijanja visoke potpune rezolucije, izabrano je da se u zoni od interesa jačina električnog polja proračunava za svaku elementarnu površinu dimenzija 1m x 1m ili preciznije u zavisnosti od rezolucije izabrane podloge.

U okviru rezultata proračuna biće izložene grafičke i numeričke vrednosti jačine električnog polja u zonama od interesa odnosno zoni izabranoj za proračun.

5.2 PRIMENJIVANI STANDARDI I NORME

Elektromagnetno zračenje postoji otkako postoji i univerzum. Jedno od najpoznatijih tipova zračenja je sigurno sama svetlost. Električno i magnetno polje su delovi elektromagnetskog spektra zračenja, koje se prostire od statičkih polja, preko radio frekvencija do X zraka.

Slika 5.1 Grafički prikaz elektromagnetskog spektra

Svetska zdravstvena organizacija (WHO) je sprovedla mnoga istraživanja o mogućim uticajima na organizam izlaganjem različitim delovima frekvencijskog spektra. Sve dosadašnje analize su pokazale da ako je izlaganje manje od granica predstavljenih u ICNIRP1998 prepororuči, koja pokriva ceo opseg od 0-300GHz, izlaganje ne ostavljuju određene posledice po zdravlje. Naravno uvek ima prostora i potrebe za sprovođenje dodatnih analiza.

Elektromagnetno polje svih frekvencija je najviše zastupljeno i jedno je od najbrže širećih uticaja na životnu sredinu, koje pritom izaziva najviše glasina i spekulacija. Cela svetska populacija je izložena velikom broju i različitim vrstama elektromagnetskih polja, a sam nivo polja će se sigurno povećavati kako se tehnologija bude razvijala.

U raznim literaturama se istražuje uticaj elektromagnetnog polja na zdravlje ljudi. Generalno, jedna stvar oko koje se naučnici slažu je da elektromagnetno polje izaziva temperaturne promene u tkivima i organima, a drugi netermalni uticaji se i dalje istražuju, kao, na primer, uticaji na nervni sistem, sistem vida, endokrinološki sistem, imuni sistem, kardiovaskularni sistem i druge. Niže frekvencije (do 10MHz) izazivaju stimulaciju nerava, dok frekvencije od oko 100kHz izazivaju povećanje temperature.

Nekoliko nacionalnih i internacionalnih organizacija je formulisalo uputstva i preporuke i definisalo granice za izloženosti za stanovništvo i radnike od elektromagnetskog zračenja. Granice izloženosti koje je definisao ICNIRP, kao nezavisno telo u svojim preporukama, zasnovane su isključivo na proceni bioloških uticaja za koje se zna da ostavljaju posledice po zdravlje. WHO je ocenio da izloženost elektromagnetnim poljima ispod granica koje je dao ICNIRP po svemu sudeći ne ostavlja posledice po zdravlje.

Zbog različitosti u postavljenim normama u svetu i problemima koje baš te različitosti izazivaju uvođenjem novih tehnologija, WHO je započela procese o izjednačavanju standarda na celom svetu.

Zvaničan EU document koji definiše minimalne zahteve za zaštitu radnika odnosno zaštitu njihovog zdravlja koje može da se desi usled izloženosti elektromagnetnom zračenju tokom njihovog rada je DIRECTIVE 2013/35/EU. U svetu, najviše korišćeni standardi zasnivaju na IEEE C95.1 standardima a po preporukama NCRP (National Council on Radiation Protection and Measurements), kao i na ograničenjima IRPA (International Radiation Protection Association) i gore pomenutog ICNIRP-a.

U maju 2020. ICNIRP je izdao novi document, tj. nove preporuke o granicama nivoa izlaganja ljudi elektromagnetnim poljima u opsegu od 100kHz do 300GHz u cilju zaštite njihovog zdravlja. Preporuka pokriva mnoge tehnologije kao npr: 5G, WiFi, Bluetooth, mobilne telefone i bazne stanice. Novi document naravno zamenjuje stara izdanja preporuka ICNIRP1998 i ICNIRP2010.

Bazična ograničenja izlaganja stanovništva električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima (0 Hz do 300 GHz) jesu ograničenja u izlagaju vremenski promenljivim izvorima elektromagnetskih polja (niskofrekventni, visokofrekventni, uključujući radio frekvencijske, mikrotalasne i dr.), koja su zasnovana neposredno na utvrđenim zdravstvenim efektima i biološkim pokazateljima.⁶ Bazična ograničenja ne mogu se lako meriti i kao što je rečeno predstavljaju fizičke veličine koje su u vezi sa uticajem koje radiofrekvencije imaju na zdravlje.

Jedan od parametara kojim se izražavaju bazična ograničenja naziva se SAR (specifična brzina apsorbovanja energije) i koristi se za izražavanje, numerički prikaz količine apsorpcije energije elektromagnetnog polja koje se apsorbuje u biološkom tkivu. Izražava se u jedinici vatima po jedinici mase (W/kg). SAR za čitavo telo je široko rasprostranjena mera povezivanja nepovoljnih termičkih efekata izlaganja radio frekvencijama. Pored SAR usrednjenoj za čitavo telo, lokalne vrednosti SAR su potrebne da bi se procenila i ograničila prekomerna energetska izloženost malih delova tela, do čega dolazi kod specijalnih uslova izlaganja.

⁶ Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima („Sl. glasnik RS“, br. 104/2009)

Referentni granični nivoi jesu nivoi izlaganja stanovništva električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima koji služe za praktičnu procenu izloženosti, kako bi se odredilo da li postoji verovatnoća da bazična ograničenja budu prekoračena. Izmereni nivoi elektromagnetnog polja u prostoru se upoređuju sa referentnim graničnim nivoima, a kada referentni granični nivoi nisu pređeni, onda nisu prevaziđena ni bazična ograničenja.

Referentni nivoi, u zavisnosti od frekvencije, iskazuju se kroz nekoliko parametara: jačina električnog polja E (V/m), jačina magnetnog polja H (A/m), gustina magnetnog fluksa $B(\mu T)$ i gustina snage S (W/m^2).

U preporukama i standardima obično su definisane dve vrste granica izlaganja elektromagnetnom polju, granice za stanovništvo i granice za radnike iz ove oblasti, za koje se smatra da su svesni potencijalne opasnosti i obučeni da je izbegavaju.

Takođe, standardi razlikuju slučajevе kontinualnog i impulsnog izvora rada. Kako se u okviru ove analize razmatra uticaj elektromagnetne emisije baznih stanica, u okviru datih standarda, priložene su granične vrednosti intenziteta (jačine) električnog polja, magnetnog polja i srednje gustine snage u slučaju kontinualnog izlaganja elektromagnetnom polju.

5.2.1 ICNIRP NORME

U najnovijem izdanju ICNIRP preporuka "RF EMF Guidelines 2020" date su granice kod kratkotrajnih izlaganja, kod dužih izlaganja kao i za stanovništvo i zaposlene u oblastima koje imaju dodira sa elektromagnetnim zračenjem.

Osnovna bazična ograničenja data kao nivoi izlaganja kroz SAR dati su u narednoj tabeli.

Tabela 5.2 Bazična ograničenja za izlaganje elektromagnetnom polju od 100kHz do 300GHz, za interval usrednjavanja 6min, ICNIRP2020

	Frekvencija	SAR celo telo (W/kg)	Lokalni SAR glava/trup (W/kg)	Lokalni SAR ekstremiteti (W/kg)	Intenzitet gustine snage S(W/m ²)
Radnici	100kHz do 6 GHz	0.4	10	20	-
	>6 do 300GHz	0.4	-	-	100
Stanovništvo	100kHz do 6 GHz	0.08	2	4	-
	>6 do 300GHz	0.08	-	-	20

Tabela 5.3 Referentne vrednosti za lokalno izlaganje (uprosećeno na intervalu od 6min) elektromagnetnom polju 100kHz – 300GHz, za stanovništvo

Frekvencija	Intenzitet električnog polja $E(V/m)$	Intenzitet magnetnog polja $H(V/m)$	Intenzitet gustina snage $S(W/m^2)$
0.1 – 30 MHz	$671/f_M^{0.7}$	$4.9/f_M$	-
>30 – 400 MHz	62	0.163	10
>400 – 2000 MHz	$4.72*f_M^{0.43}$	$0.0123*f_M^{0.43}$	$0.058*f_M^{0.86}$
>2 – 6 GHz	-	-	40
>6 – 300 GHz	-	-	$55/f_G^{0.177}$
300 GHz	-	-	20

5.2.2 NACIONALNE NORME

U Republici Srbiji na snazi je **Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima u zonama povećane osjetljivosti** („Sl. Glasnik“, br. 104/09). Pravilnikom su ustanovljena bazična ograničenja i referentni granični nivoi izlaganja stanovništva nejonizujućem zračenju. Usvojena bazična ograničenja i referentni granični nivoi su strožiji od onih koje preporučuju ICNIRP smernice.

U narednoj tabeli definisane su vrednosti Bazičnih ograničenja za opštu ljudsku populaciju prema važećem nacionalnom pravilniku.

Tabela 5.4 Bazična ograničenja izloženosti stanovništva, magnetnim i elektromagnetskim poljima (0-300GHz)

Frekventni opseg	Gustina magnetnog fluksa B(mT)	Gustina struje J(mA/m ²)	SAR uprosečen za celo telo (W/kg)	SAR lokalizovan za glavu i trup (W/kg)	SAR lokalizovan na ekstremitete (W/kg)	Gustina snage S (W/m ²)
0 Hz	40					
>0 – 1 Hz		8				
1 – 4 Hz		8/f				
4 – 1000 Hz		2				
1000 Hz – 100 kHz		f/500				
100 kHz – 10 MHz		f/500	0.08	2	4	
10 MHz – 10 GHz			0.08	2	4	
10 – 300 GHz						10

Tabela 5.5 Referentni granični nivoi izloženosti stanovništva

Frekvencija f	Jačina električnog polja E(V/m)	Jačina magnetnog polja H (A/m)	Gustina magnetnog fluksa B (µT)	Gustina snage (ekvivalentnog ravanskog talasa) Sek (W/m ²)	Vreme utprosečenja t (minuti)
< 1Hz	5600	12 800	16 000		*
1 – 8 Hz	4000	12 800/ f ²	16 000/ f ²		*
8 – 25 Hz	4000	1600/ f	2 000 / f		*
0.025 – 0.8 kHz	100 / f	1.6/f	2 /f		*
0.8 – 3 kHz	100 / f	2	2.5		*
3 – 100 kHz	34.8	2	2.5		*
100 – 150 kHz	34.8	2	2.5		6
0.15 – 1 MHz	34.8	0.292/f	0.368/f		6
1 -10 MHz	34.8 /f ^{0.5}	0.292/f	0.368/f		6
10 – 400 MHz	11.2	0.292	0.0368	0.326	6
400 – 2000 MHz	0.55 f ^{0.5}	0.00148 f ^{0.5}	0.00184 f ^{0.5}	f /1250	6
2 – 10 GHz	24.4	0.064	0.08	1.6	6
10 – 300 GHz	24.4	0.064	0.08	1.6	68/f ^{1.05}

Uzimajući u obzir referentne granične nivoe date u prethodnoj tabeli, a u skladu sa važećim Pravilnikom, u narednoj tabeli su predstavljeni referentni granični nivoi za frekvencijske opsege koje se koriste u mobilnim komunikacijama, tačnije mobilnoj telefoniji.

Tabela 5.6 Referentni granični nivoi izloženosti stanovništva za opsege 800MHz, 900MHz, 1800MHz i 2100MHz

Frekvencija f (MHz)	Jačina električnog polja E (V/m)	Jačina magnetnog polja H (A/m)	Gustina magnetnog fluksa B (μ T)	Gustina snage (ekvivalentnog ravanskog talasa) Sek (W/m ²)
800	15.6	0.042	0.052	0.64
900	16.5	0.044	0.055	0.72
1800	23.3	0.063	0.078	1.44
2100	24.4	0.064	0.080	1.60

Pri simultanom izlaganju poljima sa različitim frekvencijama mora se uzeti u obzir mogućnost zbirnih efekata tim izlaganjima. Proračuni zasnovani na zbirnim delovanjima moraju se izvesti za svaki pojedini efekt, tako da se odvojena procena vrši za termičke i električne stimulativne efekte na telo. Uticaji svih polja se sumiraju na sledeći način:

$$\sum_{i=100kHz}^{1MHz} \left(\frac{E_i}{c}\right)^2 + \sum_{i>1MHz}^{300GHz} \left(\frac{E_i}{E_{L,i}}\right)^2 \leq 1 \quad \sum_{j=100kHz}^{150kHz} \left(\frac{H_j}{d}\right)^2 + \sum_{j>150kHz}^{300GHz} \left(\frac{H_j}{H_{L,j}}\right)^2 \leq 1$$

Pri čemu je:

E_i – jačina električnog polja izmerena na frekvenciji i

$E_{L,i}$ - referentni nivo električnog polja prema tabeli iz Pravilnika

H_j – jačina magnetnog polja na frekvenciji j

$H_{L,j}$ – referentni nivo magnetnog polja prema tabeli iz Pravilnika

c - $87/f^{0.5}$ V/m

d - $0.37/f$ A/m

5.3 PRORAČUN JAČINE ELEKTRIČNOG POLJA NA LOKACIJI BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

Kao prvi korak u postupku proračuna opterećenja životne sredine od nekog izvora elektromagnetskog polja potrebno je definisati opseg proračuna, odnosno definisati zonu oko izvora koja je interesantna za sagledavanje budućeg nivoa polja. Određivanje zone za proračun može se uraditi na osnovu iskustva, sagledavanjem postojećih prepreka i konfiguracije terena, ili proračunima u široj i lokalnoj zoni oko izvora.

Lokalna zona bazne stanice obuhvata prostor oko bazne stanice u okviru kojeg se može naći čovek, u kome je opterećenje životne sredine elektromagnetnim poljem koje potiče od bazne stanice najveće. Dakle, izvan lokalne zone bazne stanice, opterećenje životne sredine elektromagnetnim poljem koje potiče od predmetne bazne stanice je na svim mestima manje nego unutar same zone. Lokalna zona bazne stanice zavisi od tipa instalacije (instalacija antenskog sistema na stubu, objektu, unutar objekta...)

U cilju utvrđivanja opterećenja životne sredine elektromagnetnim poljem u okolini lokacije bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC izvršen je detaljan proračun jačine električnog polja u široj zoni oko pozicije predmetne bazne stanice.

Prilikom proračuna jačine električnog polja u obzir je uzeta konfiguracija i izlazna snaga dobijena od operatora A1, Telekom Srbija i Cetin.

Uzimajući u obzir položaj lokacije nove bazne stanice, konfiguraciju terena i položaj naselja u odnosu na sektore antenskog sistema, proračun jačine električnog polja izvršen je na sledeći način:

- 1. Proračun u zoni oko lokacije bazne stanice (310m x 310m), na nivou tla,**
- 2. Proračun u zoni oko lokacije bazne stanice (310m x 310m), po spratovima objekata,**
- 3. Proračun u zoni mikro lokacije bazne stanice.**

1. Proračun u zoni oko lokacije bazne stanice (310m x 310m), na nivou tla urađen je na visini od **1.5 m** od nivoa tla. Kao podloga za proračun korišćen je digitalni model terena sa **rezolucijom od 30 m** a za vizuelni prikaz korišćen je aero snimak odgovarajuće razmere. Za proračun na nivou tla kao podloga korišćen je aero snimak razmere 1:1 250 gde se dobija proračun na svakih 33cm x 33cm.

Za proračun na nivou tla korišćen je model prostiranja talasa u slobodnom prostoru (faktor slabljenja 0 dB).

2. Proračun u zoni oko lokacije bazne stanice (310m x 310m), po spratovima objekata.

Pri proračunu nivoa elektromagnetskog polja na spratovima objekata, kao podloga korišćen je aero snimak razmere 1:1250, gde postoji 3 piksela po metru, gde se dobija proračun na svakih 33cm x 33cm.

Kao što je navedeno u poglavljju 5.1, elementi građevinskih objekata (zidovi, tavanice, krovovi) u velikoj meri slabe elektromagneti talas koji se prostire kroz njih. Za proračun na nivou spratova objekata korišćen je model prostiranja talasa u slobodnom prostoru, sa dodatnim minimalnim faktorom slabljenja od 3 dB kako bi se postojanje tih prepreka uzelo u obzir. Ova vrednost je odabrana kao vrednost koja je manja od tipičnih vrednosti navedenih u Tabeli 5.1, kako bi proračunata jačina električnog polja odgovarala najgorem mogućem slučaju, odnosno kako stvarna vrednost jačine električnog polja ne bi bila veća od proračunate.

U okviru izabrane zone od 310m x 310m oko bazne stanice proračuni su vršeni za sve objekte definisane u poglavljju 2.5.

3. Proračun u zoni mikro lokacije.

Mikro lokacija bazne stanice predstavlja prostor u neposrednoj okolini radio-opreme. U predmetnom slučaju, proračun je urađen za tribine stadiona, gde je predviđeno zadržavanje ljudi u dužem vremenskom intervalu. Uzimajući u obzir parametre antenskog sistema, proračun je urađen za visinu 1.5 m iznad visine poslednjeg reda tribina.

Rezultati navedenih proračuna jačine električnog polja u zoni bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC prikazani su u grafički i tabelarno u narednim poglavlјima u nastavku, i to:

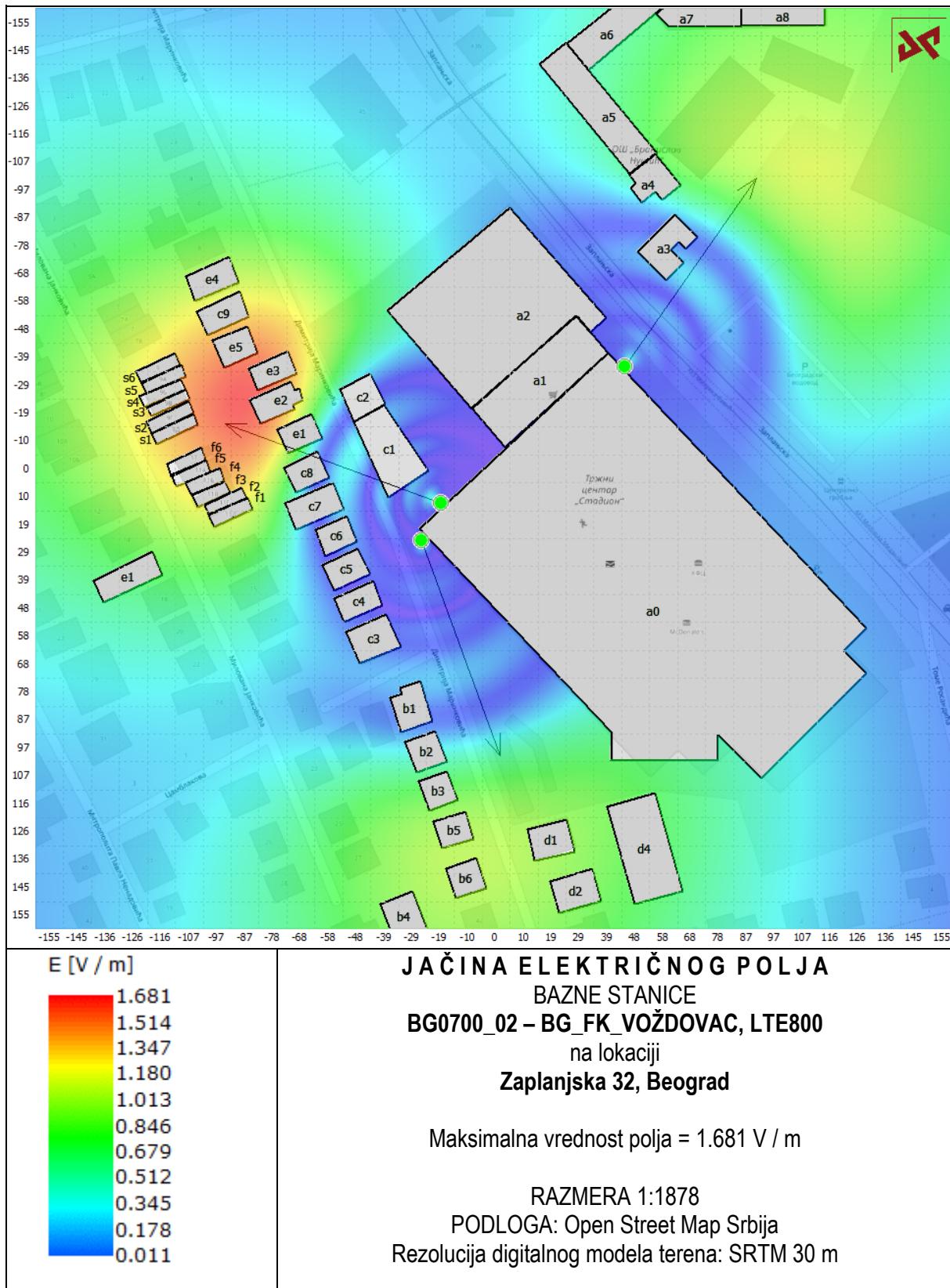
- Nivo polja za svaku tehnologiju posebno (**prema Poglavlju 3.3.**) operatora A1,
- Ukupni nivo polja za sve tehnologije operatora A1,
- Ukupni nivo polja za sve tehnologije svih operatora (A1, Telekom Srbija, Cetin) na lokaciji.

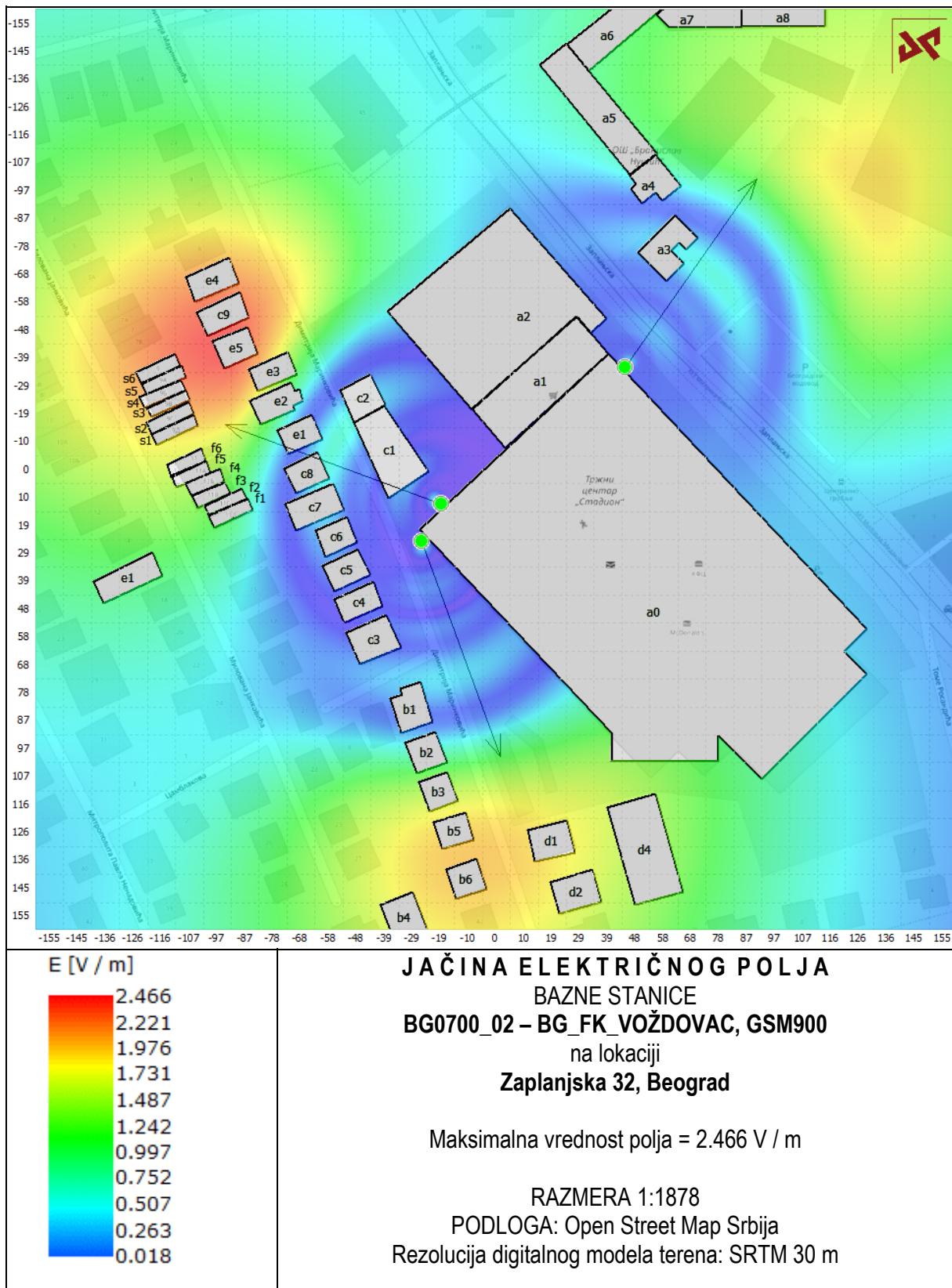
Grafičke prikaze prate odgovarajuće informacije parametara korišćenih u proračunu kao i legenda nivoa EM polja gradiranog od najniže do najviše vrednosti u toj zoni grafičkog prikaza na nivou tla i na nivou najizloženijih spratova.

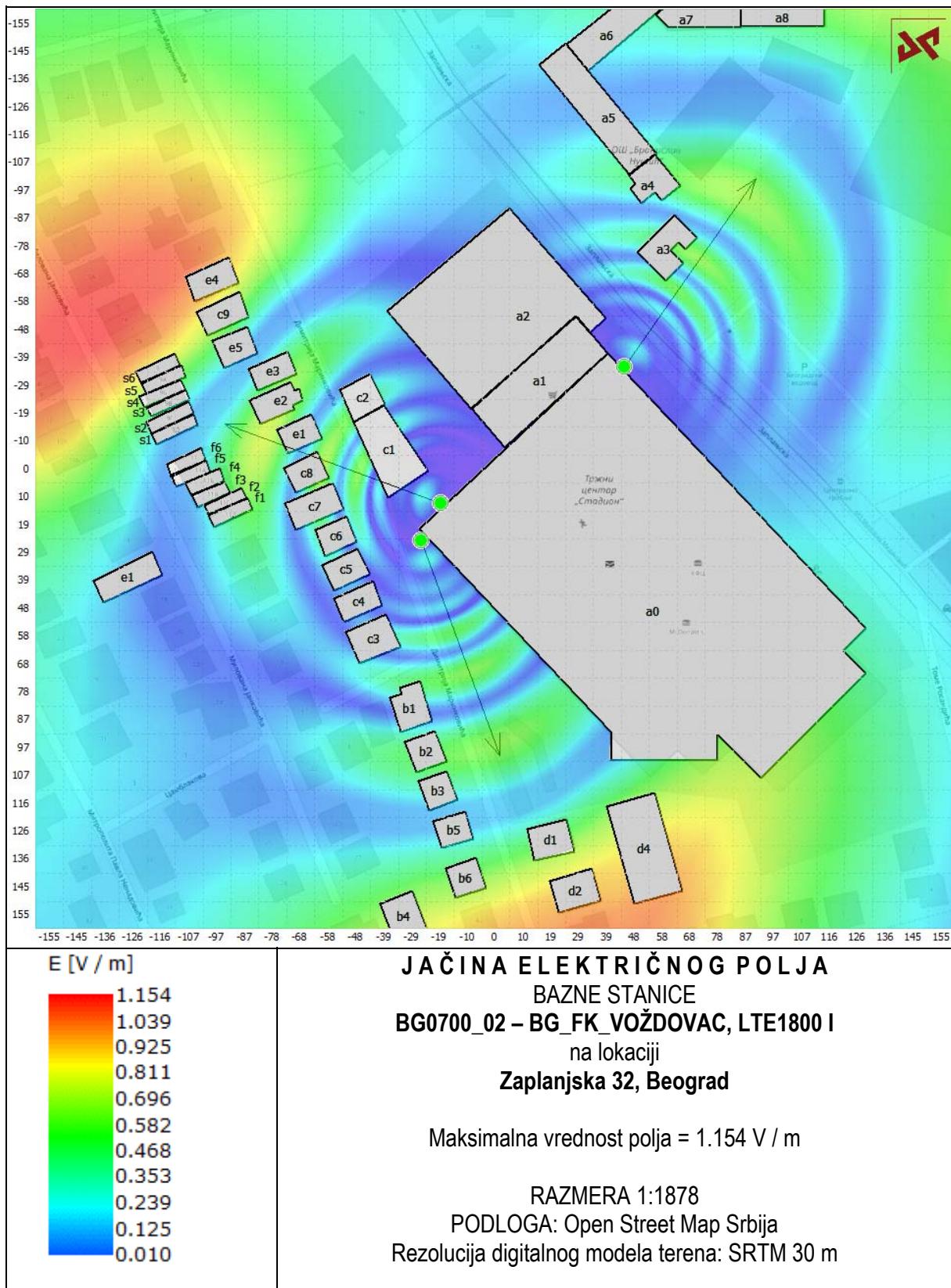
Nakon grafičkog prikaza proračuna na nivou najizloženijih spratova, rezultati su prikazani i tabelarno sa maksimalnim vrednostima jačine električnog polja u svakom objektu, sa označenom maksimalnom vrednošću.

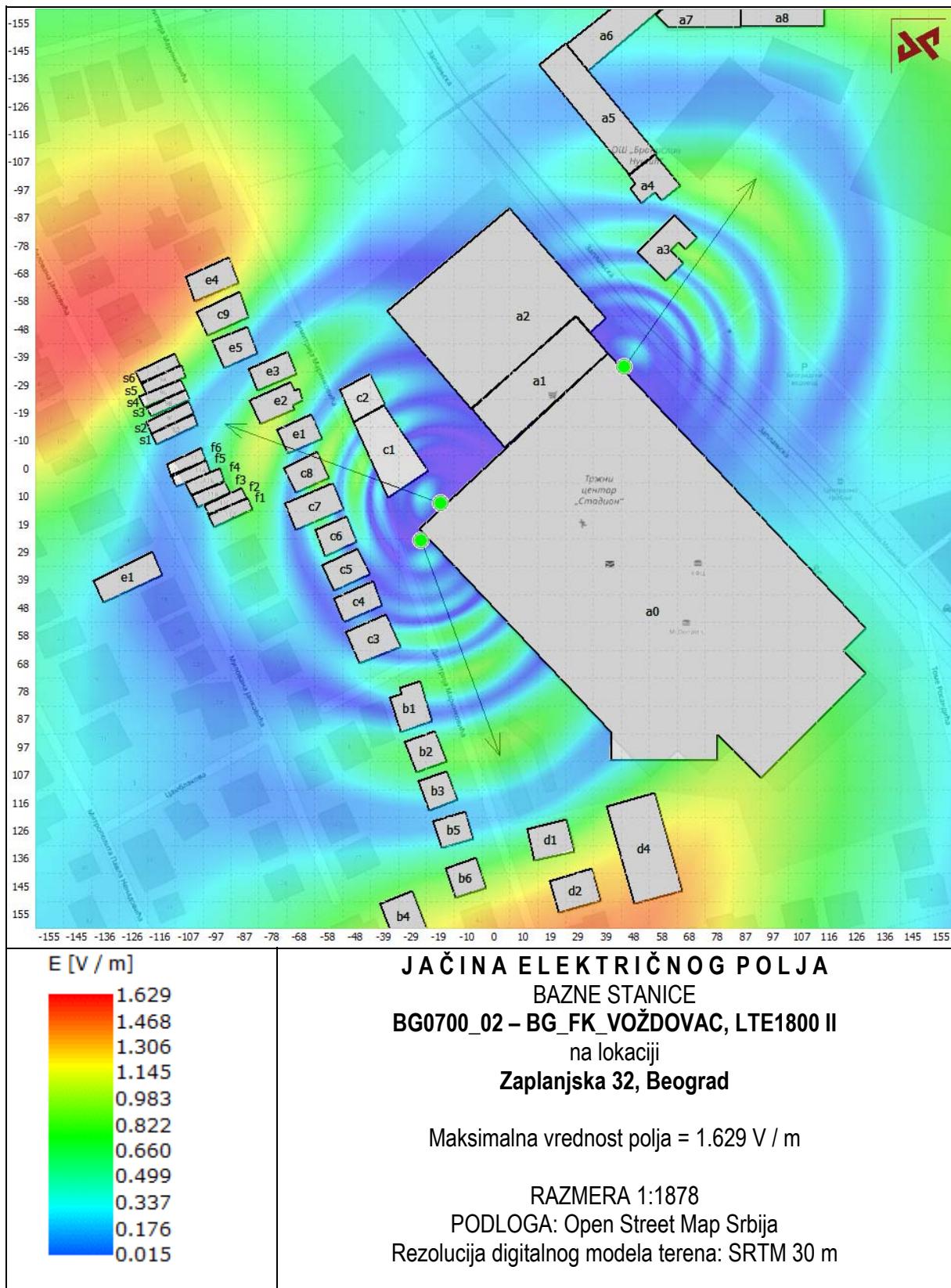

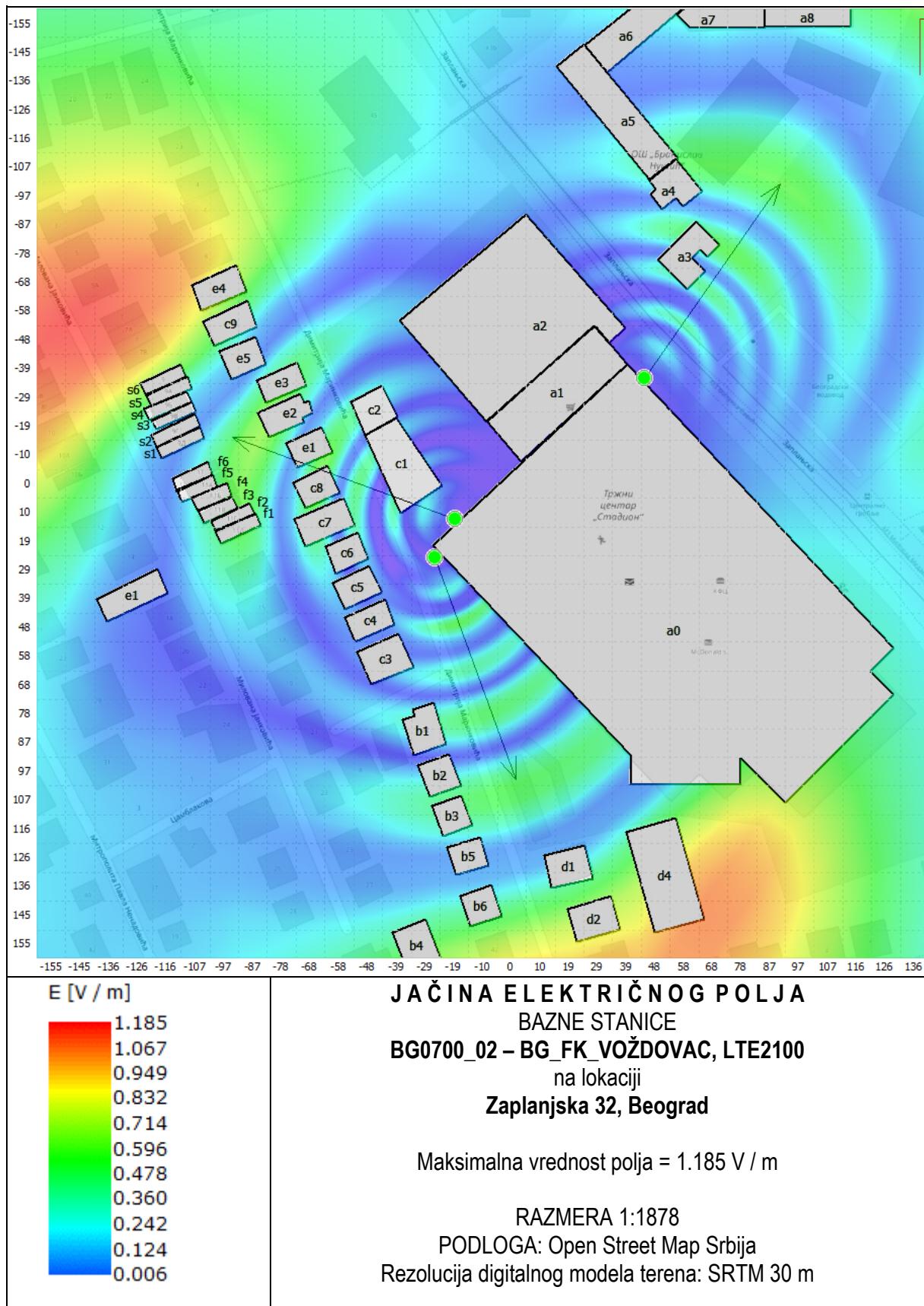
5.3.1 Rezultati proračuna u široj okolini bazne stanice 310m x 310m (nivo tla 1.5 m)

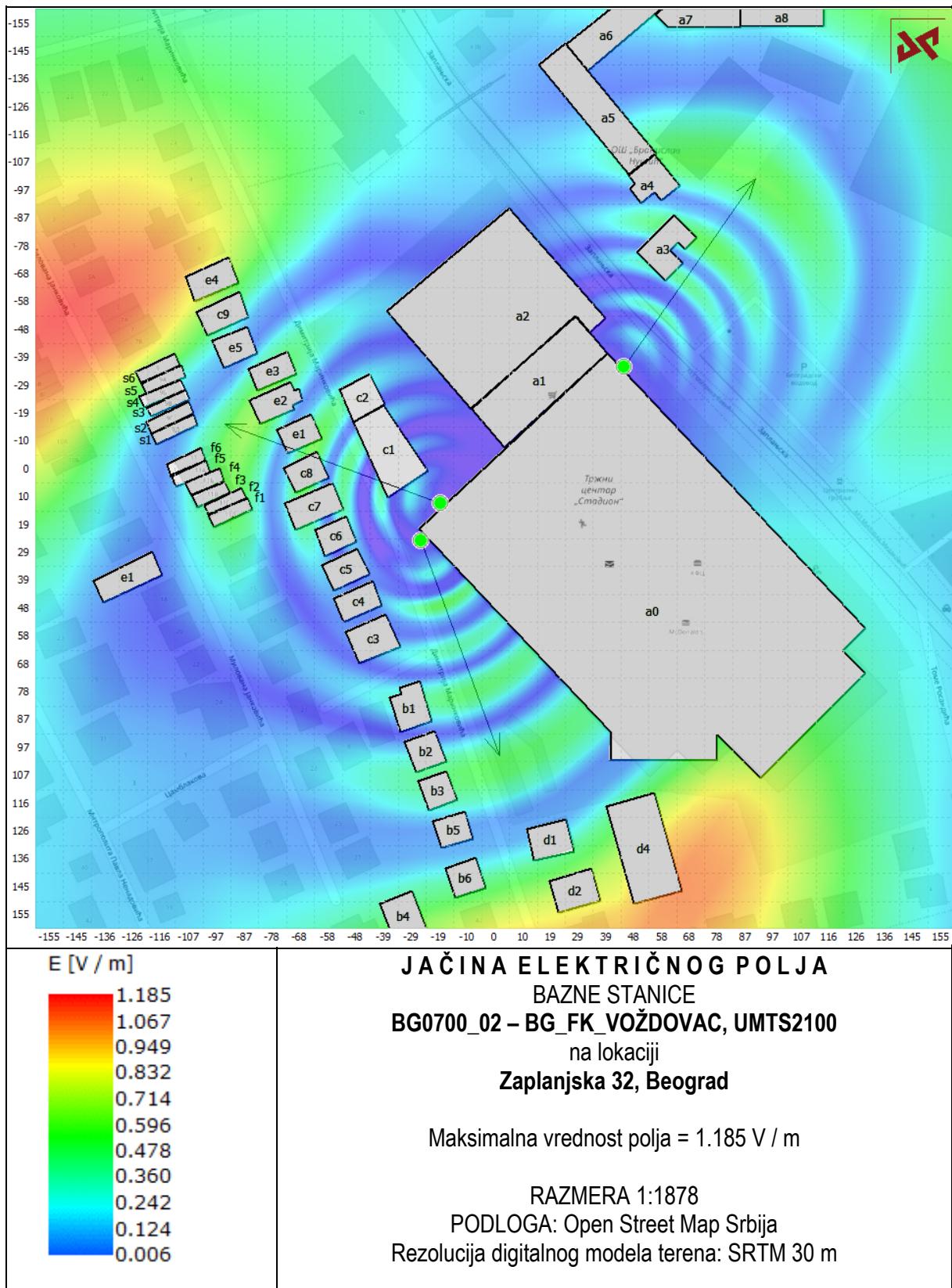

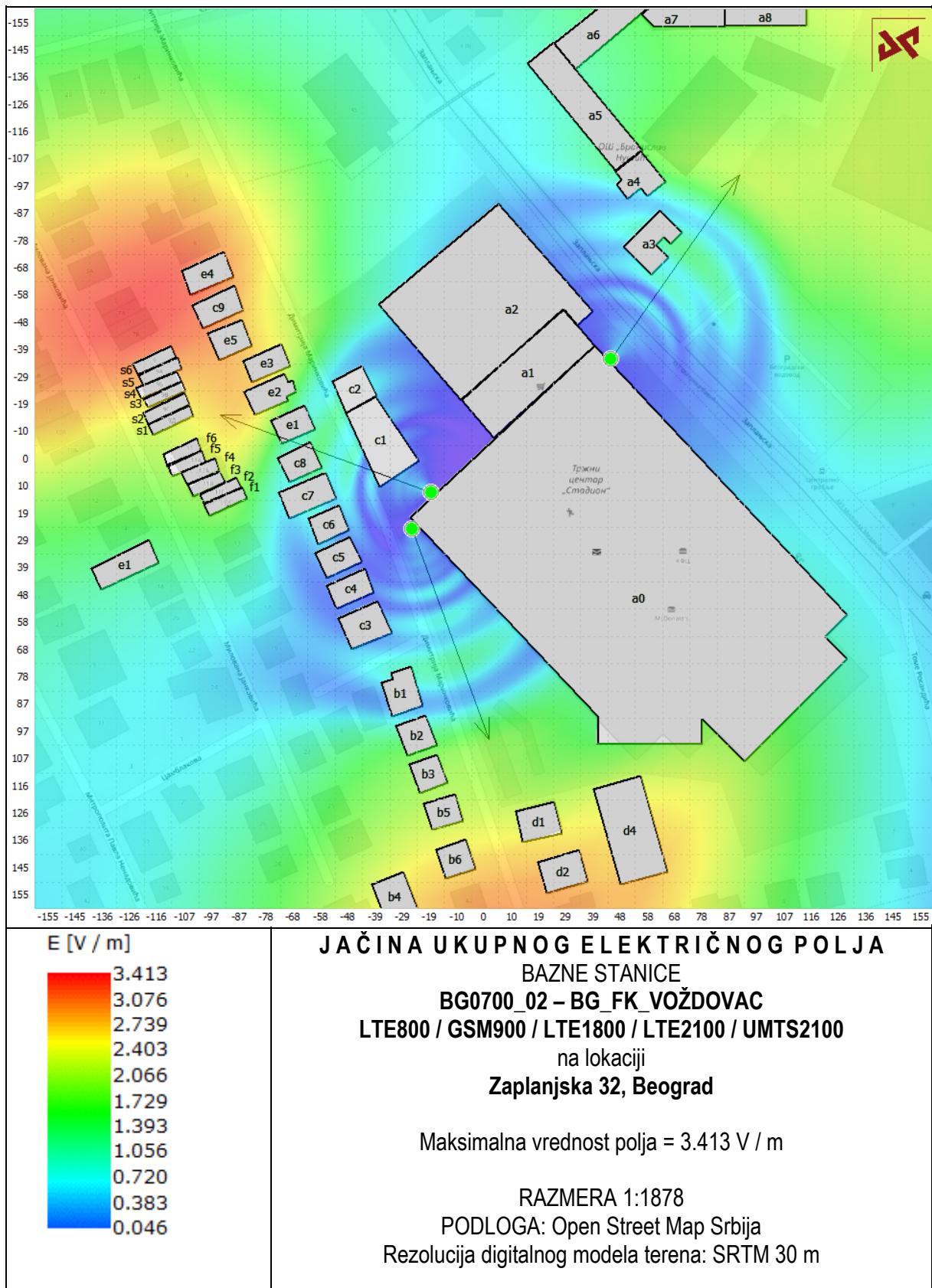

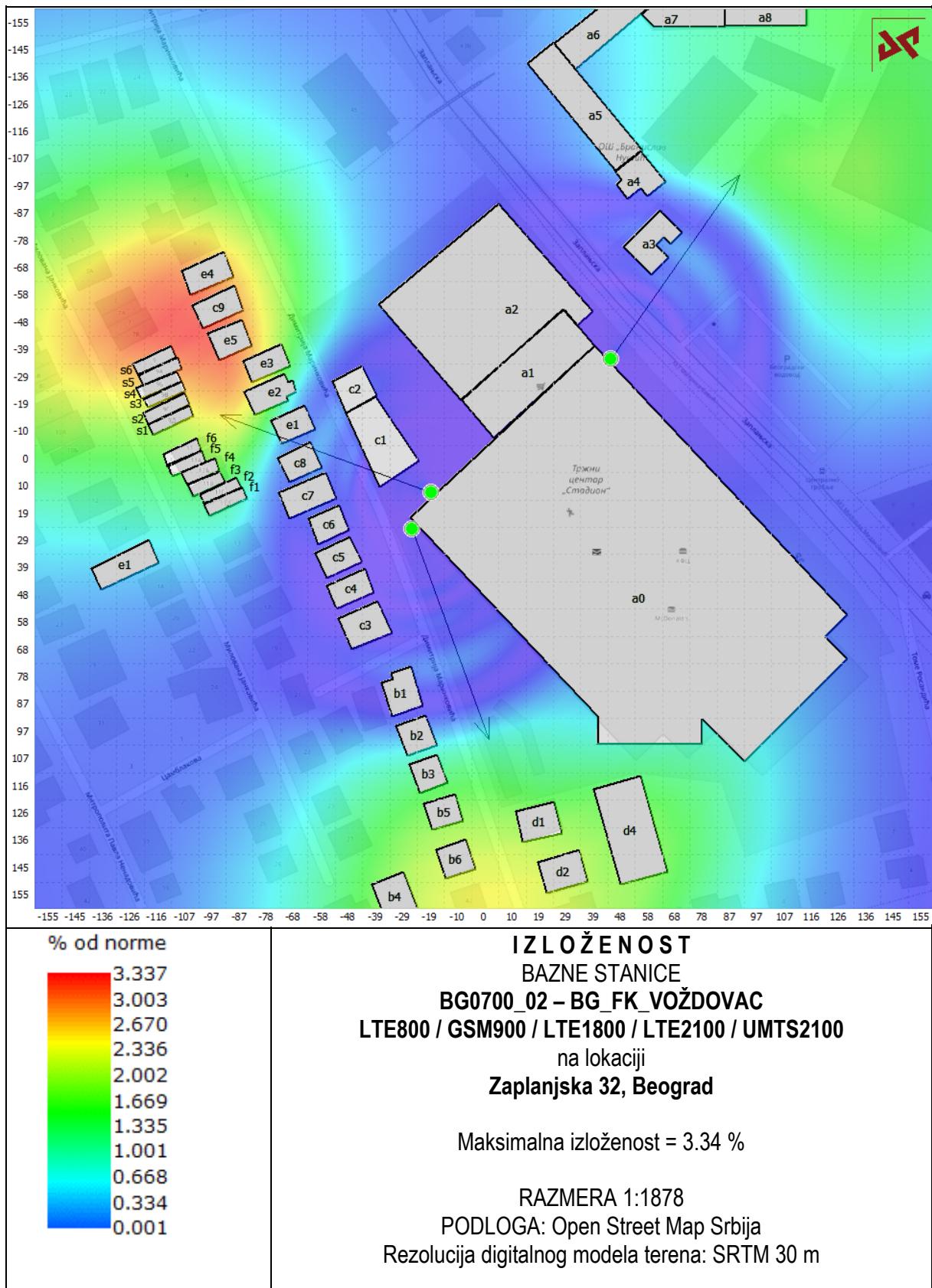

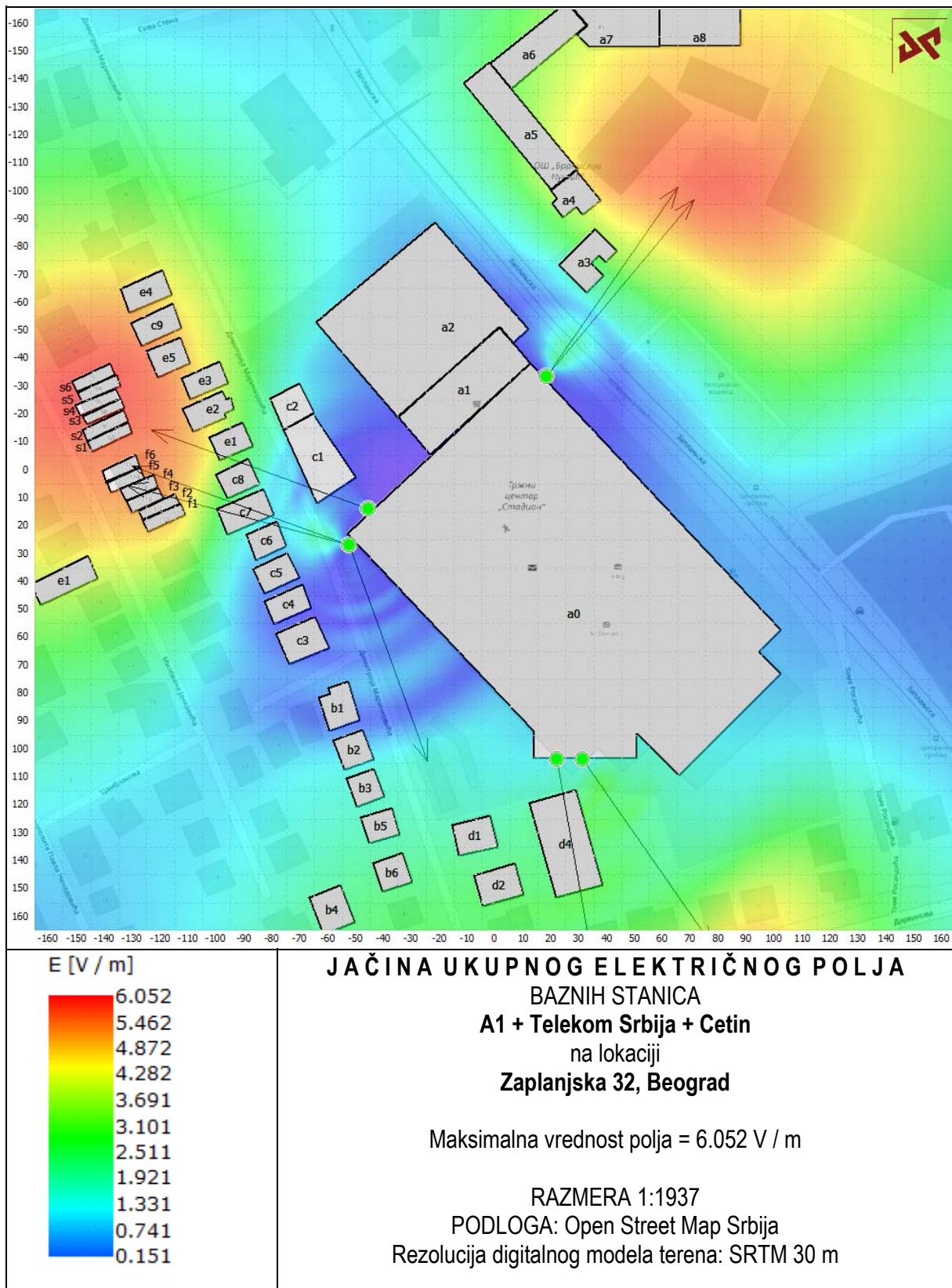

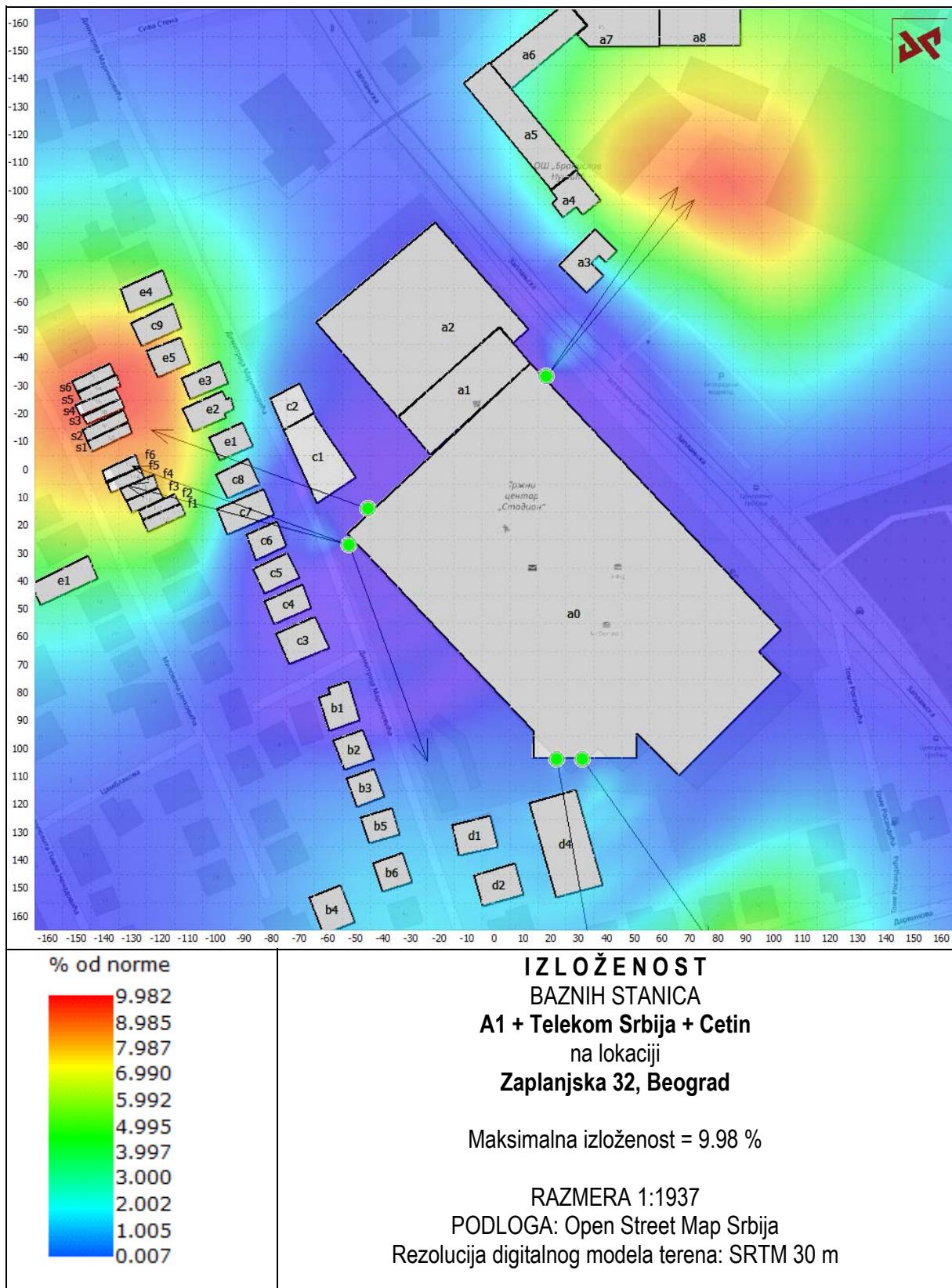

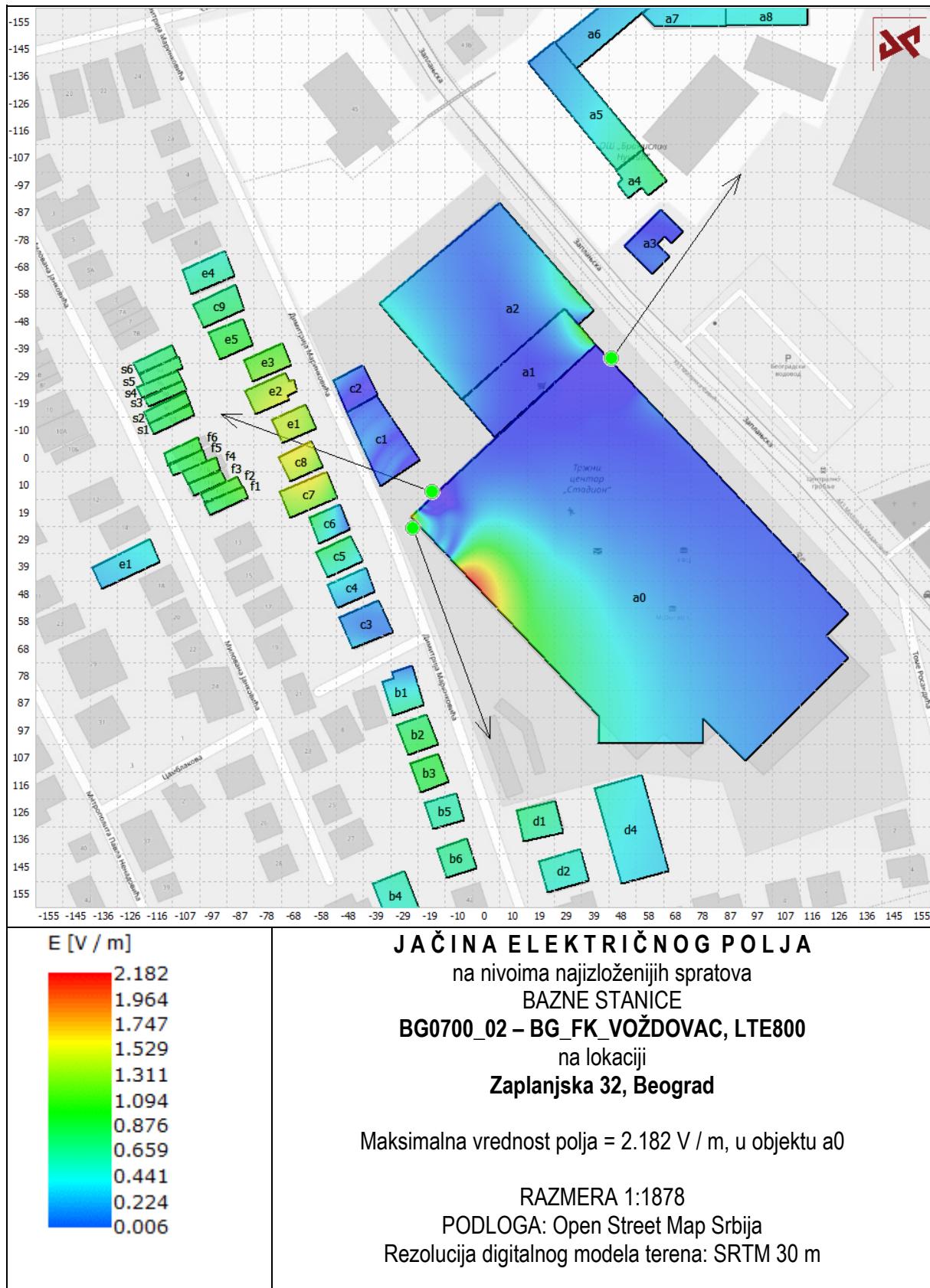

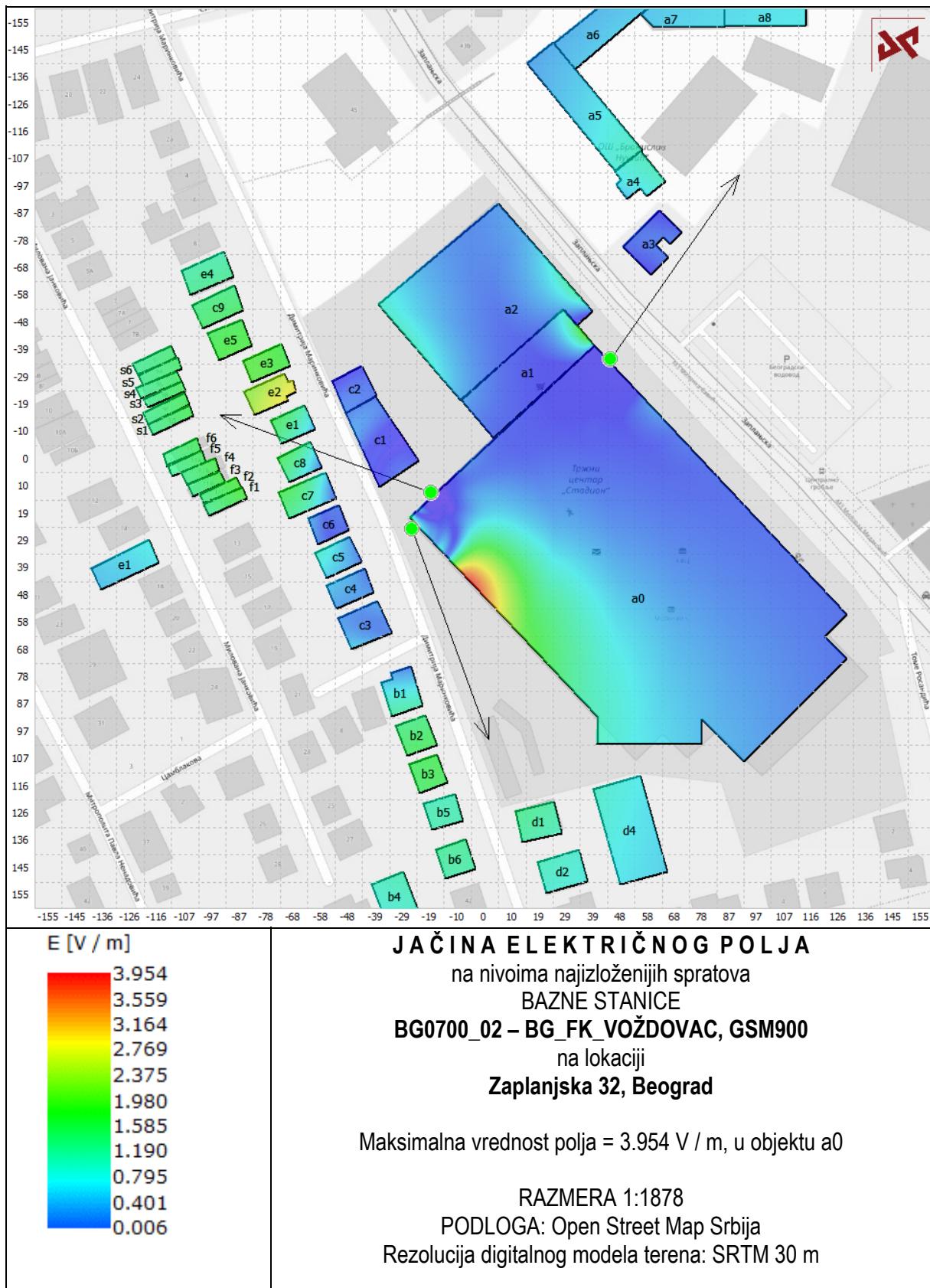

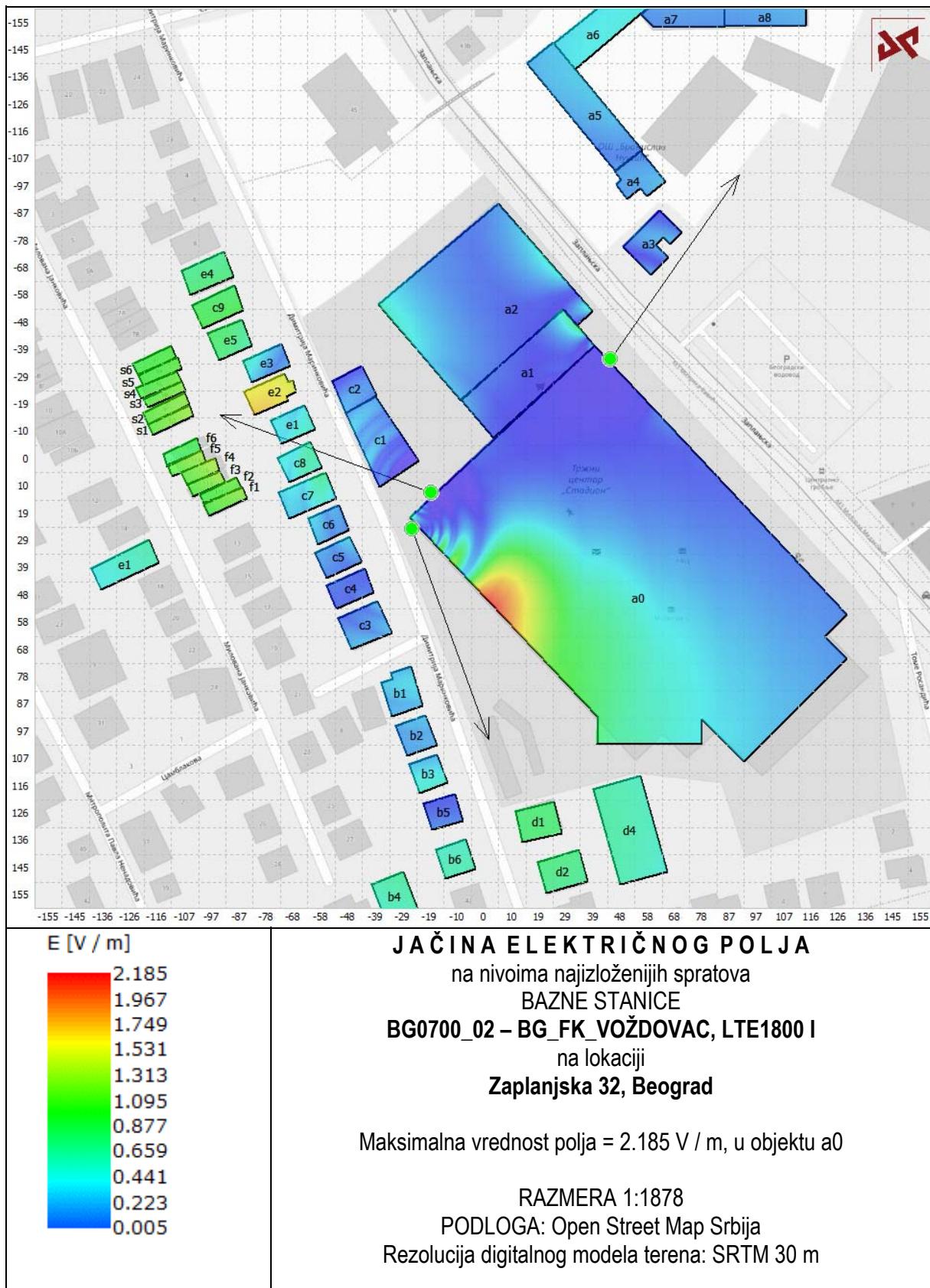

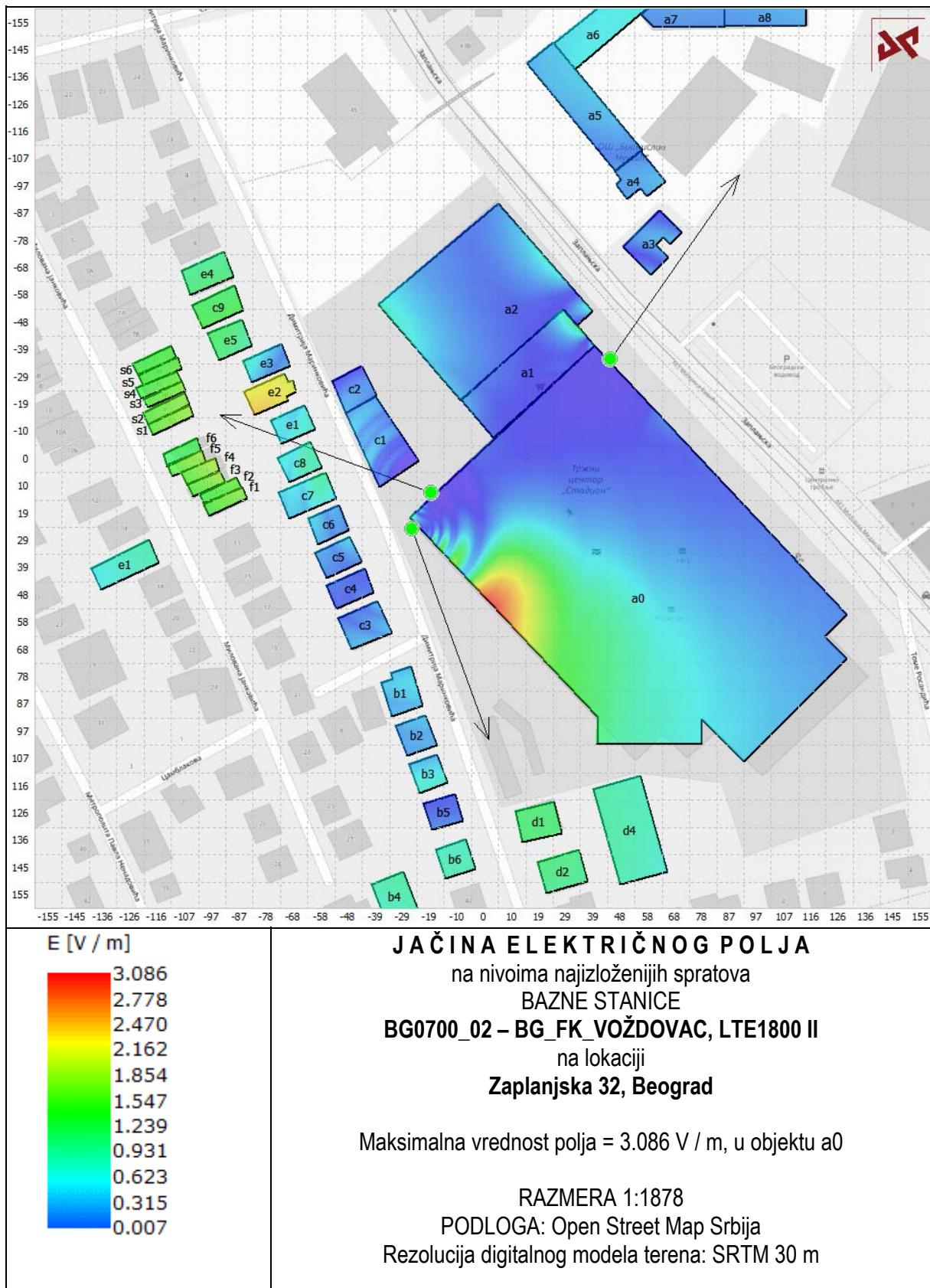

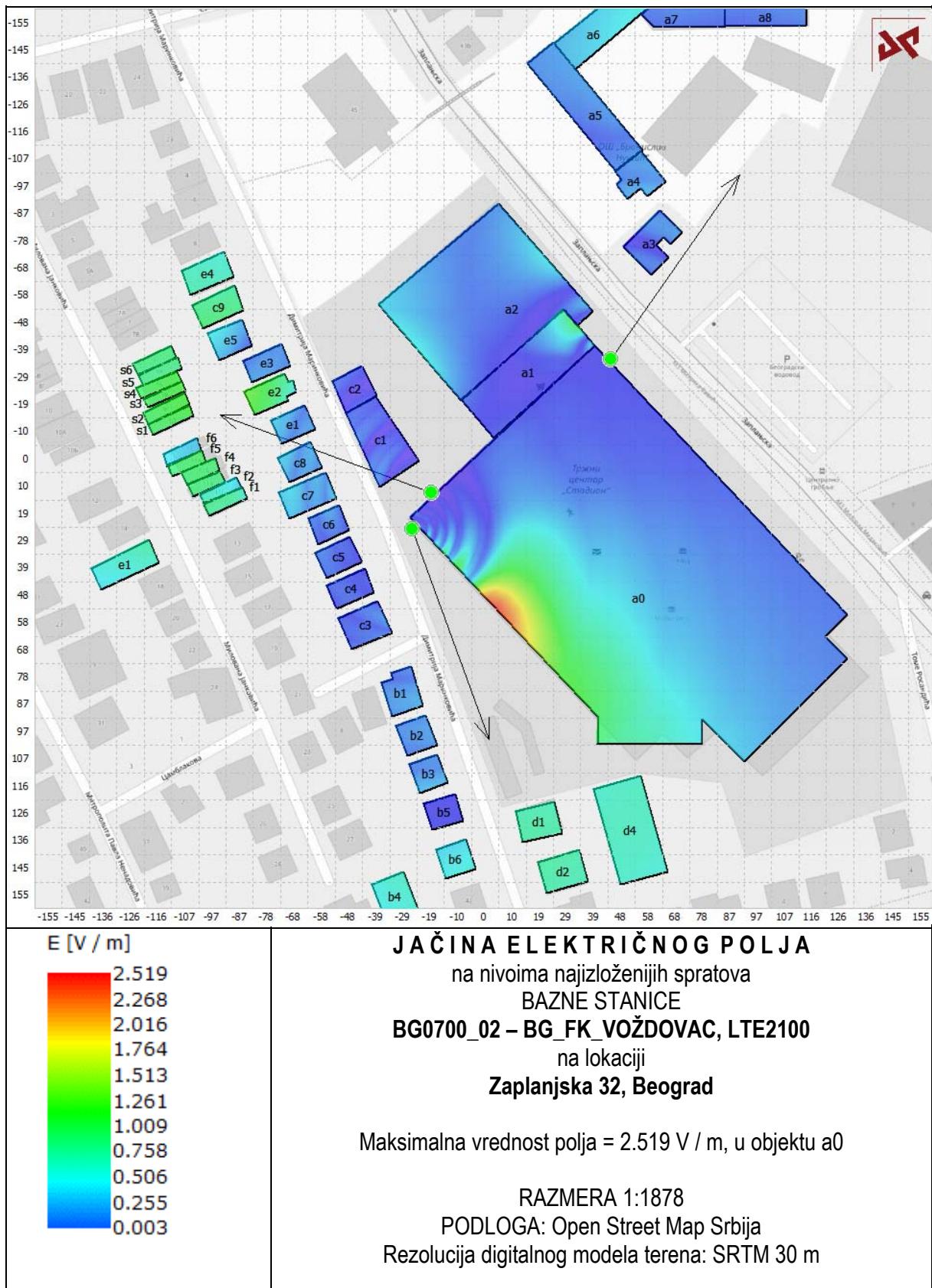
5.3.2 Rezultati proračuna na nivou najizloženijih spratova objekata u okruženju predmetne BS

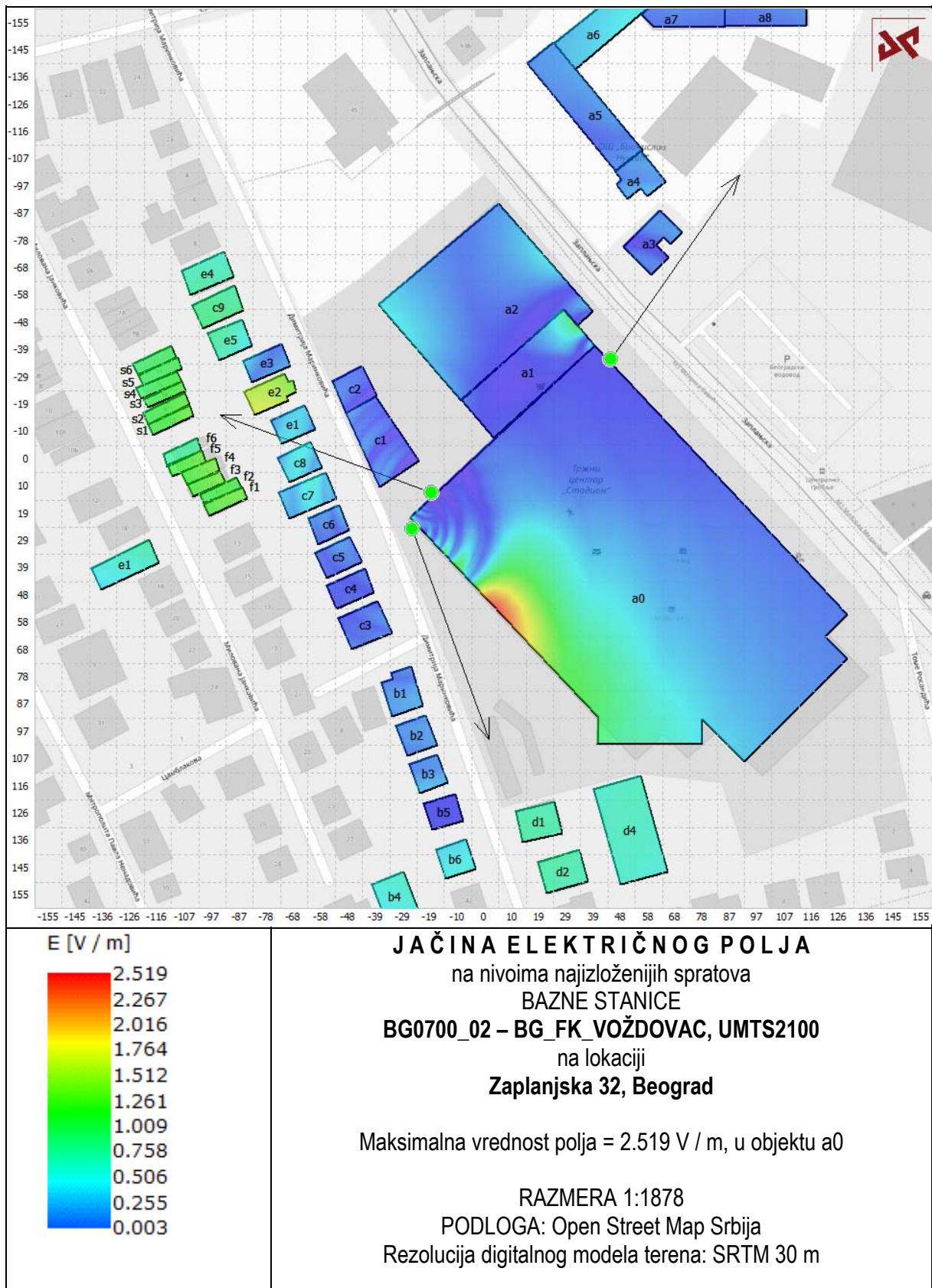

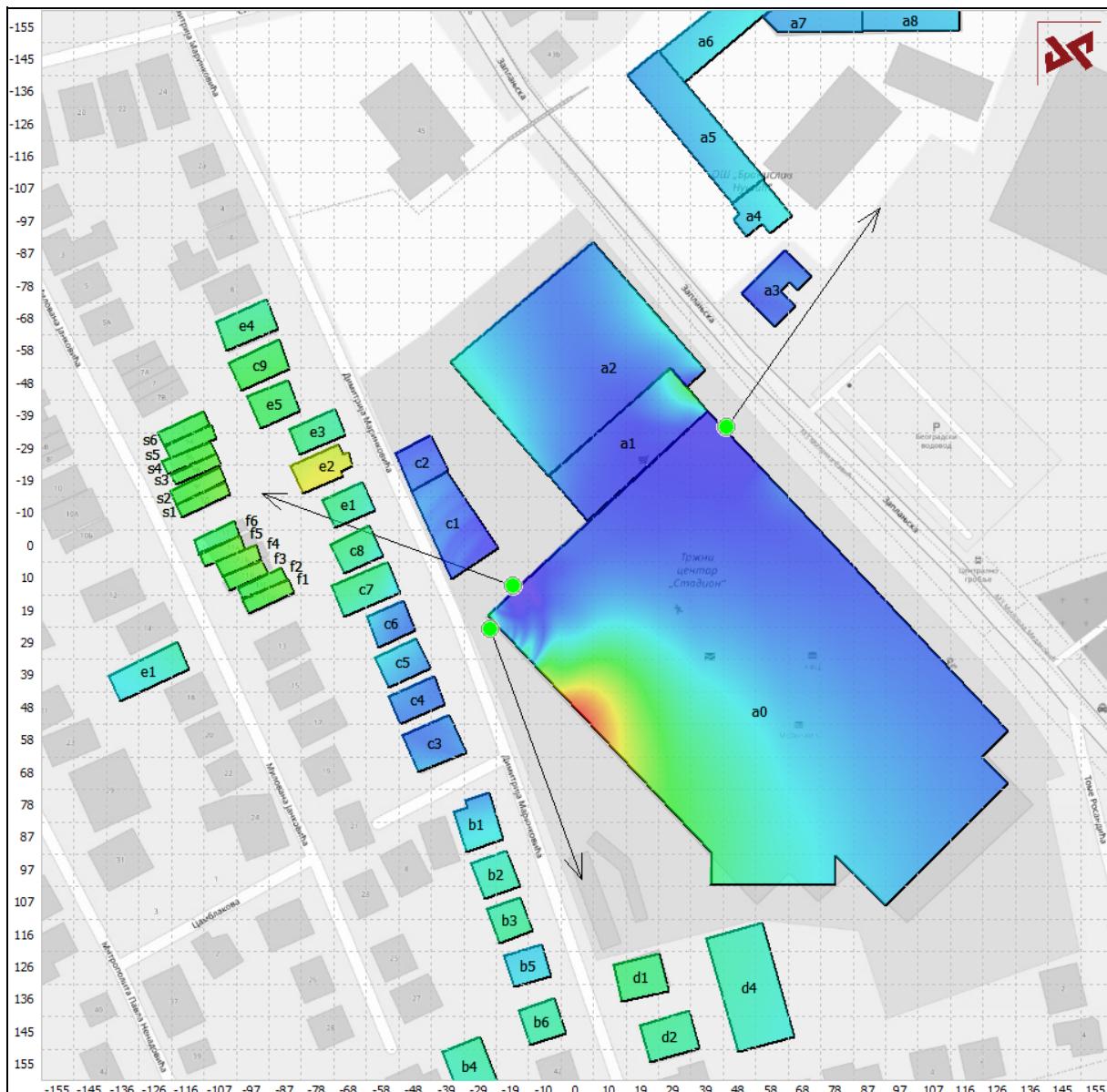

E [V / m]

	6.458
	5.815
	5.173
	4.530
	3.888
	3.245
	2.602
	1.960
	1.317
	0.675
	0.032

JАČИНА УКУПНОГ ЕЛЕКТРИЧНОГ ПОЉА

na nivoima najizloženijih spratova

БАЗНЕ СТАНИЦЕ

BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

LTE800 / GSM900 / LTE1800 / LTE2100 / UMTS2100

на локацији

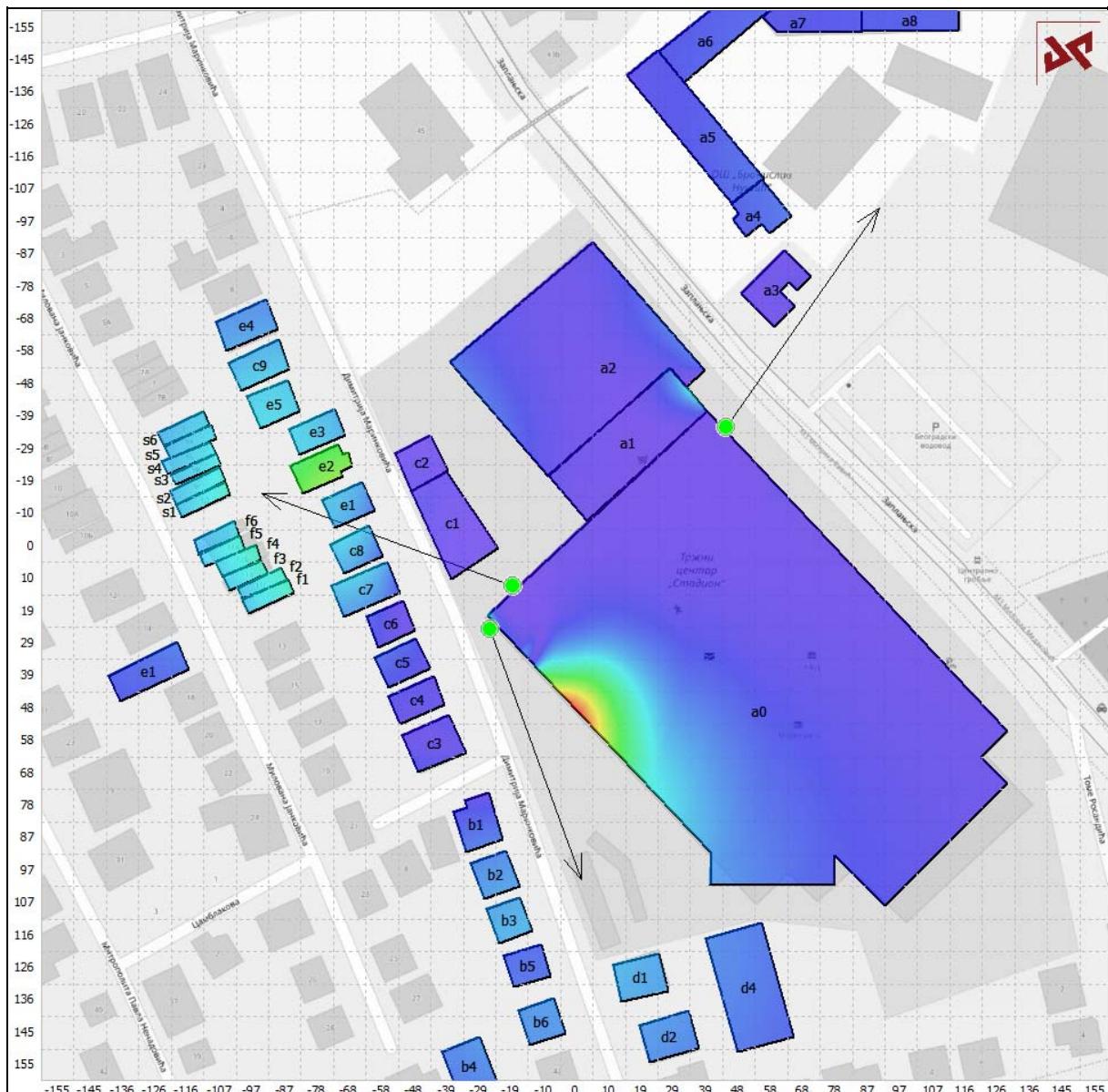
Запланска 32, Београд

Максимална вредност полja = 6.458 V / m, u objektu a0

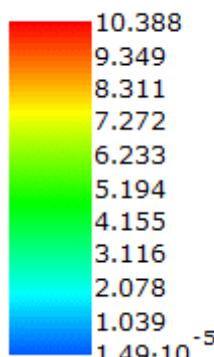
РАЗМЕРА 1:1878

ПОДЛОГА: Open Street Map Srbija

Резолуција дигиталног модела терена: SRTM 30 m

% od norme

IZLOŽENOST

na nivoima najizloženijih spratova

BAZNE STANICE

BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

LTE800 / GSM900 / LTE1800 / LTE2100 / UMTS2100

na lokaciji

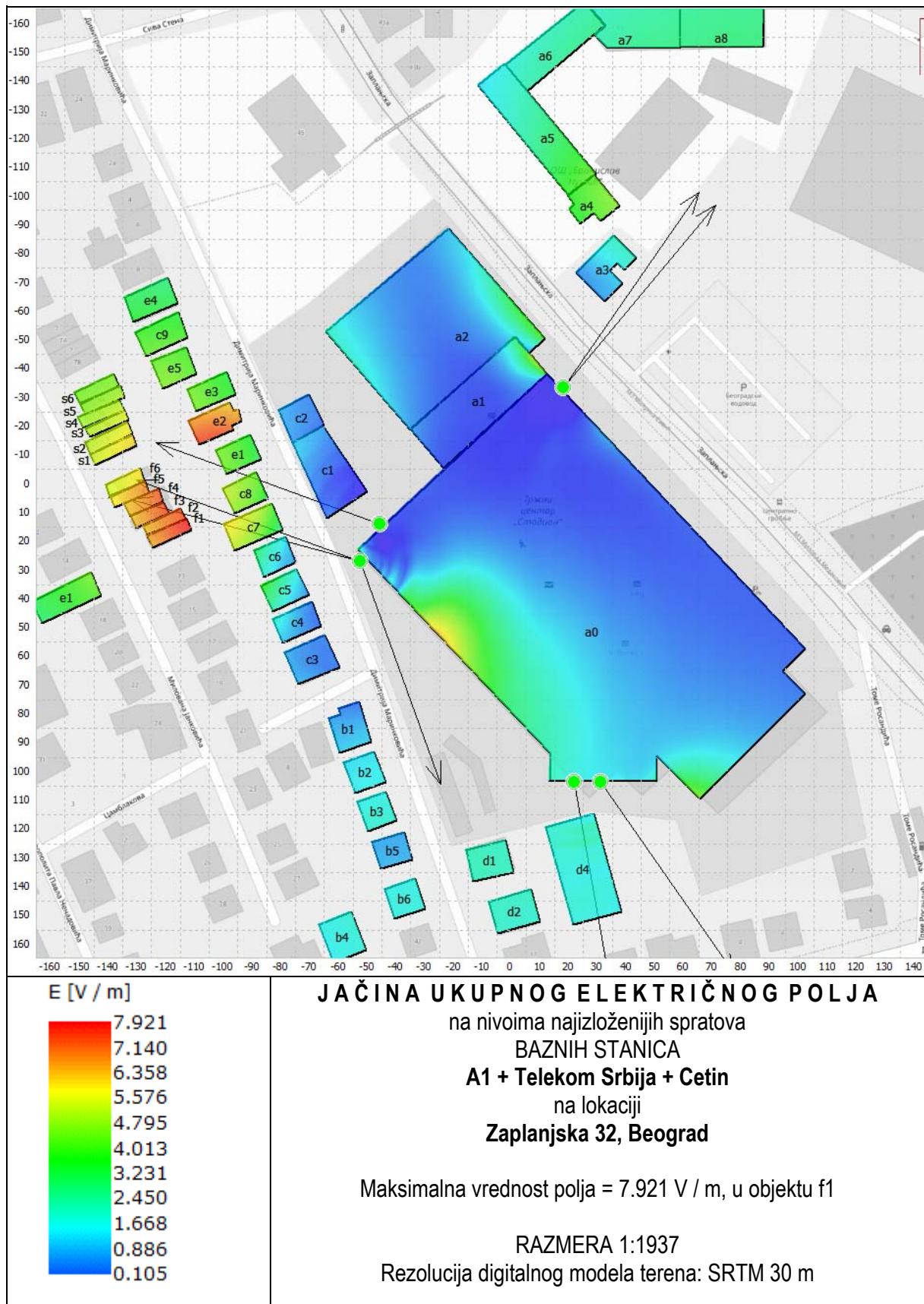
Zaplanjska 32, Beograd

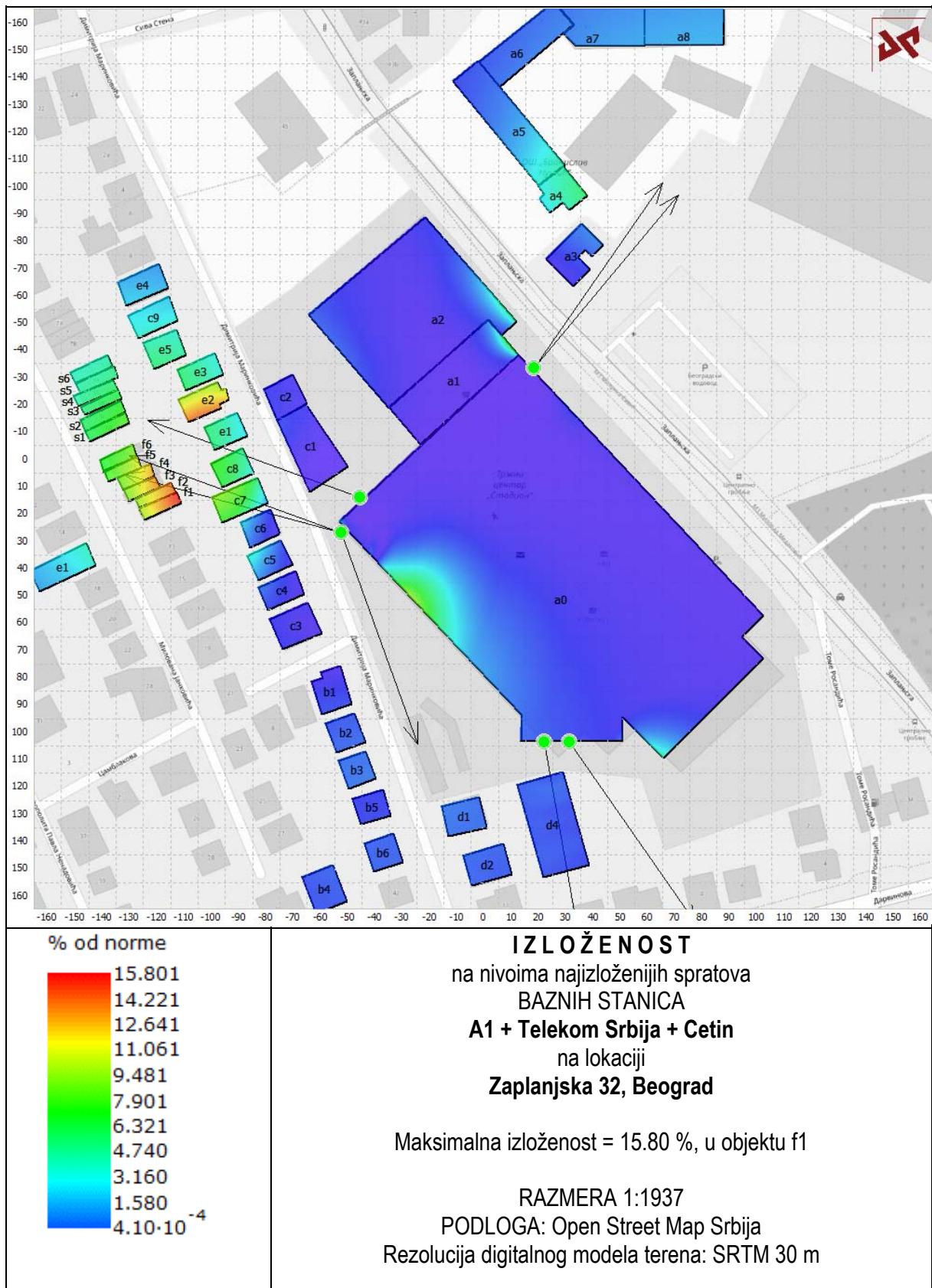
Maksimalna izloženost = 10.39 %, u objektu a0

RAZMERA 1:1878

PODLOGA: Open Street Map Srbija

Rezolucija digitalnog modela terena: SRTM 30 m

U narednim tabelama dat je prikaz rezultata proračuna maksimalnih vrednosti električnog polja koje potiče od BS na predmetnoj lokaciji, na najizloženijim spratovima objekata, sa označenim maksimumima.

*Tabela 5.7 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC **LTE800**, na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata*

Objekat	Visina proračuna [m]	E [V / m]	E / E _L [%]
a0	17.5	2.18	13.89
a1	21.5	1.37	8.71
a2	17.5	0.99	6.29
a3	1.5	0.31	1.94
a4	6.0	1.01	6.46
a5	6.5	0.91	5.78
a6	5.0	0.57	3.62
a7	1.5	0.68	4.32
a8	1.5	0.71	4.50
b1	7.5	0.87	5.53
c1	4.5	0.43	2.73
c2	1.5	0.50	3.17
b2	7.5	1.08	6.89
b3	7.5	1.10	7.00
d1	7.5	0.95	6.02
d2	4.5	0.80	5.06
d4	6.0	0.77	4.88
b4	7.5	0.82	5.24
b5	2.1	0.83	5.27
b6	5.1	0.92	5.82
c3	10.5	0.57	3.62
c4	10.5	0.67	4.24
c5	10.5	1.04	6.62
c6	7.5	1.07	6.84
c7	9.0	1.72	10.97
c8	7.5	1.70	10.84
c9	1.5	1.00	6.35
e1	4.5	0.70	4.46
e1	6.0	1.56	9.92
e2	9.0	1.66	10.60
e3	6.0	1.37	8.73
e4	1.5	0.86	5.47
f1	8.5	1.29	8.19
f2	7.5	1.29	8.23
f3	8.5	1.21	7.69
f4	8.5	1.22	7.75
f5	5.5	1.16	7.40
f6	5.5	1.16	7.38
s1	5.5	1.15	7.30
s2	5.5	1.12	7.12
s3	2.5	1.09	6.93
s4	2.5	1.06	6.77
s5	2.5	1.05	6.66
s6	2.5	1.00	6.38
e5	6.0	1.16	7.40

*Tabela 5.8 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC **GSM900**, na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata*

Objekat	Visina proračuna [m]	E [V / m]	E / E _L [%]
a0	17.5	3.95	23.48
a1	21.5	2.30	13.65
a2	17.5	1.57	9.32
a3	1.5	0.51	3.04
a4	6.0	1.43	8.50
a5	6.5	1.43	8.52
a6	8.5	0.98	5.82
a7	1.5	1.08	6.41
a8	1.5	1.16	6.89
b1	7.5	1.58	9.36
c1	4.5	0.71	4.20
c2	1.5	0.58	3.42
b2	7.5	1.96	11.65
b3	7.5	1.99	11.84
d1	7.5	1.72	10.19
d2	4.5	1.44	8.57
d4	6.0	1.39	8.26
b4	7.5	1.49	8.87
b5	2.1	1.50	8.92
b6	5.1	1.66	9.86
c3	10.5	1.03	6.13
c4	10.5	0.95	5.67
c5	10.5	1.38	8.20
c6	7.5	0.88	5.23
c7	9.0	2.05	12.19
c8	7.5	2.01	11.95
c9	7.5	1.91	11.34
e1	10.5	1.21	7.16
e1	6.0	1.98	11.79
e2	12.0	3.12	18.50
e3	6.0	2.22	13.16
e4	4.5	1.67	9.94
f1	11.5	2.19	12.99
f2	10.5	2.19	13.00
f3	11.5	2.06	12.25
f4	11.5	2.08	12.37
f5	11.5	1.97	11.72
f6	8.5	1.98	11.74
s1	8.5	2.01	11.94
s2	8.5	1.98	11.77
s3	8.5	1.95	11.57
s4	8.5	1.91	11.33
s5	5.5	1.88	11.16
s6	5.5	1.84	10.91
e5	6.0	2.15	12.75

*Tabela 5.9 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC **LTE1800 I**, na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata*

Objekat	Visina proračuna [m]	E [V / m]	E / E _L [%]
a0	17.5	2.19	9.25
a1	21.5	1.04	4.42
a2	13.5	0.77	3.26
a3	1.5	0.48	2.04
a4	2.5	0.49	2.08
a5	6.5	0.54	2.28
a6	8.5	0.69	2.92
a7	1.5	0.45	1.89
a8	1.5	0.53	2.26
b1	7.5	0.60	2.56
c1	4.5	0.56	2.38
c2	1.5	0.45	1.90
b2	4.5	0.52	2.19
b3	7.5	0.75	3.18
d1	7.5	1.02	4.33
d2	7.5	1.00	4.23
d4	6.0	0.88	3.75
b4	10.5	0.90	3.83
b5	2.1	0.34	1.42
b6	5.1	0.84	3.56
c3	10.5	0.50	2.11
c4	10.5	0.31	1.32
c5	10.5	0.59	2.48
c6	7.5	0.59	2.48
c7	9.0	0.92	3.90
c8	7.5	0.87	3.66
c9	10.5	1.15	4.85
e1	13.5	0.86	3.65
e1	6.0	0.77	3.24
e2	12.0	1.79	7.59
e3	6.0	0.81	3.44
e4	7.5	1.02	4.30
f1	11.5	1.40	5.92
f2	10.5	1.30	5.49
f3	11.5	1.45	6.14
f4	11.5	1.49	6.31
f5	11.5	1.44	6.10
f6	8.5	1.13	4.77
s1	11.5	1.45	6.13
s2	11.5	1.40	5.95
s3	11.5	1.34	5.69
s4	11.5	1.29	5.47
s5	8.5	1.23	5.20
s6	8.5	1.19	5.05
e5	6.0	1.05	4.45

Tabela 5.10 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC *LTE1800 II*, na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata

Objekat	Visina proračuna [m]	E [V / m]	E / E _L [%]
a0	17.5	3.09	12.99
a1	21.5	1.47	6.20
a2	13.5	1.09	4.58
a3	1.5	0.68	2.86
a4	2.5	0.69	2.92
a5	6.5	0.76	3.21
a6	8.5	0.97	4.09
a7	1.5	0.63	2.66
a8	1.5	0.75	3.17
b1	7.5	0.85	3.60
c1	4.5	0.79	3.35
c2	1.5	0.63	2.67
b2	4.5	0.73	3.07
b3	7.5	1.06	4.47
d1	7.5	1.44	6.08
d2	7.5	1.41	5.94
d4	6.0	1.25	5.26
b4	10.5	1.28	5.38
b5	2.1	0.47	1.99
b6	5.1	1.19	5.00
c3	10.5	0.70	2.96
c4	10.5	0.44	1.85
c5	10.5	0.83	3.49
c6	7.5	0.83	3.49
c7	9.0	1.30	5.48
c8	7.5	1.22	5.14
c9	10.5	1.62	6.82
e1	13.5	1.22	5.13
e1	6.0	1.08	4.56
e2	12.0	2.53	10.66
e3	6.0	1.15	4.83
e4	7.5	1.44	6.05
f1	11.5	1.97	8.31
f2	10.5	1.83	7.71
f3	11.5	2.05	8.62
f4	11.5	2.11	8.87
f5	11.5	2.03	8.57
f6	8.5	1.59	6.70
s1	11.5	2.05	8.61
s2	11.5	1.98	8.35
s3	11.5	1.90	7.99
s4	11.5	1.83	7.68
s5	8.5	1.74	7.31
s6	8.5	1.68	7.09
e5	6.0	1.48	6.25

Tabela 5.11 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC LTE2100, na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata

Objekat	Visina proračuna [m]	E [V / m]	E / E _L [%]
a0	17.5	2.52	10.32
a1	21.5	1.29	5.30
a2	17.5	0.77	3.17
a3	1.5	0.44	1.81
a4	6.0	0.54	2.23
a5	6.5	0.47	1.93
a6	8.5	0.79	3.25
a7	1.5	0.45	1.84
a8	1.5	0.47	1.93
b1	7.5	0.52	2.15
c1	4.5	0.39	1.60
c2	1.5	0.32	1.29
b2	4.5	0.46	1.89
b3	7.5	0.59	2.41
d1	7.5	1.00	4.11
d2	7.5	1.00	4.10
d4	6.0	0.91	3.75
b4	10.5	0.89	3.64
b5	2.1	0.19	0.77
b6	5.1	0.80	3.28
c3	10.5	0.43	1.75
c4	10.5	0.28	1.16
c5	10.5	0.38	1.57
c6	7.5	0.49	2.02
c7	9.0	0.68	2.80
c8	7.5	0.65	2.68
c9	10.5	1.19	4.86
e1	13.5	1.00	4.10
e1	6.0	0.62	2.53
e2	12.0	1.47	6.01
e3	3.0	0.47	1.92
e4	7.5	0.96	3.95
f1	11.5	1.09	4.47
f2	10.5	0.92	3.77
f3	11.5	1.16	4.75
f4	11.5	1.19	4.88
f5	11.5	1.22	5.01
f6	8.5	0.74	3.03
s1	11.5	1.35	5.55
s2	11.5	1.36	5.59
s3	11.5	1.35	5.55
s4	11.5	1.34	5.49
s5	8.5	1.11	4.55
s6	8.5	1.13	4.63
e5	6.0	0.77	3.14

Tabela 5.12 Proračun električnog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC UMTS2100, na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata

Objekat	Visina proračuna [m]	E [V / m]	E / E _L [%]
a0	17.5	2.52	10.32
a1	21.5	1.29	5.30
a2	13.5	0.76	3.12
a3	1.5	0.44	1.81
a4	6.0	0.54	2.23
a5	6.5	0.47	1.93
a6	8.5	0.79	3.25
a7	1.5	0.45	1.84
a8	1.5	0.47	1.93
b1	7.5	0.53	2.17
c1	4.5	0.46	1.87
c2	1.5	0.36	1.48
b2	4.5	0.46	1.89
b3	7.5	0.59	2.42
d1	7.5	1.00	4.11
d2	7.5	1.00	4.10
d4	6.0	0.91	3.75
b4	10.5	0.89	3.64
b5	2.1	0.19	0.79
b6	5.1	0.80	3.28
c3	10.5	0.42	1.73
c4	10.5	0.30	1.21
c5	10.5	0.46	1.89
c6	7.5	0.56	2.29
c7	9.0	0.82	3.36
c8	7.5	0.78	3.20
c9	10.5	1.15	4.71
e1	13.5	1.00	4.10
e1	6.0	0.71	2.90
e2	12.0	1.85	7.57
e3	6.0	0.68	2.79
e4	7.5	1.01	4.14
f1	11.5	1.51	6.18
f2	10.5	1.35	5.53
f3	11.5	1.53	6.29
f4	11.5	1.53	6.29
f5	11.5	1.47	6.04
f6	8.5	1.06	4.35
s1	11.5	1.49	6.10
s2	11.5	1.45	5.95
s3	11.5	1.40	5.74
s4	11.5	1.35	5.55
s5	8.5	1.27	5.22
s6	8.5	1.25	5.11
e5	6.0	1.03	4.21

Tabela 5.13 Proračun ukupnog električnog polja i izloženosti ukupnom električnom polju koje potiče od bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC, na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata

Objekat	Visina proračuna [m]	E [V / m]	Izloženost [%]
a0	17.5	6.46	10.39
a1	21.5	3.42	3.20
a2	17.5	2.29	1.32
a3	1.5	1.07	0.25
a4	6.0	2.02	1.20
a5	6.5	1.88	1.13
a6	8.5	1.99	0.92
a7	1.5	1.52	0.69
a8	1.5	1.70	0.81
b1	7.5	2.07	1.31
c1	4.5	1.29	0.36
c2	1.5	1.00	0.24
b2	7.5	2.45	1.90
b3	7.5	2.70	2.23
d1	7.5	2.95	2.24
d2	7.5	2.78	1.85
d4	6.0	2.50	1.56
b4	10.5	2.63	1.68
b5	2.1	1.82	1.13
b6	5.1	2.56	1.78
c3	10.5	1.49	0.65
c4	10.5	1.29	0.52
c5	10.5	1.92	1.11
c6	7.5	1.83	0.97
c7	9.0	2.96	2.71
c8	7.5	2.97	2.75
c9	10.5	3.33	2.62
e1	13.5	2.48	1.32
e1	6.0	2.83	2.47
e2	12.0	5.01	6.57
e3	6.0	2.96	2.74
e4	7.5	2.92	2.00
f1	11.5	3.92	3.85
f2	10.5	3.69	3.58
f3	11.5	3.95	3.73
f4	11.5	4.03	3.84
f5	11.5	3.89	3.53
f6	8.5	3.25	2.82
s1	11.5	3.95	3.52
s2	11.5	3.88	3.34
s3	11.5	3.77	3.10
s4	11.5	3.66	2.97
s5	8.5	3.46	2.87
s6	8.5	3.38	2.68
e5	6.0	3.16	2.81

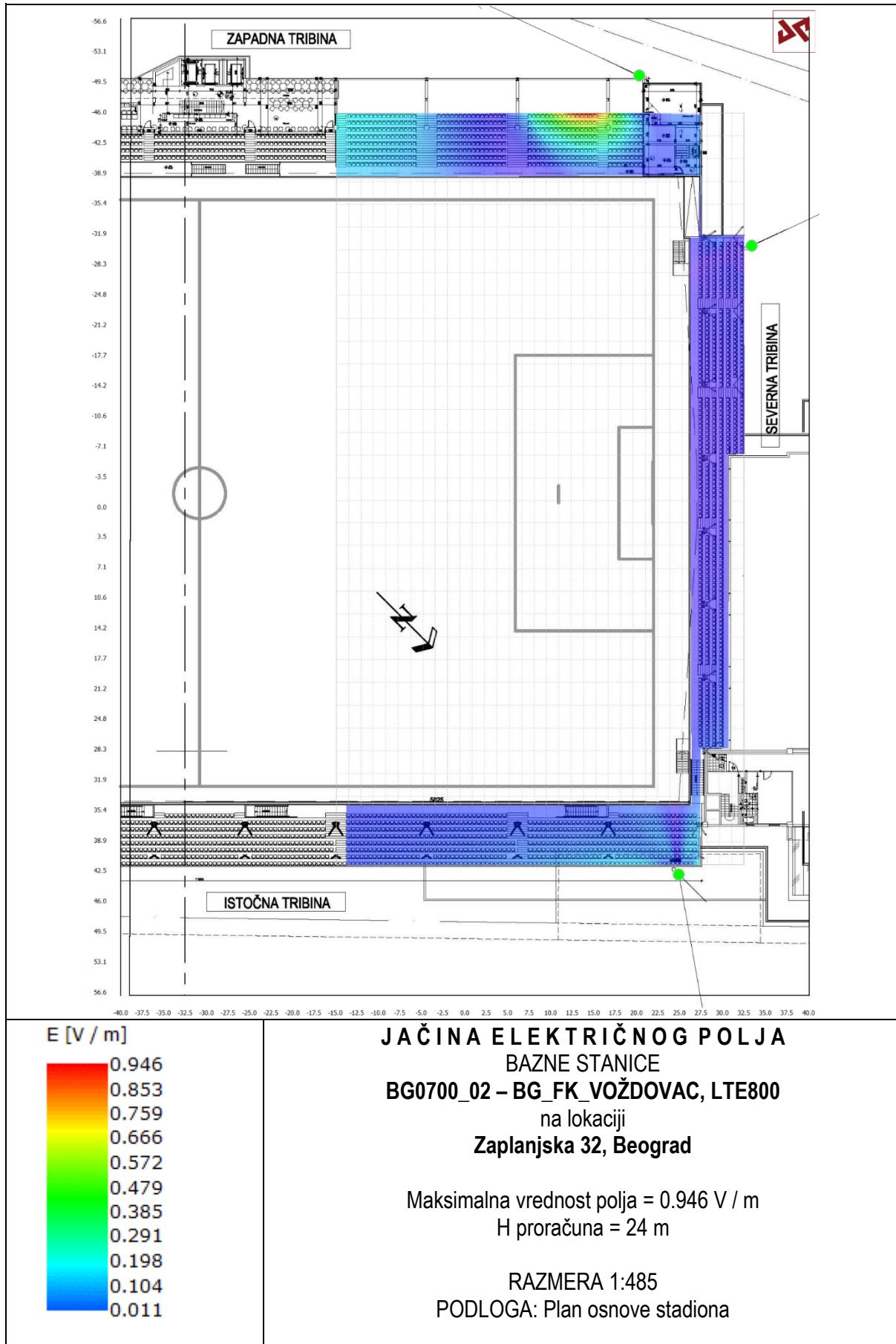

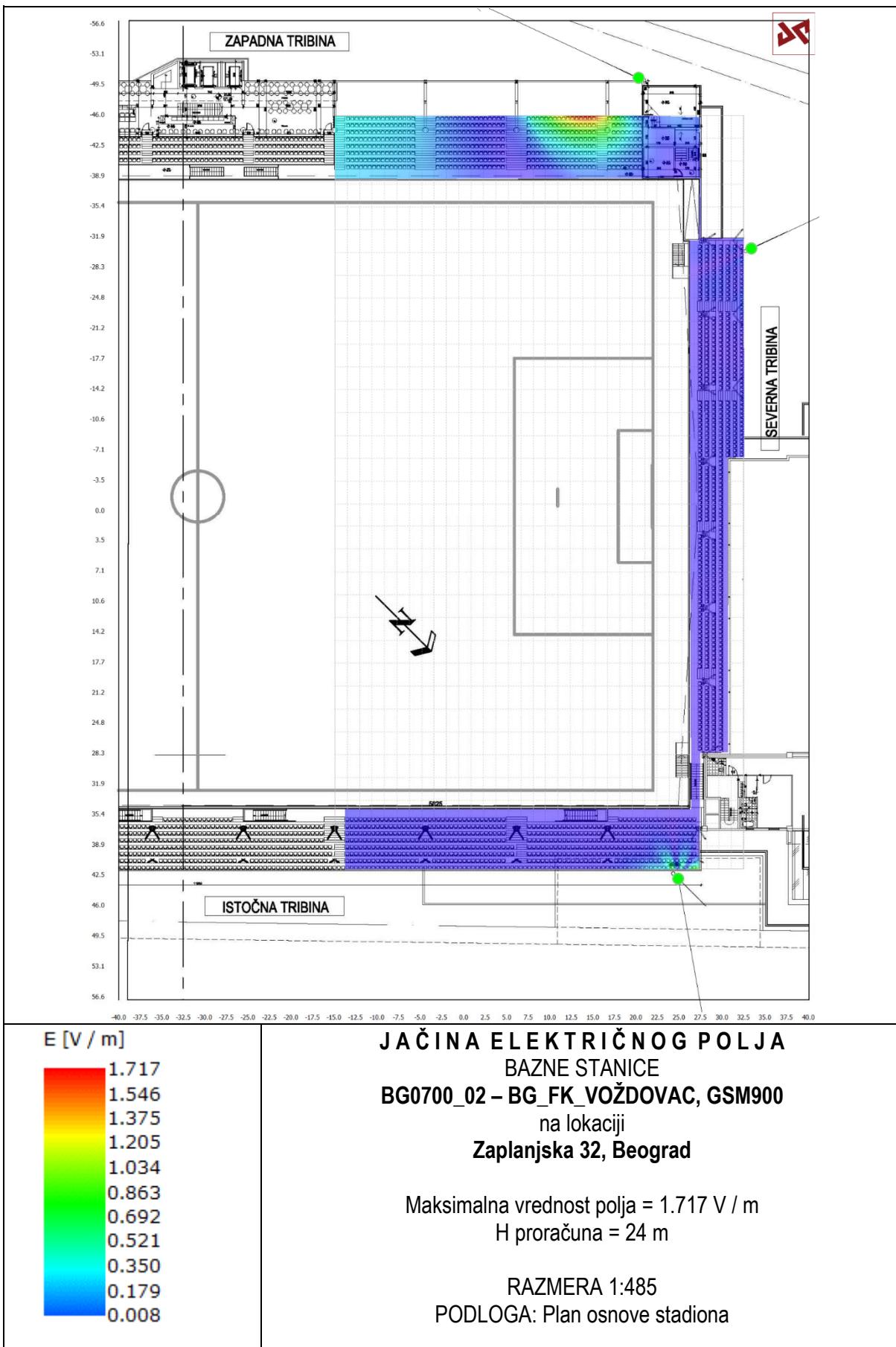
Tabela 5.14 Proračun ukupnog električnog polja i izloženosti ukupnom električnom polju koje potiče od baznih stanica na predmetnoj lokaciji, na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata

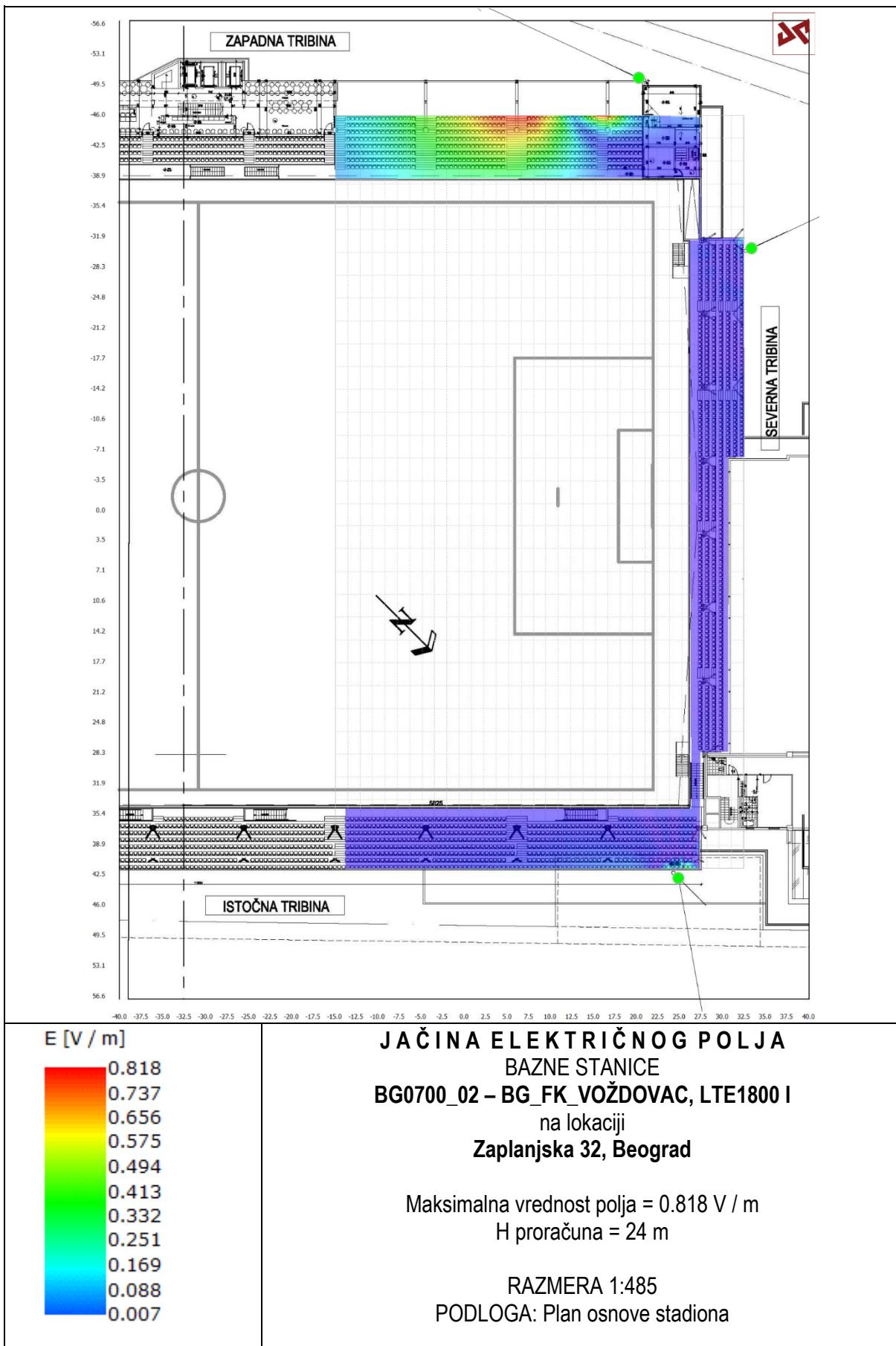
Objekat	Visina proračuna [m]	E [V / m]	Izloženost [%]
a0	17.5	6.47	10.43
a1	21.5	5.70	9.01
a2	17.5	4.78	6.50
a3	1.5	2.88	2.46
a4	6.0	5.14	7.16
a5	6.5	4.75	6.03
a6	8.5	3.39	2.51
a7	1.5	3.44	3.20
a8	1.5	3.55	3.40
b1	7.5	2.11	1.35
c1	4.5	2.18	1.30
c2	1.5	1.82	1.02
b2	7.5	2.47	1.93
b3	7.5	2.72	2.27
d1	7.5	2.98	2.26
d2	7.5	2.84	1.91
d4	6.0	3.01	1.97
b4	10.5	2.73	1.81
b5	2.1	1.84	1.16
b6	5.1	2.60	1.81
c3	10.5	1.88	1.02
c4	10.5	2.83	2.39
c5	10.5	4.43	5.69
c6	7.5	3.85	4.46
c7	9.0	6.18	10.29
c8	7.5	5.66	8.73
c9	10.5	4.82	5.41
e1	13.5	4.95	5.66
e1	6.0	5.03	7.03
e2	12.0	7.69	14.57
e3	6.0	5.04	7.20
e4	7.5	4.16	4.08
f1	11.5	7.92	15.80
f2	10.5	7.48	14.31
f3	11.5	7.57	14.01
f4	11.5	7.47	13.49
f5	11.5	7.06	11.85
f6	8.5	6.25	10.04
s1	11.5	6.42	9.28
s2	11.5	6.19	8.71
s3	11.5	5.93	8.05
s4	11.5	5.71	7.47
s5	8.5	5.40	6.84
s6	8.5	5.17	6.17
e5	6.0	5.13	6.98

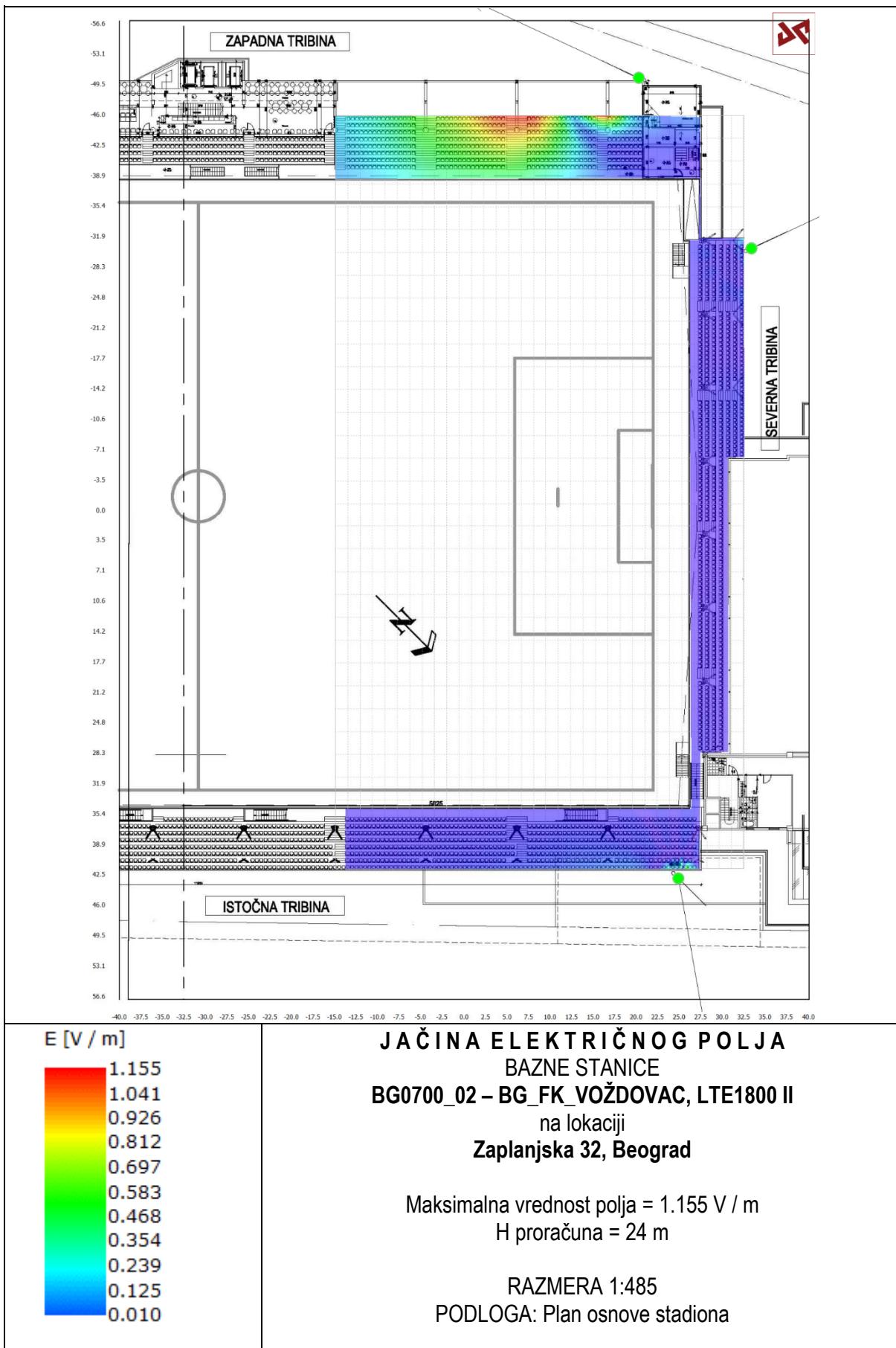

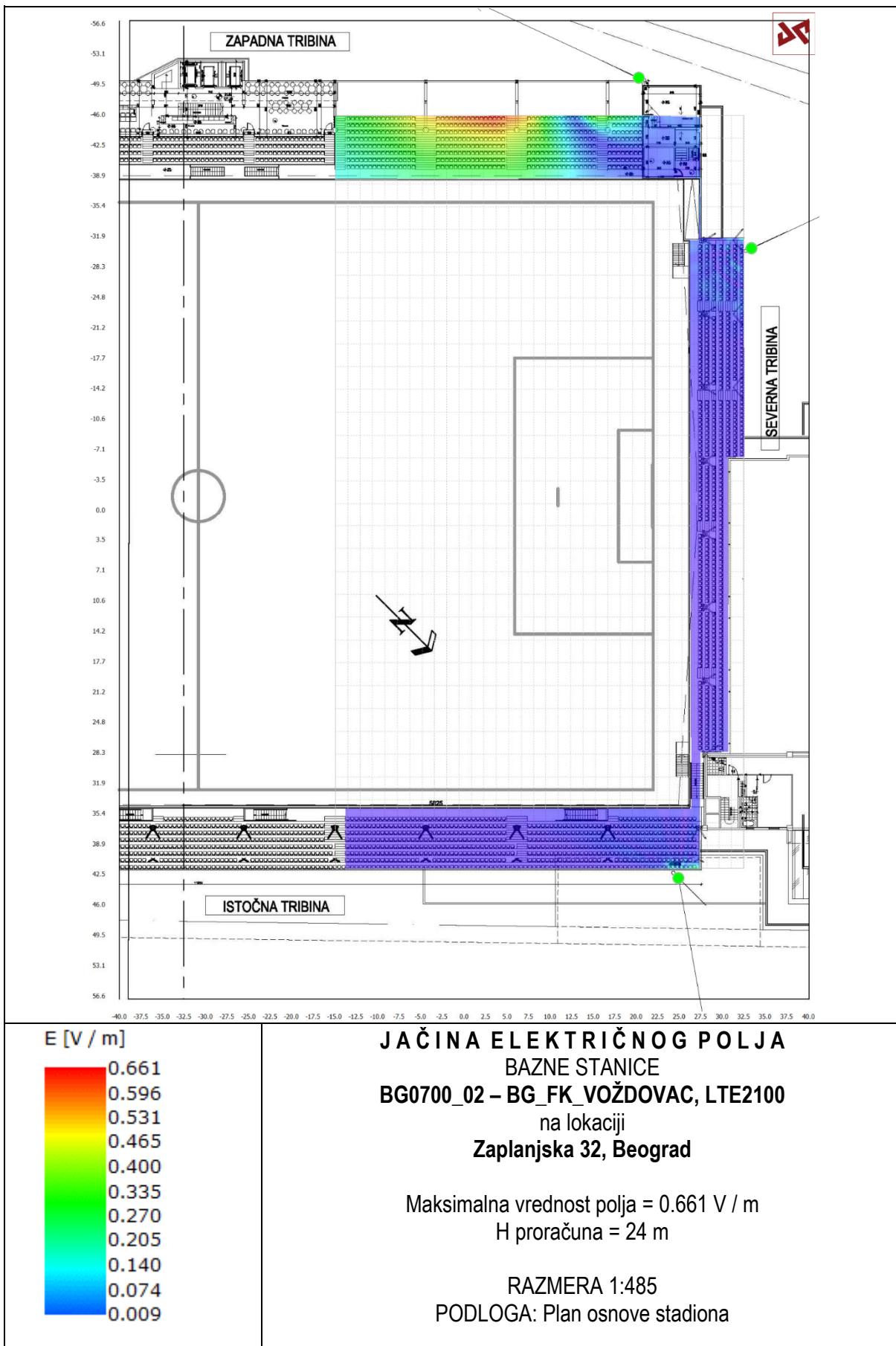
5.3.3 Rezultati proračuna u zoni mikro lokacije

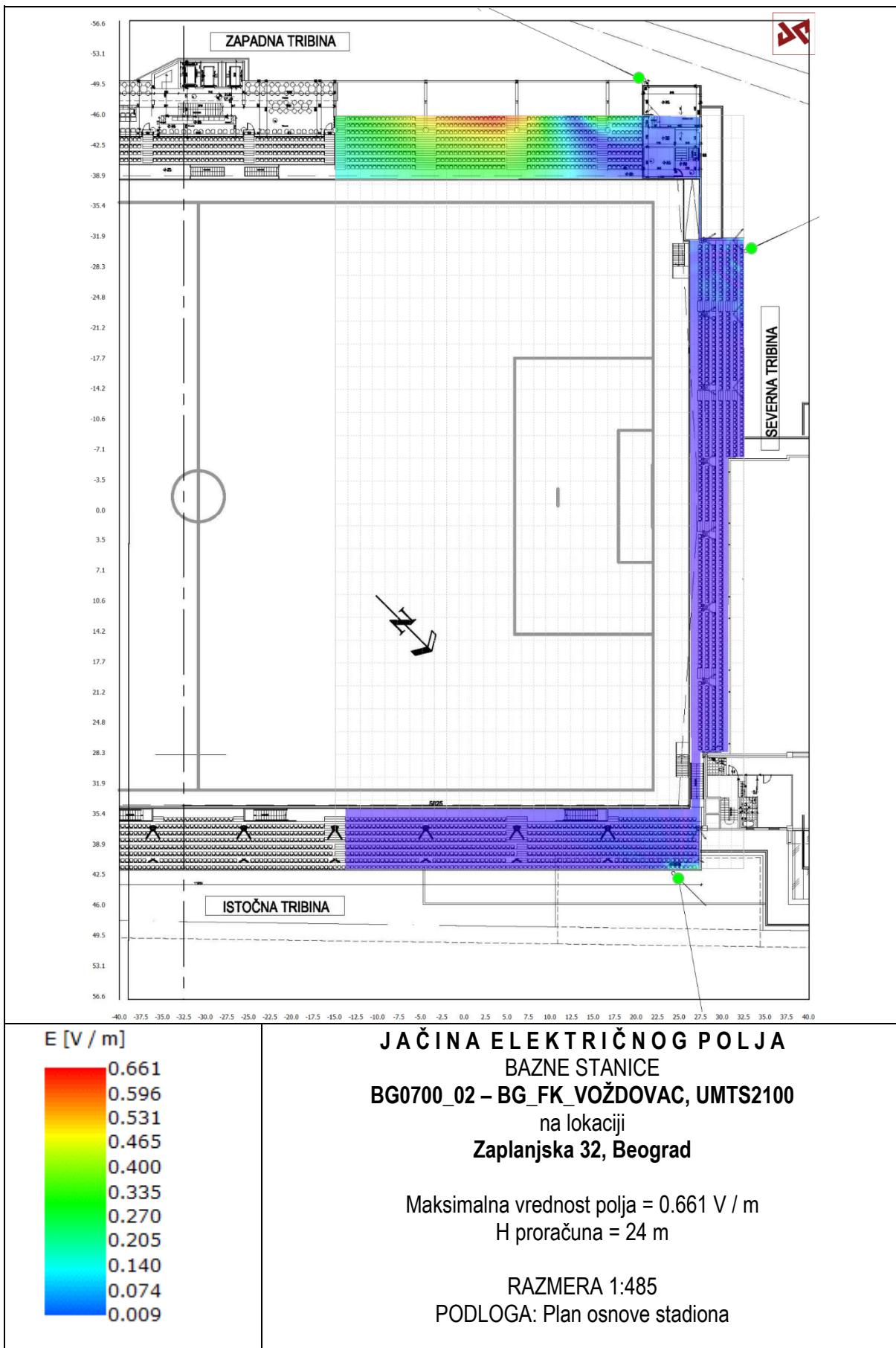

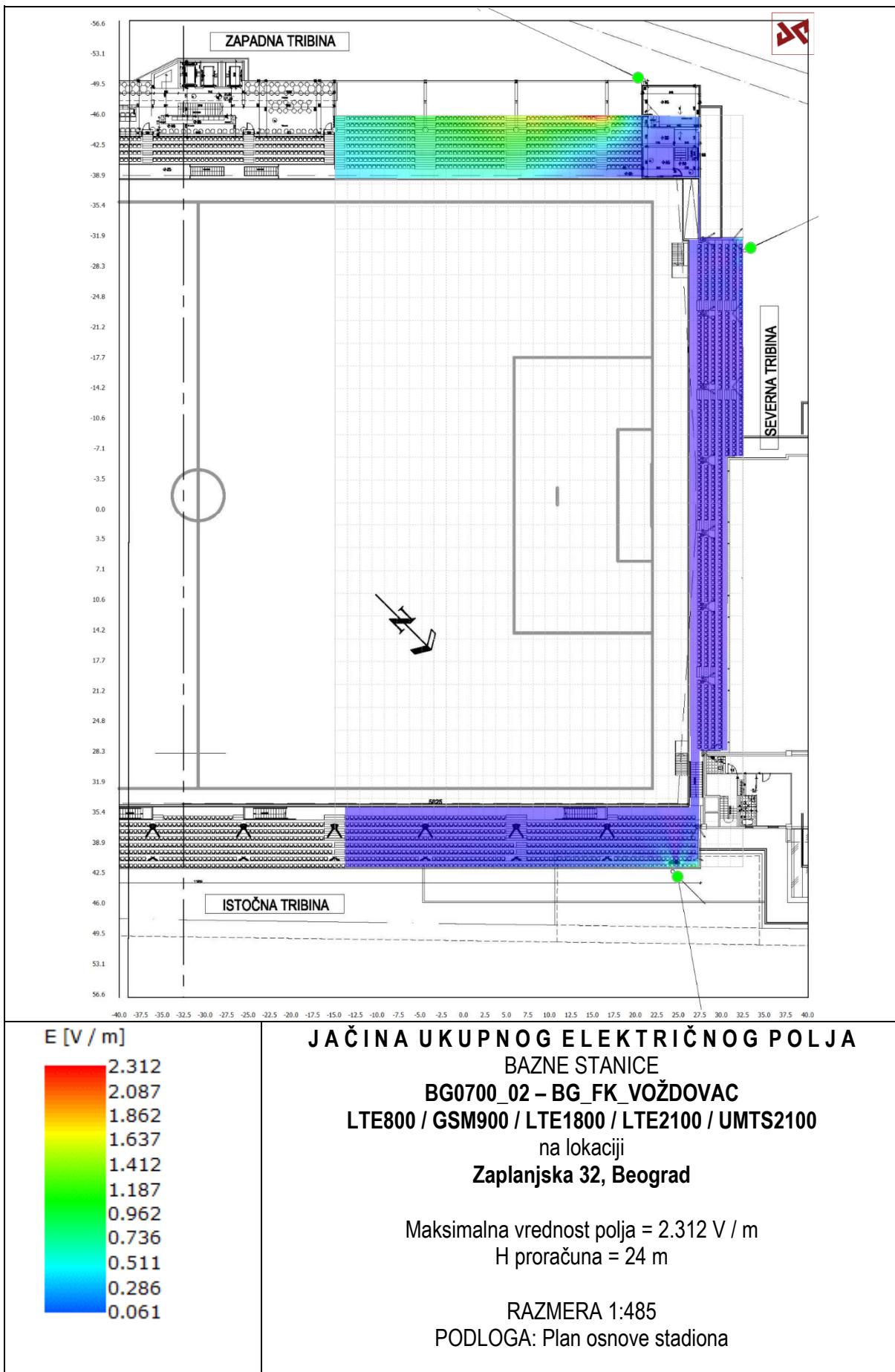

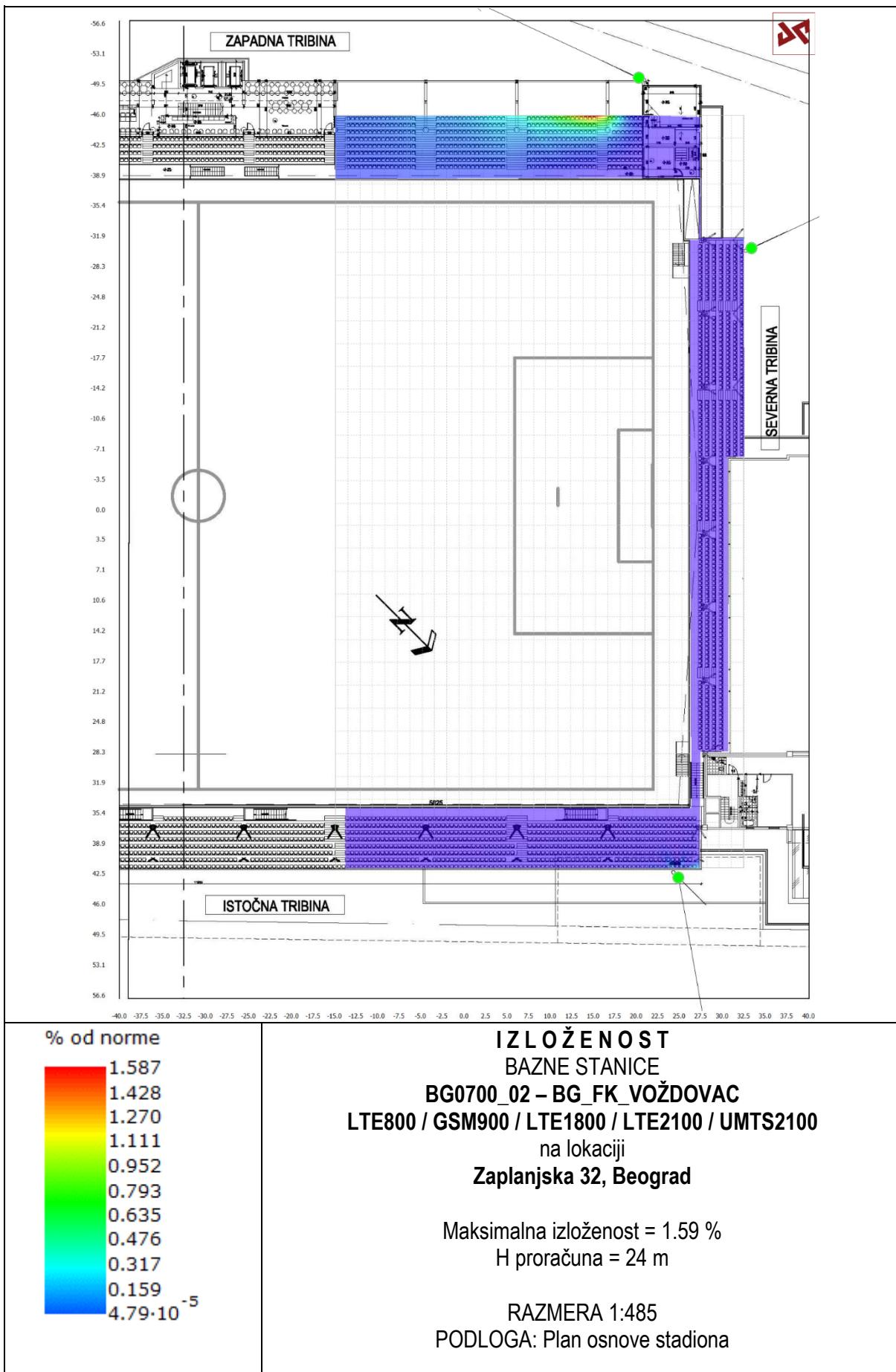

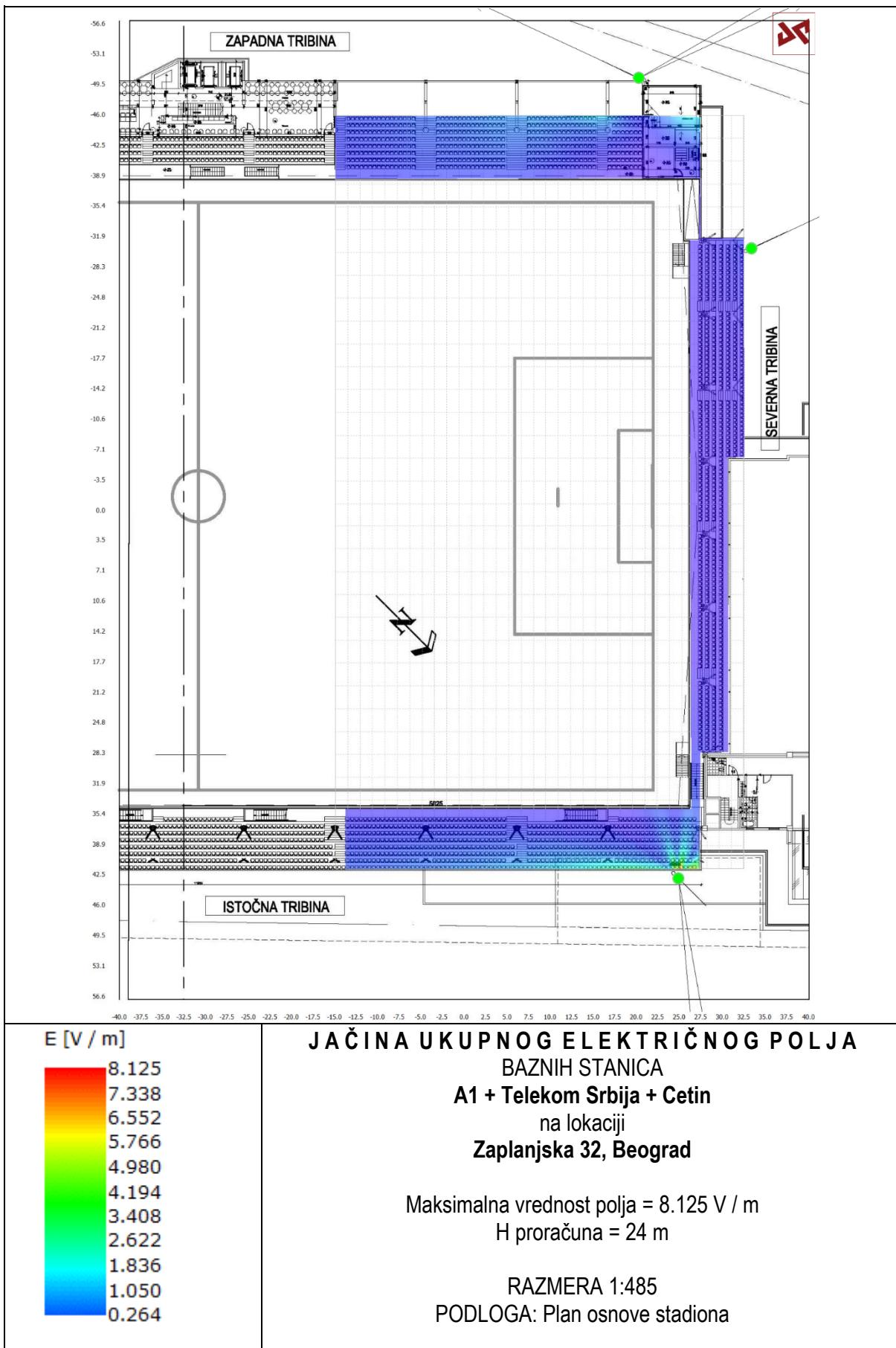

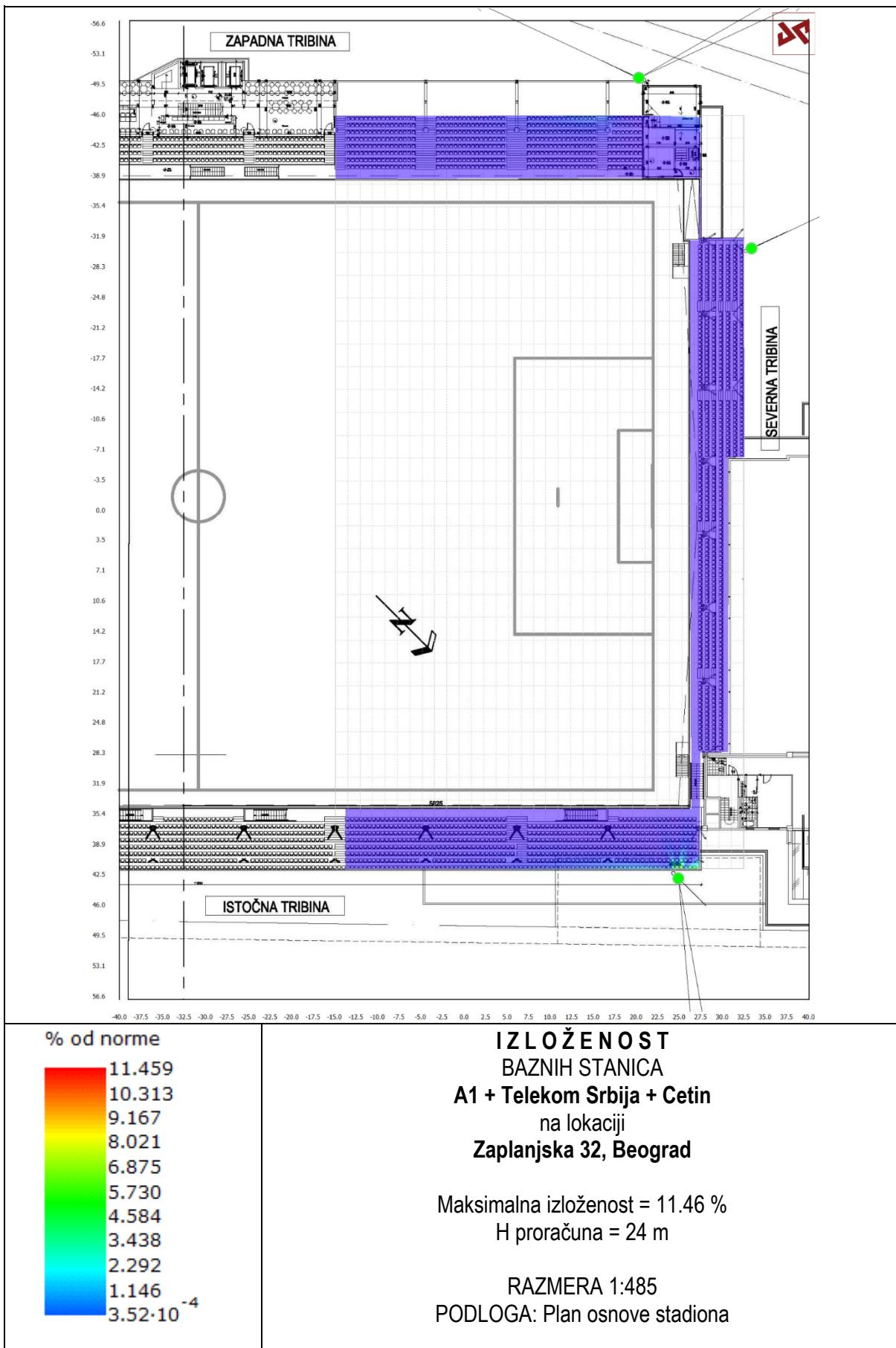

6 ZAKLJUČAK

Na osnovu projektnog zadatka i dodatnih informacija, dobijenih od mobilnog operatora A1, sprovedena je analiza uticaja na životnu sredinu bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC.

Polazeći od tehničkih i radio parametara bazne radio stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC, koja se nalazi na objektu tržnog centra na adresi Zaplanjska 32, Beograd, izvršen je proračun jačine električnog u zoni oko bazne stanice. Rezultati proračuna, u slučaju rada maksimalnim kapacitetom baznih stanica A1, Telekom Srbija i Cetin, dati su u nastavku.

1. Rezultati proračuna u široj okolini predmetne bazne stanice na nivou tla (310m x 310m):

Rezultati proračuna maksimalne jačine električnog polja u okolini bazne stanice na nivou od 1.5 m od nivoa tla date su u narednoj tabeli.

Tabela 6.1 Maksimalne vrednosti elektromagnetskog polja na tlu u zoni 310m x 310m

BS / tehnologija	Maksimalna jačina električnog polja E(V/m)	Referentne granične vrednosti E_L (V/m)	Nivo polja u odnosu na granicu po Pravilniku
A1	LTE800	1.681	15.6
	GSM900	2.466	16.9
	LTE1800 I	1.154	23.6
	LTE1800 II	1.629	8.46 %
	LTE2100	1.185	4.86 %
	UMTS2100	1.185	4.86 %
Ukupno električno polje			
A1	3.413		
A1 + Telekom Srbija + Cetin	6.052		
MAX Faktor Izloženosti			
A1		0.0334 < 1	
A1 + Telekom Srbija + Cetin		0.0998 < 1	

Na osnovu rezultata proračuna može se zaključiti da je jačina električnog polja koje potiče od postojeće bazne stanice operatora A1, kao i ukupna jačina električnog polja koje potiče od baznih stanica operatora A1, Telekom Srbija i Cetin na mestima na tlu na kojima se može naći čovek, **ispod referentnih nivoa** koje propisuje Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima (15.6 V/m za LTE800, 16.9 V/m za GSM900, 23.6 V/m za LTE1800 i 24.4 V/m za UMTS2100 i LTE2100 sistem).

2. Rezultati proračuna na nivou najizloženijih spratova objekata u okruženju predmetne BS

Proračunate maksimalne vrednosti elektromagnetskog polja unutar definisanih objekata u okolini lokacije na visinama najizloženijih spratova date su u tabelama 5.7 – 5.14. U narednoj tabeli su, po tehnologijama, prikazani objekti, odnosno njihovi nivoi, na kojima je proračunato maksimalno električno polje i najveća izloženost električnom polju.

Tabela 6.2 Maksimalne vrednosti elektromagnetskog polja na nivou najizloženijih spratova objekata

BS / tehnologija	Oznaka objekta	Sprat	Visina proračuna (m)	Maksimalna jačina električnog polja E(V/m)	Referentne granične vrednosti E_L (V/m)	Nivo polja u odnosu na granicu po Pravilniku
A1	LTE800	a0	4	17.5	2.182	15.6
	GSM900	a0	4	17.5	3.954	16.9
	LTE1800 I	a0	4	17.5	2.185	3.781
	LTE1800 II				3.086	23.6
	LTE2100	a0	4	17.5	2.519	24.4
	UMTS2100	a0	4	17.5	2.519	24.4
Ukupno električno polje						
A1	a0	4	17.5	6.458		
A1 + Telekom Srbija + Cetin	f1	3	11.5	7.921		
MAX Faktor Izloženosti						
A1	a0	4	17.5		0.1039 < 1	
A1 + Telekom Srbija + Cetin	f1	3	11.5		0.1580 < 1	

Iz Tabele 6.2 se mogu videti najizloženiji objekti, odnosno objekti za koji je izračunata jačina električnog polja koje potiče od tehnologija LTE800, GSM900, LTE1800, LTE2100 i UMTS2100 predmetne BS operatora A1, kao i objekti koji su najizloženiji kada se posmatra ukupno polje koje nastaje radom postojećih baznih stanica operatora A1, Telekom Srbija i Cetin.

Na osnovu rezultata proračuna može se zaključiti da je jačina električnog polja koje potiče od postojeće bazne stanice operatora A1, kao i ukupna jačina električnog polja koje potiče od baznih stanica operatora A1, Telekom Srbija i Cetin na nivoima najizloženijih spratova okolnih objekata, **ispod referentnih nivoa** koje propisuje Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima (15.6 V/m za LTE800, 16.9 V/m za GSM900, 23.6 V/m za LTE1800 i 24.4 V/m za UMTS2100 i LTE2100 sistem).

3. Rezultati proračuna u zoni mikrolokacije predmetne BS

Proračun u zoni mikrolokacije je urađen za tribine stadiona, gde je predviđeno zadržavanje ljudi u dužem vremenskom intervalu. Uzimajući u obzir parametre antenskog sistema, proračun je urađen za visinu 1.5 m iznad visine poslednjeg reda tribina.

Tabela 6.3 Maksimalne vrednosti elektromagnetskog polja u zoni mikrolokacije BS

BS / tehnologija	Maksimalna jačina električnog polja E(V/m)	Referentne granične vrednosti E_L (V/m)	Nivo polja u odnosu na granicu po Pravilniku
A1	LTE800	0.946	15.6
	GSM900	1.717	16.9
	LTE1800 I	0.818	23.6
	LTE1800 II	1.155	24.4
	LTE2100	0.661	24.4
	UMTS2100	0.661	2.71 %
Ukupno električno polje			
A1	2.312		
A1 + Telekom Srbija + Cetin	8.125		
MAX Faktor Izloženosti			
A1		0.0159 < 1	
A1 + Telekom Srbija + Cetin		0.1146 < 1	

Na osnovu rezultata proračuna može se zaključiti da je jačina električnog polja koje potiče od postojeće bazne stanice operatora A1, kao i ukupna jačina električnog polja koje potiče od baznih stanica operatora A1, Telekom Srbija i Cetin, u zoni mikrolokacije predmetne bazne stanice, **ispod referentnih nivoa** koje propisuje Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima (15.6 V/m za LTE800, 16.9 V/m za GSM900, 23.6 V/m za LTE1800 i 24.4 V/m za UMTS2100 i LTE2100 sistem).

Na osnovu rezultata navedenih proračuna, može se zaključiti da je **ukupni Faktor izloženosti** na nivou tla, na nivou najizloženijih spratova okolnih objekata i u zoni mikrolokacije predmetne BS, tj. u svim zonama u kojima je vršen proračun, **manji od 1**, te se bazna stanica BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC operatora A1 može koristiti na navedenoj lokaciji.

Uporedni prikaz proračunatih i izmerenih vrednosti elektromagnetskog polja

Uzimajući u obzir rezultate ispitivanja postojećeg opterećenja životne sredine (maksimalne trenutne vrednosti), kao i proračunato maksimalno opterećenje od postojeće bazne stanice BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC, u narednoj tabeli je dat uporedni prikaz gore pomenutih vrednosti.

Tabela 6.4 Uporedni prikaz izmerenih i proračunatih vrednosti elektromagnetskog polja koje potiče od BS BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC

Tehnologija / frekvencijski opseg		Maksimalne proračunate jačine električnog polja na nivou tla (V/m)	Maksimalne proračunate jačine električnog polja po spratovima objekata (V/m)	Maksimalne proračunate jačine električnog u zoni mikrolokacije (V/m)	Maksimalne izmerene jačine električnog polja	Referentne centralne granične vrednosti E_L (V/m)
LTE800		1.681	2.182	0.946	1.502 ± 0.733	15.6
GSM900		2.466	3.954	1.717	2.391 ± 1.167	16.9
LTE1800 I	1800	1.154	2.185	0.818	2.08 ± 1.015	23.6
LTE1800 II		1.629	3.086	1.155		
LTE2100	2100	1.185	2.519	0.661	0.935	24.4
UMTS2100		1.185	1.676	3.562		

Na osnovu rezultata proračuna ukupnog nivoa nejonizujućeg zračenja i vrednosti izmerenih nivoa polja u lokalnoj zoni bazne stanice (Tabele 6.1 – 6.4), može se zaključiti da jačina električnog polja koje generišu postojeći izvori nejonizujućeg zračenja (BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC operatora A1 i BS operatora Telekom Srbija i Cetin), na nivou tla, na nivou najizloženijih spratova objekata i u zoni mikrolokacije predmetne BS, **ne prelaze granice definisane Pravilnikom o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima.**

Na osnovu izведенog proračuna i „Pravilnika o izvorima nejonizujućih zračenja od posebnog interesa, vrstama izvora, načinu i periodu njihovog ispitivanja“, predmetna bazna stanica **BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC** može biti okarakterisana kao izvor od posebnog interesa.

Ukoliko se Izveštajem o izvršenim merenjima nivoa elektromagnetnog polja u okolini izvora pri maksimalnom opterećenju nakon izgradnje/rekonstrukcije izvora utvrdi da se radi o izvoru nejonizujućeg zračenja koji nije od posebnog interesa, korisnik neće vršiti periodična ispitivanja, u skladu sa članom 11. pomenutog pravilnika

Beograd, maj 2022. godine

ODGOVORNI PROJEKTANT:

Milan Mitrović, dipl.inž.el.

7 MERE ZAŠTITE

7.1 UVOD

Investitor je pri izgradnji i eksploataciji objekta obavezan da primeni propisane mere zaštite. Pored zaštite na radu potrebno je voditi računa i o zaštiti životne sredine, kako tokom izgradnje objekta i eksploatacije, tako i definisanjem mera i uslova u fazi projektovanja koje obezbeđuju zaštitu životne sredine.

Ove mere obuhvataju:

- Mere predviđene zakonskom regulativom;
- Mere tokom izvođenja građevinskih radova;
- Mere u toku redovnog rada;
- Mere u slučaju udesa;
- Mere po prestanku rada bazne stanice.

7.2 MERE PREDVIĐENE ZAKONSKOM REGULATIVOM

Prilikom izgradnje lokacije, mora se voditi računa o primeni zakonskih normativa. U nastavku su navedene mere i pravila zaštite na radu, a koji se odnose na:

- zaštitu od mehaničkih opasnosti;
- opasnost od udara električne struje;
- zaštitu od opasnosti kod servisiranja – održavanja;
- zaštitu od požara.

7.2.1 ZAŠTITA OD MEHANIČKIH OPASNOSTI

U opisu montaže opreme se daju sva potrebna rešenja za postavljenje i učvršćivanje stalaka i nosača opreme, tako da ne postoji nikakva mogućnost rušenja i povređivanja osoblja koje se kreće i radi u normalnim uslovima.

Svi spojni vodovi su izvedeni u posebnim kanalima, tipskim aluminijumskim žlebovima, rešetkama tako da nema nikakvih opasnosti od propadanja, pucanja vodova i ostalih mehaničkih oštećenja.

U prostoriji se ostavlja dovoljno prostora između uređaja, da se osoblje zaduženo za održavanje može nesmetano kretati bez opasnosti od bilo kakvih povreda ili oštećenja uređaja. Razmak između redova u kojima su montirani uređaji je dovoljan da se u slučaju kvarova može nesmetano prolaziti.

7.2.2 OPASNOST OD UDARA ELEKTRIČNE STRUJE

Tehničko rešenje za elektroinstalacije kao i primena zaštitnih mera moraju biti obezbeđeni Glavnim projektom električnih instalacija 230/400VAC.

Svi stalci opreme međusobno su povezani i preko zajedničke sabirnice spojeni na zaštitno uzemljenje. Takođe su pozitivni pol akumulatorske baterije i pozitivni pol ispravljača spojeni preko sabirnice na zaštitno uzemljenje.

7.2.2.1 Izvođenje instalacije za napajanje

Sve instalacije za napajanje iz elektro-distributivne mreže u objektima predviđenim za montažu uređaja treba da odgovaraju propisanim merama zaštite, tako da se ovi objekti mogu smatrati u tom pogledu sigurnim.

7.2.2.2 Zaštita od previsokog napona dodira

Zaštita od previsokog napona dodira rešava se u okviru propisno rešene instalacije u prostorijama ili kontejnerima u kojima se instaliraju uređaji. Rešenje se sastoji u pravilno odabranim i pravilno postavljenim osiguračima strujnih kola i pravilno dimenzionisanim poprečnim presecima provodnika.

7.2.2.3 Zaštita od slučajnog dodira delova pod naponom

Ova zaštita treba da bude izvedena u okviru same instalacije i u okviru uređaja projektovanog sistema. Zaštita u okviru instalacije izvodi se tako što se u prostorijama i kontejnerima gde će biti instalirani uređaji neizolovani delovi električne instalacije, koji mogu doći pod napon, smeštaju u propisane razvodne ormane i priključne kutije, tako da u normalnim uslovima rada neće biti dostupni. Sve instalacije mrežnog napona, koje će se koristiti za projektovani sistem, biće izvedene sa trožilnim ili petožilnim kablovima. Boja izolacije faznih, nultog i zaštitnog voda u izvedenoj instalaciji odgovaraće propisima standarda SRPS N. CO.010/70.

Ukoliko se pri instalaciji uređaja za zaštitne vodove uzemljenja koriste kablovi sa drugom bojom izolacije od propisane (žuto-zelena), zaštitni kablovi se moraju žuto-zelenim izolacionim trakama označiti u blizini njihove veze na predviđenim regletama za uzemljenje uređaja.

Zaštita u okviru uređaja projektovanog sistema rešava se tako što se svi delovi mrežnih ispravljачa, koji dolaze pod napon, instaliraju u zatvorena kućišta, koja će biti zaštićena preko uzemljenja i u normalnim uslovima rada ovi delovi neće biti dostupni licima koja rukuju uređajima.

7.2.2.4 Zaštita od statičkog elektriciteta

Ova zaštita se izvodi tako što se sve metalne mase uređaja i opreme, a posebno antena, antenskih nosača i antenskih kablova, koji mogu doći pod uticaj statičkog elektriciteta, povezuju na pravilno izvedeno gromobransko uzemljenje objekta.

7.2.3 ZAŠTITA OD POŽARA

Za zaštitu od požara uređaja treba koristiti isključivo CO₂ i njemu slična sredstva. Kod zaštite aku–baterija treba predvideti gašenje suvim prahom.

Većina materijala koji se primenjuju u telekomunikacionim uređajima spada u slabogorive ili samogasive materijale. Ukoliko se dogodi da iz bilo kojeg razloga dođe do pojačanog i dugotrajnog zagrevanja ili eventualne pojave otvorenog plamena, gotovo svi materijali ili gore ili dolazi do izlučivanja gasova i/ili opasnih produkata.

Zaštita od požara na svim lokacijama instalacije RR uređaja ostvariće se na dva načina:

- delovi opreme i instalacioni materijali koji mogu biti uzročnik požara biće udaljeni ili zaklonjeni od izvora toplove materijalima otpornim na toplostna dejstva; takođe, pravilnim izborom, instalacijom i održavanjem u toku eksploracije električnih uređaja i instalacionog materijala preduprediće se opasnosti od izbijanja požara;
- u prostoru gde se instalira oprema biće postavljeni detektori (dimni) za rano otkrivanje i dojavu požara; na taj način će svaka incidentna situacija koja može da dovede do požara, biti na vreme otkrivena i indicirana, tako da se mogu blagovremeno preduzimati mere za otklanjanje uzroka.

Radi efikasne zaštite od požara, naročito je potrebno predvideti:

- automatske protivpožarne aparate punjene halonom, za gašenje početnog požara, tamo gde to okolnosti dozvoljavaju, a posebno u uslovima kada su telekomunikaciona postrojenja smeštena u prostorije bez stalnog nadzora;
- ručne vatrogasne aparate;
- hidrant za snabdевање vodom (smešten van prostorije sa telekomunikacionim uređajima).

Ukoliko prostorija nije opremljena automatskim protivpožarnim aparatom punjenim halonom, za gašenje početnog požara treba prevashodno koristiti ručne vatrogasne aparate sa ugljen-dioksidom ili suvim prahom.

7.2.3.1 Automatski protivpožarni aparati punjeni halonom

Ova vrsta zaštite se, kao najefikasnija, primenjuje u uslovima u kojima ne postoji stalni nadzor prostorija i/ili uređaja. Halon je gas koji skoro trenutno vezuje kiseonik u prostoriji, čime dolazi do trenutnog gašenja požara.

Uredaj se sastoji od tela aparata punjenog gasom, aktivatora i brizgaljke (po potrebi). U uslovima manjih prostorija bez posade, tipično se upotrebljavaju punjenja od 6, 9 i 12 kg. Aktivator je realizovan na bazi termo-prekidača, sa mogućnošću podešavanja temperature aktiviranja aparata. Brizgaljka se može usmeravati i opcionalno se postavlja tako da bude usmerena ka zoni u kojoj je najveća verovatnoća izbijanja požara. Telo aparata se postavlja iznad uređaja, obično na visini od oko 2m do 3m od poda prostorije. Temperatura aktiviranja se tipično podešava na oko 70°C.

Nakon aktiviranja ovog aparata dolazi do trenutnog vezivanja kiseonika u prostoriji čime se gasi i požar, ali se žarište požara ne hlađi. Iz tog razloga preporučuje se istovremeno:

- postavljanje dva aparata pri čemu se temperatura aktiviranja prvog podešava na nešto manju vrednost od temperature aktiviranja drugog; drugi aparat služi da ponovi gašenje u slučaju neočekivanog naglog prodora svežeg kiseonika u prostoriju;
- postavljanje aparata sa ugljen-dioksidom (eventualno S-aparata sa suvim prahom), kako bi se omogućilo potpuno hlađenje žarišta nakon dolaska ekipe za intervencije.

Imajući u vidu činjenicu da halonski aparati nakon aktiviranja onemogućavaju normalno disanje u prostoriji, zakonska je obaveza korisnika ovih aparata da sprovode redovnu (šestomesečnu) obuku sa proverom osoblja koje radi na održavanju prostorija i postrojenja. Takođe je obaveza korisnika ovih aparata da obavljaju redovno servisiranje svojih protivpožarnih instalacija.

7.2.3.2 Protivpožarni aparati punjeni ugljen-dioksidom

Ugljen-dioksid je gas koji, nakon što se komprimuje radi punjenja u čelične boce protivpožarnih aparata, menja agregatno stanje i iz gasovitog prelazi u tečno stanje. Gašenje požara vrši se na principu ugušivanja i delimičnog rashlađivanja, jer nakon aktiviranja aparata gas ističe, menja agregatno stanje (prelazi opet u gasovito), čime se stvara vrlo niska temperatura.

Prvenstveno se primenjuje za ručno gašenje požara na elektro-instalacijama i skupocenim postrojenjima, jer ne daje negativne prateće efekte.

U prostorijama pod stalnim nadzorom preporučuje se postavljanje aparata za ručno gašenje punjenih ugljen-dioksidom. Ne preporučuje se korišćenje S-aparata zbog neželjenog pratećeg taloga koji se javlja prilikom aktiviranja, a što često dovodi do prljanja ili oštećenja telekomunikacionih uređaja i opreme i prekida njihovog normalnog funkcionisanja.

7.2.3.3 Protivpožarni aparati punjeni suvim prahom (S-aparati)

Sivi prah gasi na principu ugušivanja požara. Oblak finog praha prekriva upaljenu površinu i sprečava dotok kiseonika, čime se požar gasi. Ovde takođe nema efekta hlađenja žarišta, pa je nakon gašenja potrebno voditi računa da ne dođe do ponovnog izbijanja požara.

Prvenstveno se koristi za gašenje početnih požara nastalih dejstvom spoljašnjeg izvora ili električne struje i to isključivo u prostorijama sa stalnim nadzorom, bez skupocenih i osetljivih uređaja.

7.2.4 ZAŠTITA PRI RADU NA VISINI

Pri montaži antena na antenskim stubovima, bilo da su oni postavljeni na zemlji, krovovima, terasama objekata ili na antenskim nosačima postavljenim na krovnim konstrukcijama ili bočnim terasama zgrada, postoji povećan rizik od povređivanja radnika i drugih lica. Zato je neophodno preduzeti odgovarajuće zaštitne mere predviđene odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu.

Osnovne zaštitne mere pri radu na visini su:

- za rad na montaži antena raspoređuju se radnici koji su sposobni za rad na visinama i za koje je prethodnim i periodičnim lekarskim pregledima utvrđena zdravstvena sposobnost za bezbedan rad na visini;
- radna lokacija gde se antene montiraju prethodno se obezbeđuje jasnim obaveštenjima drugih lica o opasnostima, a oko radnog prostora se postavljaju zaštitne mreže ili trake;
- radnici koji vrše montažu antena se opremaju odgovarajućim zaštitnim sredstvima za ličnu sigurnost – odgovarajuća užad i veznici, zaštitni pojasevi, odgovarajuća odeća, obuća i sl.

7.2.5 ELEKTROMAGNETNA KOMPATIBILNOST (EMC)

Svaka elektromagnetna pojava koja može da pogorša rad uređaja (opreme ili sistema) ili nepovoljno utiče na živu i neživu materiju, naziva se elektromagnetna smetnja. Okolina u kojoj funkcioniše neki uređaj je elektromagnetna i ona predstavlja sve elektromagnetne pojave koje postoje na jednom mestu. Elektromagnetna smetnja može da bude elektromagnetni šum, neželjeni signal ili promena u samoj sredini prostiranja. Elektromagnetna energija koja se ovom prilikom stvara kao neželjeni signal, emituje se iz izvora provođenjem i zračenjem istovremeno. Sposobnost uređaja (opreme ili sistema) da funkcionišu na zadovoljavajući način u svojoj elektromagnetnoj okolini, a da pri tom sami ne stvaraju nedopustive elektromagnetne smetnje bilo čemu što se nalazi u toj okolini, naziva se elektromagnetna kompatibilnost. Otpornost uređaja da ispravno funkcioniše pod dejstvom elektromagnetnih smetnji naziva se imunitet. Termin *uređaj* obuhvata i opremu i instalacione delove koji sadrže električne i/ili elektronske komponente.

Da bi bio elektromagnetno kompatibilan, uređaj mora biti konstruisan tako da:

- elektromagnetna smetnja koju stvara ne prelazi nivo koji onemogućava telekomunikacionoj opremi i drugim uređajima pravilan rad;
- poseduje zadovoljavajući nivo unutrašnjeg imuniteta na elektromagnetne smetnje.

Predmetni radio-relejni uređaji ispunjavaju zahteve za elektromagnetskom kompatibilnošću u skladu sa standardima EN 301 489-01 i EN 301 489-04.

7.3 OSTALE MERE ZAŠTITE

Ukoliko se za zagrevanje prostorija sa telekomunikacionim postrojenjima koriste tečna goriva, mora se obezbediti propisan prostor i ambalaža za skladištenje i uzimanje takvih goriva. Takođe se mora obezbediti nadzor i održavanje takvog prostora odnosno ambalaže. Ukoliko se prostorije sa telekomunikacionim postrojenjima zagrevaju električnom energijom, treba voditi računa da to ne prouzrokuje preopterećenje elektroinstalacija u prostoriji.

7.3.1 Opasnosti od dejstva lasera

Iako se u telekomunikacijama koriste laseri male snage koji ne mogu izazvati opekotine i razaranje tkiva oni mogu pod određenim okolnostima izazvati oštećenje vida. I uz sprovedene sigurnosne mere na uređajima (isključivanje pri prekidu vlakna, nepristupačnost direktnog pristupa izvoru svetlosti) ipak može doći do oštećenja vida, pa se izričito zabranjuje direktno gledanje u optičke konektore i optičke niti kao i priključne optičke kablove prilikom optičkih merenja.

7.3.2 Postupak uklanjanja otpadnog materijala

Ukoliko električna oprema podleže direktivi EU 2002/96/EC WEEE koja se odnosi na uklanjanje hazardnih materija i električnog otpada, potrebno je postupiti po odgovarajućim zakonskim merama. U slučaju kvara ili isteka roka opreme potrebno je angažovati ovlašćenu kompaniju koja se bavi popravkom opreme ili uklanjanjem ove vrste otpada. Ni pod kojim uslovima nije dozvoljeno da se električni otpad i hazardne materije odlažu na javne deponije!

7.4 OPŠTE OBAVEZE

Opšte obaveze izvođača radova:

- Da uradi poseban elaborat o uređenju gradilišta, radu na gradilištu i radu na visini.
- Da pre početka radova obavesti nadležnu inspekciju rada, najmanje 8 dana pre početka, o početku izvođenja radova.
- Da napravi sledeće pismene instrukcije o merama zaštite na radu:
 - pravilnik o zaštiti na radu,
 - program obuke iz oblasti zaštite na radu i
 - pravilnik o proveri, ispitivanju, merenju i održavanju alata

Opšte obaveze nosioca projekta:

- Obučavanje servisera iz oblasti zaštite na radu.
- Upoznavanje servisera sa opasnostima u vezi sa radom vezanim za sve predmetne instalacije.
- Provera znanja servisera i sposobnosti za samostalan i bezbedan rad u vremenskim razmacima propisnim zakonom

7.5 MERE U TOKU REDOVNOG RADA

Polazeći od zakonskih normativa i specifičnosti objekta koji se gradi, u toku redovnog rada moraju se primenjivati sledeće mere zaštite:

- zabranjuju se bilo kakve aktivnosti na antenskom nosaču bazne stanice (npr., usmeravanje antene, pričvršćivanje itd.) sve dok se ne isključe predajnici bazne stanice;
- uticaj elektromagnetne emisije na životnu sredinu obavezno je utvrditi merenjima karakteristike elektromagnetskog polja na samoj lokaciji u skladu sa propisanim standardima i normama, a u cilju maksimalne zaštite ljudi i tehničkih uređaja;
- u skladu sa Pravilnikom o izvorima nejonizujudeg zračenja od posebnog interesa, vrstama izvora, načinu i periodu njihovog ispitivanja (Službeni glasnik RS br. 104/09), obavezno je izvršiti prvo merenje elektromagnetne emisije u području od interesa, kao i periodično, po potrebi. Izveštaj o izvršenom periodičnom merenju dostaviti nadležnom organu u roku od 15 dana od dana ispitivanja. Bazna stanica mora biti zaključana i zaštićena od neovlaštenog pristupa.
- Nositelj projekta je dužan da obezbedi izvršavanje programa praćenja uticaja na životnu sredinu;
- Nositelj projekta se obavezuje da baznu stanicu uključi u sistem daljinskog nadgledanja i održavanja u okviru koga treba da se nadgledaju sve kritične funkcije rada bazne stanice sa stanovišta zaštite životne sredine kao što su neovlašteno otvaranje bazne stanice, požar i problemi u antenskim vodovima i antenskim sistemima. Nositelj projekta se obavezuje da organizuje službu neprekidnog nadgledanja rada bazne stanice 24 časa dnevno 365 dana godišnje;
- zabranjuje se pristup baznoj stanci neovlaštenim licima; pristup mogu imati samo ovlaštena lica koja su obučena za poslove održavanja i koja su upoznata sa činjenicom da se nikakve aktivnosti ne mogu obavljati na antenskom sistemu pre isključenja predajnika bazne stanice.

Na predmetnoj lokaciji neophodno je primenjivati sve navedene mere zaštite životne sredine u toku redovnog rada bazne stanice.

7.6 MERE U SLUČAJU UDESA

Primenom zakonskih propisa i propisanih mera zaštite verovatnoća udesa svodi se na najmanju moguću meru. Dodatno, oprema koja se instalira na lokaciji objekta zadovoljava sve međunarodne normative, a tehnološki je realizovana na najvišem svetskom nivou. Ipak, u cilju sprečavanja eventualnih incidentnih situacija, propisuju se sledeće mere zaštite:

- u slučaju neregularnosti u radu bazne stanice, na osnovu alarma generisanih u okviru centra za nadgledanje i upravljanje, Nositelj projekta je dužan da organizuje stručnu ekipu koja de obići baznu stanicu;
- u slučaju da se bazna stanica nalazi u urbanoj sredini, ekipe Nosioca projekta su dužne da u roku od 6 sati od pojave alarma izadu na lokaciju objekta i konstatuju uzroke alarma;
- u slučaju da se bazna stanica nalazi u ruralnoj sredini, ekipe Nosioca projekta su dužne da u roku od 24 sata od pojave alarma izadu na lokaciju objekta i konstatuju uzroke alarma;
- u slučaju da je generisani alarm kritičan sa stanovišta zaštite životne sredine (požar u objektu, problemi u radu antenskih sistema, i sl.) Nositelj projekta je dužan da daljinski isključi baznu stanicu iz operativnog rada.

Kako se predmetna bazna stanica nalazi u gradskoj zoni, u slučaju udesa de se primenjivati mera koje važe za baznu stanicu u urbanom području.

7.7 MERE PO PRESTANKU RADA BAZNE STANICE

Po prestanku rada bazne stanice, Nositelj projekta je dužan da demontira i ukloni baznu stanicu (kabinete i pripadajuće antenske sisteme) i da lokaciju na kojoj je bila instalirana bazna stanica kao i okruženje oko te lokacije ostavi u prvobitnom stanju, tj. stanju okruženja kakvo je bilo pre instalacije bazne stanice.

Pokvarena, zamenjena ili istrošena oprema radio bazne stanice se skladišti van prostora Opštine, što je povereno ovlašćenim organizacijama, u svemu prema Zakonu o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS“ br. 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18 – dr. zakon), Pravilniku o načinu i postupku upravljanja istrošenim baterijama i akumulatorima („Službeni glasnik RS“ br. 86/2010) i Pravilniku o listi električnih i elektronskih proizvoda, merama zabrane i ograničenja korišćenja električne i elektronske opreme koja sadrži opasne materije, načinu i postupku upravljanja otpadom električnih i elektronskih proizvoda („Službeni glasnik RS“ br. 99/2010). Istrošene, zamenjene i pokvarene antene i kabineti bazne stanice vraćaju se distributeru, odnosno proizvođaču opreme.

Odgovorni projektant
Milan Mitrović, dipl.inž.el.

8 ZAKONSKA REGULATIVA

8.1 SPISAK ZAKONA I PROPISA

Zakoni

- Zakon o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, br. 72/09, 81/09 – ispr, 64/10 – odluka US, 24/11, 121/12, 42/13 – odluka US, 50/13 – odluka US, 98/13 – odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – dr. zakon, 9/20 i 52/21),
- Zakon o elektronskim komunikacijama („Službeni glasnik RS“, br. 44/10, 60/13 – odluka US, 62/14 i 95/18 – dr. zakon),
- Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS“, br. 101/05, 91/15 i 113/17),
- Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS“, br. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11 – odluka US, 14/16, 76/18, 95/18 – dr. zakon i 95/18 – dr. zakon),
- Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS“, br. 135/04 i 36/09),
- Zakon o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS“, br. 111/09, 20/15, 87/18 i 87/18 – dr. zakoni),
- Zakon o zaštiti od nejonizujućeg zračenja („Službeni glasnik RS“ br. 36/2009),
- Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS“, br. 135/04 i 88/10);
- Zakon o integrисаном sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS“ br 135/04 i 25/15);
- Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS“, br. 101/2005, 91/15 i 113/17 – dr. zakon);
- Zakon o integrисаном sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS“ br 135/04 i 25/15);
- Zakon o kulturnim dobrima („Službeni glasnik RS“ br. 71/94, 52/11 i 99/11);
- Zakon o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS“ br. 36/09, 88/10, 91/10 i 14/16);
- Zakonu o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS“ br. 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18-dr. zakon);
- Zakon o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS“ br. 111/09, 20/15).

Propisi i Pravilnici

- Uredba o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS“, br. 114/08);
- Pravilnik o izvorima nejonizujućih zračenja od posebnog interesa, vrstama izvora, načinu i periodu njihovog ispitivanja („Službeni glasnik RS“, 104/09);
- Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima („Službeni glasnik RS“, 104/09);
- Pravilnik o sadržini evidencije o izvorima nejonizujućih zračenja od posebnog interesa („Službeni glasnik RS“, 104/09);
- Pravilnik o sadržini i izgledu obrasca izveštaja o sistematskom ispitivanju nivoa nejonizujućih zračenja u životnoj sredini („Službeni glasnik RS“, 104/09);
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše poslove sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja, kao i način i metode sistematskog ispitivanja u životnoj sredini („Službeni glasnik RS“ 104/09);
- Pravilnik koji moraju da ispunjavaju pravna lica koja vrše poslove ispitivanja nivoa zračenja izvora nejonizujućih zračenja od posebnog interesa („Službeni glasnik RS“ 104/09).
- Plan namene radio-frekvencijskih opsega („Službeni glasnik RS“, br. 89/20),
- Ostali relevantni propisi.

8.2 MEĐUNARODNI PROPISI I LITERATURA

- ICNIRP Guidelines for limiting exposure to electromagnetic fields (100kHz to 300GHz), 2020., [www.ICNIRP.org](http://www.icnirp.org);
- International Commission on Nonionizing Radiation Protection: <http://www.icnirp.de>;
- "Establishing a dialogue on risks from electromagnetic fields", WHO, 2002.;
- WHO, International EMF Project: <http://www.who.int/emf>;
- „Radiofrequency Radiation Exposure Limits“, U.S. Federal Communications Commission, <http://www.fcc.gov/oet/rfsafety>;
- Preporuke ETSI;
- Ostali relevantni propisi.

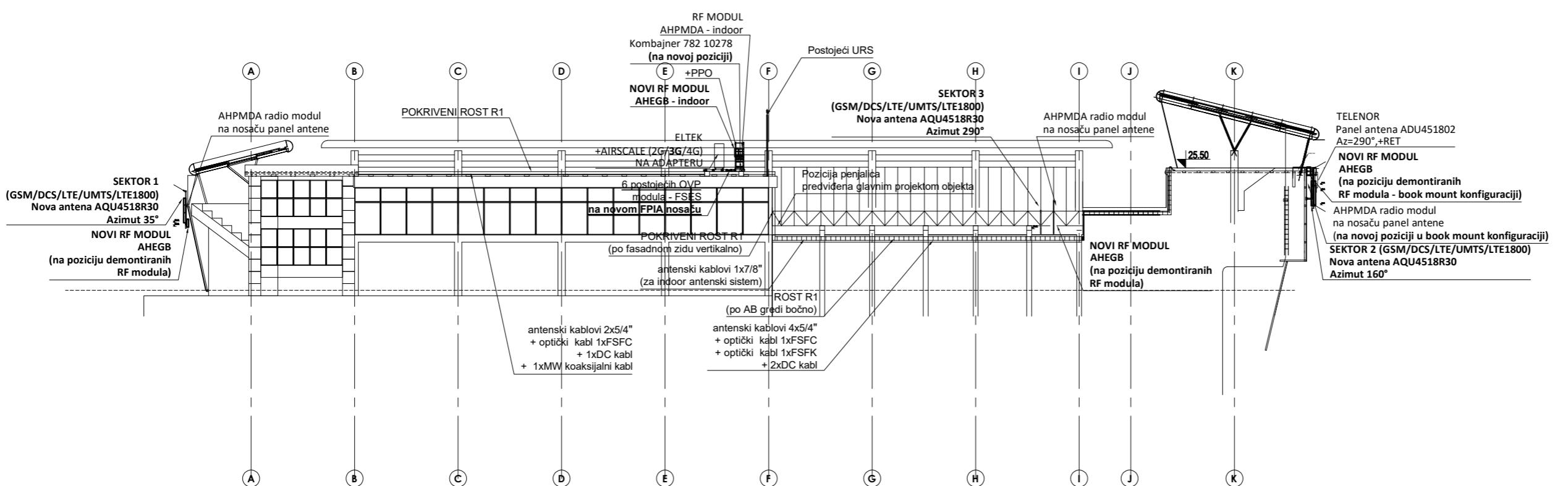
Dokumentacija

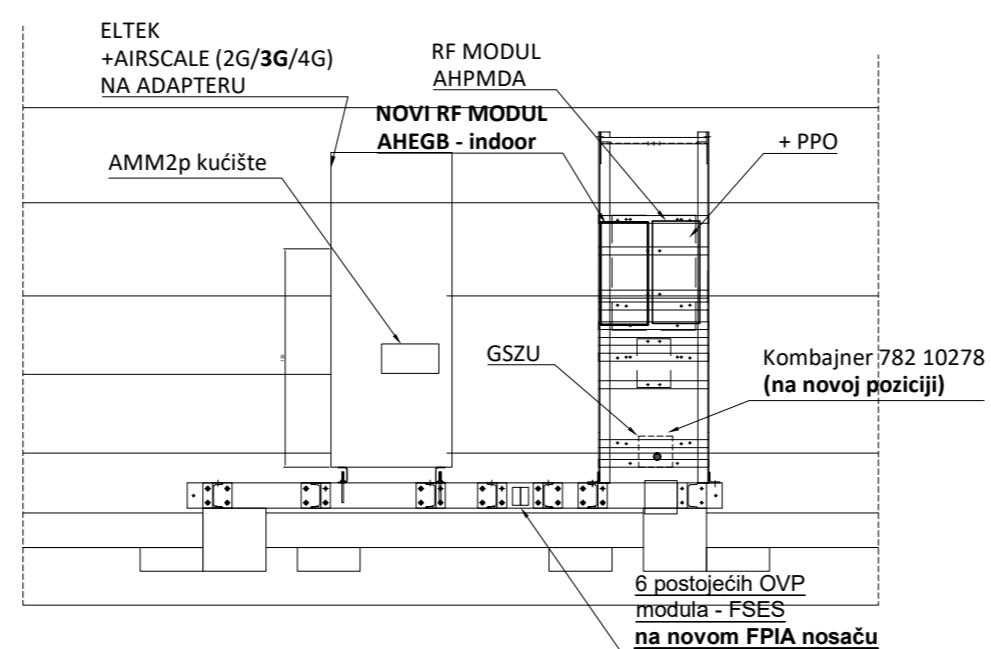
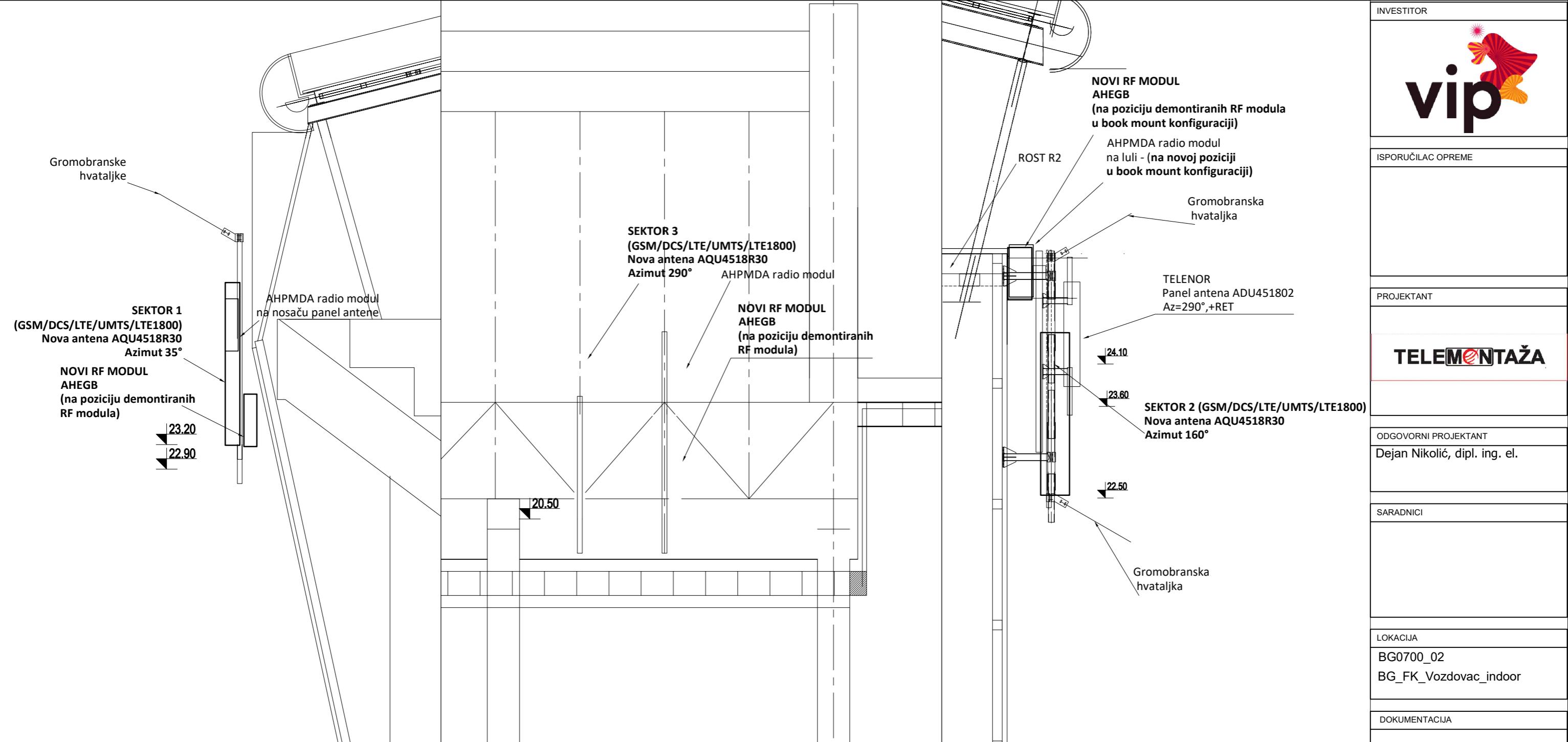
- Informacije dobijene od operatora,
- Izvedeno stanje za lokaciju BG0700_02 – BG_FK_VOŽDOVAC, Telemontaža d.o.o, Beograd.

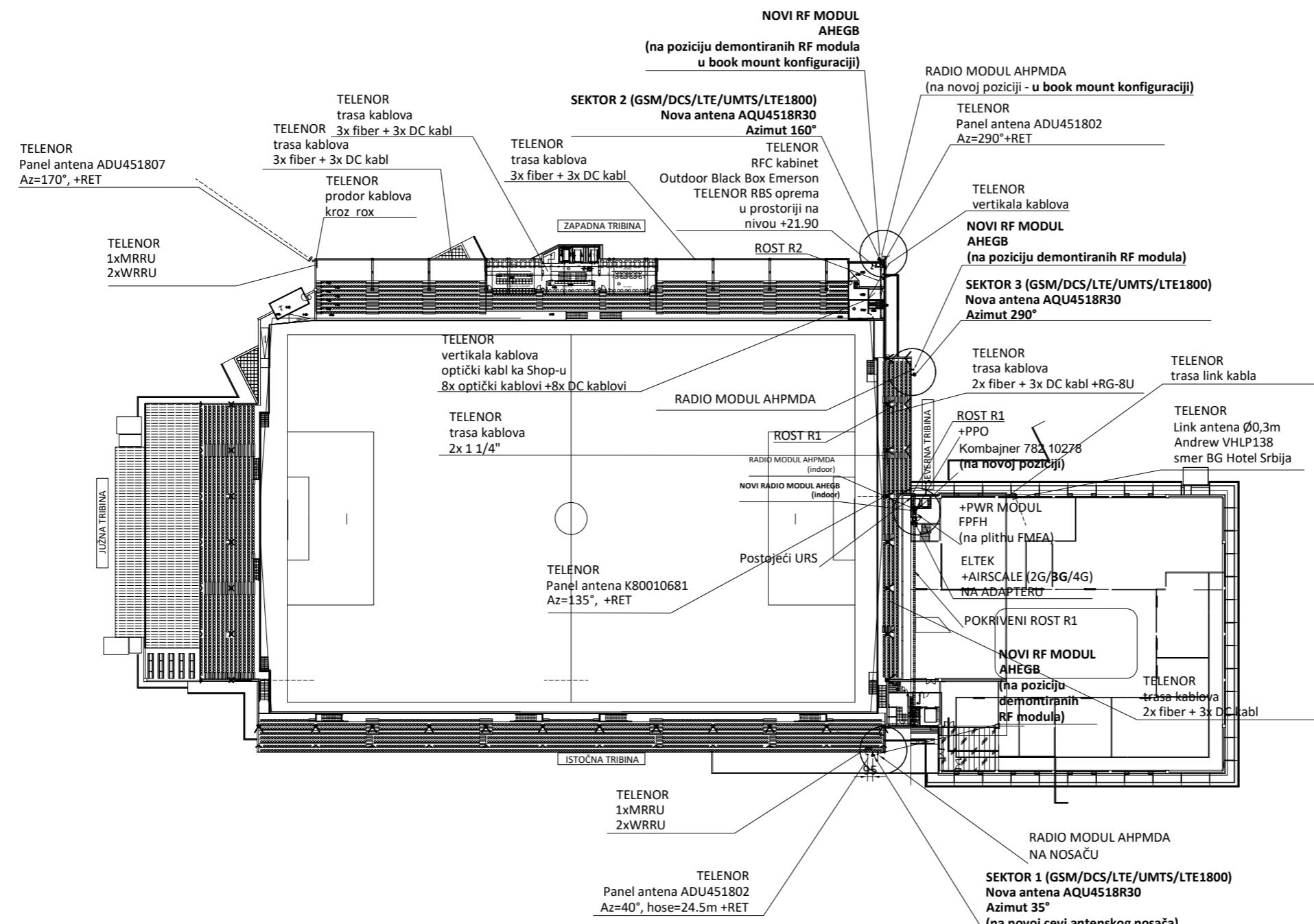
9 PRILOZI

	BG0700_02	20°29'23.69"E	44°46'30.15"N	BG_FK_Vozdovac												
	1250	4962401	462183													
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Power (dBm)	Number of TRXs	BW (MHz)	Channel number	PCI				
1	BG0700_02	BG0700_02/800L1	AQU4518R30v06 (800)	23.8	35	3	8	43	1	10	6400	329				
2	BG0700_02	BG0700_02/800L2	AQU4518R30v06 (800)	23.1	160	2	7	43	1	10	6400	451				
3	BG0700_02	BG0700_02/800L3	AQU4518R30v06 (800)	21.1	290	2	10	43	1	10	6400	372				
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Cell type	Number of TRXs	CHANNELS	BCCH	Power (dBm)				
4	BG0700_02	BG0700_02/4	AQU4518R30v06 (900)	23.5	35	3	8	Macro Cell 900	3	6 15 19		6	46			
5	BG0700_02	BG0700_02/4c	AQU4518R30v06 (900)	23.1	160	2	7	Macro Cell 900	3	6 15 19		6	46			
6	BG0700_02	BG0700_02/4d	AQU4518R30v06 (900)	21.1	290	2	8	Macro Cell 900	3	6 15 19		6	46			
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Power (dBm)	Number of TRXs	BW (MHz)	Channel number	PCI				
7	BG0700_02	BG0700_02/XL1	AQU4518R30v06 (1800)	23.8	35	3	6	43	1	10	1651	446				
8	BG0700_02	BG0700_02/XL2	AQU4518R30v06 (1800)	23.1	160	2	5	43	1	10	1651	360				
9	BG0700_02	BG0700_02/XL3	AQU4518R30v06 (1800)	21.1	290	2	6	43	1	10	1651	89				
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Power (dBm)	Number of TRXs	BW (MHz)	Channel number	PCI				
10	BG0700_02	BG0700_02/L1	AQU4518R30v06 (1800)	23.8	35	3	6	46	1	20	1795	276				
11	BG0700_02	BG0700_02/L2	AQU4518R30v06 (1800)	23.1	160	2	5	46	1	20	1795	421				
12	BG0700_02	BG0700_02/L3	AQU4518R30v06 (1800)	21.1	290	2	6	46	1	20	1795	189				
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Power (dBm)	Number of TRXs	PSC	Carrier1	Carrier2	Carrier3			
13	BG0700_02	BG0700_02/U1	AQU4518R30v06 (2100)	23.8	35	3	6	46	1	3		10762				
14	BG0700_02	BG0700_02/U2	AQU4518R30v06 (2100)	23.1	160	2	5	46	1	215		10762				
15	BG0700_02	BG0700_02/U3	AQU4518R30v06 (2100)	21.1	290	2	6	46	1	146		10762				
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Power (dBm)	Number of TRXs	BW (MHz)	Channel number	PCI				
16	BG0700_02	BG0700_02/YL1	AQU4518R30v06 (2100)	23.8	35	3	6	43	1	10	350	411				
17	BG0700_02	BG0700_02/YL2	AQU4518R30v06 (2100)	23.1	160	2	5	43	1	10	350	356				
18	BG0700_02	BG0700_02/YL3	AQU4518R30v06 (2100)	21.1	290	2	6	43	1	10	350	408				

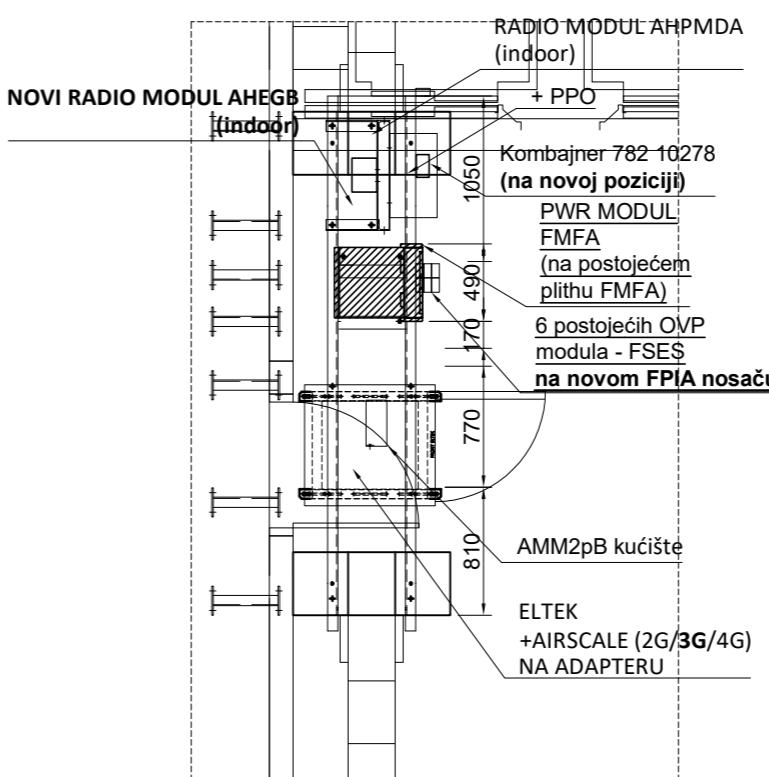
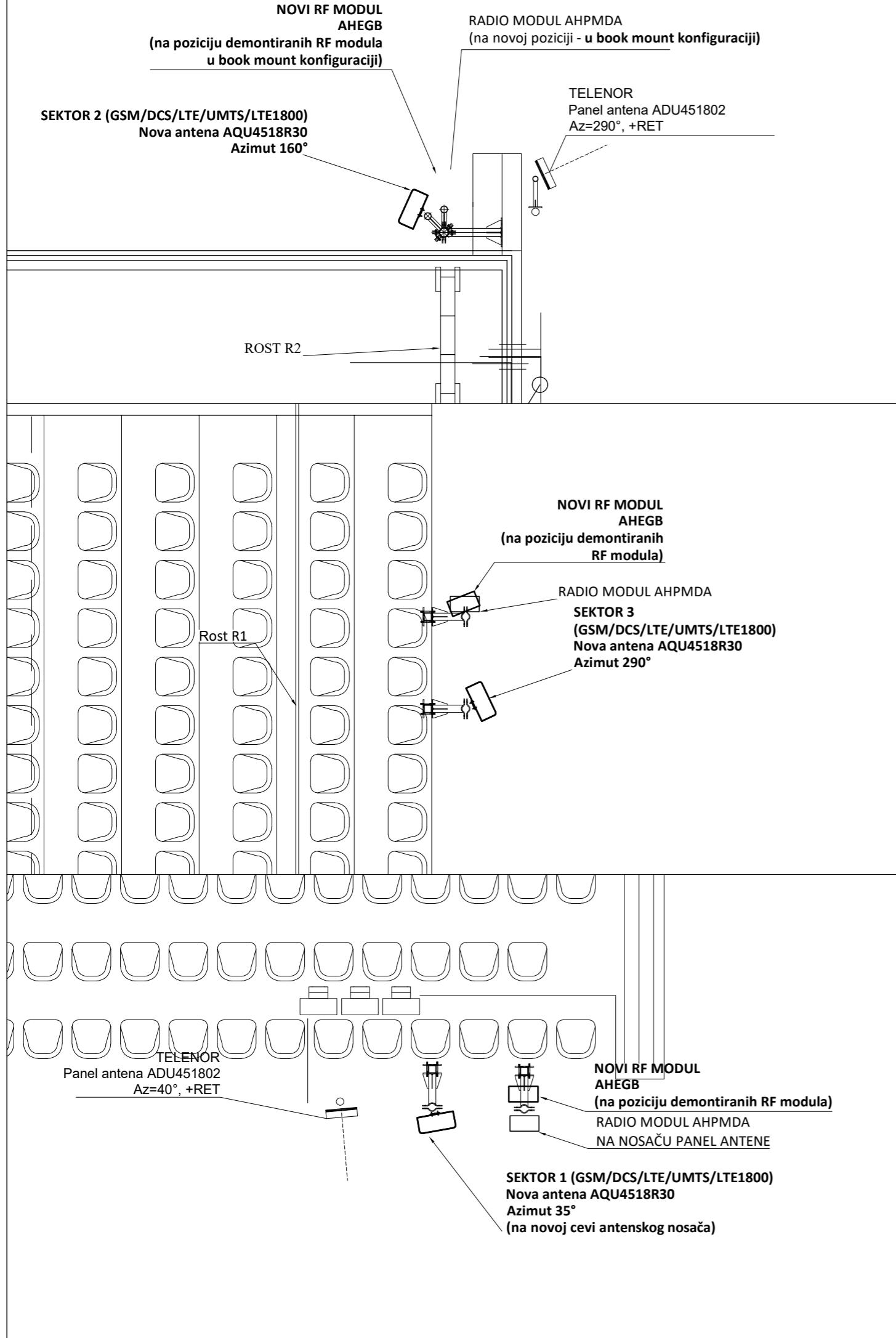

INVESTITOR	
ISPORUČILAC OPREME	
PROJEKTANT	TELEMONTAŽA
ODGOVORNI PROJEKTANT	Dejan Nikolić, dipl. ing. el.
SARADNICI	
LOKACIJA	BG0700_02 BG_FK_Vozdovac_indoor
DOKUMENTACIJA	
SITUACIONI PLAN	
DEO PROJEKTA	
GRAFIČKA DOKUMENTACIJA	
SITE AFTER UPGRADE	
VIEW - DETAILS	
(update)	
RAZMERA	1:50
DATUM	April 2020.
BROJ CRTEŽA	

INVESTITOR	
ISPORUČILAC OPREME	
PROJEKTANT	TELEMONTAŽA
ODGOVORNI PROJEKTANT	Dejan Nikolić, dipl. ing. el.
SARADNICI	
LOKACIJA	BG0700_02 BG_FK_Vozdovac_indoor
DOKUMENTACIJA	
SITUACIONI PLAN	
DEO PROJEKTA	
GRAFIČKA DOKUMENTACIJA	
SITE AFTER UPGRADE LAYOUT - DETAILS (update)	
RAZMERA	1:50
DATUM	02. 2021.
BROJ CRTEŽA	

ASTEL PROJEKT DOO ASTEL LABORATORIJA –
Laboratorijska organizacija za ispitivanje i merenje nejonizujućeg zračenja i buke u životnoj sredini
Đorđa Stanojevića 11v, 11070 Voždovac; e-mail: laboratorija@astel.rs
m: 063/344-306; 063/464-459; www.astel.rs; www.astelproject.com

Naziv:

IZVEŠTAJ O FREKVENCIJSKI SELEKTIVNOM ISPITIVANJU NIVOA IZLAGANJA LJUDI VISOKOFREKVENTNIM ELEKTROMAGNETNIM POLJIMA

Identifikacioni broj izveštaja: AL-EMF-016-2022

Naziv lokacije: BG0700_02, BG_FK_Voždovac

Naziv i adresa korisnika:
A1 Srbija d.o.o. Beograd,
Milutina Milankovića 1ž, Beograd

Mesto i datum ispitivanja:
Beograd, 10.02.2022.

Datum izdavanja izveštaja:
28.02.2022.

Sadržaj

1. VEZA SA DRUGIM DOKUMENTIMA	3
2. TERMINI, DEFINICIJE I SKRAĆENICE	4
2.1 Termini i definicije	4
2.2 Skraćenice	7
2.3 Simboli fizičkih veličina.....	8
3. PREDMET I SVRHA ISPITIVANJA	9
3.1 Podaci o korisniku/naručiocu posla.....	9
3.2 Podaci o izvoru	9
4. IZVOR NEJONIZUJUĆEG ZRAČENJA	10
4.1 Makrolokacija.....	10
4.2 Mikrolokacija	11
4.3 Karakteristike izvora.....	15
4.4 Radni parametri izvora.....	15
5. ISPITIVANJE (MERENJE)	16
5.1 Merene veličine.....	16
5.2 Metoda merenja.....	16
5.3 Obrazloženje izbora metode	17
5.4 Plan i procedura merenja.....	17
5.5 Merna oprema.....	17
5.6 Parametri podešavanja	17
5.7 Podaci o merenju	18
5.8 Obrazloženje izbora mernih mesta	18
5.9 Položaj mernih mesta	19
6. REZULTATI ISPITIVANJA (MERENJA)	22
6.1 Merna nesigurnost	22
6.2 Merni rezultati preliminarnog merenja u radio-frekvenčijskom opsegu (27MHz – 3GHz).	25
6.3 Rezultati merenja u radio-frekvenčijskim opsezima mobilnih operatora.....	31
6.4 Procena jačine električnog polja bazne stanice pri maksimalnom saobraćaju	35
7. USAGLAŠENOST SA SPECIFIKACIJAMA	38
7.1 Referentni dokumenti	38
7.2 Analiza rezultata sa stanovišta specifikacija	38
7.3 Izjava o usaglašenosti sa specifikacijama.....	40
8. PRILOZI.....	41
9. NAPOMENE	41

1. VEZA SA DRUGIM DOKUMENTIMA

Zakoni

- [Z1] Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS“, br. 135/04, 36/09, 36/09 -dr. zakon, 72/09 - dr. zakon, 43/11 - odluka US, 14/16, 76/18, 95/18 - dr. zakon i 95/18 - dr. zakon)
- [Z2] Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS“, br. 135/04 i 36/09)
- [Z3] Zakon o zaštiti od nejonizujućih zračenja („Službeni glasnik RS“, br. 36/09)
- [Z4] Zakon o elektronskim komunikacijama („Službeni glasnik RS“, br. 44/10, 60/13-odлука US, 62/14 i 95/18 - dr. zakon)
- [Z5] Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS“, br. 101/05, 91/15 i 113/17-dr. zakon)

Pravilnici

- [P1] Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima („Službeni glasnik RS“, broj 104/09)
- [P2] Pravilnik o izvorima nejonizujućih zračenja od posebnog interesa, vrstama izvora, načinu i periodu njihovog ispitivanja („Službeni glasnik RS“, broj 104/09)

Standardi

- [S1] SRPS ISO/IEC 17025:2017 Opšti zahtevi za kompetentnost laboratorijskih usluga za ispitivanje i laboratorijske usluge za etaloniranje
- [S2] SRPS ISO/IEC 17025:2017/I spr.1:2018 Opšti zahtevi za kompetentnost laboratorijskih usluga za ispitivanje i laboratorijske usluge za etaloniranje - Ispравка 1
- [S3] SRPS EN 50413:2020 Osnovni standard za procedure merenja i proračuna izloženosti ljudi električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima (od 0 Hz do 300 GHz)
- [S4] SRPS EN 50420:2008 Osnovni standard za procenu izlaganja ljudi elektromagnetskim poljima iz samostalnog radio predajnika (od 30 MHz do 40 GHz)
- [S5] SRPS EN 61566:2009 Merenje izlaganja radiofrekvenčnim elektromagnetskim poljima - Jačina polja u opsegu frekvencija od 100 kHz do 1 GHz
- [S6] SRPS EN 62232:2017 Određivanje jačine RF polja, gustine snage i SAR u blizini radiokomunikacionih baznih stanica radi procene izlaganja ljudi

Procedure

- [M1] QP.010 Metodologija za ispitivanje elektromagnetnog zračenja u životnoj sredini u visokofrekventnom opsegu

Uputstva

- [U1] QU.002: Uputstvo za procenu merne nesigurnosti rezultata merenja intenziteta električnog polja
- [U2] QU.003: Uputstvo o izveštavanju o rezultatima merenja

Rečnik

- [R1] VIM - Međunarodni rečnik metrologije - osnovni i opštih pojmovi i pridruženi termini ("International vocabulary of metrology - basic and general concepts and associated terms. 3rd edition")

Internet adrese

[I1]	Republički zavod za statistiku. popis: http://www.stat.gov.rs/sr-Latn/oblasti/popis
[I2]	Google Maps: https://www.google.rs/maps/place/
[I3]	RATEL baza podataka o korišćenju RF spektra: http://registar.ratel.rs/sr/reg203
[I4]	RATEL Baza podataka o korišćenju radiodifuznog spektra: http://registar.ratel.rs/cyr/reg204
[I5]	https://katastar.rgz.gov.rs/eKatastarPublic/PublicAccess.aspx
[I6]	https://a3.geosrbija.rs/

2. TERMINI, DEFINICIJE I SKRAĆENICE

2.1 TERMINI I DEFINICIJE

Pojam	Objašnjenje
bazična ograničenja	ograničenja izloženosti vremenski promenljivim električnim, magnetnim ili elektromagnetskim poljima određena na osnovu utvrđenih efekata ovih polja na zdravlje ljudi
bazna stanica (BS)	jedinstveni naziv za lokaciju na kojoj se nalaze primopredajni radio uređaji i odgovarajuća telekomunikaciona oprema za povezivanje mobilnih stanica sa ostalim delovima javne mobilne telekomunikacione mreže
Boosting Factor (BF)	faktor pojačanja snage bazne stanice, radio-sistem LTE
<i>Broadcast Control Channel (BCCH)</i>	identifikacija kontrolnog kanala radio-sistema GSM
<i>Channel Bandwidth (CBW)</i>	širina kanala, radio-sistem LTE
<i>Code Division Multiple Access (CDMA)</i>	radio-sistem koji koristi tehniku višestrukog pristupa sa kodnom raspodelom kanala; korisnici zajednički koriste iste frekvencijske nosioce a raspoznavaju se po različitim pseudo- slučajnim sekvencama (kodovima)
daleko polje	elektromagnetno polje toliko udaljeno od izvora da ima karakter ravanskog talasa
<i>downlink</i>	silazna veza (od bazne stanice ka mobilnim stanicama)
elektromagnetno polje (EMP)	periodično promenjivo električno i magnetno polje koje određuju četiri vremenski i prostorno zavisne fizičke veličine: jačina električnog polja, gustina električnog fluksa, jačina magnetnog polja i magnetna indukcija, prenos energije elektromagnetnim talasima
elektromagnetno zračenje (EMZ)	identifikacija nosioca, radio-sistem LTE
<i>E-UTRA Absolute Radio Frequency Channel Number (EARFCN)</i>	
frekvencija	broj promena u jedinici vremena
faktor izloženosti	odnos izmerene vrednosti i referentnog graničnog nivoa
frekventna modulacija (FM)	modulacija pri kojoj se noseća frekvencija menja proporcionalno signalu korisne informacije
<i>Frequency Division Multiple Access (FDMA)</i>	višestruki pristup sa frekventnom raspodelom
<i>Global System for Mobile telephony (GSM)</i>	globalni mobilni telekomunikacioni sistem; radio-sistem 2G generacije za prenos govora i podataka niskog protoka
GSM 900	GSM radio-sistem koji koristi opseg frekvencija 900 MHz
DCS 1800	GSM radio-sistem koji koristi opseg frekvencija 1800 MHz (DCS-1800)
<i>gustina snage (S)</i>	snaga zračenja ekvivalentnog ravnog talasa koji pada vertikalno na jediničnu površinu [W/m^2]
ispitivanje nejonizujućeg zračenja	Merenje, a po potrebi i proračun parametara EMP i njegove prostorne raspodele u životnoj sredini
izlaganje stanovništva	izlaganja usled akcidenta i odobrenih primena izvora nejonizujućih zračenja, osim medicinskog i profesionalnog izlaganja i izlaganja osnovnom nivou zračenja iz prirode
izvor nejonizujućeg zračenja	Uredaj, instalacija ili objekat koji emituje ili može da emituje nejonizujuće zračenje
jačina električnog polja (E)	vektorska veličina, sila koja se ispoljava na nanelektrisanu česticu bez obzira na njeno kretanje u prostoru [V/m]

jačina magnetnog polja (H)	vektorska veličina koja uz magnetnu indukciju određuje magnetno polje u bilo kojoj tački u prostoru [A/m]
koeficijent osetljivosti komponente merne nesigurnosti (ci)	faktor uticaja vrednosti merene veličine na vrednost komponente merne nesigurnosti
koeficijent proširenja (k)	numerički faktor koji se koristi kao množilac kombinovane standardne nesigurnosti da bi se dobila proširena nesigurnost
kombinovana merna nesigurnost (uc)	standardna nesigurnost merenja rezultata kada je on dobijen iz broja ili drugih količina
<i>Long Term Evolution (LTE)</i>	radio-sistem bežične telekomunikacije 4G generacije za brzi prenos i veliki kapacitet u prenosu podataka, zasnovan na modulacionim metodima OFDMA i SC-FDMA i MIMO tehnologiji
LTE 1800	LTE radio-sistem koji koristi opseg frekvencija 1800 MHz
LTE 800	LTE radio-sistem koji koristi opseg frekvencija 800 MHz
magnetna indukcija (B)	vektorska veličina, određuje koliko je magnetno polje jako; karakteriše delovanje magnetnog polja na nanelektrisane čestice koje se kreću [T]; sinonim: gustina magnetnog fluksa
merena veličina	određena fizička veličina koja je podvrgnuta merenju a koju je naravno moguće meriti
merenje	niz operacija sa ciljem utvrđivanja vrednosti neke fizičke veličine
merna nesigurnost	parametar povezan sa rezultatom merenja koji karakteriše disperziju vrednosti koje bi se mogle opravdano pripisati merenoj veličini
metod merenja	logičan niz operacija, uopšteno opisanih, koje se koriste za izvođenje merenja
metodologija	logičan redosled procedura prilikom izvršavanja zadatka
mobilna stanica	oprema i softver korisnika za komunikaciju unutar javne mobilne telekomunikacione mreže; mobilni telefon
mobilna telefonija	komunikacioni sistem u kome korisnici koriste vezu putem visokofrekventnih elektromagnetskih talasa
Multi-mode Radio Frequency Unit (MRFU)	radio-jedinica koja podržava rad više radio-sistema
<i>Multiple-input multiple-output (MIMO)</i>	tehnologija bežične komunikacije koja istovremenom primenom više predajnih i prijemnih antena omogućuje veći kapacitet prenosnog kanala i bolji prijem signala (smanjenje verovatnoće greške)
nejonizujuće zračenje	elektromagnetno zračenje koje ima energiju fotona manju od 12,4 eV tako da ne može da izazove ionizaciju (ukloni elektron iz atoma ili molekula), već samo ekscitaciju (prelazak elektrona na više energetsko stanje); najvažniji segmenti su niskofrekvenčno zračenje (0 - 10 kHz) i radio-frekvenčno zračenje (10 kHz - 300 GHz)
operator (mobilni)	pravno ili fizičko lice koje gradi, poseduje i eksploatiše telekomunikacionu mrežu i/ili pruža telekomunikacionu uslugu
<i>Orthogonal Frequency Division Multiple Access (OFDMA)</i>	metod modulacije za downlink radio-sistema LTE; tehnika višestrukog pristupa zasnovana na deljenju raspoloživog propusnog opsega na niz ortogonalnih podnositaca, koji se dalje dele na nekoliko podkanala (klastera)
<i>Physical Cell Identity (PCI)</i>	fizička identifikacija ćelije (sektora), radio-sistem LTE
Primary Common Pilot Channel (P-CPICH)	pilot kanal; primarni kontrolni kanal bazne stanice, radio-sistem UMTS
<i>Primary Synchronisation Code (PSC)</i>	identifikacija ćelije (sektora) u UMTS pilot kanalu

proširena merna nesigurnost (U)	interval u kome će rezultat merenja iskazati pravu vrednost uz zadati nivo poverenja
<i>Radio Frequency Unit (RFU)</i>	radio-jedinica; modul BS za obradu signala koji se šalje anteni/preuzima od antene (modulacija/demodulacija, pojačanje, analogno/digitalna konverzija, filterisanje), kontrolu snage i signala RET, napajanje i sl.
<i>Radio-frekvencijsko (RF) zračenje</i>	opseg VF EM zračenja frekvencije $300 \text{ kHz} \div 300 \text{ GHz}$ ravanski tala unifromno raspoređena jačina električnog i magnetnog polja u ravnima upravnim na pravac prostiranja
referentni granični nivo	nivo izlaganja stanovništva EMP koji služi za praktičnu procenu izloženosti; najveća dopuštena vrednost parametara EMP (jačina električnog polja, magnetna indukcija, efektivna izračena snaga) izvora nejonizirajućeg zračenja
referentni signal (RS)	kontrolni kanal za radio-sistem LTE
<i>Remote Electrical Tilt (RET)</i>	jedinica za daljinsko podešavanje električnog nagiba antene
<i>Remote Radio Unit (RRU)</i>	radio-jedinica instalirana na stubu, van kabineta
<i>Resolution Bandwidth (RBW)</i>	propusni opseg filtera rezolucije kojim se određuje preciznost i osetljivost uređaja (selektivnost signala)
<i>rezultat merenja</i>	vrednost pripisana merenoj veličini, dobijena merenjem tehnika višestrukog pristupa za uplink radio-sistema LTE
<i>Single Carrier Frequency Division Multiple Access (SC-FDMA)</i>	brzina apsorpcije energije po jedinici mase; količina energije koje telo apsorbuje prilikom izloženosti EMZ [W/kg]
<i>Specific Absorption Rate (SAR)</i>	nesigurnost rezultata merenja izražena kao standardna devijacija lica svih godina starosti, pola i zdravstvenog stanja koja obavljaju sve životne aktivnosti; ne moraju biti svesna da su izložena nejonizujućem zračenju i ne moraju da poznaju štetne efekte ovog zračenja
standardna nesigurnost (u)	stubni antenski pojačavač uplink signala
stanovništvo	tehnologija bežičnog pristupa radio-sistema UMTS
<i>Tower Mounted Amplifier (TMA)</i>	Univerzalni mobilni telekomunikacioni radio-sistem 3G generacije implementiran na tlu Evrope
<i>UMTS Terrestrial Radio Access (UTRA)</i>	UMTS radio-sistem koji koristi opseg frekvencija 2100 MHz
<i>Universal Mobile Telecommunications System (UMTS)</i>	UMTS radio-sistem koji koristi opseg frekvencija 900 MHz
<i>UMTS 2100</i>	uzlazna veza (od mobilne stанице ka baznoj stanci)
<i>UMTS 900</i>	identifikacija nosioca radio-sistema UMTS
<i>uplink</i>	
<i>UTRA Absolute Radio Frequency Channel Number (UARFCN)</i>	
<i>Video Bandwidth (VBW)</i>	propusni opseg video filtera instrumenta kojim se utiče da raspodela na dijagramu optički izgleda glatkije i čistije (bez šuma i pojedinačnih frekvencija koje odskaču)
<i>visokofrekvencijsko (VF) zračenje</i>	opseg nejonizujućeg zračenja od 10 kHz do 300 GHz
<i>višestruko prostiranje talasa (engl. multipath)</i>	prostiranje talasa od predajnika do prijemnika različitim putevima (direktno i indirektno); ako su talasi na prijemnoj anteni primljeni u fazi, pojačavaju jedan drugog; ako su fazno pomereni, može doći do fedinga
<i>WCDMA Radio Frequency Unit (WRFU)</i>	radio-jedinica koja podržava radio-sistem UMTS
<i>Wideband CDMA (WCDMA)</i>	unapređena CDMA tehnologija radio-pristupa 3G generacije, koristi je radio-sistem UMTS

<i>WLAN</i>	Bežična lokalna pristupna mreža
<i>zona povećane osjetljivosti</i>	područje stambene zone u kome se osobe mogu zadržavati i 24 sata dnevno; škole, domovi, predškolske ustanove, porodilišta, bolnice, turistički objekti, dečja igrališta
<i>životna sredina</i>	skup prirodnih i stvorenih vrednosti čiji kompleksni međusobni odnosi čine okruženje, prostor i uslove za život

2.2 SKRAĆENICE

Skraćenica	Značenje
BCCH	<i>Broadcast Control Channel</i>
BS	bazna stanica
CDMA	<i>Code Division Multiple Access</i>
EARFCN	E-UTRA Absolute Radio Frequency Channel Number
EM	elektromagnetno
EMP	elektromagnetno polje
EMZ	elektromagnetno zračenje
FDMA	<i>Frequency Division Multiple Access</i>
FM	frekventna modulacija
GSM	<i>Global System for Mobile telephony</i>
LTE	<i>Long Term Evolution</i>
MIMO	<i>Multiple-Input Multiple-Output</i>
MN	merna nesigurnost
MRFU	<i>Multi-mode Radio Frequency Unit</i>
OFDMA	<i>Orthogonal Frequency Division Multiple Access</i>
OK	optički kabl
OT	operator „Orion telekom“
P-CPICH	<i>Primary Common Pilot Channel</i>
PCI	<i>Physical Cell Identity</i>
PSC	<i>Primary Synchronisation Code</i>
RATEL	Regulatorna agencija za elektronske komunikacije i poštanske usluge
RET	<i>Remote Electrical Tilt</i>
RF	radio-frekvenčijsko (zračenje)
RFU	<i>Radio Frequency Unit</i>
RMS	efektivna vrednost
RRU	<i>Remote Radio Unit</i>
RS	referentni signal
SC-FDMA	<i>Single Carrier Frequency Division Multiple Access</i>
TMA	<i>Tower Mounted Amplifier</i>
CN	operator „Cetin“
TRX	primopredajnik
TS	operator „Telekom Srbija“
TV	televizija
UARFCN	UTRA Absolute Radio Frequency Channel Number
UMTS	<i>Universal Mobile Telecommunications System</i>
UTRA	<i>UMTS Terrestrial Radio Access</i>
VF	visokofrekvensko
A1	operator „A1 Srbija“
WRFU	<i>WCDMA Radio Frequency Unit</i>

2.3 SIMBOLI FIZIČKIH VELIČINA

Simbol	Značenje (jedinica mere)
B	magnetna indukcija [μT]
B_L	referentni granični nivo magnetne indukcije [μT]
B_{mt}	ekstrapolirana magnetna indukcija na mernom mestu (svi sektori) [μT]
BF	faktor pojačanja snage, radio-sistem LTE
c_i	koeficijent osetljivosti komponente merne nesigurnosti
CBW	širina kanala (Channel Bandwidth) [Hz]
E	jačina električnog polja [V/m]
E_{cp}	izmerena jačina električnog polja UMTS pilot kanala (sa proširnom MN) [V/m]
E_{ik}	izmerena jačina električnog polja kontrolnog kanala (sa proširenom MN) [V/m]
E_L	referentni granični nivo jačine električnog polja [V/m]
Emk	ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja UMTS nosioca [V/m]
Ems	ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja sektora [V/m]
Emt	ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja na mernom mestu (svi sektori) [V/m]
E_{op}	izmerena jačina trenutnog električnog polja radio-sistema operatora sa proširenom MN [V/m]
E_{RS}	izmerena jačina električnog polja referentnog signala sa priključka MIMO antene sa proširenom MN [V/m]
E_{RS0}	izmerena jačina električnog polja referentnog signala sa prvog priključka MIMO antene [V/m]
E_{RS1}	izmerena jačina električnog polja referentnog signala sa drugog porta MIMO antene [V/m]
E_{rs}	jačina trenutnog električnog polja radio-sistema od svih operatora [V/m]
f	frekvencija [Hz]
f_c	centralna frekvencija kontrolnog kanala [Hz]
f_{max}	gornja frekvencija frekventnog opsega radio-sistema [Hz]
f_{min}	donja frekvencija frekventnog opsega radio-sistema [Hz]
H	jačina magnetnog polja [A/m]
H_L	referentni granični nivo jačine magnetnog polja [A/m]
H_{mt}	ekstrapolirana jačina magnetnog polja na mernom mestu (svi sektori) [A/m]
k	koeficijent proširenja merne nesigurnosti
n_{op}	korekcioni faktor ekstrapolacije, radio-sistem UMTS
n_{RS}	odnos maksimalne ukupne izlazne snage i snage referentnog signala BS, radio-sistem LTE
n_k	broj kanala (primopredajnika) u sektoru, radio-sistemi GSM 900 i DCS 1800
n_{sc}	broj podnosioca (radio-sistem LTE)
RBW	propusni opseg filtera rezolucije (Resolution Bandwidth) [Hz]
S	gustina snage [W/m^2]
SAR	specifična brzina apsorbovanja energije (Specific Absorbtion Rate) [W/kg]
S_L	referentni granični nivo gustine snage [W/m^2]
S_{mt}	ekstrapolirana gustina snage na mernom mestu (svi sektori) [W/m^2]
U	proširena merna nesigurnost [%]
u	standardna nesigurnost [dB]
u_c	kombinovana merna nesigurnost
VBW	propusni opseg video filtera instrumenta (Video BandWidth) [Hz]

3. PREDMET I SVRHA ISPITIVANJA

Predmet ispitivanja je merenje jačine električnog polja visokofrekventnog nejonizujućeg zračenja u okolini aktivne radio-bazne stanice operatora **A1 Srbija** koja se nalazi na lokaciji **Zaplanjska 32, Voždovac, Beograd**.

Svrha ispitivanja je utvrđivanje uticaja ispitivanih izvora zračenja, njihovo učešće u ukupnom nivou izloženosti u odnosu na granice iz Pravilnika, odnosno utvrđivanje nivoa izlaganja ljudi prema propisima kojima je regulisana bezbednost pri izlaganju stanovništva nejonizujućim zračenjima visokih frekvencija.

3.1 PODACI O KORISNIKU/NARUČIOCU POSLA

Naziv korisnika:	A1 Srbija d.o.o. Beograd
PIB:	104704549
Adresa:	Milutina Milankovića 1ž, 11070 Voždovac
Ugovor:	192 od 01.06.2021.

3.2 PODACI O IZVORU

Naziv izvora:	Bazna stanica BG0700_02, BG_FK_Voždovac
Namena (tip) izvora:	GSM900, UMTS2100, LTE800, LTE1800 i LTE2100.
Adresa:	Zaplanjska 32, Voždovac, Beograd
Geografske koordinate:	44 46 31.0N 20 29 22.7E
Katastarska parcela:	6834/1
Katastarska opština:	Voždovac
Opština:	Voždovac

4. IZVOR NEJONIZUJUĆEG ZRAČENJA

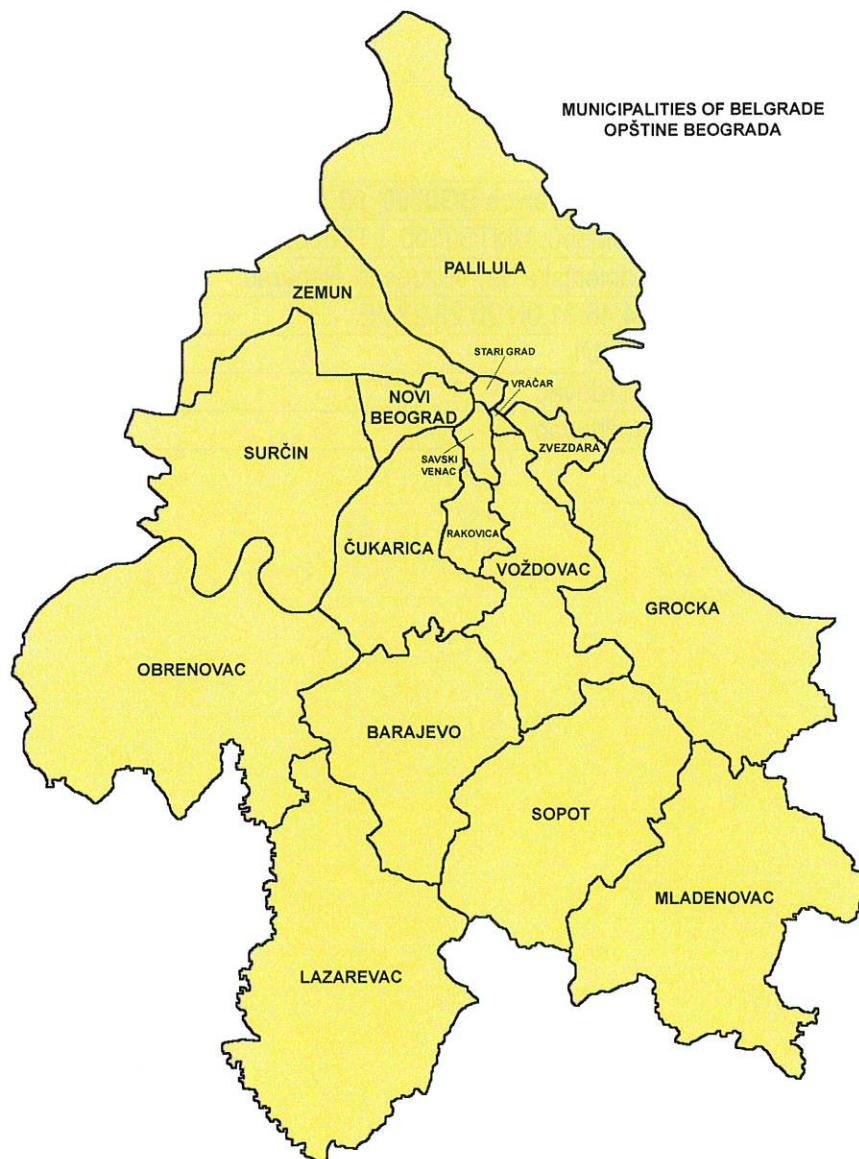
4.1 Makrolokacija

Opština Voždovac je jedna od sedamnaest beogradskih opština. Nalazi se u jugoistočnom delu Beograda i obuhvata njegov centralni deo. Graniči sa opštinama Vračar na severu, Zvezdara na severoistoku, Grocka na istoku, Sopot na jugu, Barajevo na jugozapadu, Čukarica i Rakovica na zapadu i Savski Venac na severozapadu. Zauzima površinu od 14.864 ha na kojoj živi oko 167.000 stanovnika. Na svojih 15.000 ha površine, opština obuhvata dve celine - gradsko jezgro, kombinovano od starih naseobina poput Lekinog brda i Dušanovca i mnogobrojnih savremenih stambenih celina, a zatim korpus od 36 prigradskih naselja koja se protežu duž starog kragujevačkog druma.

Stadion šoping centar prostire se na oko 75.000 kvadratnih metara i prvi je šoping centar u starom delu Beograda, sagrađen 2013. godine.

Ukupna kvadratura uključuje dva podzemna nivoa, koji raspolažu sa 984 parking mesta i fudbalski stadion na krovu, što šoping centar Stadion čini jedinstvenim na našim prostorima.

Stadion fudbalskog kluba Voždovac koji se nalazi na trećem spratu, izgrađen je po važećim UEFA standardima, sa mogućnošću da ugosti 5.000 gledalaca.

Slika 1: Gradska opština Voždovac na karti beogradskih opština

4.2 MIKROLOKACIJA

Na adresi Zaplanska 32, opština Voždovac, na nosačima koji se nalaze na ivicama Stadion šoping centra nalaze se antene A1 bazne stanice BG_FK_Voždovac sa aktivnim tehnologijama GSM900, UMTS2100, LTE800, LTE1800 i LTE2100. Tri panel antene je raspoređeno u tri sektora, tako da se u svakom sektoru nalazi po jedna panel antena. Kabineti bazne stanice montirani su na RBS šini smeštenoj na krovu objekta.

Slika 2: Satelitski snimak predmetne lokacije
(crveno - krugovi od 50 i 100m poluprečnika)

U neposrednoj blizini lokacije bazne stanice nalaze se krug Stadion šoping centra sa poslovnim objektima, terenom i tribinama, dok se oko Stadion šoping centra nalaze poslovni, stambeni objekti, OŠ „Branislav Nušić“ i predškolska ustanova „Euro kids“. Najbliži stambeni objekat je na rastojanju od oko 50m od antenskog nosača u pravcu sektora tri.

Pregledom podataka u bazi RATEL-a i proverom na terenu, uočene bazne stanice u krugu od 150m od lokacije predmetne bazne stanice su:

- BS Cetin na istoj lokaciji na kojoj se nalazi A1 BS BG_FK_Voždovac,
- BS Telekom Srbija ad na istoj lokaciji na kojoj se nalazi A1 BS BG_FK_Voždovac.

Na narednim slikama dat je prikaz instalirane bazne stanice BG_FK_Voždovac, odnosno fotografije antenskih nosača sa instaliranom radio opremom i antenama.

Slika 3: Prikaz objekta na kom se nalazi bazna stanica BG_FK_Voždovac operatora A1 Srbija

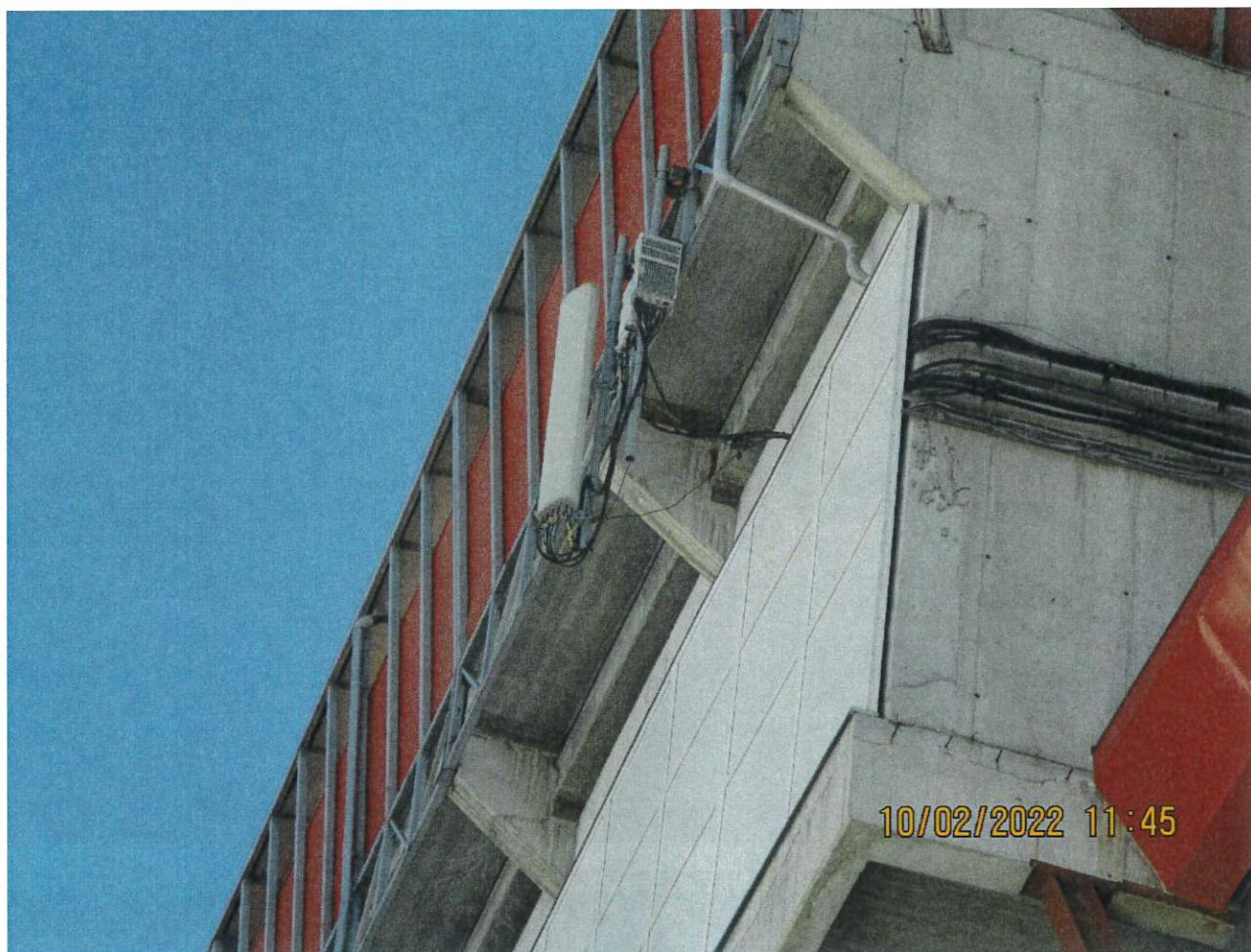
Slika 4: Kabineti bazne stanice BG_FK_Voždovac operatora A1 Srbija

Slika 5: Prikaz antene i radio modula sektora 1 BS BG_FK_Voždovac operatora A1 Srbija

Slika 6: Prikaz antene i radio modula sektora 2 BS BG_FK_Voždovac operatora A1 Srbija

Slika 7: Prikaz antene i radio modula sektora 3 BS BG_FK_Voždovac operatora A1 Srbija

4.3 KARAKTERISTIKE IZVORA

Karakteristike antenskog sistema kao i parametri rada bazne stanice dobijeni su od operatora. U prilogu ovog dokumenta nalazi se SSR dobijen od operatora.

4.4 RADNI PARAMETRI IZVORA

Radni parametri A1 Srbija bazne stanice BG_FK_Voždovac dati su u narednoj tabeli.

Tabela 1. Radni parametri bazne stanice BG_FK_Voždovac

Tip RBS	Radio-sistem	Sektor	Izlazna snaga	Konfiguracija	BCCH
NOKIA AHPMDA	GSM 900	1	40W	3	6
		2	40W	3	6
		3	40W	3	6

Tip RBS	Radio-sistem	Sektor	Izlazna snaga	Konfiguracija	PCI	BW
NOKIA AHPMDA	LTE 800	1	MIMO 2x20W	1	329	10
		2	MIMO 2x20W	1	451	10
		3	MIMO 2x20W	1	372	10

Tip RBS	Radio-sistem	Sektor	Izlazna snaga	Konfiguracija	PSC	BW
NOKIA AHEGB	LTE 1800	1	MIMO 4x20W	1	446	10
			MIMO 4x40W	1	276	20
		2	MIMO 4x20W	1	360	10
			MIMO 4x40W	1	421	20
		3	MIMO 4x20W	1	89	10
			MIMO 4x40W	1	189	20

Tip RBS	Radio-sistem	Sektor	Izlazna snaga	Konfiguracija	PSC	UARFCN
NOKIA AHEGB	UMTS2100	1	1x40W	1	3	10762
		2	1x40W	1	215	10762
		3	1x40W	1	146	10762

Tip RBS	Radio-sistem	Sektor	Izlazna snaga	Konfiguracija	PCI	BW
NOKIA AHEGB	LTE 2100	1	MIMO 2x20W	1	411	10
		2	MIMO 2x20W	1	356	10
		3	MIMO 2x20W	1	408	10

5. ISPITIVANJE (MERENJE)

5.1 MERENE VELIČINE

Efektivna (RMS) vrednost jačine (intenziteta vektora) E i frekvencija f električnog polja.

5.2 METODA MERENJA

Merenje je sprovedeno prema **QP.010 Metodologija za ispitivanje elektromagnetskog zračenja u životnoj sredini u visokofrekventnom opsegu** Astel Laboratorije, saglasno standardima **[S1] - [S6]**.

Opseg ispitivanih frekvencija (u ovom slučaju) je u celokupnom opsegu rada merne sonde od 27MHz – 3GHz i uskopojasno (frekvencijski selektivno) u frekvencijskim opsezima radio-sistema baznih stanica mobilnih operatora (*downlink*) i odgovarajućim kontrolnim kanalima, Tabela 2. Jačina električnog polja referentnog signala (LTE) se meri LTE dekoderom (*code selective* merenje), a jačina električnog polja pilot kanala (UMTS) primenom UMTS P-CPICH demodulatora.

Tabela 2. Predajni radio-frekvencijski opsezi radio-sistema baznih stanica operatora mobilne telefonije

Radio-sistem	Operator	Frekvencijski opseg [MHz]	Kanali
CDMA-TS	Telekom Srbija	421,875 - 424,375	1101,1151
CDMA-OT	Orion telekom	425,625 - 428,125	1251,1301
LTE 800-TS	Telekom Srbija	791 - 801	796 (EARFCN 6200)
LTE 800-CT	Cetin	801 - 811	806 (EARFCN 6300)
LTE 800-A1	A1 Srbija	811 - 821	816 (EARFCN 6400)
GSM 900-A1	A1 Srbija	935,1 - 939,3	1-21
UMTS 900-A1	A1 Srbija	ne koristi se	ne koristi se
GSM 900-TS-1	Telekom Srbija	939,5 - 939,9	23 - 24
UMTS 900-TS	Telekom Srbija	939,9 - 944,1	25 ÷ 45 (UARFCN 3010)
GSM 900-TS-2	Telekom Srbija	944,1 - 949,1	46-70
GSM 900-CT-1	Cetin	949,3 - 951,3	72 -81
UMTS 900-CT	Cetin	951,7 - 955,9	84 ÷ 104 (UARFCN 3069)
GSM 900-CT-2	Cetin	956,3 - 958,9	107 ÷ 119
DCS 1800-CT1	Cetin	1.805,1 - 1.805,9	512 ÷ 515
LTE1800-CT	Cetin	1.805,9 - 1.824,1	516 ÷ 606 (EARFCN 1300; 20 MHz)
DCS 1800-CT2	Cetin	1.824,1 - 1.824,9	607 ÷ 610
DCS 1800-TS-1	Telekom Srbija	1.825,1 - 1.825,9	612 ÷ 615
LTE 1800-TS	Telekom Srbija	1.825,9 - 1.844,1	616 ÷ 706 (EARFCN 1500; 20 MHz)
DCS 1800-TS-2	Telekom Srbija	1.844,1 - 1.844,9	707 ÷ 710
DCS 1800-A1	A1 Srbija	1.845,0 - 1.875,0	712 - 861
LTE 1800-A1	A1 Srbija	1.845,0 - 1.875,0	(EARFCN 1651; 10 MHz) EARFCN 1795; 20 MHz
UMTS 2100-TS	Telekom Srbija	2.125 - 2.140	UARFCN 10638, 10663, 10688
UMTS 2100-A1	A1 Srbija	2.140 - 2.155	UARFCN 10712 , 10737, 10762
UMTS 2100-CT	Cetin	2.155 - 2.170	UARFCN 10788, 10813, 10838
LTE 2100-CT	Cetin	2.160 - 2.170	UARFCN 550

5.3 OBRAZLOŽENJE IZBORA METODE

Izabrana metoda je u skladu sa zahtevima za merenje jačine električnog polja bazne stanice i procenu izlaganja stanovništva.

Primenjeni su sledeći principi i prepostavke:

- Merenje se obavlja u zoni dalekog polja;
- Elektromagnetno polje potiče od više nezavisnih izvora - neophodna su izotropna merenja;
- Vremensko usrednjavanje izmerenih vrednosti odnosi se na kvadrate efektivnih vrednosti električnog polja u vremenskom intervalu od 6 minuta.

5.4 PLAN I PROCEDURA MERENJA

Postupak merenja je opisan u **QP.010: Metodologiji za ispitivanje elektromagnetskog zračenja u životnoj sredini u visokofrekventnom opsegu [M1]**. Pre dolaska na lokaciju prouči se satelitski snimak terena i uoči orijentacija postavljenih antena. Na osnovu karakteristika izvora i konfiguracije objekata, uoče se oblasti u kojima se očekuje najjače dejstvo električnog polja i tako dobije incijalna procena mernih mesta. Na terenu se na osnovu te incijalne procene i analizom zahteva za merna mesta izvršće preliminarna merenja i u skladu sa izmerenim vrednostima utvrde konačna merna mesta na osnovu kojih je moguće dobiti najbolju ocenu nivoa elektromagnetskog zračenja i uticaja na stanovništvo i životnu sredinu, sa naglaskom na zone povećane osjetljivosti.

Merna mesta se identifikuju geografskim koordinatama, namorskom visinom i opisuju i snime fotoaparatom. Merna sonda (antena) se postavlja na udaljenosti od bar 1 m od prepreka (reflektujućih površina) tako da izvor zračenja bude optički vidljiv. Merenje u stanovima se po pravilu obavlja na balkonu ili u sobi uz prozor na udaljenosti od 0.5 m do 1 m, gde se očekuje najjače električno polje.

5.5 MERNA OPREMA

U skladu sa zahtevima standarda SRPS EN 61566 tačka 6.2.3 i SRPS EN 62232 tačka 8.2.2 i tačka B.3.1.2.2 pri merenju u uslovima kompleksnog polja (postoje signali od više izvora različitih/nepoznatih pravaca i polarizacija) obavezno je korišćenje izotropne merne sonde. Primenjeni merni instrumenti ispunjavaju tehničke uslove koje ovi standardi propisuju.

Merna oprema:	Datum etaloniranja:	Datum važenja:
Merač temperature i vlažnosti TROTEC, BC21, serijski broj : 180300756	28.10.2019.	28.10.2022.
Uređaj za selektivno merenje visokofrekveničkog elektromagnetskog polja SRM-3006, proizvođača NARDA, serijski broj : P-0109	15.10.2019.	15.10.2022.
Antena NARDA Three axis, E-Field, 27MHz – 3GHz 3501/03, serijski broj : M-0141	15.10.2019.	15.10.2022.

5.6 PARAMETRI PODEŠAVANJA

Parametri podešavanja instrumenta podrazumevaju pravilan izbor servisnih tabela sa definisanim RBW-om presetovanih na računaru. Takođe, u zavisnosti od tehnologije koja se meri primenjuju se određeni parametri podešavanja. Većina parametara se unapred može i mora definisati a samim tim mogu se kreirati i određene merne rutine odnosno preseti automatskog merenja zadatih parametra. U nastavku su date servisne tabele koje se koriste pri merenju. U levom delu je data tabela koja se koristi pri preliminarnom merenju u celom opsegu rada merne sonde 27MHz – 3GHz, a u desnom delu je data servisna tabela koja se koristi pri selektivnom merenju odnosno detaljnijem merenju pojedinih kanala mobilnih operatora.

Service Table			
Lower Frequency	Upper Frequency	Name	RBW
27 MHz	47 MHz	Vojska, MUP	5 MHz
47 MHz	68 MHz	TV Band I	5 MHz
68 MHz	87.5 MHz	Vojska, MUP - 2	3 MHz
87.5 MHz	108 MHz	FM-Radio	300 kHz
108 MHz	144 MHz	Vazduhoplovstvo	5 MHz
144 MHz	146 MHz	Raio-amateri	100 kHz
146 MHz	174 MHz	Fiksna mobilna	3 MHz
174 MHz	230 MHz	TV - VHF III	300 kHz
230 MHz	410 MHz	Fiksna mobilna2	20 MHz
410 MHz	430 MHz	CDMA	300 kHz
430 MHz	470 MHz	Fiksna mobilna3	100 kHz
470 MHz	790 MHz	TV-UHF (DVB-T2)	5 MHz
790 MHz	862 MHz	LTE 800	1 MHz
862 MHz	890 MHz	Fiksna mobilna4	5 MHz
890 MHz	960 MHz	GSM/UMTS 900	200 kHz
960 MHz	1.215 GHz	Vazduhoplovstvo	20 MHz
1.215 GHz	1.35 GHz	Radionavigacija	20 MHz
1.35 GHz	1.71 GHz	Fiksna mobilna5	20 MHz
1.71 GHz	1.875 GHz	DCS/LTE 1800	200 kHz
1.88 GHz	1.9 GHz	DECT	5 MHz
1.9 GHz	2.17 GHz	UMTS2100	1 MHz
2.17 GHz	2.4 GHz	Fiksna mobilna6	20 MHz
2.4 GHz	2.473 GHz	W-LAN	10 MHz
2.473 GHz	2.69 GHz	Fiksna mobilna7	20 MHz
2.69 GHz	3 GHz	Radar	20 MHz

Lower Frequency	Upper Frequency	Name	RBW
2.16 GHz	2.17 GHz	LTE2100 Cetin	200 kHz
2.155 GHz	2.16 GHz	UMTS2100 Cetin	100 kHz
2.14 GHz	2.155 GHz	UMTS2100 A1	100 kHz
2.125 GHz	2.14 GHz	UMTS2100 Telek...	100 kHz
1.8551 GHz	1.875 GHz	DCS/L1800 A1	200 kHz
1.845 GHz	1.855 GHz	DCS/L1800 A1	200 kHz
1.8441 GHz	1.8449 GHz	DCS1800 Teleko...	200 kHz
1.8259 GHz	1.8441 GHz	LTE1800 Telekom	200 kHz
1.8251 GHz	1.8259 GHz	DCS1800 Teleko...	200 kHz
1.8241 GHz	1.8249 GHz	DCS Cetin 2	200 kHz
1.8059 GHz	1.8241 GHz	LTE1800 Cetin	200 kHz
1.8051 GHz	1.8059 GHz	DCS Cetin 1	200 kHz
956.3 MHz	958.9 MHz	GSM900 Cetin 2	200 kHz
951.7 MHz	955.9 MHz	UMT900 Cetin	200 kHz
949.3 MHz	951.3 MHz	GSM900 Cetin1	200 kHz
939.5 MHz	949.1 MHz	GSM900 Telekom	200 kHz
935.1 MHz	939.3 MHz	GSM900 A1	200 kHz
811 MHz	821 MHz	LTE800 A1	200 kHz
801 MHz	811 MHz	LTE800 Cetin	200 kHz
791 MHz	801 MHz	LTE800 Telekom	200 kHz
470 MHz	790 MHz	TV-UHF (DVB-T2)	1 MHz
425.625 MHz	428.125 MHz	CDMA Orion	100 kHz
421.875 MHz	424.375 MHz	CDMA Telekom	100 kHz
174 MHz	230 MHz	TV-VHF III	1 MHz
87.5 MHz	108 MHz	FM Radio	200 kHz

Servisna tabela kod merenja u celom opsegu merne sonde 27MHz - 3GHz

Parametri podešavanja kod uskopojasnog/selektivnog merenja

5.7 PODACI O MERENJU

Datum i vreme merenja	10.02.2022, 09:10h – 13:40h
Spoljna temperatura	12.00°C
Relativna vlažnost vazduha	56.66%
Vremenski uslovi	Sunčano, blag vетар
Odstupanja od metode merenja	Nije bilo
Identifikacije mernih zapisa	P-0109_01467 do P-0109_01486

5.8 OBRAZLOŽENJE IZBORA MERNIH MESTA

Preliminarno određena merna mesta određena postupkom opisanim u odeljku 5.4 i analizom dobijenog spiska, nakon neposrednog uvida u okruženje BS i položaj prepreka i objekata u odnosu na izvor zračenja u zoni povećane osetljivosti modifikovana su tako da se dobije najbolja ocena nivoa EM zračenja i uticaja na stanovništvo i životnu sredinu i da se obuhvati očekivano najjače dejstvo EM polja, u pravcu azimuta sektora antena. Pri tome se uzima u obzir i moguća refleksija signala i pozicije najviših spratova stambenih objekata okrenutih prema izvoru.

5.9 POLOŽAJ MERNIH MESTA

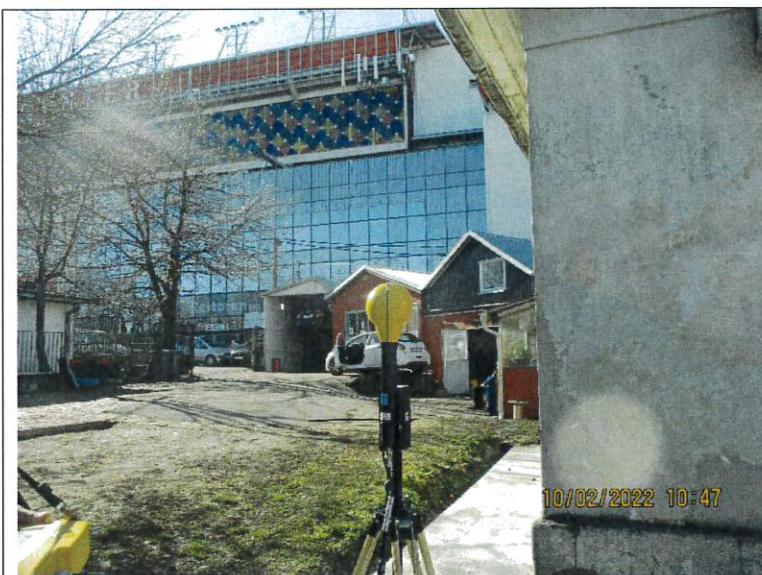
Na narednoj fotografiji dat je prikaz položaja tačaka (mernih mesta) u kojima su vršena merenja.

Slika 8: Prikaz Mernih Mesta u lokalnoj zoni BS BG_FK_Voždovac operatora A1 Srbija

U nastavku su dati prikazi na fotografijama svakog mernog mesta, njegove koordinate, udaljenost od antene i prateće napomene.

 <p>10/02/2022 10:18</p>	<p>Merno mesto broj 1</p> <p>Pretposlednji red sedišta u uglu severne tribine stadiona.</p> <p>Iza antene sektora 3.</p> <p>Koordinate merne tačke: $44^{\circ} 46' 30.5''$ N $20^{\circ} 29' 21.8''$ E</p>
---	--

Merno mesto broj 2

Auto servis Tešić na adresi Zaplanjska 47a.

Udaljenost od antene sektora 1 je 50m.

Koordinate merne tačke:

$44^{\circ} 46' 33.2''$ N

$20^{\circ} 29' 25.4''$ E

Ht=146m

Merno mesto broj 3

Fudbalski teren OŠ „Branislav Nušić“ na adresi Zaplanjska 45.

Udaljenost od antene sektora 1 je 105m.

Koordinate merne tačke:

$44^{\circ} 46' 34.9''$ N

$20^{\circ} 29' 26.1''$ E

Ht=142m

Merno mesto broj 4

Terasa stana br. 2, na drugom spratu zgrade na adresi Dimitrija Marinkovića 12.

Udaljenost od antene sektora 3 je 99m.

Koordinate merne tačke:

$44^{\circ} 46' 32.5''$ N

$20^{\circ} 29' 18.4''$ E

Ht=148m

Merno mesto broj 5

Terasa na prvom spratu privatne predškolske ustanove „Euro kids“ na adresi Dimitrija Marinkovića 22a.

Udaljenost od antene sektora 3 je 48m.

Koordinate merne tačke:

44° 46' 30.2" N

20° 29' 19.9" E

Ht=145m

Merno mesto broj 6

Stepenište na ulaznim vratima u zgradu na adresi Dimitrija Marinkovića 36.

Udaljenost od antene sektora 2 je 81m.

Koordinate merne tačke:

44° 46' 26.9" N

20° 29' 21.8" E

Ht=147m

6. REZULTATI ISPITIVANJA (MERENJA)

6.1 MERNA NESIGURNOST

Procena merne nesigurnosti je rezultat detaljne analize date u dokumentu **QU.002: Uputstvo za procenu merne nesigurnosti rezultata merenja intenziteta električnog polja.**

Komponente koje utiču na mernu nesigurnost, prema Izveštaju o mernoj nesigurnosti ispitivanja prikazuje Tabela 3.1 – 3.4 gde je:

- c_i koeficijent osetljivosti komponente merne nesigurnosti;
- u_c ukupna merna nesigurnost;
- U proširena merna nesigurnost;
- k koeficijent proširenja. određuje nivo poverenja.

Tabela 3.1 Merna nesigurnost kod selektivnog merenja – indoor (27MHz - 3GHz)

Uzrok nesigurnosti	Referenca	Spec. nesig. $u(x_i)$ [%]	Spec. nesig. $u(x_i)$ [dB]	Raspodela	Faktor raspodele k_i	c_i	Stand. nesig. u_i/k_i [%]	Stand. nesig. $u_i=u(x_i)/k_i$ [dB]
Nesigurnost mernog sistema (instrument. kabl. antena)*	Tehnička specifikacija	24.45	1.90			1	24.45	1.90
Uticaj temperature instrument. kabl. antena	Tehnička specifikacija	7.89	0.66	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	4.56	0.39
Rezolucija propusnih opsega instrumenta	Tehnička specifikacija	1.1	0.1	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	0.64	0.06
Nestabilnosti postavljene snage izvora	Tehnička specifikacija/ standard	2	0.17	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	1.16	0.1
Saobraćajno opterećenje**	Karakteristika izvora	0	0	Normalna	1	1	0	0
Ponovljivost merenja	Serija merenja	3.4	0.43	Normalna	2	1	1.7	0.15
Postprocessing***	Standard	0	0	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	0	0

KOMBINOVANA STANDARDNA NESIGURNOST

$$u_c = \sqrt{\sum_{i=1}^n c_i^2 \cdot u_i^2}$$

24.96 %	$u_c [\text{dB}] = 20 \cdot \log(u_c [\%] / 100 + 1)$	1.94 dB
---------	---	---------

PROŠIRENA MERNA NESIGURNOST

Nivo poverenja 95% ($k = 1.96$). normalna raspodela

$U = 1.96 u_c$	48.93 %	$U [\text{dB}] = 20 \cdot \log(U [\%] / 100 + 1)$	3.46 dB
----------------	---------	---	---------

Tabela 3.2 Merna nesigurnost kod selektivnog merenja – outdoor (27MHz - 3GHz)

Uzrok nesigurnosti	Referenca	Spec. nesig. $u(x_i)$ [%]	Spec. nesig. $u(x_i)$ [dB]	Raspodela	Faktor raspodele k_i	c_i	Stand. nesig. u_i/k_i [%]	Stand. nesig. $u=u(x_i)/k_i$ [dB]							
Nesigurnost mernog sistema (instrument. kabl. antena)*	Tehnička specifikacija	24.45	1.90			1	24.45	1.90							
Uticaj temperature instrument. kabl. antena	Tehnička specifikacija	7.89	0.66	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	4.56	0.39							
Rezolucija propusnih opsega instrumenta	Tehnička specifikacija	1.1	0.1	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	0.64	0.06							
Nestabilnosti postavljene snage izvora	Tehnička specifikacija/ standard	2	0.17	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	1.16	0.1							
Saobraćajno opterećenje**	Karakteristika izvora	0	0	Normalna	1	1	0	0							
Ponovljivost merenja	Serija merenja	0.57	0.05	Normalna	2	1	0.28	0.02							
Postprocessing***	Standard	0	0	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	0	0							
KOMBINOVANA STANDARDNA NESIGURNOST															
$u_c = \sqrt{\sum_{i=1}^n c_i^2 \cdot u_i^2}$		24.91 %		$u_c [\text{dB}] = 20 \cdot \log(u_c [\%] / 100 + 1)$			1.93 dB								
PROŠIRENA MERNA NESIGURNOST															
Nivo poverenja 95% ($k = 1.96$), normalna raspodela															
$U = 1.96 u_c$		48.82 %		$U [\text{dB}] = 20 \cdot \log(U [\%] / 100 + 1)$			3.45 dB								

Tabela 3.3 Merna nesigurnost kod preliminarnog merenja po frekvencijskim opsezima u celom opsegu merne sonde – outdoor (27MHz - 3GHz)

Uzrok nesigurnosti	Referenca	Spec. nesig. $u(x_i)$ [%]	Spec. nesig. $u(x_i)$ [dB]	Raspodela	Faktor raspodele k_i	c_i	Stand. nesig. u_i/k_i [%]	Stand. nesig. $u=u(x_i)/k_i$ [dB]
Nesigurnost mernog sistema (instrument. kabl. antena)*	Tehnička specifikacija	35.67	2.65			1	35.67	2.65
Uticaj temperature instrument. kabl. antena	Tehnička specifikacija	7.89	0.66	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	4.56	0.39
Rezolucija propusnih opsega instrumenta	Tehnička specifikacija	1.1	0.1	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	0.64	0.06
Nestabilnosti postavljene snage izvora	Tehnička specifikacija/ standard	2	0.17	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	1.16	0.1
Saobraćajno opterećenje**	Karakteristika izvora	0	0	Normalna	1	1	0	0
Ponovljivost merenja	Serija merenja	1.1	0.1	Normalna	2	1	0.55	0.05
Postprocessing***	Standard	0	0	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	0	0

KOMBINOVANA STANDARDNA NESIGURNOST			
$u_c = \sqrt{\sum_{i=1}^n c_i^2 \cdot u_i^2}$	35.99 %	$u_c [\text{dB}] = 20 \cdot \log(u_c [\%] / 100 + 1)$	2.67 dB
PROŠIRENA MERNA NESIGURNOST Nivo poverenja 95% ($k = 1.96$). normalna raspodela			
$U = 1.96 u_c$	70.54 %	$U [\text{dB}] = 20 \cdot \log(U [\%] / 100 + 1)$	4.64 dB

Tabela 3.4 Merna nesigurnost kod preliminarnog merenja po frekvencijskim opsezima u celom opsegu merne sonde – indoor (antena 27MHz - 3GHz)

Uzrok nesigurnosti	Referenca	Spec. nesig. $u(x_i)$ [%]	Spec. nesig. $u(x_i)$ [dB]	Raspodela	Faktor raspodele k_i	c_i	Stand. nesig. u_i/k_i [%]	Stand. nesig. $u = u(x_i)/k_i$ [dB]
Nesigurnost mernog sistema (instrument. kabl. antena)*	Tehnička specifikacija	35.67	2.65			1	35.67	2.65
Uticaj temperature instrument. kabl. antena	Tehnička specifikacija	7.89	0.66	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	4.56	0.39
Rezolucija propusnih opsega instrumenta	Tehnička specifikacija	1.1	0.1	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	0.64	0.06
Nestabilnosti postavljene snage izvora	Tehnička specifikacija/ standard	2	0.17	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	1.16	0.1
Saobraćajno opterećenje**	Karakteristika izvora	0	0	Normalna	1	1	0	0
Ponovljivost merenja	Serija merenja	3.96	0.34	Normalna	2	1	1.98	0.17
Postprocessing***	Standard	0	0	Pravougaona (uniformna)	1.73	1	0	0

KOMBINOVANA STANDARDNA NESIGURNOST			
$u_c = \sqrt{\sum_{i=1}^n c_i^2 \cdot u_i^2}$	36.04 %	$u_c [\text{dB}] = 20 \cdot \log(u_c [\%] / 100 + 1)$	2.67 dB
PROŠIRENA MERNA NESIGURNOST Nivo poverenja 95% ($k = 1.96$). normalna raspodela			
$U = 1.96 u_c$	70.64 %	$U [\text{dB}] = 20 \cdot \log(U [\%] / 100 + 1)$	4.64 dB

6.2 MERNI REZULTATI PRELIMINARNOG MERENJA U RADIO-FREKVENCIJSKOM OPSEGU (27MHz – 3GHz).

Tabele 4.1. do 4.6. prikazuju rezultate merenja i izloženost zatečenog EMP u celokupnom frekvencijskom opsegu merne sonde (27MHz – 3GHz).

Značenje pojedinih kolona je sledeće:

- fmin donja frekvencija frekventnog opsega radio-sistema;
- fmax gornja frekvencija frekventnog opsega radio-sistema;
- RBW propusni opseg filtera rezolucije;
- Ers izmerena jačina trenutnog električnog polja radio-sistema sa proširenom MN;
- E_L referentni granični nivo jačine električnog polja.

U nastavku su dati tabelarno prikazani rezultati sa merenja, za svako merno mesto.

Tabela 4.1. Rezultati merenja Merno Mesto 1

fmin [MHz]	fmax [MHz]	RBW [MHz]	Radio-sistem	Ers [V/m]	E_L [V/m]	Izloženost (Ers / E_L)²
27	47	5	Vojska, MUP	0.044 ± 0.031	11.2	0.00002
47	68	5	TV-VHF I	0.028 ± 0.02	11.2	0.00001
68	87.5	3	Vojska, MUP-2	0.025 ± 0.017	11.2	0.00000
87.5	108	0.3	FM-Radio	0.197 ± 0.139	11.2	0.00031
108	144	5	Vazduhoplovstvo	0.031 ± 0.022	11.2	0.00001
144	146	0.1	Radio-amateri	0.004 ± 0.003	11.2	0.00000
146	174	3	Fiksna mobilna	0.017 ± 0.012	11.2	0.00000
174	230	0.3	TV-VHF III	0.023 ± 0.016	11.2	0.00000
230	410	20	Fiksna mobilna 2	0.044 ± 0.031	11.2	0.00002
410	430	0.3	CDMA	0.008 ± 0.005	11.3	0.00000
430	470	0.1	Fiksna mobilna 3	0.011 ± 0.008	11.7	0.00000
470	790	5	TV-UHF (DVB-T2)	0.145 ± 0.102	13.8	0.00011
790	862	1	LTE 800	0.633 ± 0.447	15.8	0.00161
862	890	5	Fiksna mobilna 4	0.007 ± 0.005	16.3	0.00000
890	960	0.2	GSM/UMTS 900	0.519 ± 0.366	16.7	0.00097
960	1215	20	Vazduhoplovstvo 2	0.131 ± 0.092	18.1	0.00005
1215	1350	20	Radio-navigacija	0.017 ± 0.012	19.7	0.00000
1350	1710	20	Fiksna mobilna 5	0.027 ± 0.019	21.5	0.00000
1710	1875	0.2	DCS/LTE 1800	1.087 ± 0.767	23.3	0.00218
1880	1900	5	DECT	0.009 ± 0.006	23.9	0.00000
1900	2170	1	UMTS/LTE 2100	0.999 ± 0.705	24.4	0.00168
2170	2400	20	Fiksna mobilna 6	0.315 ± 0.222	24.4	0.00017
2400	2473	10	WLAN	0.026 ± 0.018	24.4	0.00000
2473	2690	20	Fiksna mobilna 7	0.108 ± 0.076	24.4	0.00002
2690	3000	20	Radar	0.077 ± 0.054	24.4	0.00001
			Ukupno	1.747 ± 1.232		0.0072

Tabela 4.2. Rezultati preliminarnog merenja Merno Mesto 2

f_{min} [MHz]	f_{max} [MHz]	RBW [MHz]	Radio-sistem	E_{rs} [V/m]	E_L [V/m]	Izloženost (E_{rs} / E_L)²
27	47	5	Vojska, MUP	0.046 ± 0.032	11.2	0.00002
47	68	5	TV-VHF I	0.033 ± 0.023	11.2	0.00001
68	87.5	3	Vojska, MUP-2	0.021 ± 0.015	11.2	0.00000
87.5	108	0.3	FM-Radio	0.044 ± 0.031	11.2	0.00002
108	144	5	Vazduhoplovstvo	0.023 ± 0.016	11.2	0.00000
144	146	0.1	Radio-amateri	0.005 ± 0.003	11.2	0.00000
146	174	3	Fiksna mobilna	0.016 ± 0.012	11.2	0.00000
174	230	0.3	TV-VHF III	0.019 ± 0.013	11.2	0.00000
230	410	20	Fiksna mobilna 2	0.035 ± 0.025	11.2	0.00001
410	430	0.3	CDMA	0.008 ± 0.006	11.3	0.00000
430	470	0.1	Fiksna mobilna 3	0.011 ± 0.008	11.7	0.00000
470	790	5	TV-UHF (DVB-T2)	0.201 ± 0.142	13.8	0.00021
790	862	1	LTE 800	1.098 ± 0.775	15.8	0.00483
862	890	5	Fiksna mobilna 4	0.008 ± 0.006	16.3	0.00000
890	960	0.2	GSM/UMTS 900	0.855 ± 0.603	16.7	0.00262
960	1215	20	Vazduhoplovstvo 2	0.39 ± 0.275	18.1	0.00046
1215	1350	20	Radio-navigacija	0.017 ± 0.012	19.7	0.00000
1350	1710	20	Fiksna mobilna 5	0.027 ± 0.019	21.5	0.00000
1710	1875	0.2	DCS/LTE 1800	0.885 ± 0.624	23.3	0.00144
1880	1900	5	DECT	0.009 ± 0.006	23.9	0.00000
1900	2170	1	UMTS/LTE 2100	1.316 ± 0.928	24.4	0.00291
2170	2400	20	Fiksna mobilna 6	0.121 ± 0.085	24.4	0.00002
2400	2473	10	WLAN	0.029 ± 0.021	24.4	0.00000
2473	2690	20	Fiksna mobilna 7	0.071 ± 0.05	24.4	0.00001
2690	3000	20	Radar	0.083 ± 0.058	24.4	0.00001
			Ukupno	2.163 ± 1.526		0.0126

Tabela 4.3. Rezultati preliminarnog merenja Merno Mesto 3

f_{min} [MHz]	f_{max} [MHz]	RBW [MHz]	Radio-sistem	E_rs [V/m]	E_L [V/m]	Izloženost (E_rs / E_L)²
27	47	5	Vojska, MUP	0.208 ± 0.146	11.2	0.00034
47	68	5	TV-VHF I	0.15 ± 0.106	11.2	0.00018
68	87.5	3	Vojska, MUP-2	0.113 ± 0.08	11.2	0.00010
87.5	108	0.3	FM-Radio	0.098 ± 0.069	11.2	0.00008
108	144	5	Vazduhoplovstvo	0.105 ± 0.074	11.2	0.00009
144	146	0.1	Radio-amateri	0.022 ± 0.015	11.2	0.00000
146	174	3	Fiksna mobilna	0.081 ± 0.057	11.2	0.00005
174	230	0.3	TV-VHF III	0.094 ± 0.066	11.2	0.00007
230	410	20	Fiksna mobilna 2	0.168 ± 0.119	11.2	0.00023
410	430	0.3	CDMA	0.041 ± 0.029	11.3	0.00001
430	470	0.1	Fiksna mobilna 3	0.055 ± 0.039	11.7	0.00002
470	790	5	TV-UHF (DVB-T2)	0.183 ± 0.129	13.8	0.00018
790	862	1	LTE 800	1.667 ± 1.176	15.8	0.01113
862	890	5	Fiksna mobilna 4	0.035 ± 0.025	16.3	0.00000
890	960	0.2	GSM/UMTS 900	2.159 ± 1.523	16.7	0.01671
960	1215	20	Vazduhoplovstvo 2	1.185 ± 0.836	18.1	0.00429
1215	1350	20	Radio-navigacija	0.088 ± 0.062	19.7	0.00002
1350	1710	20	Fiksna mobilna 5	0.137 ± 0.096	21.5	0.00004
1710	1875	0.2	DCS/LTE 1800	3.211 ± 2.265	23.3	0.01899
1880	1900	5	DECT	0.039 ± 0.027	23.9	0.00000
1900	2170	1	UMTS/LTE 2100	2.732 ± 1.927	24.4	0.01254
2170	2400	20	Fiksna mobilna 6	0.605 ± 0.427	24.4	0.00061
2400	2473	10	WLAN	0.126 ± 0.089	24.4	0.00003
2473	2690	20	Fiksna mobilna 7	0.29 ± 0.204	24.4	0.00014
2690	3000	20	Radar	0.423 ± 0.299	24.4	0.00030
				Ukupno	5.241 ± 3.697	0.0662

Tabela 4.4. Rezultati preliminarnog merenja Merno Mesto 4

fmin [MHz]	fmax [MHz]	RBW [MHz]	Radio-sistem	Ers [V/m]	E_L [V/m]	Izloženost (Ers / E_L)²
27	47	5	Vojska, MUP	0.049 ± 0.034	11.2	0.00002
47	68	5	TV-VHF I	0.033 ± 0.023	11.2	0.00001
68	87.5	3	Vojska, MUP-2	0.022 ± 0.015	11.2	0.00000
87.5	108	0.3	FM-Radio	0.083 ± 0.059	11.2	0.00006
108	144	5	Vazduhoplovstvo	0.022 ± 0.015	11.2	0.00000
144	146	0.1	Radio-amateri	0.004 ± 0.003	11.2	0.00000
146	174	3	Fiksna mobilna	0.016 ± 0.011	11.2	0.00000
174	230	0.3	TV-VHF III	0.027 ± 0.019	11.2	0.00001
230	410	20	Fiksna mobilna 2	0.036 ± 0.026	11.2	0.00001
410	430	0.3	CDMA	0.008 ± 0.006	11.3	0.00000
430	470	0.1	Fiksna mobilna 3	0.011 ± 0.008	11.7	0.00000
470	790	5	TV-UHF (DVB-T2)	0.078 ± 0.055	13.8	0.00003
790	862	1	LTE 800	1.123 ± 0.792	15.8	0.00505
862	890	5	Fiksna mobilna 4	0.007 ± 0.005	16.3	0.00000
890	960	0.2	GSM/UMTS 900	0.803 ± 0.567	16.7	0.00231
960	1215	20	Vazduhoplovstvo 2	0.291 ± 0.205	18.1	0.00026
1215	1350	20	Radio-navigacija	0.017 ± 0.012	19.7	0.00000
1350	1710	20	Fiksna mobilna 5	0.026 ± 0.019	21.5	0.00000
1710	1875	0.2	DCS/LTE 1800	1.307 ± 0.922	23.3	0.00315
1880	1900	5	DECT	0.012 ± 0.009	23.9	0.00000
1900	2170	1	UMTS/LTE 2100	0.877 ± 0.619	24.4	0.00129
2170	2400	20	Fiksna mobilna 6	0.106 ± 0.075	24.4	0.00002
2400	2473	10	WLAN	0.049 ± 0.035	24.4	0.00000
2473	2690	20	Fiksna mobilna 7	0.057 ± 0.04	24.4	0.00001
2690	3000	20	Radar	0.08 ± 0.056	24.4	0.00001
				Ukupno	2.124 ± 1.498	0.0122

Tabela 4.5. Rezultati preliminarnog merenja Merno Mesto 5

fmin [MHz]	fmax [MHz]	RBW [MHz]	Radio-sistem	Ers [V/m]	E_L [V/m]	Izloženost (Ers / E_L)²
27	47	5	Vojska, MUP	0.039 ± 0.028	11.2	0.00001
47	68	5	TV-VHF I	0.032 ± 0.023	11.2	0.00001
68	87.5	3	Vojska, MUP-2	0.023 ± 0.016	11.2	0.00000
87.5	108	0.3	FM-Radio	0.139 ± 0.098	11.2	0.00015
108	144	5	Vazduhoplovstvo	0.022 ± 0.016	11.2	0.00000
144	146	0.1	Radio-amateri	0.004 ± 0.003	11.2	0.00000
146	174	3	Fiksna mobilna	0.014 ± 0.01	11.2	0.00000
174	230	0.3	TV-VHF III	0.022 ± 0.016	11.2	0.00000
230	410	20	Fiksna mobilna 2	0.035 ± 0.025	11.2	0.00001
410	430	0.3	CDMA	0.008 ± 0.006	11.3	0.00000
430	470	0.1	Fiksna mobilna 3	0.011 ± 0.008	11.7	0.00000
470	790	5	TV-UHF (DVB-T2)	0.072 ± 0.051	13.8	0.00003
790	862	1	LTE 800	0.357 ± 0.252	15.8	0.00051
862	890	5	Fiksna mobilna 4	0.008 ± 0.005	16.3	0.00000
890	960	0.2	GSM/UMTS 900	0.591 ± 0.417	16.7	0.00125
960	1215	20	Vazduhoplovstvo 2	0.238 ± 0.168	18.1	0.00017
1215	1350	20	Radio-navigacija	0.016 ± 0.011	19.7	0.00000
1350	1710	20	Fiksna mobilna 5	0.027 ± 0.019	21.5	0.00000
1710	1875	0.2	DCS/LTE 1800	1.199 ± 0.846	23.3	0.00265
1880	1900	5	DECT	0.014 ± 0.01	23.9	0.00000
1900	2170	1	UMTS/LTE 2100	0.576 ± 0.406	24.4	0.00056
2170	2400	20	Fiksna mobilna 6	0.157 ± 0.111	24.4	0.00004
2400	2473	10	WLAN	0.03 ± 0.021	24.4	0.00000
2473	2690	20	Fiksna mobilna 7	0.06 ± 0.042	24.4	0.00001
2690	3000	20	Radar	0.081 ± 0.057	24.4	0.00001
				Ukupno	1.539 ± 1.086	0.0054

Tabela 4.6. Rezultati preliminarnog merenja Merno Mesto 6

f_{min} [MHz]	f_{max} [MHz]	RBW [MHz]	Radio-sistem	E_{rs} [V/m]	E_L [V/m]	Izloženost (E_{rs} / E_L)²
27	47	5	Vojska, MUP	0.044 ± 0.031	11.2	0.00002
47	68	5	TV-VHF I	0.033 ± 0.024	11.2	0.00001
68	87.5	3	Vojska, MUP-2	0.024 ± 0.017	11.2	0.00000
87.5	108	0.3	FM-Radio	0.096 ± 0.068	11.2	0.00007
108	144	5	Vazduhoplovstvo	0.023 ± 0.016	11.2	0.00000
144	146	0.1	Radio-amateri	0.004 ± 0.003	11.2	0.00000
146	174	3	Fiksna mobilna	0.014 ± 0.01	11.2	0.00000
174	230	0.3	TV-VHF III	0.031 ± 0.022	11.2	0.00001
230	410	20	Fiksna mobilna 2	0.041 ± 0.029	11.2	0.00001
410	430	0.3	CDMA	0.008 ± 0.006	11.3	0.00000
430	470	0.1	Fiksna mobilna 3	0.011 ± 0.008	11.7	0.00000
470	790	5	TV-UHF (DVB-T2)	0.053 ± 0.038	13.8	0.00001
790	862	1	LTE 800	0.359 ± 0.253	15.8	0.00051
862	890	5	Fiksna mobilna 4	0.008 ± 0.006	16.3	0.00000
890	960	0.2	GSM/UMTS 900	0.425 ± 0.3	16.7	0.00065
960	1215	20	Vazduhoplovstvo 2	0.083 ± 0.058	18.1	0.00002
1215	1350	20	Radio-navigacija	0.017 ± 0.012	19.7	0.00000
1350	1710	20	Fiksna mobilna 5	0.028 ± 0.02	21.5	0.00000
1710	1875	0.2	DCS/LTE 1800	0.469 ± 0.331	23.3	0.00041
1880	1900	5	DECT	0.008 ± 0.006	23.9	0.00000
1900	2170	1	UMTS/LTE 2100	0.355 ± 0.25	24.4	0.00021
2170	2400	20	Fiksna mobilna 6	0.07 ± 0.05	24.4	0.00001
2400	2473	10	WLAN	0.044 ± 0.031	24.4	0.00000
2473	2690	20	Fiksna mobilna 7	0.059 ± 0.041	24.4	0.00001
2690	3000	20	Radar	0.079 ± 0.056	24.4	0.00001
				Ukupno	0.836 ± 0.59	0.0020

6.3 REZULTATI MERENJA U RADIO-FREKVENCIJSKIM OPSEZIMA MOBILNIH OPERATORA

Tabele 5.1 - 5.6 prikazuju rezultate merenja zatečenog EMP u predajnim radio-frekvenčijskim opsezima radio - sistema baznih stanica mobilnih operatora. Značenje pojedinih kolona:

- RBW propusni opseg filtera rezolucije;
 E_{op} izmerena jačina trenutnog električnog polja radio-sistema operatora sa proširenom MN;
 Izl. op. faktor izloženosti od operatora;
 E_{rs} jačina trenutnog električnog polja radio-sistema od svih operatora;
 E_L referentni granični nivo jačine električnog polja;
 Izl. svi faktor izloženosti na mernom mestu od svih operatora.

Tabela 5.1 Rezultati merenja u predajnim radio-frekvenčijskim opsezima radio-sistema mobilnih operatora Merno Mesto 1

Merno mesto 1							
Radio-sistem	RBW [MHz]	Operator	E_{op} [V/m]	Izl. op. $(E_{op}/E_L)^2$	E_{rs} [V/m]	E_L [V/m]	Izl. svi $\sum(E_{rs}/E_L)^2$
CDMA	0.1	Telekom	0.014 ± 0.007	0.00000	0.020	11.3	0.0075
		Orion	0.014 ± 0.007	0.00000			
LTE 800	0.2	Telekom	0.705 ± 0.344	0.00204	0.813	15.6	0.0075
		Cetin	0.249 ± 0.121	0.00025			
		A1	0.319 ± 0.156	0.00042			
GSM/UMTS 900	0.2	A1	0.508 ± 0.248	0.00090	0.552	16.9	0.0075
		Telekom	0.081 ± 0.04	0.00002			
		Cetin	0.2 ± 0.098	0.00014			
DCS/LTE 1800	0.2	Cetin	0.432 ± 0.211	0.00033	1.035	23.6	0.0075
		Telekom	0.361 ± 0.176	0.00023			
		A1	0.869 ± 0.424	0.00136			
UMTS/LTE 2100	0.1	Telekom	0.43 ± 0.21	0.00031	1.020	24.4	0.0075
		A1	0.588 ± 0.287	0.00058			
		Cetin	0.714 ± 0.348	0.00086			

Tabela 5.2 Rezultati merenja u predajnim radio-frekvencijskim opsezima radio-sistema mobilnih operatora Merno Mesto 2

Merno mesto 2								
Radio-sistem	RBW [MHz]	Operator	E_{op} [V/m]	Izl. op. $(E_{op}/E_L)^2$	E_{rs} [V/m]	E_L [V/m]	Izl. svi $\sum(E_{rs}/E_L)^2$	
CDMA	0.1	Telekom	0.014 ± 0.007	0.00000	0.020	11.3	0.0127	
		Orion	0.014 ± 0.007	0.00000				
LTE 800	0.2	Telekom	0.772 ± 0.377	0.00245	1.058	15.6		
		Cetin	0.343 ± 0.168	0.00048				
		A1	0.636 ± 0.31	0.00166				
GSM/UMTS 900	0.2	A1	0.534 ± 0.26	0.00100	0.868	16.9		
		Telekom	0.24 ± 0.117	0.00020				
		Cetin	0.641 ± 0.313	0.00144				
DCS/LTE 1800	0.2	Cetin	0.305 ± 0.149	0.00017	1.188	23.6		
		Telekom	0.759 ± 0.371	0.00103				
		A1	0.862 ± 0.421	0.00133				
UMTS/LTE 2100	0.1	Telekom	1.202 ± 0.587	0.00243	1.312	24.4		
		A1	0.435 ± 0.212	0.00032				
		Cetin	0.297 ± 0.145	0.00015				

Tabela 5.3 Rezultati merenja u predajnim radio-frekvencijskim opsezima radio-sistema mobilnih operatora Merno Mesto 3

Merno mesto 3								
Radio-sistem	RBW [MHz]	Operator	E_{op} [V/m]	Izl. op. $(E_{op}/E_L)^2$	E_{rs} [V/m]	E_L [V/m]	Izl. svi $\sum(E_{rs}/E_L)^2$	
CDMA	0.1	Telekom	0.014 ± 0.007	0.00000	0.020	11.3	0.0665	
		Orion	0.015 ± 0.007	0.00000				
LTE 800	0.2	Telekom	0.58 ± 0.283	0.00138	1.908	15.6		
		Cetin	1.023 ± 0.499	0.00430				
		A1	1.502 ± 0.733	0.00927				
GSM/UMTS 900	0.2	A1	0.834 ± 0.407	0.00243	2.536	16.9		
		Telekom	0.13 ± 0.063	0.00006				
		Cetin	2.391 ± 1.167	0.02002				
DCS/LTE 1800	0.2	Cetin	1.655 ± 0.808	0.00492	3.143	23.6		
		Telekom	2.08 ± 1.015	0.00777				
		A1	1.678 ± 0.819	0.00505				
UMTS/LTE 2100	0.1	Telekom	1.791 ± 0.874	0.00539	2.590	24.4		
		A1	0.619 ± 0.302	0.00064				
		Cetin	1.766 ± 0.862	0.00524				

Tabela 5.4 Rezultati merenja u predajnim radio-frekvencijskim opsezima radio-sistema mobilnih operatora Merno Mesto 4

Merno mesto 4								
Radio-sistem	RBW [MHz]	Operator	E_{op} [V/m]	Izl. op. $(E_{op}/E_L)^2$	E_{rs} [V/m]	E_L [V/m]	Izl. svi $\sum(E_{rs}/E_L)^2$	
CDMA	0.1	Telekom	0.014 ± 0.007	0.00000	0.020	11.3	0.0102	
		Orion	0.015 ± 0.007	0.00000				
LTE 800	0.2	Telekom	0.818 ± 0.399	0.00275	1.009	15.6		
		Cetin	0.197 ± 0.096	0.00016				
		A1	0.557 ± 0.272	0.00127				
GSM/UMTS 900	0.2	A1	0.518 ± 0.253	0.00094	0.754	16.9		
		Telekom	0.034 ± 0.017	0.00000				
		Cetin	0.547 ± 0.267	0.00105				
DCS/LTE 1800	0.2	Cetin	0.35 ± 0.171	0.00022	1.132	23.6		
		Telekom	0.72 ± 0.352	0.00093				
		A1	0.801 ± 0.391	0.00115				
UMTS/LTE 2100	0.1	Telekom	0.883 ± 0.431	0.00131	1.006	24.4		
		A1	0.368 ± 0.18	0.00023				
		Cetin	0.31 ± 0.151	0.00016				

Tabela 5.5 Rezultati merenja u predajnim radio-frekvencijskim opsezima radio-sistema mobilnih operatora Merno Mesto 5

Merno mesto 5								
Radio-sistem	RBW [MHz]	Operator	E_{op} [V/m]	Izl. op. $(E_{op}/E_L)^2$	E_{rs} [V/m]	E_L [V/m]	Izl. svi $\sum(E_{rs}/E_L)^2$	
CDMA	0.1	Telekom	0.014 ± 0.007	0.00000	0.020	11.3	0.0054	
		Orion	0.015 ± 0.007	0.00000				
LTE 800	0.2	Telekom	0.303 ± 0.148	0.00038	0.465	15.6		
		Cetin	0.125 ± 0.061	0.00006				
		A1	0.33 ± 0.161	0.00045				
GSM/UMTS 900	0.2	A1	0.501 ± 0.244	0.00088	0.638	16.9		
		Telekom	0.033 ± 0.016	0.00000				
		Cetin	0.394 ± 0.193	0.00054				
DCS/LTE 1800	0.2	Cetin	0.16 ± 0.078	0.00005	1.142	23.6		
		Telekom	0.486 ± 0.237	0.00042				
		A1	1.021 ± 0.498	0.00187				
UMTS/LTE 2100	0.1	Telekom	0.361 ± 0.176	0.00022	0.668	24.4		
		A1	0.498 ± 0.243	0.00042				
		Cetin	0.261 ± 0.128	0.00011				

Tabela 5.6 Rezultati merenja u predajnim radio-frekvencijskim opsezima radio-sistema mobilnih operatora Merno Mesto 6

Merno mesto 6							
Radio-sistem	RBW [MHz]	Operator	E_{op} [V/m]	Izl. op. $(E_{op}/E_L)^2$	E_{rs} [V/m]	E_L [V/m]	Izl. svi $\sum(E_{rs}/E_L)^2$
CDMA	0.1	Telekom	0.014 ± 0.007	0.00000	0.020	11.3	0.0017
		Orion	0.014 ± 0.007	0.00000			
LTE 800	0.2	Telekom	0.217 ± 0.106	0.00019	0.393	15.6	0.0017
		Cetin	0.068 ± 0.033	0.00002			
		A1	0.321 ± 0.157	0.00042			
GSM/UMTS 900	0.2	A1	0.332 ± 0.162	0.00039	0.355	16.9	0.0017
		Telekom	0.029 ± 0.014	0.00000			
		Cetin	0.123 ± 0.06	0.00005			
DCS/LTE 1800	0.2	Cetin	0.106 ± 0.052	0.00002	0.454	23.6	0.0017
		Telekom	0.232 ± 0.113	0.00010			
		A1	0.375 ± 0.183	0.00025			
UMTS/LTE 2100	0.1	Telekom	0.21 ± 0.103	0.00007	0.350	24.4	0.0017
		A1	0.252 ± 0.123	0.00011			
		Cetin	0.121 ± 0.059	0.00002			

6.4 PROCENA JAČINE ELEKTRIČNOG POLJA BAZNE STANICE PRI MAKSIMALNOM SAOBRAĆAJU

Procena jačine električnog polja kada bi radio-sistemi bazne stanice radili maksimalnim kapacitetom (ekstrapolacija) se vrši na osnovu izmerenih vrednosti kontrolnih kanala BCCH (*Broadcast Control Channel*) za radio-sistem GSM, referentnih signala (RS) za radio-sistem LTE te pilot kanala P-CPICH (*Primary Common Pilot Channel*) za radio-sistem UMTS, prema Standardu [S6].

Za radio-sistem GSM ekstrapolirana jačina električnog polja sektora E_{ms} se određuje kao

$$E_{ms} = \sqrt{n_k} \cdot E_{ik}$$

gde je :

- n_k broj kanala (primopredajnika) u sektoru;
- E_{ik} izmerena jačina električnog polja kontrolnog kanala.

Za radio-sistem LTE ekstrapolirana jačina električnog polja sektora E_{ms} je

$$E_{ms} = \sqrt{\frac{n_{RS}}{BF}} \cdot \sqrt{E_{RS0}^2 + E_{RS1}^2}$$

gde je :

- n_{RS} odnos maksimalne ukupne izlazne snage i snage referentnog signala bazne stanice;
- BF faktor pojačanja snage (*Boosting Factor*);
- E_{RS0} izmerena jačina električnog polja referentnog signala sa prve grane MIMO antene;
- E_{RS1} izmerena jačina električnog polja referentnog signala sa druge grane MIMO antene.

Za radio-sistem UMTS ekstrapolirana jačina električnog polja sektora E_{ms} je

$$E_{ms} = \sqrt{\sum_{i=1}^n E_{mki}^2} ; \quad E_{mk} = \sqrt{n_{cp}} \cdot E_{cp}$$

gde je :

- E_{mk} ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja UMTS nosioca;
- n_{cp} korekcionni faktor ekstrapolacije (tipično 10);
- E_{cp} izmerena jačina električnog polja UMTS pilot kanala.

Ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja na mernom mestu E_{mt} određuje se kao:

$$E_{mt} = \sqrt{\sum_{i=1}^s E_{msi}^2}$$

gde je :

- E_{ms} ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja sektora.

Ekstrapolirana jačina električnog polja na mernom mestu se uzima u dalje razmatranje i analizu mernih rezultata (poređenje sa referentnim graničnim nivoima i slično).

Tabela 6 prikazuje izmerene i procenjene (ekstrapolirane) maksimalne jačine električnog polja bazne stanice operatora _____ po mernim mestima za radio-sistem **GSM900**. Značenje pojedinih kolona je sledeće:

- BCCH identifikacija kontrolnog kanala sektora;
 f_c centralna frekvencija kontrolnog kanala;
 n_k broj kanala (primopredajnika) u sektoru;
 E_{ik} izmerena jačina električnog polja kontrolnog kanala sa proširenom MN;
 E_{ms} ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja sektora;
 E_{mt} ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja na mernom mestu (svi sektori).

Tabela 6. Izmerene i procenjene maksimalne jačine električnog polja radio-sistema GSM900 _____ operatora _____

Merno mesto	Sektor	BCCH	f_c [MHz]	n_k	E_{ik} [V/m]	E_{ms} [V/m]	E_{mt} [V/m]

Tabela 7 prikazuje izmerene i procenjene (ekstrapolirane) maksimalne jačine električnog polja bazne stanice operatora _____ po mernim mestima za radio-sistem **LTE800**. Značenje pojedinih kolona je sledeće:

- PCI fizička identifikacija ćelije (sektora);
 n_{RS} odnos maksimalne ukupne izlazne snage i snage referentnog signala;
 BF faktor pojačanja snage (*Boosting Factor*), tipično 1;
Port port MIMO antene (identifikacija grane);
 E_{RS} izmerena jačina električnog polja referentnog signala sa porta MIMO antene sa proširenom MN;
 E_{mRS} ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja referentnog signala operatora;
 E_{ms} ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja ćelije (sektora);
 E_{mt} ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja na mernom mestu (svi sektori).

Tabela 7. Izmerene i procenjene maksimalne jačine električnog polja radio-sistema LTE800 _____ operatora _____

Merno mesto	Sektor	PCI	n_{RS} / BF	Port	E_{RS} [V/m]	E_{mRS} [V/m]	E_{ms} [V/m]	E_{mt} [Vm]

Tabela 8 prikazuje izmerene i procenjene (ekstrapolirane) maksimalne jačine električnog polja bazne stanice operatora _____ po mernim mestima za radio-sistem **LTE1800**.

Tabela 8. Izmerene i procenjene maksimalne jačine električnog polja radio-sistema LTE1800 _____ operatora _____

Merno mesto	Sektor	PCI	n_{RS} / BF	Port	E_{RS} [V/m]	E_{mRS} [V/m]	E_{ms} [V/m]	E_{mt} [Vm]

Tabela 9 prikazuje izmerene i procenjene (ekstrapolirane) maksimalne jačine električnog polja bazne stanice operatora po mernim mestima za radio-sistem **LTE2100**.

Tabela 9. Izmerene i procenjene maksimalne jačine električnog polja radio-sistema LTE2100 operatora

Merno mesto	Sektor	PCI	n_{RS} / BF	Port	E_{RS} [V/m]	E_{mRS} [V/m]	E_{ms} [V/m]	E_{mt} [Vm]

Tabela 10 prikazuje izmerene i procenjene (ekstrapolirane) maksimalne jačine električnog polja bazne stanice operatora po mernim mestima za radio-sistem **UMTS900**. Značenje pojedinih kolona je sledeće:

- PSC identifikacija ćelije (sektora) u pilot kanalu;
 UARFCN identifikacija UMTS nosioca;
 n_{cp} korekcioni faktor ekstrapolacije;
 E_{cp} izmerena jačina električnog polja UMTS pilot kanala sa proširenom MN;
 E_{mk} ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja UMTS nosioca;
 E_{ms} ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja sektora (svi nosioci);
 E_{mt} ekstrapolirana maksimalna jačina električnog polja na mernom mestu.

Tabela 10. Izmerene i procenjene maksimalne jačine električnog polja radio-sistema UMTS900 operatora

Merno mesto	Sektor	PSC	UARFCN	n_{cp}	E_{cp} [V/m]	E_{mk} [V/m]	E_{mt} [Vm]

Tabela 11 prikazuje izmerene i procenjene (ekstrapolirane) maksimalne jačine električnog polja bazne stanice operatora po mernim mestima za radio-sistem **UMTS2100**.

Tabela 11. Izmerene i procenjene maksimalne jačine električnog polja radio-sistema UMTS2100 operatora

Merno mesto	Sektor	PSC	UARFCN	n_{cp}	E_{cp} [V/m]	E_{mk} [V/m]	E_{ms} [V/m]	E_{mt} [Vm]

Procena jačine električnog polja kada bi radio-sistemi bazne stanice radili maksimalnim kapacitetom nije rađena pošto najveće izmerene trenutne vrednosti jačine električnog polja BS BG_FK_Voždovac ne prelaze 10% graničnih referentnih vrednosti.

7. USAGLAŠENOST SA SPECIFIKACIJAMA

7.1 REFERENTNI DOKUMENTI

Izjava o usaglašenosti rezultata merenja se daje na **osnovu Pravilnika o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima [P1]** koji propisuje referentne granične nivoe izlaganja stanovništva električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima različitih frekvencija (od 0 do 300 GHz). Pri davanju Izjave o usaglašenosti koristi se jedno od pravila odlučivanja dogovoreno unapred sa korisnikom a opisano u **QU.003: Uputstvo za izveštavanje o rezultatima ispitivanja [U2]**.

Referentni granični nivoi služe za praktičnu procenu izloženosti kako bi se odredilo da li postoji verovatnoća da bazična ograničenja budu prekoračena. Iskazuju se parametrima: jačina električnog polja (E_L), jačina magnetnog polja (H_L), magnetna indukcija (B_L) i gustina snage (S_L). Referentne granične nivoe ovih parametara za predajne frekventne opsege radio-sistema baznih stanica mobilnih operatora prikazuje Tabela 12. Frekvencija (f) je zaokružena srednja vrednost ispitivanog opsega frekvencija.

Tabela 12. Referentni granični nivoi radio-sistema mobilnih operatora

Radio-sistem	f [MHz]	E_L [V/m]	H_L [A/m]	B_L [μ T]	S_L [W/m^2]
CDMA	425	11.3	0.031	0.038	0.340
LTE 800	801	15.6	0.042	0.052	0.645
GSM/UMTS 900	953	16.9	0.046	0.057	0.758
DCS/LTE 1800	1.835	23.6	0.063	0.079	1.472
UMTS/LTE 2100	2160	24.4	0.064	0.080	1.600

U slučaju izlaganja elektromagnetskom zračenju u prisustvu više izvora mora se ispuniti kriterijum izloženosti u odnosu na referentne granične nivoe jačine polja. Provera ovog kriterijuma podrazumeva proračun ukupne izloženosti od svih izvora EMZ u okolini.

7.2 ANALIZA REZULTATA SA STANOVIŠTA SPECIFIKACIJA

Tabela 13. sadrži izmerene jačine ukupnog električnog polja (E_U) i izloženost zatečenom EMP koje potiče od svih izvora nejonizujućeg EMZ u okolini ispitivanog izvora u celokupnom opsegu frekvencija 27 MHz – 3 GHz.

Tabela 13. Izmerena jačina električnog polja i izloženost EMP svih okolnih izvora

Merno mesto	E_U [V/m]	Izloženost
T1	1.747 ± 1.232	0.0072
T2	2.163 ± 1.526	0.0126
T3	5.241 ± 3.697	0.0662
T4	2.124 ± 1.498	0.0122
T5	1.539 ± 1.086	0.0054
T6	0.836 ± 0.59	0.0020

Najveća trenutna izloženost zatečenom EMP koje potiče od svih izvora u celokupnom opsegu frekvencija 27 MHz – 3 GHz izmerena je na mernom mestu **T3** i iznosi **0.0662** (znatno manje od 1), što je u skladu sa **Pravilnikom [P1]**.

Budući da se radi o merenju u dalekom polju, na osnovu izmerenih trenutnih vrednosti jačine električnog polja (E) proračunate su i odgovarajuće vrednosti ostalih parametara elektromagnetskog polja : jačina magnetnog polja (H), magnetna indukcija (B) i gustina snage (S). Ovako dobijene vrednosti su upoređene sa odgovarajućim referentnim graničnim nivoima i date u Tabeli 14, koja prikazuje najveće trenutne vrednosti parametara EMP koje potiče od svih okolnih BS operatora mobilne telefonije.

Kolona „Radio-sistem / Mer. mesto / Oper.“ sadrži naziv radio-sistema, identifikaciju odgovarajućeg mernog mesta i naziv operatora čija BS ima najveći uticaj na tom mernom mestu. Kolona „Fizička veličina“ opisuje parametar i jedinicu mere. Vrednost parametra polja koje potiče od svih BS u okolini je u koloni „Sve BS“ a vrednost parametra polja koje potiče od BS sa najvećim uticajem u koloni „BS“. Kolona „Ref. gr. nivo“ prikazuje odgovarajući referentni granični nivo parametra. Odnos vrednosti parametra polja koje potiče od svih okolnih BS i referentnog graničnog nivoa prikazuje kolona „Uticaj svih“ a odnos vrednosti parametra polja koje potiče od BS sa najvećim uticajem i referentnog graničnog nivoa prikazuje kolona „Uticaj BS“.

Tabela 14. Najveće trenutne vrednosti parametara EMP svih okolnih BS

Radio-sistem/ Mer. mesto / Oper.	Fizička veličina	Sve BS	BS	Ref. gr. nivo	Uticaj svih [%]	Uticaj BS [%]
LTE 800 Mereno u T3 "A1"	E [V/m]	1.908 ± 0.931	1.502 ± 0.733	15.6	12.23	9.63
	H [A/m]	0.0051	0.0040	0.041	12.23	9.63
	B [μ T]	0.0064	0.0050	0.052	12.23	9.63
	S [W/ m ²]	0.0097	0.0060	0.646	1.50	0.93
GSM/UMTS 900 Mereno u T3 „Cetin“	E [V/m]	2.536 ± 1.238	2.391 ± 1.167	16.9	15.01	14.15
	H [A/m]	0.0067	0.0063	0.045	15.01	14.15
	B [μ T]	0.0085	0.0080	0.056	15.01	14.15
	S [W/m ²]	0.0171	0.0152	0.758	2.25	2.00
DCS/LTE 1800 Mereno u T3 "Telekom"	E [V/m]	3.143 ± 1.534	2.08 ± 1.015	23.6	13.32	8.81
	H [A/m]	0.0083	0.0055	0.063	13.32	8.81
	B [μ T]	0.0105	0.0069	0.079	13.32	8.81
	S [W/m ²]	0.0262	0.0115	1.477	1.77	0.78
UMTS/LTE 2100 Mereno u T3 "Telekom"	E [V/m]	2.59 ± 1.264	1.791 ± 0.874	24.4	10.61	7.34
	H [A/m]	0.0069	0.0048	0.065	10.61	7.34
	B [μ T]	0.0086	0.0060	0.081	10.61	7.34
	S [W/m ²]	0.0178	0.0085	1.579	1.13	0.54

Najveće trenutne vrednosti jačine električnog polja koje potiče **od svih okolnih BS** su:

- Za radio-sistem **LTE800** na mernom mestu T3 : 1.908 ± 0.931 V/m (12.23% referentnog graničnog nivoa). Najveći uticaj ima operator **A1** sa **1.502 ± 0.733 V/m** (9.63% referentnog graničnog nivoa);
- Za radio-sistem **GSM/UMTS 900** na mernom mestu T3 : 2.536 ± 1.238 V/m (15.01% referentnog graničnog nivoa). Najveći uticaj ima operator **Cetin** sa **2.391 ± 1.167 V/m** (14.15% referentnog graničnog nivoa);
- Za radio-sistem **DCS/LTE 1800** na mernom mestu T3 : 3.143 ± 1.534 V/m (13.32% referentnog graničnog nivoa). Najveći uticaj ima operator **Telekom** sa **2.08 ± 1.015 V/m** (8.81% referentnog graničnog nivoa);
- Za radio-sistem **UMTS/LTE 2100** na mernom mestu T3 : 2.59 ± 1.264 V/m (10.61% referentnog graničnog nivoa). Najveći uticaj ima operator **Telekom** sa **1.791 ± 0.874 V/m** (7.34% referentnog graničnog nivoa).

7.3 IZJAVA O USAGLAŠENOSTI SA SPECIFIKACIJAMA

Prilikom davanja izjave o usaglašenosti korišćeno je pravilo odlučivanja binarnog prostog prihvatanja definisano u QU.003 : Uputstvo za izveštavanje o rezultatima ispitivanja [U2].

Najveća izmerena izloženost trenutnom elektromagnetskom polju koje potiče od svih izvora u celokupnom skeniranom frekventnom opsegu 27 MHz – 3 GHz (Tabela 13) iznosi **0.0662** što je manje od 1 i saglasno je kriterijumima iz Pravilnika [P1].

Najveća trenutna izmerena jačina električnog polja aktivnog radio-sistema **LTE800 BG_FK_Voždovac** operatora A1 (14) iznosi **1.502 ± 0.733 V/m** i ne prelazi odgovarajući referentni granični nivo **15.6 V/m** definisan Pravilnikom [P1].

Najveća trenutna izmerena jačina električnog polja aktivnog radio-sistema **GSM900 BG_FK_Voždovac** operatora A1 (Tabela 5.3) iznosi **0.834 ± 0.407 V/m** i ne prelazi odgovarajući referentni granični nivo **16.9 V/m** definisan Pravilnikom [P1].

Najveća trenutna izmerena jačina električnog polja aktivnog radio-sistema **LTE1800 BG_FK_Voždovac** operatora A1 (Tabela 5.3) iznosi **1.678 ± 0.819 V/m** i ne prelazi odgovarajući referentni granični nivo **23.6 V/m** definisan Pravilnikom [P1].

Najveća trenutna izmerena jačina električnog polja aktivnog radio-sistema **UMTS/LTE2100 BG_FK_Voždovac** operatora A1 (Tabela 5.3) iznosi **0.619 ± 0.302 V/m** i ne prelazi odgovarajući referentni granični nivo **24.4 V/m** definisan Pravilnikom [P1].

Trenutne izmerene vrednosti nivoa elektromagnetne emisije koja potiče od bazne stanice **BG0700_02 BG_FK_Voždovac** operatora A1 Srbija u lokalnoj zoni oko bazne stanice, na mestima na kojima se može naći čovek, ne prevazilaze 10% referentnih graničnih vrednosti propisanih Pravilnikom.

Postojeći izvori elektromagnetskog zračenja bazne stanice **BG0700_02 BG_FK_Voždovac** operatora A1 Srbija (GSM900, UMTS2100, LTE800, LTE1800 i LTE2100) na lokaciji Zaplanjska 32, Voždovac, Beograd, zadovoljavaju uslove iz Pravilnika i njihov rad ne dovodi do prekoračenja propisanih referentnih graničnih vrednosti prema Pravilniku [P1].

8. PRILOZI

Sastavni (nenumerisani) deo izveštaja o ispitivanju čine prilozi:

- Sertifikat o akreditaciji ASTEL LABORATORIJE
- Obim akreditacije ASTEL LABORATORIJE
- Rešenje o ispunjenosti uslova za vršenje poslova ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja
- Rešenje o ispunjenosti uslova za sistematsko ispitivanje nivoa nejonizujućih zračenja
- Rešenje o ispunjenosti uslova za vršenje poslova ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine
- Tehnička dokumentacija dobijena od operatora.

9. NAPOMENE

1. Prikazani rezultati ispitivanja i data izjava o usklađenosti se odnose isključivo na navedene predmete i uslove ispitivanja.
2. Ispitivanju se pristupa pod uslovima koje je korisnik naveo kao istinite i ne preuzima se odgovornost za njihovu verodostojnost.
3. Izveštaj je važeći dokument samo kao celina.
4. Bez odobrenja Astel Laboratorije izveštaj se sme umnožavati isključivo kao celina. Kopija ovog izveštaja nije kontrolisani dokument.

Ispitivanje/merenje izvršio:

1. Dejan Mrdak, inženjer za ispitivanja i merenja nejonizujućeg zračenja i buke u životnoj sredini

Dejan Mrdak

Saradnik na merenju:

1. Aleksandar Veličkovski, tehničar za ispitivanja i merenja nejonizujućeg zračenja i buke u životnoj sredini

Aleksandar B.

Izveštaj sastavio:

1. Dejan Mrdak, inženjer za ispitivanja i merenja nejonizujućeg zračenja i buke u životnoj sredini

Dejan Mrdak

Saradnik u sastavljanju Izveštaja:

1. Aleksandar Veličkovski, tehničar za ispitivanja i merenja nejonizujućeg zračenja i buke u životnoj sredini

Aleksandar B.

Izveštaj odobrio:

Marko Vasilijević, rukovodilac laboratorije

Marko Vasilijević

KRAJ IZVEŠTAJA

Акредитационо тело Србије

01551

Accreditation Body of Serbia

Београд

Belgrade

додељује

awards

СЕРТИФИКАТ О АКРЕДИТАЦИЈИ

Accreditation Certificate

којим се потврђује да тело за оцењивање усаглашености
confirming that Conformity Assessment Body

АСТЕЛ ПРОЈЕКТ ДОО

АСТЕЛ ЛАБОРАТОРИЈА – Лабораторија за
испитивање и мерење нејонизујућег зрачења
и буке у животној средини

Београд

акредитациони број

accreditation number

01-494

задовољава захтеве стандарда

fulfills the requirements of
SRPS ISO/IEC 17025:2017
(ISO/IEC 17025:2017)

те је компетентно за обављање послова испитивања
and is competent to perform testing activities

који су специфицирани у важећем издању Обима акредитације

as specified in the valid Scope of Accreditation

Важеће издање Обима акредитације доступно је на интернет адреси: www.ats.rs
Valid Scope of Accreditation can be found at: www.ats.rs

Акредитација додељена
Date of issue

10.04.2020.

Акредитација важи до
Date of expiry

09.04.2024.

ВЛД ДИРЕКТОРА

проф. др. Ако Јанићевић

Acting Director

prof. Aco Janicijevic, PhD

Акредитационо тело Србије је потписник Мултилатералног споразума о
признавању еквивалентности система акредитације Европске организације за
акредитацију (EA MLA) и ILAC MRA споразума у овој области. / ATS is a signatory
of the EA MLA and ILAC MRA in this field.

АКРЕДИТАЦИОНО
ТЕЛО
СРБИЈЕ

ATC

Акредитациони број/Accreditation No:
01-494

Датум прве акредитације/
Date of initial accreditation: 10.04.2020.

Ознака предмета/File Ref. No.:
2-01-553
Важки од/
Valid from:
28.07.2021.
Замењује Обим од:
Replaces Scope dated:
10.04.2020.

ОБИМ АКРЕДИТАЦИЈЕ

Scope of Accreditation

Акредитовано тело за оцењивање усаглашености/ *Accredited conformity assessment body*

АСТЕЛ ПРОЈЕКТ ДОО

АСТЕЛ ЛАБОРАТОРИЈА – Лабораторија за испитивање и мерење
нејонизујућег зрачења и буке у животној средини

Београд, Краљице Наталије 38/46

Стандард / Standard:

SRPS ISO/IEC 17025:2017

(ISO/IEC 17025:2017)

Скраћени обим акредитације / *Short description of the scope*

- Нејонизујуће зрачење: ниво излагања људи електромагнетским пољима високих и ниских фреквенција / *Non-ionizing radiation: level of human exposure to high and low frequency electromagnetic fields.*

ATC

Акредитациони број/
Accreditation No 01-494

Важи од/Valid from: 28.07.2021.

Замењује Обим од / Replaces Scope dated: 10.04.2020.

Детаљан обим акредитације/Detailed description of the scope**Место испитивања:** на терену (локација лабораторије: Нови Београд, Ђорђа Станојевића 11в)**Нејонизујуће зрачење:** ниво излагања људи електромагнетским пољима високих и ниских фреквенција

Р. Б.	Предмет испитивања материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	Ниво излагања људи електромагнетским пољима високих фреквенција на отвореном/ затвореном простору	Широкопојасно испитивање јачине електричног поља у опсегу од 100 kHz до 8 GHz широкопојасном мерном сондом	0,2 V/m до 1000 V/m	SRPS EN 50413:2020 SRPS EN 50420:2008 SRPS EN 61566:2009 SRPS EN 62232:2017 QP.010 ¹⁾
2.	Ниво излагања људи електромагнетским пољима високих фреквенција на отвореном/ затвореном простору, које стварају: - GSM / DCS / UMTS (WCDMA) / LTE базне станице у јавној мобилној комуникационој мрежи; - FM, DAB, DRM, DVB-T предајници у радио-дифузној мрежи; - CDMA базне станице у оквиру фиксне бежичне приступне мреже; - радио-станице у локалној бежичној приступној мрежи (WLAN); - TETRA базне станице у електронским комуникационим мрежама за посебне намене	Фреквенцијски селективно испитивање јачине електричног поља у опсегу 27 MHz до 6 GHz	0,2 V/m до 120 V/m	SRPS EN 50413:2020 SRPS EN 50420:2008 SRPS EN 61566:2009 SRPS EN 62232:2017 QP.010 ¹⁾

ATC

Акредитациони број/
Accreditation No 01-494

Важи од/Valid from: 28.07.2021.

Замењује Обим од / Replaces Scope dated: 10.04.2020.

Место испитивања: на терену (локација лабораторије: Нови Београд, Ђорђа Станојевића 11в)
Нејонизујуће зрачење: ниво излагања људи електромагнетским пољима високих и ниских фреквенција

P. Б.	Предмет испитивања материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Описег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
3.	Ниво излагања људи електромагнетским пољима ниских фреквенција на отвореном и затвореном простору, које потичу од: Елемената електродистрибутивних система и система за пренос електричне енергије у стационарном режиму рада	Мерење јачине електричног поља и магнетне индукције нејонизујућег зрачења ниских фреквенција у опсегу од 1 Hz до 400 kHz	Електрично поље: 1 V/m до 100 kV/m Спектралне анализе електричног поља: 4 mV/m до 100 kV/m Магнетно поље: 50 nT до 10 mT Спектралне анализе магнетног поља: 0,5 nT до 10 mT	SRPS EN 50413:2020 SRPS EN 62110:2011 SRPS EN 62110:2011/AC:2015 SRPS EN 61786-1:2014

1) Легенда

Референтни документ	Референца / назив методе испитивања
QP.010	Методологија за испитивање електромагнетног зрачења у животној средини у високофреквентном опсегу.

Овај Обим акредитације важи само уз Сертификат о акредитацији број **01-494**
This Scope of accreditation is valid only with Accreditation Certificate No 01-494

Акредитација важи до: 09.04.2024.
Accreditation expiry date: 09.04.2024.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ
СРЕДИНЕ

Сектор за плаћирање и управљање у животној средини
Група за заштиту србске, вибрације и нејонизујућих зрачења
Број: 532-04-01350/2020-03
Датум: 27.04.2020. године
Београд

На основу члана 23. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), члана 1C. став 1. и 2. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09), члана 5а. став 1. Закона о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 44/14, 14/15, 54/15 и 96/15 – др.закон и 62/17), члана 136. и 141. став 7. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број: 18/16), а на основу захтева Астел пројект ДОО, Београд, в.д. секретара министарства Бранислав Атанасковић, по решењу о овлашћењу бр. 021-01-5/9-2/2017-09 од 15.05.2018. године, Министарство заштите животне средине, доноси

РЕШЕЊЕ

- Утврђује се да Астел пројект ДОО, Београд, ул. Краљице Наталије број 38/46 (у даљем тексту: подносилац захтева), испуњава услове у погледу кадрова, опреме и простора као и да примењује методе мерења и прорачуна важећих домаћих и међународних стандарда за вршење послова испитивања нивоа нејонизујућих зрачења од посебног интереса зрачења за високофреквентно подручје;
- У случају измене у погледу испуњености услова прописаних за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини утврђених у тачки 1. овог решења, подносилац захтева дужан је да одмах обавести министра надлежног за послове заштите животне средине од нејонизујућих зрачења.

Образложење

Подносилац захтева поднео је Министарству заштите животне средине. дана 24. априла 2020. године, захтев за утврђивање испуњености услова у погледу кадрова, опреме и простора за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини, на основу члана 10. став 1. и 2. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења.

Услови у погледу кадрова, опреме и простора, као и методе мерења и прорачуна важећих домаћих и међународних стандарда, које морају да испуњавају и примењују привредна друштва, предузећа и друга правна лица за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини, прописани су чл. 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 104/09).

Уз захтев заведен под бројем 532-04-01350/2020-03 од 24. априла 2020. године, поднете су фотокопије следеће документације:

1. Доказ о уплати административне таксе (оверена фотокопија),
2. Извод из АПР-а,
3. Потврда Републичког фонда за ПИОЗ, о поднетој пријави-одјави осигурања за запослене: Марко Василијевић, Јелена Стевановић, Василијевић, Милан Митровић и Дејан Мрдак
4. Сертификат о акредитацији ATC-а, бр 01551, са роком важења од 10.04.2020. до 09.04.2024., којим се потврђује да тело за оцењивање усаглашености подносилац захтева, акредитациони број 01-494, задовољава захтеве стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 (ISC/IEC 17025:2017) који су специфицирани у важећем издању Обима акредитације,
5. Обим акредитације издат од ATC-а од 10.04.2020. године, ознака предмета 2-01-553.

Надлежни орган је на основу оствареног увида у приложену документацију уз предметни захтев, утврдио подносилац захтева испуњава прописане услове и примењује прописане методе мерења и прорачуна у складу са чл. 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини, на основу чега се овлашћује за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини за високофреквентно подручје.

На основу утврђеног чињеничног стања решено је као у диспозитиву овог решења.

Ово решење је коначно у управном поступку.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог решења може се покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје непосредно суду или путем поште.

Доставити:

- Астел пројект ДОО, Београд, ул. Краљице Наталије број 38/46,
- Архиви.

Република Србија

МИНИСТАРСТВО

ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Сектор за планирање и управљање у животној средини

Група за заштиту јз буке, вибрација и нејонизујућих зрачења

Број: 532-04-01349/2020-03

Датум: 27.04.2020. године

Эмладинских бригада 1

Београд

На основу члана 23. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), члана 10. став 1. и 2. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09), члана 5а. став 1. Закона о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 44/14, 14/15, 54/15 и 96/15 – др. закон и 62/17), члана 136. и 141. став 7. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16), а на основу захтева Астел пројект ДОО, Београд, в.д секретара министарства Бранислав Атанасковић, по решењу о овлашћењу бр. 021-01-5/9-2/2017-09 од 15.05.2018. године, Министарство заштите животне средине, доноси

РЕШЕЊЕ

- Утврђује се да Астел пројект ДОО, Београд, ул. Краљице Наталије број 38/46 (у даљем тексту: подносилац захтева), испуњава услове у погледу кадрова, опреме и простора као и да примењује методе мерења важећих домаћих и међународних стандарда за систематско испитивање нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, за високофреквентно подручје;
- У случају измене у погледу испуњености услова прописаних за вршење послова систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, утврђених у тачки 1. овог решења, подносилац захтева дужан је да одмах обавести министра надлежног за послове заштите животне средине од нејонизујућих зрачења.

Образло жење

Подносилац захтева поднео је Министарству заштите животне средине, дана дана 24. априла 2020. године захтев за утврђивање испуњености услова у погледу кадрова, опреме и простора за вршење послова систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, у складу са чланом 5. став 5. и 6. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења.

Услови у погледу кадрова, опреме и простора, као и методе мерења важећих домаћих и међународних стандарда, које морају да испуњавају и примењују привредна друштва, предузећа и друга правна лица за вршење послова систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, прописани су чл. 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења, као и начин и методе систематског испитивања у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 104/09).

Уз захтев заведен под бр. 532-04-01349/2020-03 од 24. априла 2020. године, приложене су фотокопије следеће документације:

1. Доказ о уплати административне таксе (оверена фотокопија),
2. Извод из АПР-а,
3. Потврда Републичког фонда за ПИОЗ, о поднетој пријави-одјави осигурања за запослене: Марко Василијевић, Јелена Стевановић, Василијевић, Милан Митровић и Дејан Мрдак
4. Сертификат о акредитацији АТС-а, бр 01551, са роком важења од 10.04.2020. до 09.04.2024., којим се потврђује да тело за оцењивање усаглашености подносилац захтева, акредитациони број 01-494, задовољава захтеве стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 (ISO/IEC 17025:2017) који су специфицирани у важећем издању Обима акредитације,
5. Обим акредитације издат од АТС-а од 10.04.2020. године, ознака предмета 2-01-553.

Надлежни орган је на основу оствареног увида у документацију приложјену уз предметни захтев, утврдио да подносилац захтева испуњава прописане услове и примењује прописане методе мерења у складу са чланом 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења, као и начин и методе систематског испитивања у животној средини, на основу чега се овлашћује за вршење послова систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, за високофреквентно подручје.

На основу утврђеног чињеничног стања решено је као у диспозитиву овог решења.

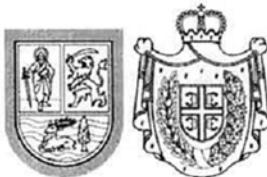
Ово решење је коначно у управном поступку, на основу члана 5. став 7. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог решења може се покренути управни спор пред Управним судом у Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје непосредно суду или путем поште.

Доставити:

- Астел пројект ДОО, Београд, ул. Краљице Наталије број 38/46,
- Архиви.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина

**Покрајински секретаријат за
урбанизам и заштиту животне средине**

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад

Т: +381 21 487 4719 Ф: +381 21 456 238

ekourb@vojvodina.gov.rs | www.ekourbapv.vojvodina.gov.rs

БРОЈ: 140-501-435/2020-05

ДАТУМ: 24.04. 2020. година

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, помоћник покрајинског секретара Немања Ерцег по овлашћењу покрајинског секретара број 140-031-229/17-02-1 од 17. 05. 2017. године, на основу члана 10. став 2. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", бр. 36/09), члана 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 104/09), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. Одлука, 37/16, 29/17 и 24/2019) и члана 136. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/16 и 95/18), поступајући по захтеву д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, доноси

РЕШЕЊЕ

1. УТВРЂУЈЕ СЕ да д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, испуњава услове у погледу кадрова, опреме и простора, као и да примењује методе мерења и прорачуна важећих домаћих и међународних стандарда за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини на територији Аутономне Покрајине Војводине за високофrekвентно подручје.

2. ОВЛАШЋУЈУ СЕ запослени у д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, да врше испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини из тачке 1. диспозитива овог решења и то:

- Ацо Стевановић, дипл. инж. електротехнике за аутоматику и електронику;
- Марко Василијевић, дипл. инж. саобраћаја;
- Јелена Стевановић Василијевић, дипл. инж. саобраћаја;
- Милан Митровић, дипл. инж. електротехнике.

Образложење

Д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, поднело је захтев за обављање послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини. Уз захтев поднета је следећа документација: сертификат о акредитацији, обим акредитације, извод из АПР, документација за запослене (фотокопија дипломе и потврда о радном искуству на пословима испитивања нејонизујућег зрачења).

На основу захтева и приложене документације, утврђено је да д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, испуњава услове за обављање послова наведених у тачки 1. диспозитива решења прописане чланом 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 104/09).

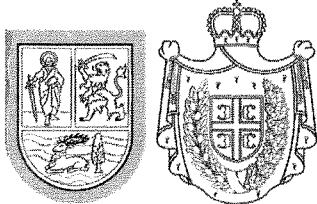
Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана од дана пријема решења, путем овог органа. Жалба се предаје писмено Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Бул. Михајла Пупина бр.16, Нови Сад или усмено на записник или препоручено поштом, са административном таксом у износу од 480,00 динара уплаћеном на жиро рачун 840-742221843-57.

Такса у износу од 65.100,00 динара наплаћена је сходно тарифном броју 191. став 3. Закона о републичким административним таксама («Службени гласник РС», бр. 43/2003, 51/2003 – испр, 61/2005, 101/2005 - др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 – усклађени дин. изн., 55/2012 - усклађени дин. изн., 93/2012, 47/2013 - усклађени дин. изн., 65/2013 – др. закон и 57/2014 - усклађени дин. изн. и 45/2015 - усклађени дин. изн, 83/2015, 112/2015, 50/2016 - усклађени дин. изн., 61/2017 - усклађени дин. изн., 113/2017, 3/2018 - испр., 50/2018 - усклађени дин. Изн., 86/2019 и 90/2019 - испр.).

Доставити:

1. Наслову
2. Архиви
3. Покрајинској инспекцији за заштиту животној средини

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21 487 4719 Ф: +381 21 456 238

ekourb@vojvodina.gov.rs|www.ekourb.vojvodina.gov.rs

БРОЈ: 140-501-435/2020-05

ДАТУМ: 06. август 2021. година

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, вршилац дужности помоћника покрајинског секретара Немања Ерцег на основу решења број 140-031-162/2021-02-3 од 10. 06. 2021. године, на основу члана 10. став 2. Закона о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", бр. 36/2009), члана 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 104/2009), члана 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017, 24/2019 и 66/2020) и члана 136. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/2016 и 95/18 - аутентично тумачење), поступајући по захтеву д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, дана 06. августа 2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ РЕШЕЊА О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ВРШЕЊЕ ПОСЛОВА ИСПИТИВАЊА НИВОА ЗРАЧЕЊА ИЗВОРА НЕЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА ОД ПОСЕБНОГ ИНТЕРЕСА У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

- У решењу којим се утврђује да д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, испуњава услове за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини на територији Аутономне Покрајине Војводине које је издао Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине број 140-501-435/2020-05 од 24. 04. 2020. године,
 - мења се тачка 1. диспозитива решења, тако да уместо текста „Утврђује се да д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, испуњава услове у погледу кадрова, опреме и простора, као и да примењује методе мерења и прорачуна важећих домаћих и међународних стандарда за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини на територији Аутономне Покрајине Војводине за високофрејквентно подручје“ треба да стоји „Утврђује се да д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, испуњава услове у погледу кадрова, опреме и простора, као и да примењује методе мерења и прорачуна важећих домаћих и међународних стандарда за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини на територији Аутономне Покрајине Војводине за високофрејквентно и нискофрејквентно подручје“;
 - мења се тачка 2. алинеја 4, тако да уместо „Милан Митровић, дипл. инж. електротехнике, треба да стоји „Дејан Мрдак, инж. електротехнике за телекомуникације“.

- Ово решење о измени решења о испуњености услова за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини на територији Аутономне Покрајине Војводине важи уз решење број 140-501-435/2020-05 од 24. 04. 2020. године које је донео Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине.

О б р а з л о ж е њ е

АСТЕЛ ПРОЈЕКТ д.о.о. из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, поднео је захтев за измену решења о испуњености услова за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини на територији АП Војводине број 140-501-435/2020-05 од 24. 04. 2020. године.

Решењем број 140-501-435/2020-05 од 24. 04. 2020. године, утврђено је да д.о.о. АСТЕЛ ПРОЈЕКТ из Београда, улица Краљице Наталије бр. 38/46, испуњава услове за вршење послова испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини на територији Аутономне Покрајине Војводине за високофрејквентно подручје који су прописани чланом 3. и 4. Правилника о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 104/09).

Увидом у захтев за измену решења и достављену документацију из које се може утврдити да је подносилац захтева проширио акредитацију те је компетентан за обављање послова испитивања високофрејквентних и нискофрејквентних извора, како је прописано Правилником о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 104/09), утврђено је да су се стекли услови за измену решења, па је на основу члана 136. Закона о општем управном поступку, одлучено као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку. Против овог решења може се покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана од дана његовог уручења. Тужба се Управном суду у Београду предаје непосредно или му се шаље поштом, а може се изјавити и усмено на записник код Управног суда у Београду. На тужбу се плаћа такса у износу од 390,00 динара на жирорачун број 840-0000029762845-93.

Такса у износу од 65.490,00 динара наплаћена је сходно тарифном броју 1. Закона о републичким административним таксама («Службени гласник РС», бр. 43/2003, 51/2003 - испр., 61/2005, 101/2005 - др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 – усклађени дин. изн., 55/2012 – усклађени дин. изн., 93/2012, 47/2013 – усклађени дин. изн., 65/2013 – др. закон и 57/2014 – усклађени дин. изн., 45/2015 – усклађени дин.изн., 83/2015, 112/2015, 50/2016 – усклађени дин. изн., 61/2017– усклађени дин. изн., 113/2017, 3/2018 – испр., 50/2018 – усклађени дин. изн., 95/2018 и 38/2019 – усклађени дин. изн., 86/2019, 90/2019 – испр., 98/2020 – усклађени дин. изн. и 144/2020).

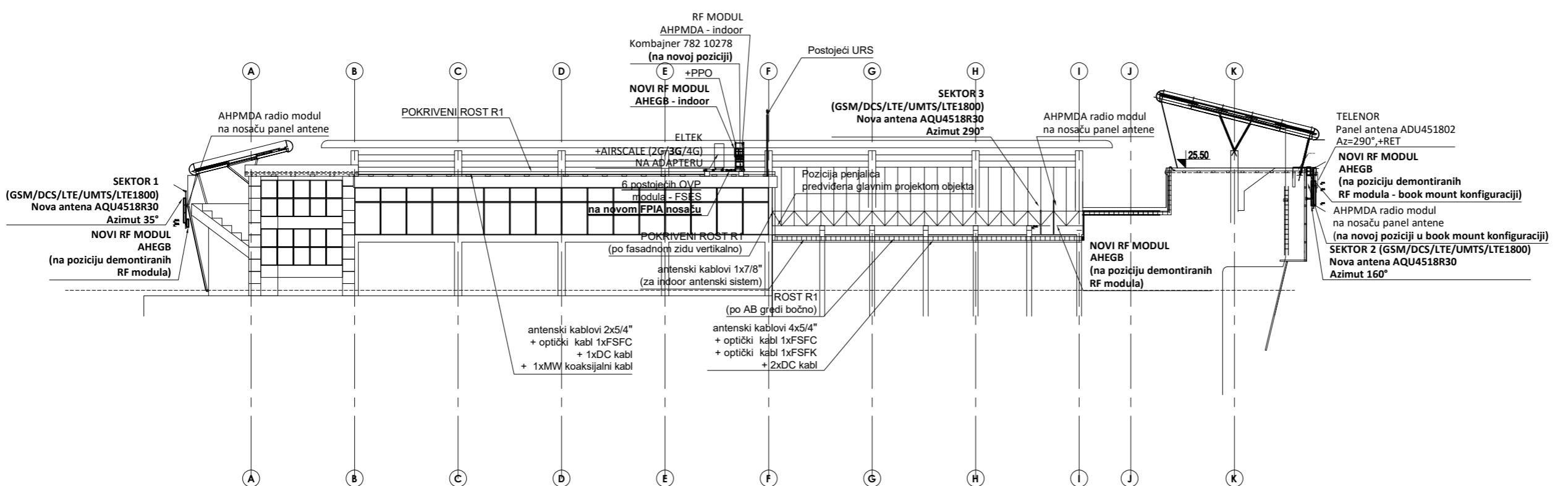
ВРШИЛАЦ ДУЖНОСТИ ПОМОЋНИКА
ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРА

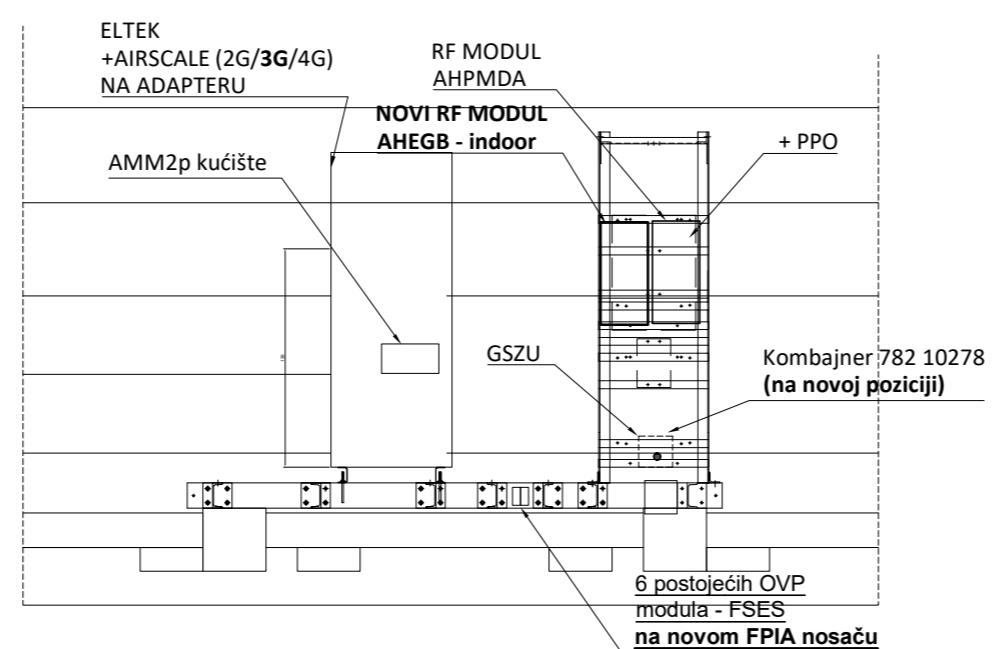
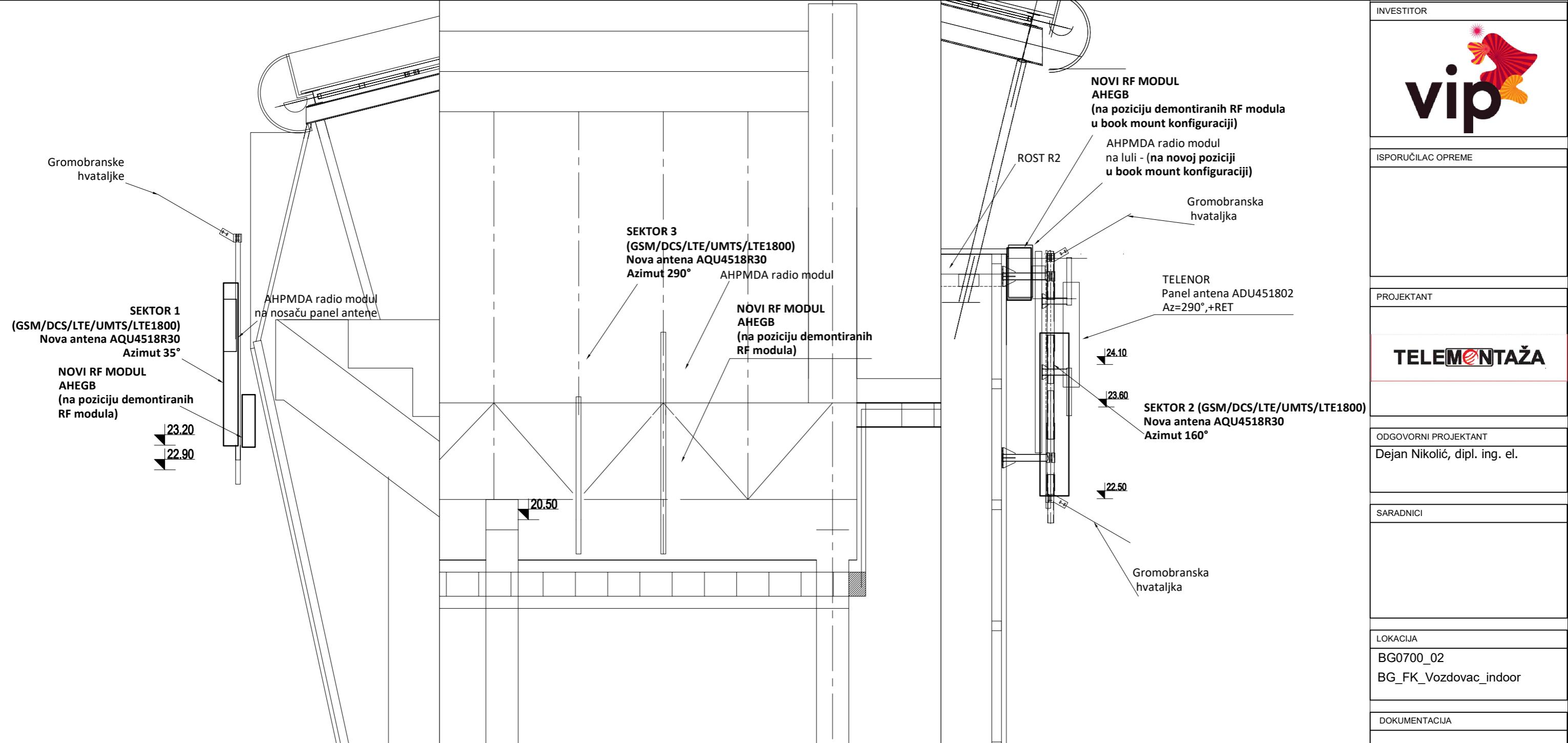

Доставити:

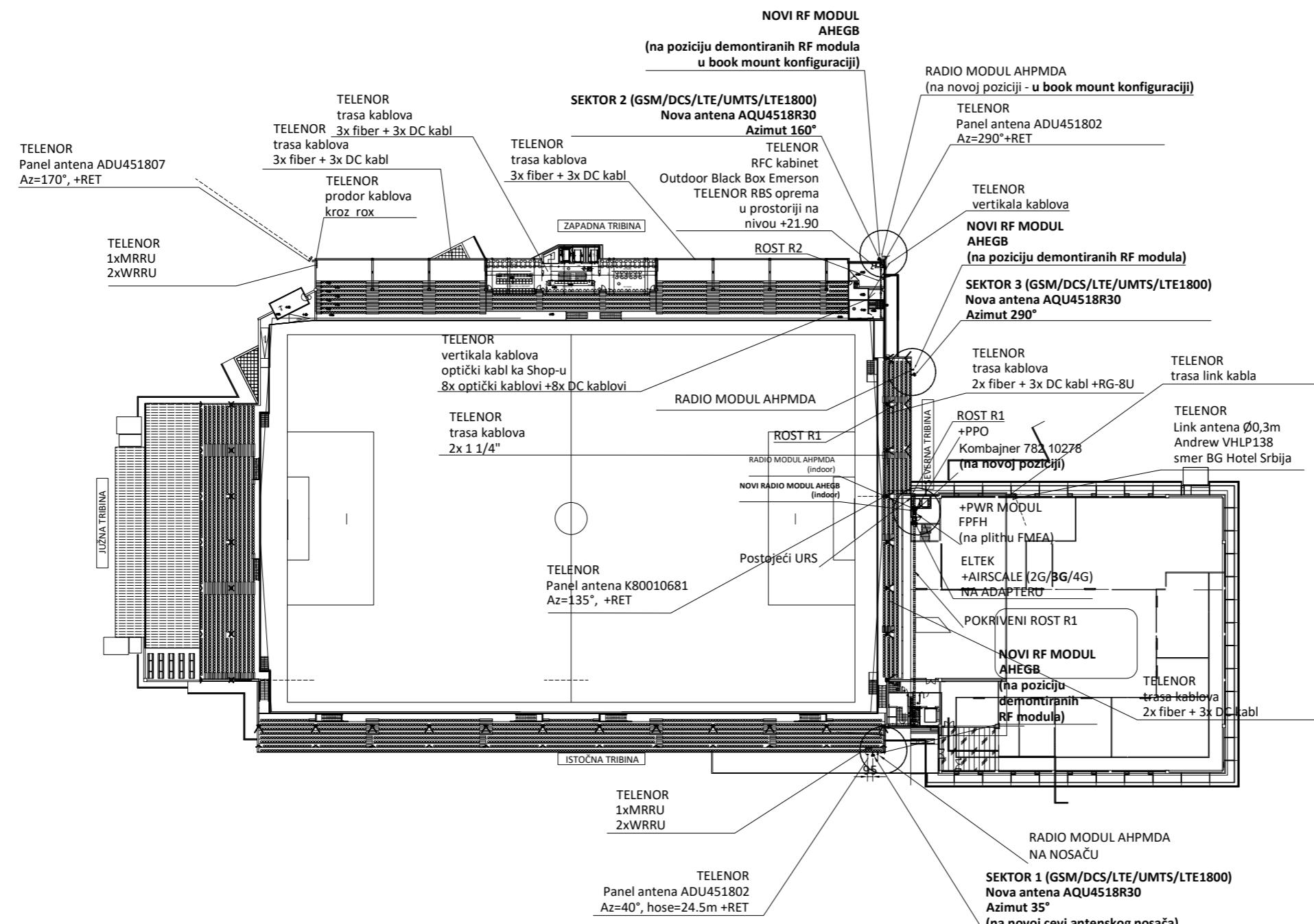
1. Наслову
2. Архиви
3. Покрајинској инспекцији за заштиту животној средини

	BG0700_02	20°29'23.69"E	44°46'30.15"N	BG_FK_Vozdovac												
	1250	4962401	462183													
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Power (dBm)	Number of TRXs	BW (MHz)	Channel number	PCI				
1	BG0700_02	BG0700_02/800L1	AQU4518R30v06 (800)	23.8	35	3	8	43	1	10	6400	329				
2	BG0700_02	BG0700_02/800L2	AQU4518R30v06 (800)	23.1	160	2	7	43	1	10	6400	451				
3	BG0700_02	BG0700_02/800L3	AQU4518R30v06 (800)	21.1	290	2	10	43	1	10	6400	372				
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Cell type	Number of TRXs	CHANNELS	BCCH	Power (dBm)				
4	BG0700_02	BG0700_02/4	AQU4518R30v06 (900)	23.5	35	3	8	Macro Cell 900	3	6 15 19		6	46			
5	BG0700_02	BG0700_02/4c	AQU4518R30v06 (900)	23.1	160	2	7	Macro Cell 900	3	6 15 19		6	46			
6	BG0700_02	BG0700_02/4d	AQU4518R30v06 (900)	21.1	290	2	8	Macro Cell 900	3	6 15 19		6	46			
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Power (dBm)	Number of TRXs	BW (MHz)	Channel number	PCI				
7	BG0700_02	BG0700_02/XL1	AQU4518R30v06 (1800)	23.8	35	3	6	43	1	10	1651	446				
8	BG0700_02	BG0700_02/XL2	AQU4518R30v06 (1800)	23.1	160	2	5	43	1	10	1651	360				
9	BG0700_02	BG0700_02/XL3	AQU4518R30v06 (1800)	21.1	290	2	6	43	1	10	1651	89				
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Power (dBm)	Number of TRXs	BW (MHz)	Channel number	PCI				
10	BG0700_02	BG0700_02/L1	AQU4518R30v06 (1800)	23.8	35	3	6	46	1	20	1795	276				
11	BG0700_02	BG0700_02/L2	AQU4518R30v06 (1800)	23.1	160	2	5	46	1	20	1795	421				
12	BG0700_02	BG0700_02/L3	AQU4518R30v06 (1800)	21.1	290	2	6	46	1	20	1795	189				
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Power (dBm)	Number of TRXs	PSC	Carrier1	Carrier2	Carrier3			
13	BG0700_02	BG0700_02/U1	AQU4518R30v06 (2100)	23.8	35	3	6	46	1	3		10762				
14	BG0700_02	BG0700_02/U2	AQU4518R30v06 (2100)	23.1	160	2	5	46	1	215		10762				
15	BG0700_02	BG0700_02/U3	AQU4518R30v06 (2100)	21.1	290	2	6	46	1	146		10762				
	Site	Transmitter	Antenna	Height (m)	Azimuth (°)	Mechanical Downtilt (°)	Electrical Downtilt (°)	Power (dBm)	Number of TRXs	BW (MHz)	Channel number	PCI				
16	BG0700_02	BG0700_02/YL1	AQU4518R30v06 (2100)	23.8	35	3	6	43	1	10	350	411				
17	BG0700_02	BG0700_02/YL2	AQU4518R30v06 (2100)	23.1	160	2	5	43	1	10	350	356				
18	BG0700_02	BG0700_02/YL3	AQU4518R30v06 (2100)	21.1	290	2	6	43	1	10	350	408				

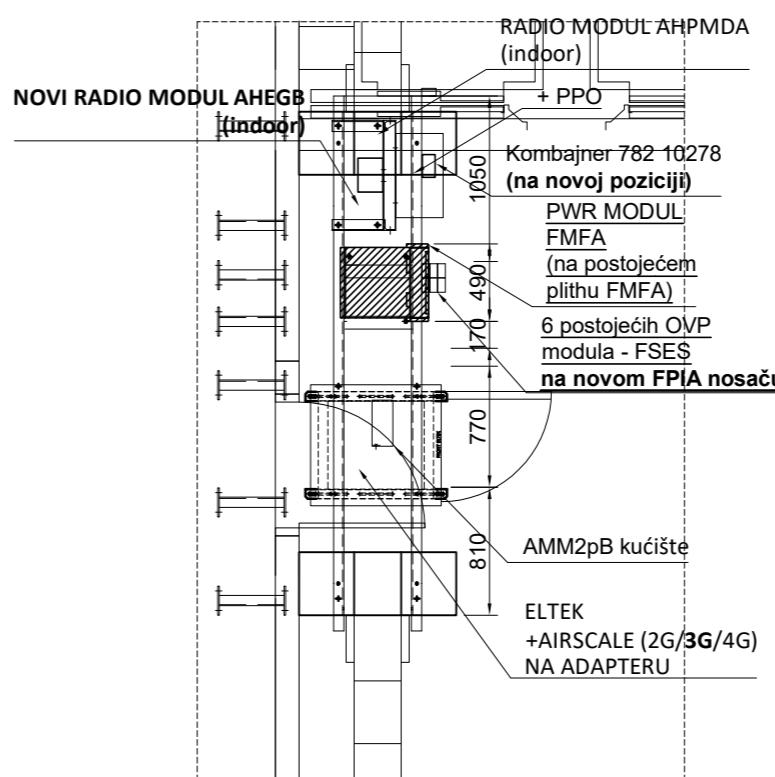
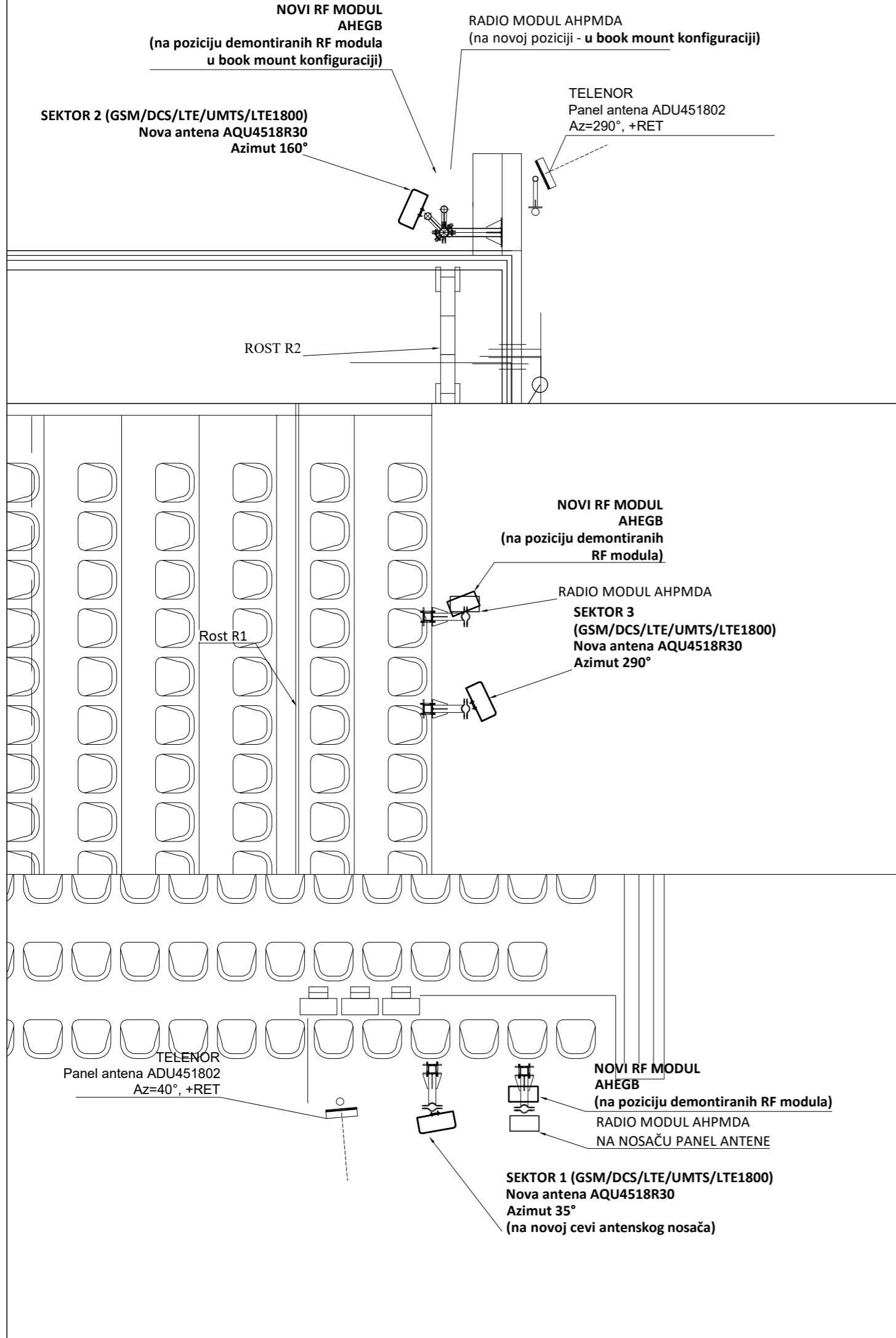

INVESTITOR	
ISPORUČILAC OPREME	
PROJEKTANT	TELEMONTAŽA
ODGOVORNI PROJEKTANT	Dejan Nikolić, dipl. ing. el.
SARADNICI	
LOKACIJA	BG0700_02 BG_FK_Vozdovac_indoor
DOKUMENTACIJA	
SITUACIONI PLAN	
DEO PROJEKTA	
GRAFIČKA DOKUMENTACIJA	
SITE AFTER UPGRADE	
VIEW - DETAILS	
(update)	
RAZMERA	1:50
DATUM	April 2020.
BROJ CRTEŽA	

INVESTITOR	
ISPORUČILAC OPREME	
PROJEKTANT	TELEMONTAŽA
ODGOVORNI PROJEKTANT	Dejan Nikolić, dipl. ing. el.
SARADNICI	
LOKACIJA	BG0700_02 BG_FK_Vozdovac_indoor
DOKUMENTACIJA	
SITUACIONI PLAN	
DEO PROJEKTA	
GRAFIČKA DOKUMENTACIJA	
SITE AFTER UPGRADE LAYOUT - DETAILS (update)	
RAZMERA	1:50
DATUM	02. 2021.
BROJ CRTEŽA	

BEOGRAD, 2022.